

Halil Oğlu Ali'nin
YUSUF İLE ZÜLEYHA
HİKÂYESİ

Prof. Dr. Şahin KÖKTÜRK

UMAY YAYINEVİ

HALİL OĞLU ALİ'NİN YUSUF İLE ZÜLEYHA HİKÂYESİ

Prof. Dr. Şahin KÖKTÜRK

YAYIN NU: 23

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM

BAKANLIĞI SERTİFİKA NU: 78536

ISBN: 978-625-93587-2-7

DOI:

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18339984>

YAYINA HAZIRLAYAN:

Doç. Dr. Hasan KIZILDAĞ

KAPAK:

Umay Yayınevi, The British Museum,
Mahzenü'l-Esrâr, 90370001

Web Sitesi:

<https://umayyayinevi.com>

E-posta:

umayyayinevi@gmail.com

iletisim@umayyayinevi.com

Adres:

55200, Atakum/Samsun/Türkiye

Kütüphane Kartı

1. Baskı, 2017 Merdiven Yayın; 2. Baskı, Umay Yayınevi, iii+253 sf., Dizin var, kaynakça var, Samsun, 2025

Anahtar Kelimeler/Key Words

1. Yusuf, 2. Züleyha, 3. Halk Hikayesi, 4. Halil Oğlu Ali

Kitabın bütün yayın hakları Prof. Dr. Şahin KÖKTÜRK ve Umay Yayınevi'ne aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Kitabın bütünü benzerlik tespit yazılımıyla taranmıştır.

Atf: Köktürk, Ş. (2025). *Halil Oğlu Ali'nin Yusuf ile Züleyha Hikâyesi*. Umay Yayınevi.

ÖNSÖZ

Vahye dayanan Yusuf kıssası hemen her devirde kalem erbabının ilgisini çekmiştir. Manzum veya mensur yeni metinler halinde tekrar tekrar kaleme alınmıştır. Elimizdeki metin de dörtlüklerle yazılmış uzun bir destan şeklindedir.

Bu tür metinlerin nüshaları üzerinde karşılaştırmalı akademik çalışmalar yapılsa da çoğu kitap haline getirilemediğinden basılmamış tezler olarak kalmakta, dolayısıyla okuyucuyla da buluşamamış olmaktadır. Latin harflerine aktarılıp Turkish Studies dergisinde daha önce metni yayımlanmış olan bu nüshanın, eski yazıyla olan asıl nüshasıyla birlikte ve bazı gerekli bilgiler ilavesiyle bir kitap haline getirilmesinin faydalı olacağını düşündük.

Aynı mısra bir dörtlükte iki defa yazılmış ise dörtlük eksik ise kafiyede, vezinde, anlamda bir uyuşmazlık varsa Râsim Deniz'in doktora tezindeki metinden yararlanılarak kısmî bir metin tamiri yoluna gidildi ve bu kısımlar italik olarak yazıldı.

Asıl metinde “öğüt, bağışla-, baf, degin” gibi gayın ve kefle yazılmış olan bazı kelimeler yumuşak g (ğ) ile aktarıldı. -İ halinin imlası “ye üzeri hemze” şeklinde olan kelimeler -yı, -yi (kıssa'i=kıssayı, Zelhâ'i=Zelhayı) şeklinde yazıldı. Aktarılan metinde özel isimlerden sonra ekleri ayırmak için kesme işareti (‘) konulmadı. Varak numaraları Latin harfli metinde sayfa sonunda gösterildi.

Çalışma, eser ve şairi hakkında olabildiğince ayrıntılı bilgi verilen “Giriş”, bir karşılaştırma yapılabilmesi için Kur'ân-ı Kerîm'deki “Yusuf Süresi'nin meali”, çeviriyazılı olmayan “Latin harflerine aktarılmış metin”, dilbilim çalışmalarında da yararlı olabilir düşüncesiyle “eski harfli metin”, kaynakça, dizin ve sözlükten oluşmaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
GİRİŞ	1
Yusuf ile Züleyha Hikâyeleri Hakkında Genel Bilgi	2
Halil Oğlu Ali'nin Kıssa-i Yûsuf ve Zeliha'sı	3
Kırımlı Mahmut ve Halil Oğlu Ali.....	4
Eserin Şekil Özellikleri	6
Eserin Dili	6
Eserin Muhtevası.....	7
Yusuf ile Züleyha Hikâyesinin Özeti	7
Kur'an-ı Kerim'deki Yûsuf Kıssası	18
Yusuf Suresinin Me'âli	18
HİKÂYE METNİ	30
SÖZLÜK	133
DİZİN	140
KAYNAKÇA	142
OSMANLICA METİN	143

GİRİŞ

Yaklaşık üç bin beş yüz yıl önce yaşanmış olan ve üç semavî dinin kutsal kitaplarında tafsilatıyla kendine yer bulan Yusuf kıssası; olması istenenle başa gelenin tezaadından doğan trajedinin mükemmel bir örneğidir.

Cüz'î iradeyle ilahî takdirin insan kaderinde oynadığı rolün o ince çizgisini, peygamber de olsa, peygamber evladı da olsa nefsin insanı hangi çıkmazlara zorlayacağını anlatan bu kıssa, her okuyup dinlediğimizde hayalimizde bir film şeridine dönüşen harikulade gerçek bir hikâyedir. Dünya/İslam/Türk edebiyatına “gömlek” başta olmak üzere “kuyu, hüsn, hüzn, sabır” gibi birçok metaforu lutfeden emsalsiz bir metindir.

Anlatımındaki sadeliğinin aksine insanı, ruh ve nefis boyutuyla iç içe daireler halinde tasvir eden böylesi bir metne kalem erbabının bigâne kalması düşünülemezdi. Nitekim bu metin, -ister sevap ümidiyle isterse de Hakk'ın kelim sıfatını kulda gösterme niyetiyle yazılmış olsun- birçok yeni metne vesile olmuştur.

Sayırsız hikâyeler halinde karşımıza çıksa da üç semavî dinin önemli bir anlatısı olması itibariyle bu metin her şeyden önce bir kıssadır.

Kıssa Nedir?

Sözlük anlamıyla kıssa, “bir kimsenin izini sürmek, ardınca gitmek; bir kimseye bir haber veya sözü bildirmek”, “bir kimse yahut bir şeye ait hadiseyi adım adım, nokta nokta takip ederek anlatmak” demektir. Bu yönleriyle kıssada nakledilen olay, önemli, ilgi çekici, doğru ve gerçekçidir. Bu nitelikleri dolayısıyla da hikâyeden farklıdır. Kur'an-ı Kerim'de yer alan kıssalar için hikâyeye kelimesinin kullanılmaması gerekliliği de bu farklılardan dolayıdır.

Kelimenin terim manası ise Kur'ân-ı Kerîm'de yer verilen tarihî kişi ve olaylara dair haberler ve bunlardan bahseden ilimdir. “Kıssadan hisse” tabirinden de anlaşılacağı üzere kıssaların asıl hedefi ibret ve ders alınmasını sağlamaktır. Kur'an-ı Kerim'de

geçen kıssalarda da ibret ve ders amacını gerçekleştirecek kadar ayrıntıya yer verilmiş, buna hizmet etmeyen hususlar anlatılmamıştır (Şengül, 2002:498-500).

Kur'an-ı Kerim'de 111 âyetlik uzunca bir sûre olarak yer alan Yusuf kıssasında da bu Kur'ânî îcâz hemen dikkati çeker. Bu kıssanın daha çok İncil ve Tevrat kaynaklı ayrıntılarını ise mesnevi ve halk hikâyelerinde buluruz.

Yusuf ile Züleyha Hikâyeleri Hakkında Genel Bilgi

Kurmaca bir metin özelliğiyle Zebur, İncil ve Kur'ân-ı Kerim'de zikredilen “Yusuf Kıssası”, beşerî hissiyatlarla da örülerek aşk konulu mesnevilere ve halk hikâyelerine dönüşmüştür. Bu dönüşümde hikâyeyi kurgulayan anlatıcının üç kutsal kitap yanında gelenekte birikenlerle birlikte kendi muhayyilesini de anlatıya katması etkili olmuştur. Sonuçta ortaya bu kıssa etrafında dünyada, İslam ve Türk dünyasında, Türk edebiyatının da hemen her şubesinde (Divan, Âşık Tarzı-Anonim-Tasavvufî Halk Edebiyatı ve hatta modern edebiyatta) temel epizotlar aynı kalmakla birlikte birbirinden farklı anlatılar vücuda getirilmiştir. Bunlar içerisinde Divan Edebiyatı'ndaki mesneviler ile Halk Edebiyatı'ndaki hikâyeler sayıca çok ve bir o kadar da hacim, kurgu, amaç vs. bakımlarından birbirlerinden farklıdırlar. Yusuf Kıssası'ndan doğan anlatıların Türk Dünyası ve Türk Halk Edebiyatı'na yansımaları oldukça kapsamlıdır.

Kıssaların en güzeli (ahsenü'l-kasâs, kıssa-i ahsen) olarak tavsif edilen bu surenin çok sayıda müstakil tefsirlerinin yanı sıra kısas-ı enbiyalarda ve İslam tarihiyle ilgili eserlerde de bu kıssa Kur'an, hadis, tefsir ve İsrailiyat bağlamında kaleme alınmıştır (Daşdemir, 2012: 29-30)¹.

İslamiyetten sonraki Türk edebiyatında Kur'ân kıssaları, manzum ve mensur hikâye türünün önemli kaynaklarından. Bunlar içinde müstakil ve ayrıntılı olarak nazil olan Yusuf kıssası, hakkında en çok hikâye yazılan bir sûredir. Hikâyenin Türk

---

¹ Türkiye ve Dünyada Yusuf Kıssası'nın hikaye tarzındaki anlatımları ve bu hikâyeler üzerine çalışmalar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Özkan Daşdemir, a.g.e., ss.29-122; Hanife Koncu, 2013: 38-40.

Edebiyatı'ndaki ilk örneği Ali'nin Kıssa-i Yusuf manzumesidir. Ali'den başka Şeyyat Hamza, Kırımlı Mahmut, Halil Oğlu Ali, Süle Fakih, Erzurumlu Darir, Ahmedî, Hamdullah Hamdi vd. birçok önemli isim bu mevzuyu işleyen manzum eserler meydana getirmiştir.

Mensur örnekler ise genellikle Arapçadan tercüme olup adı geçen sûrenin tefsiri mahiyetindedir. Hikâyenin taş baskı ve matbû halk kitapları tarzında basılanları genellikle son yüzyıla aittir (Daşdemir, 2012: 31-32).

Türk Dünyasında en zengin varyantlara Başkurt ve Tatar Edebiyatı'nda rastladığımız Yusuf ile Züleyha hikâyesi, diğer Türk (Karakalpak, Kazak, Uygur, Kırgız, Özbek, Azerbaycan) boylarında da çok rağbet gören bir anlatıdır. (Daşdemir, 2012: 34).

Dünyada ve Türkiye'de hikâyenin modern versiyonları da kaleme alınmıştır. Bu hikâyenin manzum mensur varyantları üzerine çeşitli bakış açılarıyla karşılaştırmalı veya müstakil birçok akademik çalışma yapılmış, doktora, yüksek lisans ve bitirme tezleri hazırlanmış; kitaplar ve makaleler yayımlanmış; bildiriler sunulmuştur. Yusuf Kıssası, ayrıca divan, halk ve modern Türk edebiyatını -özellikle güzellik imgesi açısından- oldukça etkilemiştir.

Halil Oğlu Ali'nin Kıssa-i Yûsuf ve Zeliha'sı

Halil Oğlu Ali'nin Yusuf ile Züleyha Hikâyesi, Yusuf Kıssası'nın halk hikâyesi formundaki ilk örneklerinden biridir. Hikâyenin; Râsim Deniz, Raif Yelkenci, Âgâh Sırrı Levend, Bibliotheque Nationale ve İzmir Hisar Kütüphanesi olarak adlandırılan beş nüshası vardır. Metnini neşrettiğimiz bu nüsha, "İzmir Hisar Kütüphanesi Nüshası"dır ve ilk defa Halide Dolu tarafından görülüp nüsha tavsifi yapılmıştır. Rasim Deniz, elde edebildiği dört nüsha üzerinden "Halil Oğlu Ali'nin Yusuf ve Zeliha Kıssası" başlıklı bir doktora çalışması yapmış, bütün aramalarına rağmen elimizdeki nüshayı bulamadığı için adı geçen

doktora tezinde değerlendirmeye dahil edememiştir. (Deniz, 1998: 80).

Eserin bulduğumuz bu nüshasının, Rasim Deniz'in tahmininin aksine T.C. İzmir Hisar Kütüphanesi'nin yanmasından önce Süleymaniye Umumî Kütüphanesi'ne nakledildiği anlaşılmaktadır. Kitabın 2/a sayfasında İzmir Hisar Kütüphanesi'ndeki kayıt numarası 585, Süleymaniye Umumi Kütüphanesi'ndeki kayıt numarası ise 349'dur. Nüshanın tavsifi Halide Dolu(1953:180)'nun tezinde yer aldığı gibidir.

Eser, koyu kahverengi, eski meşin bir cilt içinde 109 varaktan ibarettir. Başı ve sonu tamdır. Kitabın köşeleri ve ortasında açık yeşil saykallı kâğıttan basit motifler vardır. Kitap, 19'a 13 cm ebadında ve 13 satırdır. Nisbeten muntazam hareketli nesih yazıyla yazılmış olup, iki sütun halindedir. İmlada kısmî bir bozukluk göze çarpar.

Kitap diğer nüshalarda “Kıssa-i Yûsuf ve Zeliha” adını taşımakla birlikte eldeki nüshada bu başlık yoktur. “Bismillahirrahmanirrahim”den hemen sonra hikâyeye başlanır. İki yerde gazel tarzında iki şiir mevcuttur. Rasim Deniz'in doktora tezinden hikâyenin Farsça rakamlarla “18 meclis” halinde tanzim edildiği anlaşılacakla birlikte eldeki nüshada bu bölüm başlıkları yer almamaktadır. İstinsah yeri ve tarihi de kaydedilmemiştir.

Kırımlı Mahmut ve Halil Oğlu Ali

Hikâye, Kıpçak/Deşt (Kırım) Türkçesinden şekil özelliği korunarak Eski Anadolu Türkçesine aktarılmıştır. Asıl nüshası bulunamayan bu eserin Kıpçak/Deşt dilinde Kırımlı Mahmut tarafından nazmedildiği şu dörtlüklerden açıkça anlaşılmaktadır:

Kırımlı'dan işit söz
Andan baña dutgıl yüz
Baña dutgıl kulaggöz
Diñle sözüm aňlayu

Bu kıssa bunda dendi
Kırımlı Mahmûd öldi
Kalanın deyemedi
Yarenlere bildirü

Mahmûdı öldi dimen
Hem duâdan unutmân
Günâhın Hakdan dilen
Cümlemizü afv olu

İlk müellif olan Kırıklı Mahmut hakkında başka bir bilgi elde edilememiştir. Aşağıdaki dörtlüklerden de eserin Eski Anadolu Türkçesine nazmen Halil Oğlu Ali tarafından aktarıldığını anlıyoruz:

Bu kitâbı döndüren
Kırım dilin gideren
Türkî dile getüren
Çok zahmetler gördi mü

Ol Halil oğlu ‘Alî
Yedi Divan’dur eli
Ol düzdi Türkî dili
Tûs dilinden döndürü

‘**Alî** yazıcıların
Hidmetkârıdır anıñ
Hep cümle kâtiplerin
‘**Alî**dür kulu bellü

“Tus dili” tabirinin “Deşt dili” olduğu Âgah Sırrı Levend nüshasından anlaşılmaktadır. Dörtlükte geçen “Yedi Divan”² ibaresinin şairin memleketi olduğu da “eli” kelimesinden anlaşılmaktadır. Eserin dil özelliklerinden hareketle XIII. yüzyılda

---

² “Yedi Divandur eli” mısrası Rasim Deniz tarafından yedi ayrı kitap yazdığı manasında anlaşılmıştır. “eli” kelimesinden Yedi Divan’ın şairin memleketinin adı olması daha kuvvetli ihtimaldir. Ancak bir yer adı olarak Yedi Divan hakkında bir bilgi edinmek mümkün olmadı (Deniz 1998:272).

yazıldığı, dolayısıyla müellifinin de bu yüzyılda yaşadığı tahmin edilmektedir. Ancak hem Kırımlı Mahmut hem de Halil Oğlu Ali'nin ne hayatı ne de eserleri hakkında kesin bir bilgi mevcut değildir.

Eserin Şekil Özellikleri

Eserin bu nüshası daha önce de kısmen bahsedildiği gibi Türk şiirinin geleneksel nazım şekli olan destan biçimiyle, hece vezninin 7'li kalıbıyla ve dörtlükler halinde yazılmıştır. Bu şekil özellikleri akla hemen Divanü Lügati't-Türk'te yer alan aynı özelliklere sahip “Alp Er Tunga” destanını getirmektedir. Aşağıdaki;

Alp Er Tunga öldü mü
İsız acun kaldı mı
Ödleک öcün aldı mı
İmdi yürek yırtılır

dörtlüğüyle başlayan bu destanda olduğu gibi, Yûsuf İle Züleyha hikâyesinde de ilk üç mısra kendi arasında ve dördüncü mısralar da baştan sona kadar kendi aralarında kafiyelidir. Bu karakteristik şekil yönü itibariyle halk şiiri geleneğine tipik bir örnek teşkil etmektedir. Eserde iki yerde yedili hece vezni ve dörtlük karakteristiğinin dışına çıkılarak araya iki manzume yerleştirilmiştir. Bu manzumeler beyitler (s. 52/a'daki 7 beyit, 91/a'daki 6 beyit) halinde ve -bazı aruz arızaları olmakla birlikte- aruz'un “fâilâtün (feilâtün), fâilâtün (feilâtün), fâilün” kalıbıyla yazılmıştır. Bu iki manzume, şairin, İslam kültür dairesinin şiirde iki yeni şekil unsuru olan beyit ve aruza da vakıf olduğunu göstermektedir.

Eserin diğer nüshalarında bölümlere Farsça rakamlarla numara verilmiştir. Birkaç yerde bu bölüm başlıkları için boşluk bırakılmışsa da rakam yazılmamıştır.

Eserin Dili

Eserin aslını Kırımlı Mahmut Deşt/Kıpçak/Kırım Türkçesiyle nazmetmiştir. Asıl eser ortada olmadığı için hakkında bir değerlendirme yapmak mümkün değildir. Eseri “Türkî dile

döndüren” Halil Oğlu Ali'nin “Kıssa-i Yûsuf ve Zeliha”sı, ilim adamları tarafından (Türkçenin farklı lehçe ve şivelerinden -daha çok Azerbaycan sahasından- kelime ve dilbilgisi izleri taşısada) Batı Türkçesi yadigarı olarak değerlendirilmiştir (Deniz, 1998:84). Eserin dilindeki bu karışıklık ve belirsizlik, XIII-XIV. yüzyıllarda -farklı Türk coğrafyalarından göçlerin de devam ediyor olması sebebiyle- Batı Türkçesinin henüz sabit bir gramere kavuşmamış olmasına bağlanmıştır (Deniz, 1998:85).

Eserin Muhtevası

Eser, yukarıda da bahsi geçtiği gibi Tevrat, İncil ve Kur'ân-ı Kerim'de yer alan “Kıssa-i Yûsuf”un hikâyeleşmiş anlatısıdır. Arap, Fars ve Türk Edebiyatlarında bu hikâye bir çok şair tarafından nazmedilmiştir. Özellikle Divan Edebiyatı'nda mesnevi şeklinde kaleme alınmış olan bu hikâyenin, Türk Halk Edebiyatı'nda da âşıklar tarafından halk hikâyesi olarak anlatılan birçok varyantı mevcuttur³. Kııımlı Mahmut'un Kıpçak (Deşt) Türkçesiyle yazdığı, Halil Oğlu Ali'nin Eski Anadolu Türkçesine aktardığı bu nüsha; bağlama mısralarının vav (-u, -ü) kafiyesiyle sona ermesi, yedi heceli dörtlükler halinde uzun bir destan tarzında olması ve nispeten sade dili itibariyle halk edebiyatı sahasında değerlendirilmesi gereken bir metindir. Aktarılan bu metnin son 11 dörtlüğü Kııımlı Mahmut öldüğü için Halil Oğlu Ali tarafından yazılmıştır (Deniz, 1998: 76).

Yusuf ile Züleyha Hikâyesinin Özeti

Hikâye “Bismillahirrahmanirrahim” ile başlar.

Altı hanımı olan Yâkup Peygamber diğer çocuklarını büyüdü, bana sevecek bir evlat daha bağışla diye Allah'a dua eder. Bu duası kabul olur ve Yusuf (as) ile kardeşi Bünyamin dünyaya gelir. Annesi ölünce Yâkup (as) Yusuf) emsin diye bir sütanne bulur. Kadın memesinin birini kendi oğluna (Beşir'e), diğerini

---

³ Bkz. Kıssa-i Yusuf'un halk hikayesi olarak varyantları için bkz. Özkan Daşdemir, Halk Hikayesi Olarak Yusuf İle Züleyha, İstanbul 2012.

Yusuf'a emzirir. Yakup (as) sadece Yusuf'u emzirsin diye sütannenin oğlunu (Beşir'i) satar. Kadın, Yâkup (as)'a Yusuf'a hasret kal, kırk yıl ağla, gözsüz kal diye beddua eder. Yâkup (as), Yusuf'u diğer kardeşlerinden çok sever, yanından hiç ayırmaz, oyuna bile göndermez.

On yaşına geldiğinde Yusuf bir düş görür. Düşünde gökten dokuz (on) yıldız, ay ve güneş iner, önünde secde eder. Yakup (as) Yusuf'un ulu bir sultan olacağını anlar ve bu düşü kimseye, özellikle kardeşlerine söylememesini tembih eder. Ancak Yusuf halasına söyler o da bu sırrı içinde tutamayıp söyleyince kardeşleri de duyarlar.

Kardeşler babamızı bizi sevmiyor diyerek Yusuf'a haset ederler. Birlikte oynayalım bahanesiyle Yusuf'u götürürler, sütanne gidip onların elinden Yusuf'u geri almak ister ancak kardeşler vermez, kadını da kovarlar. İte-kaka, eziyetle Yusuf'a rüyasında ne gördüğünü söyletirler. Yehuda, Yusuf'u korur, öldürmelerine engel olur, kuyuya atmalarına razı eder. Gömleğini çıkarttırıp Yusuf'u kuyuya atarlar. Hûd (as) 300 yıldır o kuyuda Yusuf'u beklemektedir ve ona kalacak yer hazırlamıştır. Yusuf'u kuyuda gördükten sonra da ölür. Cebrail (as) gelir Yusuf'a öğütler verir. Allah'tan öğüt verici bir nida gelir.

Kardeşleri bir oğlak öldürüp kanını O'nun gömleğine bulaştırırlar. Yâkup (as)'a biz oynarken onu kurt yemiş yalanını söyleyip inanması için kanlı gömleğini babalarına verirler. Gömlekte hiç diş izi olmadığı için oğullarına inanmaz. Bana o kurdu getirin der. Gidip bir kurt tutarlar dişlerini de kırıp ağzını kanatırlar. Yâkup (as) kurda sorar, kurt da oğlunu hiç görmedim, hatta istersen gidip bütün kurtları getireyim der. Yâkup (as) bunun Hakk'ın takdiri olduğunu bilip çok ağlar.

Ağabeyi Yehuda hergün kuyuya gidip Yusuf'a halini sorar, iyiyim cevabını alır, Yusuf kırk gün kuyuda kalır.

Mısır'da iyi huylu, zengin bir bezirgân/Mâlik vardır. Bir gece düşünde bir güneşin gökten yere indiğini, yükünün içine dolduğunu, bir parça buluttan üstüne nurlar yağdığını, nurları derleyip sandıklarını doldurduğunu gördüğünü söyler ve tabirciden bu düşünüyormasını ister. Tabirci bir kuyuda bulacağın köle seni

zengin edecek der. Hemen bir kervan ile Âd kuyusunun başına gelir ama gaipten gelen ses bu köle elli yıl sonra burada olacak der.

Elli yıl sonra Kâmil ve Beşîr adlı köleleriyle tekrar Âd kuyusunun başına gelir. Urganla Yusuf'u kuyudan çıkarırlar. Kardeşler gelip de Yusuf'u kuyuda bulamayınca Malik'in kafilesine gelirler ve bunun üç kötü huyu var; "yalancıdır, hırsızdır, kaçıcıdır" diyerek az bir mal karşılığı satarlar.

Mâlik, bu uyarı üzerine kaçmasın diye Yusuf'un iki elini bağlar deveye bindirir, yolda Yusuf annesinin mezarını görür, mezara halini anlatır, mezardan annesi "Canım Yusuf'um" diye seslenir. Bir zenci köle Yusuf'u mezarda bulunca döverek geri getirir. Gün doğunca ortalık birden kararır, şimşekler çakar, sel basar. Kafile korkuya kapılır, zenci köle gelip özür diler, Yusuf dua edince bulutlar dağılır hava açılır. Bu hadise üzerine Yusuf'un elini çözüp güzel elbise giydirir ve çok hürmet etmeye başlarlar.

Yâbustan, Yânlûs, Kudûs şehirlerine uğrarlar, herkes Yusuf'u görmeye gelir. Kâfir bir beğ Yusuf (as)'ın mucizesini görür Müslüman olur ve Yusuf'u almak fikrine düşer ama ordusu kafileye yaklaşamaz. 'Arşimük şehrinde geçip Mısır'a yaklaşır. Yusuf Nil nehrinde yıkanır, Cebrail (as) cennetten iki hülle/güzel elbise getirir, giyinir. Ünü ülkeye yayılır herkes onu görmeye gelir. Mâlik, Mısır Sultanı'na çok güzel bir köle getirdim diye haber gönderir. Sultan da 24 bin güzel delikanlı ile pazara gelir, Yusuf'un güzelliğini görünce bu insan olamaz der.

Mısır'da Yusuf'un güzelliğini duyan herkes görmek için Mâlik'in kapısına dayanır. Bir altın karşılığında görmeye müsaade eder ve bir günde altı yüz altın kazanır. Amalik adında bir kadın, satın almak niyetiyle bin katır yükle gelir, Yusuf'u görünce Müslüman olur, bir imaret yaptırıp kendini ibadete verir.

Mağrib sultanı Taymûs'ın güzel kızı Zeliha (Zelha, Züleyha) iki gece düşünde Yusuf'u görür. Babasına söyler, yeme içmeden kesilir. Bir yıl sonra tekrar görür, nerdesin diye sorar. Yusuf henüz dünyaya gelmedim kimseyle evlenme der. Üç yıl sonra tekrar düş görür, Yusuf "beni sultan olarak Mısır'da bul" der.

Zeliha'nın babası Mısır sultanı Katîfer'e "kızım seni seviyor" diye elçi gönderir. Sultan kabul eder ve Zeliha Mağrip ilinden Mısır'a gelin gelir. Katîfer'i görünce rüyasında gördüğü kişi olmadığını anlar ve yanına yaklaştırmaz. Birlikte olmak isteyince Zeliha suretinde bir peri kızı peyda olur.

Yusuf, Mısır'a gelince Zeliha köşkünden onun geldiğini görür. Katîfer'e köle olarak alması için haberci yollar, Sultan kabul etmez. Yusuf'u görünce hayran kalır ve Mâlik'e bahasını sorar. Mâlik ağırlığına altın der. Terazile tartarlar hazinedeki altınların tamamını da koysalar Yusuf hep ağır gelir. Sonuçta Yusuf'u satın alır. Tüccar Mâlik, Yusuf'un Yâkup (as)'ın oğlu ve peygamber olduğunu anlayınca yapıp ettiklerine, geri babasına götürmediğine çok pişman olur. Yusuf, Mâlik'ten sırrını saklamasını ister. Mısır sultanı hazineyi bir köle için boşalttığına pişman olur ama haber gelir ki hazine ağzına kadar doludur. Bunun Yusuf hatırına olduğunu anlar.

Katîfer, bu bizim oğlumuz olsun diyerek Yusuf'u Zeliha'ya emanet eder, Zeliha sevdiğimi buldum diye sevinir. Üç yüz altmış pahalı kıyafet diktirir her gün birini giydirir. Yusuf, bir köle bunları giymez, söz olur der. Zeliha giymesini söyler.

Zeliha puthanesine gider, Yusuf'u bana nasip et diye putuna yalvarır, Yusuf bunu görünce Zeliha'yı ayıplar, bir işaretle putunu parçalar. Zeliha putun kırıldığını Sultan duyarsa kızar deyince tekrar eski haline döndürür. Sultan Zeliha'nın benzini sararmış görünce sebebini sorar. Sebebini söylemeyince tabipler çağırır.

Sultan onun âşık olduğunu anlar. Zeliha dâyesine derdini anlatınca o da değerli madenlerle süslenmiş göz alıcı bir saray yaptırmasını, içini Yusuf ile Zeliha'nın sarmaş dolaş resim ve heykelleriyle doldurmasını, tahta oturup Yusuf'u çağırmasını tavsiye eder. Zeliha, Sultan'a söyler, saray yaptırılır. Yusuf'u çağırır, kaçamasın diye sarayın kapılarını kilitletir, Yusuf'a iltifatlar eder. Bizi kimse görmez, niçin kaçarsın deyince Allah'tan korkarım, ahirette cezasını çekerim der ve Zeliha'yla birlikte olmayı -bir ara nefsi kaysa da gördüğü manevi ikaz ve işaretler üzerine- reddeder.

Zorla murat almak isteyen Zeliha, tam kapıdan çıkacağı sırada Yusuf'un gömleğini arkadan yırtar. Katîfer olayı görür ancak Zeliha Yusuf'a iftira atar ve zindana atılarak cezalandırılmasını ister. Bir oğlan çocuğu tanıklık eder ve der ki, eğer elbise önden yırtılmışsa Yusuf, arkadan yırtılmışsa Zeliha suçludur. Sultan, Zeliha'nın suçlu olduğunu görür fakat bu olayın duyulmasını istemez.

Zeliha kölesine âşık olmuş haberi Mısır'a yayılır. Kırk kadın Zeliha'yı kınar, ayıplar. Zeliha bunları saraya davet eder ortaya turunç/portakal getirilir kırk tane de bıçak konur. Zeliha Yusuf'u çağırır ve kadınlara portakalları soyun deyince hepsi de Yusuf'un güzelliğine hayran olup ellerini kestiklerini fark etmezler.

Yusuf, Zeliha'nın ısrarlı isteklerini reddeder, bu beladan kurtulmak için "Zindana razıyım Yarabbi" deyince, duası kabul olur. Zeliha Katîfer'in kardeşi Reyyan'a gelir ve Yusuf'u zindana atmalarını söyler. Reyyan bir sandık içinde Yusuf'u zindana götürür, Katîfer bunu haber alınca Zeliha'ya kızar ve Yusuf'u zindanda rahat ettirir. Birkaç gün sonra çıkaracağını söyler fakat o gece Katîfer ölür, Mısır sultansız, Yusuf da zindanda kalır.

Reyyan başa geçince zindandakiler çıkarılır ama Yusuf unutulur. Cebrail (as) gelir, getirdiği bir ak inciyi ağzına vererek rüya tabiri ilmini öğretir. Yıllarca zindanda kalır. Zeliha zindanı sık sık ziyaret etse de Yusuf ona hiç rağbet etmez. On sekiz yıl uğraşır, sonunda kadınlıktan da çıkar, herkes ona deli demeye başlar. Reyyan, Zeliha'yı almak ister ama o Yusuf'a olan aşkından kabul etmez, Reyyan da onu saraydan kovar. Otuz yıl ağlar, gözleri görmez olur, malı tükenir, şehirde dilenmeye başlar.

Reyyan'ın iki adamı işledikleri suç sebebiyle Yusuf'un zindanına konulur. Rüya görürler ve Yusuf onların rüyalarını tabir eder.

Şarabdar rüyasında üç salkım üzüm sıkıldığını, çanağa koyup sultana içirdiğini; ekmekçi de üç fırın ekmek pişirdiğini, sultana

götürdüğünü ama iki kuş gelip ekmekleri başının üstünden alıp gittiğini söyler.

Yusuf iki düşü tabir eder. Şaraptar tekrar eski görevine dönecek, ekmekçi ise asılacak, kuşlar beynini yiyecektir. Şaraptara der ki, Reyyan'ın yanında beni an suçumun olmadığını hatırlat. Cebrail (as) gelip bir kâfirden yardım istediği için Yusuf'u ayıplar, yirmi yıl zindanda kalacağını söyleyip gaip olur. Hemen secdeye kapanır, ağlayarak tevbe eder, Allah tevbesini kabul eder. Düş yorumu Yusuf (as)'ın dediği gibi çıkar fakat şarapdar Reyyan'ın yanındaki görevine dönünce Yusuf'u ona hatırlatmayı unuttur.

Mısır'a Ken'an ilinden bir Arap gelir. O Arabın devesiyle konuşan Yusuf, babasının belinin büküldüğünü, çok ağladığını, gözlerinin görmez olduğunu öğrenir. Sonra arapla konuşur, Yâkup (as)'a götürmesi için kolundan bileziğini çıkarıp verir. Bezirgân Arap bileziği alınca sen kimsin bile demeden yola çıkar. Hemen Kenan'da Yâkup (as)'ın yanına gelir, olanları haber verir.

Yusuf zindandan kurtulmak için çok dua eder. Sultan Reyyan o gece bir düş görür. Düşünde bir arık sığırın yedi semiz sığırı yediğini ve yedi başak yaş buğday, yedi başak kuru buğday görür. Tabirciler bu düşü yoramaz. Şaraptar düşü yoracak kişi olarak Yusuf'u hatırlar. Sultan hemen git sor deyince, o bana tembih etmişti ama ben onu size hatırlatmayı unuttum, yanına gitmeye utanıyorum der. Yüzünü kapatarak gider konuşur, Yusuf şaraptara yüzünü açtırır, senin suçun yok, sana bunu Tanrı unutturdu der.

Yusuf anlatılan düşü şöyle yorar: Yedi yıl bolluk olacak, yedi yıl kıtlık olacak. Reyyan Yusuf'un hemen zindandan çıkarılması emrini verir ama Yusuf der ki o kadınlara ellerini niçin kestiklerini sor. Bu soruyu iletince, Reyyan, Zeliha dahil o kadınları bir araya getirir, suçunu kabul eden Zeliha'yı azarlar. Büyük bir izzet ikramla Yusuf zindandan çıkarılır, isteği üzerine bütün zindan arkadaşları bağışlanır. Sultan tahtına oturtulan Yusuf, azat olmayı, babasına gitmeyi değil devletin hazinedarı olmayı ister fakat Reyyan O'nu sultanlık tahtına oturtup, halka da bunu ilan eder.

Tahta geçince ilk iş olarak çiftçileri çağırır ve çok ekin ekmelerini emreder. Yedi yılda devasa büyüklükte altmış bin anbara buğday depolanır. Sonra kıtlık başlar, Mısır'dan ve civar ülkelerden buğday için gelenlerin nesi var nesi yok getirdikleriyle Mısır hazinesi dolar.

Yusuf (as) Cebrail (as)'ın emriyle, vezir olacak kişiyi bulmak üzere silahlar ile donatılmış heybetli bir askerî birlikle yola çıkar. Hasta görünömlü, kıyafeti eski birine rastlar ve bu bana vezir olamaz diye içinden geçirir. Cebrail (as) yanıldın der. Bu kişinin, Zeliha gömleği arkadan yırttığında Yusuf lehine tanıklık eden çocuk olduğunu anlayınca hemen onu vezirlik makamına oturtur.

Zeliha gözleri görmez ve yoksul vaziyete düşünce bir kadına, Yusuf geldiğinde haber vermesi için yalvarır. Yeniden malı mülkü olursa ona da vermeye söz verir. Yusuf'la Zeliha ilk karşılaştıklarında bütün yalvar yakar haline rağmen Zeliha'ya yüz vermez. İkincide sen kimsin diye sorunca kim olduğunu, halini, sevgisini bir bir anlatır. Yusuf üzölür, ağlar ve der ki, sevginin nişanı nedir, bana göster. Zeliha kamçını uzat der, kamçısını tutunca tutuşur, ateş eline gelince Yusuf kamçıyı atar. Zeliha, işte ben kırk yıldır bu ateşle yanıyorum der.

Cebrail (as) gelir ve Zeliha ile evlenmesini söyler. Yusuf, bu kadının gözleri kör, ben bunu ne yapayım der. Cebrail (as) bu Allah'ın emri der ve kanadıyla sığayınca Zeliha on dört yaşında güzel bir kız olur.

Yusuf, beni yanılsaydın ve cehennemlik olsaydım halim nice olurdu deyince, seni gördükten sonra nasıl sabır kılaydım, geçmişini hatırlatma der. Evlenirler, on iki oğulları olur.

Yusuf (as) ölmeden babasını görmek için Allah'a yalvarır.

Ken'an'da kıtlık olup Mısır'a muhtaç olması için ettiği dua kabul olur. Yâkup (as) dokuz oğlunu buğday için Mısır'a gönderir. Bünyamin evde kalır.

Mısır'a varınca Yusuf bunların perişan hallerini görür ve sarayına çağırır. Oğlu Misalim'i onlarla konuşması için gönderir. Onlar İmran diliyle konuştuğundan Misalim de Kıpti dili

bildiğinden anlaşılamazlar. Yusuf, yüzü peçeli gelir, kim olduklarını sorar, onlar da durumlarını anlatır. Yüklerini yükletir, getirmediğinin kardeşinizi de getirin, daha çok tahıl vereyim der.

Dokuz kardeş tahıl yüküyle Kenan'a doğru yola çıkarlar. Gelirken ağırlanmadıkları köylerde dönerken çok izzet ikram görürler. Şeytan bir ara onları durdurur ve Yusuf'un kokusunu alır. Kenan'a gelince Yâkup (as) azıcık güler yine ağlamaya devam eder. Oğulları bunun sebebini sorunca Yusuf'un geldi sandım ama bir çirkin koku duyunca tekrar ağladım diye cevap verir. Sultan hakkında dini nedir, sizi nasıl karşıladı, tahıl verdi mi diye sorunca oğulları dini İslam'dır, bizi çok iyi ağırladı, seni sordu, Bünyamin'i de istedi der. Denklerini açınca götürdükleri armağanın da geri verildiğini görürler.

Ya'kup (as) göndermek istemese de Bünyamin'i de alarak tekrar tahıl almak üzere Mısır'a yola çıkarlar. Yâkup (as) ikişerli olarak farklı kapılardan şehre girin diye tembih eder. Bünyamin tek kalır. Cebrael (as) Yusuf'a, gidip Bünyamin'i karşılamasını söyler. Garipler gibi giyinir, gidip Şam kapısında İmran dilini bilen birini bulamayıp yol iz öğrenemeyen zavallı durumdaki Bünyamin'i alıp has saraya getirir.

Kardeşleriyle buluşan Bünyamin başına gelenleri onlara anlatır, Yusuf'un verdiği çok değerli bileziği onlara gösterir. Kardeşleri bileziğe tamah ederler, hangisi alıp koluna geçirse bilezik yine Bünyamin'de çıkınca şaşırıp kalırlar.

Yusuf (as) bir saray inşa ettirmiştir ve içine Yâkup (as) ve on oğlunun adlarını ve onların Yusuf'a neler yaptığını yazdırmıştır. Saraya gelip de tavanında yazılanları görünce korku ve pişmanlıktan önlerine gelen yemeği yiyemezler. Niye yemediklerini sorunca Yusuf'a ettiklerini bir bir anlatırlar. Yusuf onları başka bir evde ağırlar.

Bünyamin sarayda o resimlere tekrar bakmak istediğini söyleyince Yusuf onu saraya götürür. Oğlu Misalim'e amcanla otur, kimin oğlusun derse gerçeği söyle der. Misalim gerçeği söyleyince Bünyamin sevincinden ağlar, beni hemen ağabeyime götür der. Buluşurlar, ağlaşırlar. Yusuf babasının, kızkardeşinin

ahvalini, Bünyamin'e de evlenip evlenmediğini sorar. Evlendiğini, Kurt, Kan ve Yusuf adlı üç oğlu olduğunu söyler.

Bir yemek başında Yusuf, yüzü örtülü olarak kardeşleriyle bir araya gelir, ikişerli oturunca Bünyamin yalnız kalır. Yusuf onunla oturur.

Tahıllar yüklenir; Yusuf, altın tahıl ölçęini bilerek Bünyamin'in yükünün içine saklar. Hırsızlık oldu iddiasıyla kafile durdurulur. Mısır kanununa göre hırsızlık malı kimden çıkarsa sultan onu iki yıl alıkoyabilmektedir. Yusuf gelir mallarını arayın der ve altın ölçek Bünyamin'in yükünden çıkar. Yusuf onları ayıplayıp azarlayınca diğer kardeşler bunun bir kardeşi vardı o da hırsızdı diyerek yine Yusuf'a suç atarlar. Yusuf içinden yalancısınız, kardeşinizi köle olarak satıp haram parasını yediniz diye geçirir. Bünyamin'i bağlatır, zindana atın iki yıl yatsın emrini verir. Kardeşler, babamız Yusuf gibi bunu da çok severdi, onun yerine bizden birini alıkoy der. Yusuf kim suçluysa cezayı o çekecek der. Kardeşler umudunu keser, bir yerde durumu aralarında konuşurlar. Silah zoruyla veya zindana girip Bünyamin'i kurtarma planı yaparlar. Yusuf bunu anlayınca küçük oğlu Efrayim'e git Yehuda'nın arkasını sezdirmeden sığa der. Babasının dediğini yapınca Yehuda'nın bütün gücü gider. Ne olduğu sorulunca bir çocuğun sırtını sığadığını ve bütün gücünün gittiğini söyler. Bu hali şehirde bir peygamberin varlığına bağlarlar. Sultan bunları saraya çağırır, öfkeyle haykırır, saray titrer. Kardeşleri çok korkar. Yehuda der ki ben Bünyamin'i kurtarmadan geri dönmem, siz gidin durumu babamıza anlatın.

Durumu babalarına olduğu gibi anlatırlar. Yâkup (as) üç oğlu için çok üzülür, feryadı, ahı göklere çıkar. Onlara kavuşmak için Hakka yalvarır, duası kabul olur. Bir elçi gelir. (Yâkup (as)'ın duası/niyazı bir gazelde dile getirilir)

Bir gün Azrail (as) gelir. Yâkup (as) Yusuf (as)'ın canını alıp almadığını sorar. Almadığını, sultan olduğunu bildirir. Yerini sorunca yakında kavuşacaksın müjdesini verir.

Oğullarına sultana iletmek üzere bir mektup yazdırır. Mektupta durumunu bir bir anlatır. Evvelki cömertlikleri gibi oğlu Bünyamin'i bağışlamasını ister. Mektubu Yusuf'a getirirler. Yusuf, kardeşlerin bir zamanlar "uğrudur, yalancıdır kaçıcıdır" diye yazmış oldukları mektubu okumalarını ister. Onlar mektubu görünce ürperirler. Doğruyu söylemeyince Bünyamin'in yüküne sakladığı altın ölçek anlatsın ister misiniz der. Razi olurlar ve altın ölçek Yusuf'un başından geçenleri ve tabii kardeşlerinin Yusuf'a yaptıklarını bir bir anlatır. Yusuf, bunlar doğru mu diye sorunca onlar da evet doğrudur deyip suçlarını itiraf ederler. Önce asın bunları emrini verir, sonra da kardeş olduklarını belli eder, hatalarını, suçlarını bağışlar. Yâkup (as)'ın ise hasretle gözü yoldadır.

Yusuf (as) Cebrail (as)'ın kuyudayken verdiği cennetten gelme gömleği çıkarır ve Beşir'e verir. Bu Beşir bir zamanlar Yâkup (as)'ın Yusuf'u emzirmesi için aldığı sütannenin daha süt emerken sattığı oğludur. Sütanne oğlu satılınca Yâkup (as)'a çok beddua etmiş, bedduası kabul olmuş ve gökten, "duanı kabul ettim, ben de O'nu oğlundan ayıracağım ve sen de oğluna kavuşacaksın" diyen bir ses gelmiştir. Sütanne de bu müjdeyle oğlunun ayrılığına sabretmiştir.

Yusuf (as) yazdığı mektubu ve gömleği babama götür diyerek işte bu Beşir'e verir. Beşir de annesine kavuşma sevinciyle yola çıkar.

Rüzgâr, Yusuf'un kokusunu Beşir daha gelmeden on gün önce Yâkup (as)'a getirir. Yusuf'un kokusunu alıyorum der. Beşir yolda bir kadına rastlar ve Yâkup (as)'ın nerede olduğunu sorar. Kadın, Yâkup (as)'ın vadesinin tamam olduğunu anlayarak kendi oğlunun gelmediğini söyleyince, Beşir kadına oğlunun adını sorar ve kadın da Beşir deyince oğlun benim der. Sevinir kucaklaşırlar.

Beşir gömleği Yâkup (as)'a verir, gözlerine sürünce gözleri görmeye başlar. Beşir'e sen kimsin diye sorunca süt emerken sattığın çocuğum der. Yâkup ağlar. Gömleği açar mektubu çıkarır. Mektup Bismillah ile başlamakta ve durumunu anlatmaktadır.

Kardeşlerini; babasını ve ehlinden kimler varsa alıp getirmeleri için Kenan'a yollar. Gelip yaptıklarından ötürü

babalarından ayağını öpüp özür dilerler ve günahlarının affi için Allah'a yalvarmasını isterler. Yâkup (as) da onların affi için dua eder, günahları affolur. 73 kişilik bir kafilde Mısır'a gelirler.

Yâkup (as) yaklaşınca Yusuf (as) süslü, donatılmış bir askerî birlikle boru davul çaldırarak babasını karşılar ve ağırılar, ikisi birbirine secde kılar.

Aradan bir rivayet kırk bir rivayet yetmiş yıl geçmiştir. Torunlar gelir, dedeleriyle görüşür. Yakup (as) Zeliha'yı Yusuf'a layık görür. Zeliha kaynatasına hizmet etmek isteğiyle pahalı elbiseler vermek ister. Yusuf, babam peygamberdir öyle süslü elbiseler sevmez. Sen ona Kenan'daki gibi bir ev yaptır der. Yâkup (as) aynı Kenan'daki gibi yapılan o eve taşınır, Kenan'daki evine tıpatıp benzemesine çok şaşırır. Önüne getirilen zengin sofradan yemez, arpa ekmeği ister.

Reyyan, bir gün Yusuf'a babanı al bize gel, bir ihtiyar var, onunla sohbet etsin der. İhtiyar Yâkup (as)'a yaşın kaç diye sorar. Yüz yirmi deyince, yalan söylüyorsun der. Bunu ikinci defa söyleyince ağzı eğrilir ve yere düşer. Bunun sebebini sorunca Yusuf (as), kim bir peygambere yalancı derse böyle olacağını belirtir. Sonra Yâkup (as) dua eder, ihtiyarın ağzı düzelir. İhtiyar ölümüm ne zaman olacak deyince Cebrail (as) gelip bildirir. Zeval vakti öleceğini söyler ve dediği gibi o vakitte ölür. Yâkup (as) onu yıkar kefenler.

Reyyan da ölür. Yâkup (as)'a da Cebrail (as) vadesi geldiğini, Kenan'a dönmesi gerektiğini haber verir. Oğullarıyla beraber Kenan'a döner. İshak (as)'ın mezarının yanında birkaç meleğin mezar kazdığını görür. Bu kimin için der ve girmeye heveslenir. Verilen şarabı Bismillah deyip içer ve ruhunu teslim eder. Kardeşleri, babaları Yâkup (as)'ın öldüğünü Yusuf (as)'a haber verirler.

Cebrail (as) gelir, Yusuf (as)'a altmış yıl daha ömür yaşayacağını, oğullarıyla birlikte babasının mezarına gidip aş yedirmesini söyler. Yusuf (as) denilenleri yapar.

Birgün Azrail (as) Yusuf (as)'a eceline yedi gün kaldığını, hazır olmasını söyler. Yusuf (as) hastalanır, ruhunu teslim eder, yerine oğlu Efrayım geçer. Kırk gün sonra Zeliha da ölür. Yusuf'un yanına gömülür.

Yusuf'un tabutunu çıkarıp Nil nehrine bırakırlar. Nil tabutu Yâkup (as)'ın mezarının yanına bırakır.

(Halil Oğlu Ali bu hikâyenin Kıırlılı Mahmut tarafından yazıldığını, Deşt dilinden Türkî diline kendisinin çevirdiğini, dua beklediğini belirtir ve dua ederek hikâyeyi bitirir.)

Kur'an-ı Kerîm'deki Yûsuf Kıssası

Bu kıssanın yer aldığı ilk kaynak çoğu zaman Eski Ahit adıyla da anılan Tevrat'tır. İkinci önemli kaynak ise Yeni Ahit olarak bilinen İncil'dir. Bu iki kaynaktaki Yusuf Kıssaları arasında, tercümeden doğan ibare ve kelime farkları dışında esaslı bir fark yoktur. İlk iki kaynaktaki Yusuf Kıssaları, Kur'an-ı Kerim'de beyan edilen Yusuf Kıssası'na nazaran oldukça ayrıntılı ve uzundur. Hikâye ile bir mukayese imkânı olması bakımından Kur'an-ı Kerim'deki Yûsuf Kıssası esere dahil edildi.

Yusuf Suresinin Me'âli⁴

1. Elif, Lâm, Râ. İşte bunlar sana o açık seçik kitabın âyetleridir.
- 2 - Muhakkak ki, biz onu anlayasınız diye Arapça bir kitap olarak indirdik.
- 3 - Bu Kur'an'ı vahy etmekle biz, sana kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Gerçek şu ki, daha önce senin bundan hiç haberin yoktu.
- 4 - Hani bir vakitler Yusuf, babasına demişti ki: "Babacığım, ben rüyada onbir yıldızla güneşi ve ayı bana secde ederken gördüm."
- 5 - (Babası) "Yavrucuğum!" dedi, "rüyayı kardeşlerine anlatma. Sonra sana bir tuzak kurarlar. Çünkü şeytan insanın açıkça düşmanıdır."

---

⁴ Yûsuf Sûresi'nin meâli, Elmalılı M. Hamdi Yazır'ın sadeleştirilmiş Kur'an-ı Kerim Meâli'nden alınmıştır.

6 - “Ve işte böyle, Rabbin seni seçecek ve sana rüya tabirinden bilgiler öğretecek. Bundan önce ataların İbrahim’e ve İshak’a tamamladığı gibi, nimetini hem sana hem de Yakup soyuna tamamlayacaktır. Muhakkak ki, Rabbin alîmdir, hakîmdir.”

7 - Andolsun ki, Yusuf ve kardeşleri kıssasında soranlara ibret alacak âyetler vardır.

8 - Hani demişlerdi ki: “Yusuf ve kardeşi (Bünyamin) babamıza bizden daha sevgili, biz ise güçlü ve tutkun bir grubuz. Doğrusu, babamız belli ki, çok açık bir yanılığın içindedir.”

9 - “Yusuf’u öldürün, ya da bir yere atın ki, babanızın yüzü (sevgisi) size kalsın, sonra yine salih bir kavim olursunuz.”

10 - İçlerinden bir söz sahibi şöyle dedi: “Yusuf’u öldürmeyin, bir kuyunun dibine bırakın da oradan geçen kafilenin biri onu bulup alsın. Eğer yaparsanız böyle yapın.”

11 - Dediler ki: “Ey babamız! Sen bize Yusuf için neden güvenmiyorsun? Halbuki biz onun iyiliğini istiyoruz.”

12 - “Yarın onu bizimle beraber gönder de gezsın, oynasın. Kesinlikle biz onu koruruz.”

13 - Babaları dedi ki: “Onu götürmeniz beni üzer, korkarım ki onu kurt yer de sizin haberiniz bile olmaz.”

14 - Dediler ki: “Vallahi biz böyle güçlü kuvvetli bir topluluk iken, buna rağmen onu kurt yere, o zaman biz kesinlikle hüsrana uğrayanlardan olmuş oluruz.”

15 - Nihayet kardeşleri, Yusuf’u alıp götürdüler ve kuyunun dibine bırakmaya topluca karar verdiler. Biz de ona şöyle vahyettik: “Andolsun ki, sen onlara ilerde hiç beklemedikleri bir sırada bu yaptıklarını haber vereceksin”.

16 - Ve yatsı vakti, ağlayarak babalarına geldiler.

17 - Dediler ki: “Ey babamız! Biz gittik, aramızda yarış yapıyorduk. Yusuf’u da eşyamızın yanına bırakmıştık. Bir de baktık ki, onu kurt yemiş. Şu anda biz doğru da söylesek, yine de sen bize inanacak değilsin.”

18 - Bir de gömleğinin üzerinde yalandan bir kan getirmişlerdi. Babaları dedi ki: “Hayır, nefisleriniz aldatmış da size bir iş

yaptırmış. Artık bana güzel bir sabır gerekiyor. Bu anlattıklarınıza karşılık yardımına sığınılacak olan ancak Allah'dır.”

19 - Daha sonra bir kabile gelmiş, sucularını da göndermişlerdi. Vardı, kovasını kuyuya saldı, “Müjde hey, müjde! İşte bir çocuk!” dedi. Ve onu satılık bir mal olarak gizleyip korudular. Allah ise onların ne yapacaklarını biliyordu.

20 - Ve onu düşük bir değerle birkaç dirheme sattılar. Ona fazla önem vermemişlerdi.

21 - Onu satın alan Mısırlı, eşine dedi ki: “Buna güzel bak. Bize faydalı olabilir, ya da evlat ediniriz.” Yusuf'u böylece oraya yerleştirdik. Ona rüyaların tabirini de öğrettik. Allah emrinde galiptir. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.

22 - O, tam erginlik çağına gelince, kendisine ilim ve hüküm verdik. İşte biz, güzel iş yapanları böyle mükafatlandırırız.

23 - Derken, evinde bulunduğu hanım, onun nefsinden murad alıp yararlanmak istedi. Kapıları kilitledi ve “Haydi beri gel!” dedi. Yusuf: “Allah'a sığınırım! Muhakkak ki, o (kocan), benim efendim, bana çok güzel baktı. Doğrusu zalimler hiç iflah olmazlar” dedi.

24 - O hanım, ona gerçekten niyeti bozmuştu. Eğer Rabbinin burhanını görmese idi Yusuf da ona özenip gitmişti. Aslında ondan fuhşu ve fenalığı uzak tatalım diye böyle olmuştu. Çünkü o bizim ihlase erdirilmiş kullarımızdan biriydi.

25 - İki de kapıya koştular. Hanım, onun gömleğini arkadan yırttı. Ve kapının yanında hanımın efendisiyle karşı karşıya geldiler. Hanım hemen dedi ki: “Senin eşine fenalık yapmak isteyenin cezası, zindana atılmaktan veya acı bir azaba uğratılmaktan başka ne olabilir?”

26 - Yusuf: “kendisi benden yararlanmak istedi” dedi. Hanımın akrabasından biri de şöyle şahitlik etti: “Eğer gömleği önden yırtılmış ise hanım doğru söylemiştir, o zaman bu, yalancılardandır.”

27 - “Yok eğer gömleği arkadan yırtılmış ise hanım yalan söylemiştir, o zaman bu doğru söyleyenlerdendir.”

28 - Ne zaman ki, gömleğin arkadan yırtılmış olduğunu gördü, o zaman dedi ki: “Bu iş, siz kadınların tuzağındandır. Gerçekten de sizin tuzağınız çok büyüktür”.

29 - “Yusuf! Sakın sen bundan bahsetme! Kadın! Sen de günahından dolayı istiğfar et. Sen gerçekten günahkârlardan oldun”.

30 - Şehirde bazı kadınlar da “Azizin karısı, delikanlısından murad almaya kalkmış, sevgi yüreğini yakıp kavuruyormuş, görüyoruz ki, kadın çıldırmış besbelli...” dediler.

31 - Azizin karısı, onların gizliden gizliye dedikodu yaydıklarını işitince, onlara davetçi gönderdi ve onlara mükellef bir sofraya hazırladı. Her birine bir bıçak verdi, beri taraftan da Yusuf'a “çık karşlarına” dedi. Görür görmez hepsi onu gözlerinde çok büyüttüler ve (şaşkınlıkla) ellerini kestiler. Dediler ki: “Hâşâ! Allah için, bu bir insan değil, olsa olsa yüce bir melektir.”

32 - “İşte” dedi, “bu gördüğünüz, beni hakkında kınadığınız (gençtir). Yemin ederim ki, ben bunun nefsinden yararlanmak istedim de o, namuslu davrandı. Yine yemin ederim ki, emrimi yerine getirmezse, muhakkak zindana atılacak ve kesinlikle zelillerden olacaktır”.

33 - Yusuf dedi ki: “Ey Rabbim! Zindan bana, bunların beni davet ettikleri şeyden daha sevimlidir. Eğer sen, bu kadınların tuzaklarını benden uzak tutmazsan, ben onların tuzağına düşerim ve cahillik edenlerden olurum”.

34 - Bunun üzerine Rabbi, onun duasını kabul buyurdu da ondan onların tuzaklarını bertaraf etti. Muhakkak ki O, evet O, hakkiyle işiten, hakkiyle bilendir.

35 - Bu kadar delili gördükleri halde, sonra yine de Yusuf'u bir süre için zindana atma düşüncesi ağır bastı.

36 - Zindana onunla birlikte iki delikanlı daha girdi. Birisi dedi ki: “Rüyada kendimi şarap sıkarken gördüm”. Öteki de dedi ki: “Ben de başımın üstünde ekmek taşıdığımı, kuşların da ondan yediğini gördüm. Bize bunun yorumunu haber ver. Çünkü biz seni iyilik edenlerden görüyoruz.”

37 - Yusuf dedi ki: “Size yiyecek olarak verilecek bir yemek gelmeden önce onun tabirini size bildiririm. Bu, Rabbimin bana öğrettiği ilimlendendir. Çünkü ben Allah’a inanmayan ve ahireti inkâr eden bir kavmin dinini terkettim.”

38 - “Atalarım İbrahim, İshak ve Yakub’un dinine uydum. Bizim, Allah’a hiçbir şeyi ortak tutmamız olmaz. Bu, bize ve insanlara Allah’ın bir lutfudur. Fakat insanların çoğu şükretmezler.”

39 - “Ey benim zindan arkadaşlarım! Ayrı ayrı birçok tanrılar mı daha hayırlı, yoksa herşeye hâkim ve galip olan bir tek Allah mı?”

40 - “Sizin Allah’ı bırakıp da o taptıklarınız, sizin ve atalarınızın uydurduğu birtakım isimlerden başka bir şey değildir. Bunlara tapmanız için Allah hiçbir delil indirmiş değildir. Hüküm ancak Allah’a aittir: O, size, kendisinden başkasına tapmamanızı emretti. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.”

41 - “Ey benim zindan arkadaşlarım! Biriniz efendisine yine şarap sunacak. Diğeri de asılacak, kuşlar başından yiyecekler. İşte öğrenmek istediğiniz iş böylece halloldu.”

42 - Yusuf, hapisten kurtulacağına inandığı o ikiden birine dedi ki: “Beni efendinin yanında an”. (Benden söz et ki, beni kurtarsın). Fakat Şeytan, ona, efendisinin yanında anmayı unutturdu. Bu yüzden Yusuf, daha yıllarca zindanda kaldı.

43 - Bir gün melik (hükümdar) dedi ki: “Ben rüyamda yedi cılız ineğin yedi semiz ineği yediğini ve yedi yeşil başakla yedi kuru başak görüyorum. Ey ileri gelenler! Siz rüya tabir edebiliyorsanız benim bu rüyamın tabirini bana bildirin.”

44 - Dediler ki: “Rüya dediğin şey karmakarışık hayallerdir. Biz ise böyle karışık hayallerin yorumunu bilemeyiz.”

45 - O ikiden kurtulmuş olanı nice zamandan sonra hatırladı da dedi ki: “Ben size o rüyanın tabirini haber veririm, hemen beni gönderin.”

46 - “Ey Yusuf, ey doğru sözlü! Bize şunu hallet: Yedi semiz ineği, yedi cılız inek yiyor. Ve yedi yeşil başakla diğer yedi kuru başak. Umarım ki, o insanlara doğru cevap ile dönerim, onlar da (senin kadrini) bilirler.”

47 - Dedi ki: “Yedi sene eskisi gibi ekeceksiniz, biçtiklerinizi başağında bırakınız, biraz yiyeceğinizden başka. “

48 - “Sonra onun arkasından yedi kurak sene gelecek, önceki biriktirdiklerinizin biraz saklayacağınızdan başkasını yiyip bitirecek.”

49 - “Sonra da onun arkasından yağışlı bir sene gelecek ki, halk onda sıkıntıdan kurtulacak, (üzüm, zeytin gibi mahsülleri) sıkıp faydalanacak.”

50 - O hükümdar “Onu bana getirin” dedi. Emir üzerine Yusuf’a gönderilen adam yanına gelince, Yusuf ona dedi ki: “Haydi efendine geri dön de ona sor bakalım, o ellerini kesen kadınların maksatları ne imiş? Hiç şüphe yok ki, Rabbim, onların oyunlarını çok iyi bilir.”

51 - Hükümdar, o kadınlara “Derdiniz neydi ki, o vakit Yusuf’un nefsinden murad almaya kalktınız?” dedi. Onlar “Hâşâ, Allah için, biz onun aleyhinde hiçbir fenalık bilmiyoruz” dediler. Aziz’in, karısı da: “Şimdi hak ve hakikat olduğu gibi ortaya çıktı. Aslında onun nefsinden ben murad almak istedim. O ise şeksiz şüphesiz doğrulardandır” dedi.

52 - (Yusuf dedi ki): İşte bu şunun içindir: Bilsin ki, ben ona arkasından hainlik etmedim. Gerçekten Allah hainlerin hilesini başarıya ulaştırmaz.

53 - Ben yine de nefsimi temize çıkarmıyorum. Çünkü nefis şiddetle kötülüğü emreder. Ancak Rabbimin rahmetiyle yarlığadığı müstesna. Muhakkak ki, Rabbim bağışlayıcı ve merhametlidir.

54 - Hükümdar dedi ki: “Onu bana getirin, kendime tahsis edeyim.” Sonra onunla konuşunca da: “Sen bugün yanımızda gerçekten büyük bir mevki sahibisin, güvenilir birisin” dedi.

55 - O da, ona dedi ki: “Beni bu ülkenin hazineleri üzerine getir. Çünkü iyi korurum, iyi bilirim.”

56 - Ve işte biz böylece Yusuf’u o yerde temkin ettik (yerleştirdik). Neresinde isterse orada makam tutuyordu. Biz rahmetimizi dilediğimize nasip ederiz. Ve iyilik edenlerin mükafatını zayi etmeyiz.

57 - İman edip takva yolunu tutanlar için elbette ahiret mükâfatı daha hayırlıdır.

58 - (Bir gün) Yusuf'un kardeşleri çıkageldiler ve onun yanına girdiler. O, onları görür görmez tanıdı, oysa onlar onu tanıyamamışlardı.

59 - Ne zaman ki onların bütün hazırlıklarını tamamladı, o zaman dedi ki: "Babanızdan olan öbür kardeşinizi de bana getirin. Görüyorsunuz ya, ben ölççeği tam ölçüyorum ve ben konukseverlerin en hayırlısıyım."

60 - "Siz eğer onu bana getirmezseniz, bir daha size hiç kile yok, (bir ölçek bile zahire alamazsınız) yanıma da yaklaşmayın".

61 - Dediler ki: "Onun için babasından izin almaya çalışacağız. Her hâlükârda bunu yapacağız."

62 - Yusuf bir taraftan da adamlarına tenbih etti: "Sermayelerini yüklerinin içine koyuverin, belki ailelerinin yanına dönünce farkına varırlar ve belki yine gelirler" dedi.

63 - Böylece dönüp babalarına geldikleri vakit, dediler ki: "Ey babamız! Bizden ölçek menedildi (bize zahire verilmeyecek). Bu kere kardeşimizi de bizimle gönder ki, ölçek alabilelim. Biz onu kesinlikle koruyacağız."

64 - Babaları dedi ki: "Ben onu size nasıl emanet ederim? Ya bundan önce kardeşini emanet ettiğimde olan gibi olursa! En hayırlı koruyucu Allah'dır ve O, merhamet edenlerin en merhametlisidir."

65 - Derken yüklerini açtılar ve sermayelerini kendilerine geri verilmiş olarak buldular. Dediler ki: "Ey babamız! Daha ne isteriz? İşte sermayelerimiz de bize iade edilmiş. Bununla yine ailemize zahire alır getiririz, kardeşimizi de koruruz, üstelik bir yük daha fazla zahire alırız. Zaten bu aldığımız pek az bir zahiredir."

66 - Babaları dedi ki: "Hepiniz çaresiz kalmadıkça onu bana mutlaka getireceğinize dair Allah'dan bir yemin vermedikçe, onu, kesinlikle sizinle göndermem". Onlar da Allah'a and içerek babalarına söz verince, babaları dedi ki: "Bu söylediklerinize Allah vekildir".

67 - Ve dedi ki: "Ey yavrularım! (Şehre) hepiniz bir kapıdan girmeyin de ayrı ayrı kapılardan girin. Gerçi ben ne yapsam, Allah'ın takdirini sizden engelleyemem. Hüküm yalnızca

Allah'ındır. Onun için bütün tevekkül edenler O'na tevekkül etmelidirler.”

68 - Ne zaman ki, şehre vardılar, o zaman babalarının kendilerine emrettiği şekilde girdiler. (Gerçi bu şekilde girmeleri) onlar hakkında Allah'ın takdir ettiği hiçbir şeyi önleyemezdi, bu sadece Yakub'un içinden geçirdiği bir isteğin yerine getirilmesi oldu. Şüphesiz o, ilim sahibiydi, çünkü ona biz öğretmiştik. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.

69 - Yusuf'un yanına girdikleri vakit, o, kardeşini (Bünyamin'i) yanında alıyordu. Dedi ki: “Bilesin, ben, senin kardeşim! İşte bundan dolayı onların yapacaklarına sakın üzülme!”

70 - Sonra onların bütün hazırlıklarını görünce, su kabını kardeşinin yükünün içine koydu. Sonra bir tellal şöyle bağırdı: “Hey kervan! Siz hırsızsınız, hırsız!”

71 - Bunlara döndüler de dediler ki: “Ne arıyorsunuz?

72 - Onlar da dediler ki: “Hükümdarın su kabını arıyoruz. Onu bulup getirene bir yük zahire var. Üstelik o tas bana zimmetlidir”.

73 - “Allah'a yemin ederiz ki,” dediler, “Muhakkak siz de anlamışsınızdır ya, biz buraya fesat çıkarmak için gelmedik. Biz hırsız da değiliz.”

74 - “Peki yalancı çıkarsanız onun (hırsızlık edenin) cezası nedir?” dediler.

75 - “Kimin yükünde çıkarsa, o kendisi onun cezasıdır. Biz zalimlere işte böyle ceza veririz.”

76 - Bunun üzerine Yusuf, kardeşinin eşyalarından önce onların eşyalarını aramaya başladı. Sonra su kabını kardeşinin yükünün içinden çıkardı. İşte Yusuf'a biz böyle bir oyun öğrettik. Melikin kanunlarına göre, kardeşini alıkoymasına imkân yoktu. Ancak Allah dilerse o başka. Biz dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Ve her bilgi sahibinin üstünde bir başka bilen vardır.

77 - Dediler ki: “Eğer o çalmışsa, daha önce bunun kardeşi de çalmıştı”. O vakit Yusuf bunu içine attı, onlara hiç belli etmeden: “Siz çok fena bir mevkidesiniz, ne sıfat verdiğinizi Allah çok iyi biliyor” dedi.

78 - Dediler ki: “Ey vezir! Emin ol ki, bunun çok yaşlı bir babası var. Onun için yerine birimizi al. Gerçekten de biz seni iyilik edenlerden görüyoruz.”

79 - O dedi ki: “Eşyamızı yanında bulduğumuzdan başkasını tutuklamaktan Allah korusun. Çünkü öyle yaparsak zalimlerden oluruz.”

80 - Ne zaman ki, onlar, onu kurtarmaktan ümit kestiler, o zaman fısıldaşarak oradan uzaklaştılar. Büyüklere dedi ki: “Babanızın sizden Allah adına ahit aldığını ve daha önce Yusuf konusunda ettiğiniz kusuru bilmiyor musunuz? Babam bana izin verinceye veya Allah hakkımda bir hüküm verinceye kadar ben artık burdan ayrılmam. Allah, hüküm verenlerin en hayırlısıdır.”

81 - “Siz dönün de babanıza deyin ki: Ey babamız! İnan ki, oğlun hırsızlık yaptı. Biz ancak bildiğimize şahitlik ediyoruz. Yoksa gaybın bekçileri değiliz.”

82 - “Hem orada bulunduğumuz şehir halkına hem içinde bulunduğumuz kervana sor. Ve emin ol ki, biz kesinlikle doğru söylüyoruz.”

83 - Babaları dedi ki: “Hayır, sizi nefisleriniz aldatıp bir işe sürüklemiş. Artık bana güzel güzel sabretmek düşüyor. Belki Allah hepsini birden bana geri getirir. Çünkü O, her şeyi bilir, hüküm ve hikmet sahibidir.”

84 - Ve onlardan yüz çevirdi de: “Ey Yusuf’un ateşi, yetti artık, yetti!” dedi. Ve üzüntüden gözlerine ak düştü. Artık yutkunuyor da yutkunuyordu.

85 - Dediler ki: “Hâlâ Yusuf’u sayıklayıp duruyorsun. Allah’a yemin ederiz ki, sonunda eriyip gideceksin, tükenip helak olacaksın. Hayret doğrusu!”

86 - Dedi ki: “Ben hüznümü, kederimi ancak Allah’a şikâyet ederim ve Allah tarafından sizin bilmediğiniz şeyleri de bilirim.”

87 - “Ey oğullarım, gidin, Yusuf’u ve kardeşini araştırın. Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin; zira kâfir kavimden başkası Allah’ın rahmetinden ümit kesmez.”

88 - Sonra (Mısır’a gidip) onun huzuruna girince, dediler ki: “Ey şanlı vezir! Biz ve çoluk çocuğumuz sıkıntı içindeyiz. Pek az bir sermaye ile geldik. Sen bize yine ölçek (zahire) ver, ayrıca sadaka

da ihsan eyle. Çünkü Allah sadaka verenleri muhakkak mükafatlandırır.”

89 - O dedi ki: “Siz cahilliğinizde Yusuf’a ve kardeşine ne yaptığınızı biliyor musunuz?”

90 - Onlar “Yoksa sen, sahiden Yusuf musun?” dediler. O da “Ben Yusuf’um, bu da kardeşim” dedi, “Doğrusu Allah, bizi, lutfuyla nimetlendirdi. Gerçekten de kim Allah’dan korkar ve sabrederse, Allah, muhakkak ki, güzel işler yapanların mükafatını zayı etmez.”

91 - Dediler ki: “Allah’a yemin olsun, Allah seni bize üstün kıldı. Biz gerçekten de büyük hata işlemiştik”.

92 - Yusuf dedi: “Bugün size bir ayıplama ve azarlama yoktur. Allah, sizi, mağfiretiyle bağışlasın. O, merhamet edenlerin en merhametlisidir.”

93 - Alın şu gömleğimi götürün de babamın yüzüne sürün, gözü açılır. Ve bütün ailenizle toplanıp bana gelin.”

94 - Ne zaman ki, kabile (Mısır’dan) ayrıldı, öteden babaları dedi ki: “Eğer bana bunak demezseniz, doğrusu ben Yusuf’un kokusunu alıyorum.”

95 - Dediler ki: “Vallahi sen hâlâ o eski şaşkınlığındasın.”

96 - Fakat ne zaman ki, gerçekten müjdedci geldi, gömleği Yakub’un yüzüne koydu, hemen gözü açıldı. “Ben size demedim mi, ben Allah’dan sizin bilmediklerinizi bilirim.” dedi.

97 - Dediler ki: “Ey babamız, bizim için Allah’a istiğfar eyle. Biz gerçekten büyük günah işlemiştik.”

98 - Dedi ki: “Sizin için Rabbinden ilerde bağışlanma dileyeyeceğim. Şüphesiz o çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

99 - Ne zaman ki, onlar Yusuf’un yanına vardılar, işte o zaman Yusuf anasını ve babasını kucakladı, yanına aldı ve “Buyurun Allah’ın dilemesiyle güven içinde Mısır’a girin” dedi.

100 - Anasıyla babasını yüksek bir taht üzerine oturttu ve hepsi birden Yusuf için secdeye kapandılar. Bunun üzerine Yusuf dedi ki: “İşte bu durum, o rüyamın çıkmasıdır. Gerçekten Rabbin onu hak rüya kıldı. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra, beni zindandan çıkarmakla ve sizi çölden getirmekle

Rabbim bana hakikaten ihsan buyurdu. Doğrusu Rabbim dilediğine lutfunu ihsan eder. Şüphesiz O, her şeyi bilir, hüküm ve hikmet sahibidir.”

101 - “Ey Rabbim! Sen bana dünya mülkünden nasip verdin ve bana rüyaların tabirinden bir ilim öğrettin. Ey gökleri ve yeri yoktan var eden Rabbim! Benim velim sensin, benim canımı müslüman olarak al ve beni salih kulların arasına kat!”

102 - İşte bu, sana vahiyle bildirdiğimiz gayb haberlerindedir. Yoksa onlar yapacaklarına karar verip mekir (oyun) yaparlarken sen yanlarında değildin.

103 - Sen ne kadar şiddetle arzulasan da insanların çoğu iman edecek değildir.

104 - Buna karşılık onlardan herhangi bir ücret de istemiyorsun. O Kur’ân, âlemlere ancak bir öğüttür.

105 - Bununla beraber göklerde ve yerde ne kadar âyet var ki, onunla yüz yüze gelirler de yine de yüz çevirip geçerler.

106 - Onların çoğu şirk koşmadan Allah’a iman etmezler (imanlarına az çok bir şirk karıştırırlar).

107 - Yoksa bunlar Allah’ın azabından hepsini saracak bir felaket gelmesinden veya farkında değillerken ansızın başlarına kıyametin kopuvermesinden güven içinde midirler?

108 - De ki: İşte benim yolum budur; basiret üzere Allah’a davet ediyorum. Ben ve bana uyanlar (işte böyleyiz). Ben Allah’ı tesbih ederim ve ben müşriklerden değilim.

109 - Senden önce gönderdiğimiz peygamberler de o memleketlerin halkındandı, onlar da kendilerine vahiy verdiğimiz birtakım erkeklerden başkası değillerdi. Şimdi o yerlerde şöyle bir gezip görmediler mi? Kendilerinden önce gelip geçenlerin akıbetlerinin nasıl olduğuna bir baksalar ya!... Elbette ahiret yurdu müttakiler için daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı başınıza toplamayacak mısınız?

110 - Nihayet peygamberleri (onların iman etmelerinden) ümit kesecek hale gelince ve kendilerinin yalancı durumuna düştüklerini sanınca, onlara yardımımız geldi, yetiştii; dilediklerimiz kurtarıldı. Suçlular topluluğundan bizim azabımız geri çevrilemez.

111 - Gerçekten de onların kıssalarında üstün akıllılar için bir ibret vardır. Bu Kur'ân uydurulmuş herhangi bir söz değildir. Lâkin kendisinden önce gelen kitapların tasdiki her şeyin ayrıntılarıyla açıklayıcısı ve iman edecek bir kavim için hidayet ve rahmettir.

HİKÂYE METNİ

BİSMİLLAHİRRAHMÂNİRRAHİM

Bir söze başlayalum
Evvelin Allah deyü
Hem ‘inâyet ol ide
Fazl-ı bismillah deyü

Vir salavât ey ‘azîz
Başlayalum söze biz
Hoş hikâyet göresiz
Kıssa-i ‘âcepleyü

Bu bir güzel kıssadır
Size çok hâl aňladur
Yûsuf hâlin bildirür
Nitdi Ya’kûb ağlayu

Ya’kûb peygâMBER idi
Hakka yarar er idi **(1/b)**
Diñle âhir ne oldı
Kıssasını aňlayu

Var idi ol Ya’kûbuñ
Altı helâl ‘avreti
Ol hatunlar kamusı
Görgülü eyü huylu

Diñle bir ‘avretinden
Oldı ikişer oğlan
On bir olıcak oğlan
Kayurdu Ya’kûb kayu

Ya’kûb Hakka yalvardı
Bir genc oğlancık didi
Kamu oğlum büyüdi
Ohşulumuz yok deyü

Du’âsı kabûl oldı
Hak Çalap oğul verdi
Ya’kûb aña ad virdi
Güzelce Yûsuflayu

Ol Yûsuf anasından
Bir oğul doğmuş hemân
İbn-i Yâmindi adı
Az güzel Yûsuflayu

Yûsuf dünyâyâ geldi
Anası ol dem öldi
Ya’kûb karavaş aldı
Yûsufi emsin deyü **(2/a)**

Ol karavaşñ ey yâr
Bir emerce oğlu var
Karavaş dâim iver
Oğlunu emsin deyü

Memesiniñ birini
Yûsuf içün sakladı
Bir memesini gizledi
Kendi oğlun emzirü

Çün bunı Ya'kûb gördi
Göñli eyü olmadı
Câriyeye söyledi
Oğlunu satdım deyü

Çün câriye eşitdi
Göksin urup ah itdi
Ya'kûba çok söyledi
Oğlumu satma deyü

İkisine süd virem
Karınların toyuram
Ben bunları kayıram
Beni ağlatma deyü

Ya'kûb hiç eslemedi
Sözünü dinlemedi
Anıñ oğlunu satdı
Kaldı gârib ağlayu

Ol ođlanıñ bâhası
Kırk altun sermâyesi **(2/b)**
Ya'kûb ol Tañrı hâsı
Altuna tama'layu

Ya'kûb altını aldı
Bâzârdan eve geldi
Câriyeye söyledi
Oğlunu satdım deyü

Câriye karşı geldi
Başın açup ah etdi
Ah idüben inledi
Oğlı içün kayıru

Dedi oğlumı satduñ
Beni katı ağlatduñ
Dilerem sen de ağla
Kırk yıl hiç eylenmeyü

Âhiri gözsiz kalgıl
Yûsufından ayrılığıl
Dürlü hasretler görgil
Dilerem eylenmeyü

Sen peygâMBER olasin
Allahu bir bilesin
Baña zulüm kılasın
Ol Hakdan utanmayu

Câriye böyle didi
Ya'kûb biraz ağladı
Yürü deyüben urdı
Var Yûsufi emzirü **(3/a)**

Câriye durı vardı
Ol Yûsufi emzirdi
Ağlayarak oturdı
Bu iş Allahdan deyü

Ol karavaşı eşit
Gör ne dimiş ol yiğit
Hiç sen de itdiğim it
Dünyâda ancılayu

Üç gün evde oturdı
Dürlü fikir getürdi
Bu zahmeti getürdi
Allaha şükür eyleyü

Bir sabah öri durdı
Yüzün toprağa urdı
Barmağını kaldırdı
Hak Çalaba yalvaru

Çünkü müslimân oldu
Hakkıñ birligün bildi
Dürlü münâcât kıldı
Oğlu için ağlayu

Dir ol Ya'kûb-ı Nebî
Çok ağlatdı ey Ganî
Sen dahı ağlat anı
Diñmesün bencileyü

Bir belâ virgil aña
Ol zulüm kıldı baña **(3/b)**
Hak Tañrı didim saña
Hâcetim kabûl kılı

Yûsufını ayırgıl
Anıñ katından ırgıl
Furkatına yandırgıl
Ağlasun oğul deyü

Gözleri nûrun algıl
Benim hâlim sen bilgil
Anı bir hasret kılğıl
Yâ ulu Tañrı deyü

Pek çok münâcât itdi
Vardı kabûle yetdi
Câriye eve gitdi
Ol oğlanı kayıru

Vir salâvât ey dildâr
Bir söz işit imdi var
Bilmişdür anı ağyâr
Ya'kûba kahr eyleyü

Nice ay 1 yıl oldu
Bu kez söz tamâm oldu
Ya'kûb hıç komaz oldu
'İlmi hikmet öğredü

Ya'kûb Yûsufi sevdi
Ayruk sevgisin kodı
Oğlanlarına didi
Varım Yûsufdur deyü **(4/a)**

Yûsufi Ya'kûb sever
Yiğit olsa der över
Kalan oğlunu kovar
Oyu(na) katmañ deyü

Kendiyle bile turur
Derse bile oturur
Eksiğini bitürür
Yûsufi hürmetleyü

Bir nefes görmez ise
Katına varmaz ise
Hâlini sormaz ise
Kalkar varur isteyü

Çün ki Yûsufi bulur
İki cihân anıñ olur
Var yok hem anı bilür
Öper kucar kıvanu

Ya'kûbuñ kız kardaşı
Yûsufuñ toğrı işi
Sakladı karavaşı
Yûsuf nenesi deyü

'İlim edeb öğrendi
Câhillikten yiğrendi
Bu kez oyundan döndi
Atasına inanu

Bu kez Yûsuf büyürdi
Tokuz yaşına girdi
Kardaşlarını gördi
Her gün gider oynayu

Yûsufiñ 'aklı geldi
'İlimden nesne bildi
Çün on yıl tamâm oldu
Yûsuf dünyâya gelelü (5/a)

Bunlara çün imrenür
Atasına söylenür (4/b)
Kardaşlar gider gelür
Ben de varsam sevinü

Bes on yıl tamâm oldu
İşit ki takdîr oldu
Gice uykuya yatdı
Düş gördi 'acebleyü

Atası destûr virmez
Bunlar ile göndermez
Hiç katından ayırmaz
Ya'ni anı saklayu

Yûsuf meğer uyumuş
Ol demde bir düş görmiş
Atasına söylemiş
Düşünü 'acebleyü

Ya'ni oyuna vara
Nâgâh fitnelik ire
Dönüp evine gele
Bir yavuz ad dakınu

Bu gördüği uş olmuş
Gökden on yıldız inmiş
Ay ile gün bile(y)miş
Yûsuf'a secde kılı

Eydür 'ilim öğrengil
Andan oyuna vargıl
Sen büyüyüp er olgıl
Kardaşlara ulaşı

Tokuzı yıldız imiş
Onuncısı gün imiş
On birinci ay imiş
Öñünde secde kılı

Bes Yûsuf sâkin oldu
Kitâb eline aldı
Atası bile aldı
Hem sözünü sımayu

Yûsuf bunları gördi
Diñlecek durup sordı
Atasına yalvardı
Bu düşüm nedir deyü

Ya'kûb anı diñledi
Düşüni key tañladı
Ma'nâsını añladı
Yûsuf olur key ulu

Eydür oğul bilesin
Ulu sultan olasın (5/b)
Dürlü râhat bulasın
Kardaşlardan key ulu

İllâ takdîr eyleme
Hiç kimseye söyleme
Düşün beyân eyleme
Gizle zinhâr sakınu

Kardaşlaruñ olurlar
Düş 'ilmini bilürler
Saña haset kılurlar
Düşmanlığa kıvanu

Yûsuf hiç söylemedi
Kimseye hiç dimedi
Hâlasına söyledi
'Aceb düş gördüm deyü

Bubama didüm buni
Sultân olursın didi
Çün eşitdim ben anı
Geldim saña sevinü

Hâlasına söyledi
Düşün takrîr eyledi
Kimseye dime didi
Basîret ismarlayu

Ol hatun bir gün meğer
Sığışmaz içine haber
Ol düşü takrîr ider
Ma'nâsına sevinü (6/a)

Yûsufiñ kardaşları
Eşitdiler haberi
Hep karardı içleri
Yûsufi günüleyü

Buni bunda koyalum
Ayruk söze girelüm
Bir meclise varalım
Gine söze kıvanu

Meclis-i Evvel

Ya'kûb ol Yûsuf ile
Düni günü hem bile
Gizlü işi kim bile
Başına gele deyü

Ya'kûbuñ oğlanları
Birgün durdılar öri
Vardı oturdı her biri
Hep Yûsufi kovlaşu

Kamusı der bu işi
Atamız sevmez bizi
Yûsufda göñli gözi
Bir iş kılalum deyü

Yûsufi ayırasız
Atamuzdan alasız
Eğer helâk kılasız
Soñra tevbe ola mu

Halvet yire vardılar
Danışuban durdılar
Bunu savâb gördiler
Kurda yedirdik deyü (7/a)

Yehûdâ eydür varuñ
Bu iş hiç olmaz bilüñ (6/b)
Hem korkuñ âgâh oluñ
Atamuz duya deyü

Rubil eydür bu hüccet
Yeter bize sa'âdet
Olmuşdurur bu 'âdet
Anca oğlan kurt yiyü

Durup bir gün varalum
Yûsufi dileyelüm
İltüp kurda virelüm
Hiç atamuz duymayu

Bu kez varup alalum
İltüp kurda virelüm
Kurt yemişdür deyelüm
Atamuza bildirü

Hele bir gün vardılar
Yûsufi dilediler
Ya'kûba yalvardılar
Yûsufi virgil deyü

Sabâh tanla durdılar
Ol Ya'kûba geldiler
Girü selâm kıldılar
Kamu tapu eyleyü

Varalum oynayalum
Yazuda yazlayalum
Hoş eyü söyleyelüm
Kamumuz eyü huylu

Çün selâm eylediler
Yûsufi dilediler
Dişlerin bilediler
Meğer hîle eyleyü

Ya'kûb eydür alasız
Bilmezem ne kılasız
Anı kurda viresiz
Dir bunlara söyleyü

Bes Ya'kûb hâli bildi
Ağlayu durı geldi
Yûsuf başın yudurdı
Öper kucar ohşayu

Ya'kûb hiç eşitmedi
Sözlerini tutmadı
Oğlanları hep gitdi
Ya'kûba kin bağlayu

Başın yudı bağladı
Gözlerin sürmeledi
Bunlara ısmarladı
Ya'kûb döndi ağlayu

Eğnine ton geydirdi
Altun kuşak kuşatdı (7/b)
Başına altun tâc urdı
Bile çıkdı göndürü

Didi oñat saklañuz
Eyü timar eyleñüz
Sağ esen getiriñüz
Kavli kıldı berkidü

Ya'kûb yolda oturdı
Bunlar Yûsufi getürdi
Dâye ağlayup vardı
Yûsufi nitdiñ deyi

Ya'kûb eydür gönderdim
Bunlara ısmarladum
Ağlayu bunda kaldım
Gitdi anlar dolanu

Dâye seğirdüp yetdi
Yûsufiñ elin tutdı
Bunlar döğ(n)di seki(r)tdi
Ol ağlar dönmez girü

Dâye hergez eslemez
Yûsufiñ elin komaz
Koyup bunları gitmez
Alup giderem deyi

Ben sizden hayâl itdüm
Andan *ötüri* yetdüm
Bir iş idersiz korkdum
Der eşkere söyleyi (8/a)

Ben oğlumdan ayrıldım
Yûsufi oğul didim
Yûsuf girü dönelim
Deyüp ağlar yalvaru

Kardaşları geldiler
Yûsufi getürdiler
Dâyeyi seki(r)tdiler
Dâye döndi ağlayu

Ya'kûba dâye geldi
Bunlar görünmez oldı
Ya'kûb ağlayu kaldı
Yûsufina özenü

Göñlüne korku düşdi
Dâye ile ağlaşdı
Endamları titreşdi
Nidelüm Yûsuf deyi

Hem Ya'kûb gör kim nitdi
Karavaş oğlun satdı
Aña hasretlik itdi
Yûsufi kıla deyi

Dedi ardınca varam
Yitüp girü döndürem
Döndi eydür umaram
Ahşamın gele deyi

Söz çok bunlar vardılar
Koyunu döndürdiler (8/b)
Yâmîni gönderdiler
Yürü sen eve deyi

Yâmin çün eve vardı
Yûsufdan haber aldı
Ahşamın gelür didi
Hoş yürürdür oynayu

Yâmin çün eve gitdi
İşit sen bunlar nitdi
Rubil Yûsufı tutdı
Gel berü der kakıyu

Donların çıkardılar
Hem bir iki urdılar
Yalın ayak itdiler
Kaldı Yûsuf ağlayu

Etmegini aldılar
İtlere bıraktılar
Yalıncağ yürüdüler
Kaldı Yûsuf ağlayu

Dövüben kakıdılar
Hem bir iki urdılar
Ol düşüni sordılar
Nice düş gördüñ deyu

Yûsuf düşüni söyledi
Hep hikâyet eyledi
Bunlar hep günüledi
Bu sultan olur deyu (9/a)

Biz bunı öldürelüm
Şâhlığın bildürelim
Soñra tevbe kılalım
Günâhından kurtulu

Eğer bu diri ola
Hep bizden ulu ola
Bize katı 'âr ola
Didiler günüleyü

Düşüni söyleddiler
Ma'nâsını bildiler
Bir iki kez urdılar
Yalandur düşüñ deyu

Kimi elinden tutar
Kimi ardından iter
Yûsuf yürür kâh düşer
Yene durur yalvaru

Yûsuf eydür yoruldum
Hem acık dum susadum
Yürüyü hem buñuldum
Yatayın dir ağlayu

Rubil Yûsufı tutdı
Yüzünü yire sürdi
Şem'un bıcağ çıkardı
Öldürmeğe sevinü

Kaçdı Yûsuf bir yana
Ol da urdı yüzine (9/b)
Girü vardı bir yana
Aña bakar yalvaru

Kıydıklarını bildi
Yûsuf azıcık güldi
Öleceğini bildi
Kurtulmaklık umanu

Yehûdâ eydür nolduñ
Meğer sen deli olduñ
Eyit sen neye güldüñ
Bildür bize tâ bellü

Yûsuf bu kez eyitdi
Yâ kardaşlar bil didi
Bir sığınacam var idi
Siziñ için arzulayu

Ol benim deli gönlüm
Ol evde sığınacağım
Sübhânıma sığındum
Düşüm baña ne kılı

Yañlış oldı gelmeğim
Mihnet oldı ammâ kim
Ol evde sığınacağım
Yañlış oldı ol bellü

Baña kahır kıldıñuz
Atam hatrın koduñuz
Düşmânım siz olduñuz
Öldürmeğe kıvanu **(10/a)**

Yehûdâ şefkat itdi
Yûsuf berü gel didi
Yûsuf yine ağladı
Kurtaram seni deyü

Yûsuf aña sığındı
Eteği altına girdi
Kardaşları hep gördi
Yehûdâyı arayü

Eyitdiler gizledüñ
Kavlimizi döndürdüñ
Yûsufa sen kıymaduñ
Sözüñ girü döndürü

Biz tokuz kardaş birüz
Seni de bile öldürüz
Yûsuf ile koruruz
Didi bunlar söyleyü

Yûsufı virir misin
Terkini urur mısın
Ya bile ölür misin
Sen dahı Yûsuflayü

Yehûdâ eydür bu olmaz
Bu işi Tañri sevmez
Atamız kabûl kılmaz
Bu işden dönüñ gerü

Geliñ bunu öldürmeñ
Öldürüp kana girmeñ **(10/b)**
Yarın oda yakılmañ
Tamu içre kaynayu

Atam atası Halîl
Oda atdı Nemrûd bil
Sakladı anı Celîl
Odu bostân eyleyü

Vahiy itdi aña Cemîl
Âyâ İbrâhîm Halîl
Oğluñ kurbân eylegil
İsmâ'ili sevgülü

Bıçak anı kesmedi
Halîl oda yakmadı
Ya'kûb 'âsî olmadı
Mevlâdan korkuñ deyü

Geliñ tedbîr idelüm
Bunu öldürmeyelüm
Kuyuya bırakalum
Ol anda öle kendü

Bunu savâb gördiler
Aña râzî oldılar
Ol kuyuya vardılar
Yûsuf ağlar yalvaru

Gömleğın çıkardılar
Anı yalın kıldılar
Teñriden korkmadılar
'Akılların berkidü (11/a)

Yûsuf kuyuya atdılar
Biraz turup gitdiler
Andan koyup gitdiler
İşte kurtulduñ deyü

Ol kuyunuñ sıfâtı
Niçeliği sûreti
Kim kazduğı kıssai
Eydivirem tâ bellü

Kâfirlerden ol Şidded
Kazmış anı ibn-i 'Âd
Kul aslı ol Amizâd
Olaydı ulu işlü

Ol vâkit bir er var idi
Anıñ adı Hûd idi
Ol er peygâMBER idi
Ol Tañrısına doğru

Tevrâtı hep okumuş
Yûsuf kıssasın bilmiş
Allahına yalvarmış
Yûsufi göster deyü

Ol Hakdan nidâ gelmiş
Var ol kuyuya dimiş
Hem anda gizlen dimiş
Kalan halkdan sakınu

Yûsuf dünyâya gele
Seni kuyuda bula (11/b)
Maksûdüñ hâsıl ola
Hâcetiñ kabûl kılı

Hûd ol kuyuyu gördi
Gelüp içine girdi
Gitdi halvet yer düzdi
Kuyu içre gizlenü

Üç yüz yıl tamâm oldu
Çok mahlûk kondı göçdi
Ol vaktin Yûsuf göçdi
Duru geldi Hûd örü

Gördi bir sûret gelür
Ayla gün 'âciz olur
Hûd dahı hayrân olur
'Aceb bu nedür deyü

Kuyu derin suyu çok
Yûsuf duracak yer yok
Hûd'a tokundı bir ok
Sözi eşit 'ibretlü

Allahıñ kudret işi
Yer altında bir taş
Toldı kuyunuñ başı
Yûsufa döşek olu

Yûsuf çün taşa indi
Anda dizi sıyrıldı
Cebrâil hâzır geldi
Aña 'ilâc getirü (12/a)

Çün selâmın getürdi
Yanına hoş oturdı
Dizine kâfi(u)r urdı
Sebebi budur deyü

Bu kez Hûd durı geldi
Yûsufa selâm virdi
Hem Yûsuf sen dur didi
Gel berü iş ne olu

Hûd miskîn anı gördi
Ahvâlin tamâm sordı
Gördüğüne sevindi
Yûsufu arzulayu

Yûsufa nazar itdi
Nâgâhın ussı gitdi
Hûd'a hem va'de yetdi
Düşüp öldi ugunu

Cebrâil yine geldi
Hûd'uñ ölüsin aldı
İltüp toprağa saldı
Yûsufi korkar deyü

Girü Cebrâil geldi
Yûsufi öğütledi
Kardaşlarına zinhârdı
Yâ Yûsuf küsme deyü

Allahdan nidâ geldi
Yûsuf anı eşitdi (12/b)
Yûsufi öğütledi
Hiç kayırmagıl deyü

Sen ulu şâh olasın
Memlekât mâl bulasın
Bunda sehil olasın
İşte kurtulduñ deyü

Yûsuf kayguya batdı
Kırk gün kayguda yatdı
Âhir Allah gör nitdi
Vir salavât çağlayu

Kardaşları döndiler
Bir oğlak öldürdiler
Gömleğin kanladılar
Döndiler eve gelü

Yolda bir ağaç vardı
Ya'kûb anda oturdı
Yukarudan ün geldi
Eşitdi Seb'ün deyü

Ya'kûb eydür ün geldi
'Aceb nice hâl oldu
Eyvâh Yûsufum kaldı
Ya'kûb düşdi uğunu

Durdu evine geldi
Yukaru güne bakdı
Dönüp ardına bakdı
Ya Yûsuf gele deyü (13/a)

Ya'kûb döndi evine
İllâ bakar ardına
Korkar ol Yûsufına
Ne kıldılar kim deyü

Oğlanları yaklağdı
Yakın yakın çoklağdı
Kamusı hep ağlağdı
Vâveylâ Yûsuf deyü

Kamu eve geldiler
Yazu haber virdiler
Ya'kûbı aldatdılar
Gice oldu karañu

Karañu gice oldu
Ya'kûb anlara sordı
Yûsuf hâli ne oldu
Eydüñ baña dosdoğru

Bunlar eydür biz varduk
Yazuda yaruşurduk
Kuyu katında koduk
Biz gelince dur deyü

Yürülmekden üzölmüş
Nâgâh uykuya yatmış
Gelüp anı kurt yemiş
Gâfil iken oynayu

Ya'kûb anı eşitdi
Uğunup yere düşdi (13/b)
Oğlanları ağlağdı
Yavız iş kılduk deyü

Bu kez çün erte oldu
Ya'kûbuñ ussı geldi
Bunlara yene sordı
Kanı Yûsufum deyü

Yehûdâ cevâb virdi
Eydür düşvâr iş oldu
Gelüp anı kurt yedi
Donun kanın yumayu

İnanmaz iseñ bize
Bu gerçek sözümüze
Yalan olmasın size
Ağlaşurlar yalvaru

Gömleğin çıkardılar
Bes Ya'kûba virdiler
Yalan sözler kurdılar
Ataların aldadu

Ya'kûb gömleğin gördi
Alup anı aradı
Hiç bir delik bulmadı
Ağlar anı arayu

Eydür ne hoş kurt imiş
Gömleğini yırtmamış
Yûsufi ol yememiş
Meğer şefkat eyleyi (14/a)

Ol idi hasediñüz
İledüp yedirdiñüz
Bu kez baña geldiñüz
Yalan yere ağlayu

Yürüñ yazuya varuñ
Kurdi baña getürüñ
Tîz bu işi bitürüñ
Ey toğrı katarlayu

Yohsa ben örü duram
Hoş arı namâz kılam
Hâlıkıma yalvaram
Hep gidesiz kırılı

Du'âsından korkdılar
Yazuya dağıldılar
Varup bir kurt tutdılar
Aluban tîz getirü

Boynuna ip takdılar
Dişlerin çıkardılar
Ağzımı kanatdılar
İşbu kurt yedi deyü

Ya'kûb ol kurdi gördi
Kalkuban örü durdı
Bu kez ol kurda sordı
Yûsufum nitdüñ deyü

Yûsufum niçün yidüñ
Hiç gömleğin yırtmaduñ (14/b)
Ol Allahdan korkmaduñ
Bunda gelem dimeyi

Ol kurda ferman geldi
Ağzın açup söyledi
Hoş tutu selâm virdi
Ol Ya'kûba deyenü

Eydür oğluñ görmedüm
Kandeliğin bilmedüm
Yûsuf etin yemedüm
Diñle sözüm inanu

Koğıl beni varayım
Hep kurtları dereyim
Katuña getüreyim
Ola kamusu doğru

Ben dahı bir dertlüyem
Bugün bağı başluyam
İki gözü yaşluyam
Secde kıldı ağlayu

Bir yırak yerden geldüm
Bir oğlum yavı kıldım
Hayrân olup yürüdüm
Tutdı beni ulaşı

Ol oğlum gâib oldı
Tamâm yedi yıl oldı
Hasreti baña kaldı
Deyüp ağlar döğünü (15/a)

Kurt gidüp gerü geldi
Ya'kûbuñ elin aldı
And içüp doğrı oldu
Ayruk et yemem deyü

Ya'kûb ol kurdı kodı
Ol işi Hakdan bildi
Göñli teşvîşe düşdi
Makâm tutdı ağlayu

Diñle gel ey bîgâne
Ya'kûbdan bu zamâne
Ken'ân kurdı bir dane
Adam etin yemeyü

Ya'kûba geldi belâ
'Înâyet Hakdan ola
Bu hasretten kurtula
Yûsufi gele girü

Kaldı Yûsuf kuyuda
Ya'kûb bunda kayuda
Her gün ister yazuda
Yûsufi bulam deyü

Yehûdâ örü durdı
Her gün kuyuya vardı
Hem Yûsufi çağırdı
Ahvâlin nedir deyü

Yûsufdan cevâb geldi
Eydür hâlim hoş didi **(15/b)**
Bâkî hâlim hak didi
Hasretim sizensiz deyü

Çün kırk gün tamâm oldu
Yûsuf kuyuda kaldı
Hem va'de tamâm geldi
Yûsuf çıkıсар deyü

Hoş salavât virelüm
Milki hâli görelüm
Bu meclisde duralum
Gayretde ola bellü

Meclis-i Dîvüm

Meğer Mısır şehrinde
Bir Mâlik vardır anda
Misli yokdur düzende
Bâzîrgândur devletlü

Mâlin hisâbın bilmez
Dilinde yalan gelmez
Hergiz hatâ iş kılmaz
Gâyetde eyü huylu

Bir gün evine geldi
Gice yatup uyudu
Bir hoş eyü düş gördi
Sabâh durdı sevinü

Geldi bâzâr içine
Ta'birciler yanına **(16/a)**
Oturdı dükkânına
Düşün eydür añladı

Eydür bugün düşümde
Yürür idim Ken'anda
'Âd kuyusu katında
Gördüm bu düşü kamu

Gökden yire gün iner
Girüp bakmadan çıkar
Girüp yüküme dolar
İçinde gezer yürü

Çıkıban göğe ağar
Bir pâre bulut doğar
Üstüme nurlar yağar
Ol bulutdan dökülü

Durup nûrları derdüm
Sandıklarım toldurdum
Düşümü saña didüm
Ta'biri nedür deyü

Ta'birci kitâb aldı
Bakuban hayrân kaldı
Düş ne olası bildi
Hem Mâlik'e söyleyü

Mâlik'e dir gel bunda
Birkaç altın ko şunda
Eyü geldi ta'bir de
Düşünü yoram deyü (16/b)

Mâlik altını verdi
Ta'birci kitâb gördi
Düşünü eydiverdi
Cümlesini aınladı

Eydür ol yire varduñ
Gün indüğünü gördüñ
Dürri mercânı derdüñ
Satduklarınıñ dolduru

Ol yazuya varasın
Bir kul oğlan bulasın
Anı satun alasın
Hûbluğına imrenü

Âhir anı satasın
Mâl içine batasın
Pâdişâhlık utasın
Tâ ölünce şâz olu

Ta'birde böyle gördüm
Düşünü işte yordum
Doğrusun böyle gördüm
Der var imdi sevinü

Mâlik bâzârdan durdı
Ta'cil evine geldi
Katır deve getürdi
Yol tutdı katarlayu

Deve katır yükletdi
Ken'ândan yaña gitdi (17/a)
Yarağın tamâm itdi
Gitdi düşün isteyü

Mâlik yazuya vardı
'Âd kuyusını gördi
Yedi gün anda durdı
Ol düşünü isteyü

Ûn geldi yukarudan
Ol istediğin oğlan
Yâ Mâlik var git katlan
Elli yıl geösin deyi

Andan soñra bulasın
Maksûdına iresin
Key çok mâllar bölesin
Elli yıl katlan deyi

Mâlik anı eñitdi
Durup evine gitdi
Oturup hem sabır itdi
Ol müddet gelsün deyi

Gâh sabır kılup durdı
Gâh bir sefere vardı
Gâh ol Hakka yalvardı
Düşüm gerçek kıl deyi

Elli yıl tamâm geödi
Va'de tamâm yaklağdı
Mâlik anda iriñdi
Yükün öozdi diñlenü (17/b)

Nâgâh kuyuya bakar
Kuşlar inüben çıkar
Bes kullarına söyledi
Kuyuda su var deyi

Mâlikin iki kulu
Var idi yüzi suyu
Biriniñ Kâmil adı
Biriniñ Beşir deyi

Kâmil Beşir'le durdı
Kuyu üstüne vardı
Kova urgan getürdi
Bir eşiğe berkidü

Ol kuyudakı kuşlar
Ol imiş feriştehler
Yûsufa eş olmişlar
Yüregürler çekrinü

Beşir urganı saldı
Kâmil kova doldurdu
Cebrâil irüp geldi
Yâ Yûsuf durgıl deyi

Tañrıdan buyruk geldi
Urgana yapış deyi
Eylenme tîz dur dedi
Kuyudan çık kurtulu

Yûsuf hâlin bildin mi
Gözünüle bakdın mı (18/a)
Özüñ kıyas itdin mi
Eyiit gel baña doğru

Yûsuf eyitdi bakdum
Ben göñlümden eyitdim
Eğer ben kul olaydum
Bahâmı kim yetirü

İmdi Cebrâil eydür
Elüñi urgana var
Kuyudan çık bahân gör
Neye değersün bellü

Beşîr urganı çekdi
Kâmil bakuban gördi
Bir güzel oğlan çıkıdı
Beşîr dir hem sevinü

Bes dağdan seğırttiler
Kâfle konmuş gördiler
Ol kuyuya baktılar
Bunlar kafleye varu

Yâ Beşîr hâze'l-gulâm
Sanasın bedri tamâm
Sûreti ceddü'l-enâm
Bir ferîşte sıfatlu

Bunlar Mâlik'e sordı
Bir kulumuz var idi
Bes bize haber geldi
Size gelmiş gizleyü

Mâlik hod eydiverdi
Ezelden ısmarladı
Mâlik kullara didi
Gözedüñ istek deyü

Tîz bize virüñ berü
Hiç gizlemeñ siz gerü
Öhkem gelince erü
Korkuñ bizden sakınu

Kim ki anı bilürse
Yâ haberiñ alursa
Ol kulı kim getirse
Eylikler idem deyü (18/b)

Yohsa şimdi dururuz
Cümlemüz haykırırız (19/a)
Kamuñuz öldürürüz
Bir komazuz tükedü

Kızumı aña virem
Elimle bitı yazam
Kullukdan âzâd idem
Yürüğü beglik ulu

Mâlik korkup titredi
Bes Yûsufı çağırdı
Bunlara ısmarladı
Kendi adın sakınu

Çün Mâlik hâli bildi
Seğırdüp karşı geldi
Yûsufuñ elin aldı
Yük içinde gizleyü

Bes Yûsufı aldılar
Dilince korkutdılar
Öldürü(rü)z didiler
Yûsuf ağlar ditreyü

Kardaşları geldiler
Yüce yerden baktılar
Yûsufı bulmadılar
Kuyu üzre yürüyü

Eydür beni öldürmeñ
Öldürüp kana girmeñ
Hâliñizi bildirmeñ
Bu Mâlike tañlayu

Bunlar hepsi and içdi
Geçen işlerden geçdi
Yûsufila tanışdı
Seni satalum deyü

Bes Yûsuf râzı oldu
Bunlar duruban geldi
Mâlîke tapu kıldı
Bunu satalım deyü

Yâ Mâlik bilür misin
Bu kulı alur mısın
Çok altun virir misin
Bize bahâsın bellü (19/b)

Mâlik eydür aluram
Çok altunlar virürem
Benüm ile altun yok
Tavar kumaş toptolu

Altun aslından ey yâr
On tokuz altunum var
Kimi kalp kimi geçer
Alur mısın var deyü

Bunlar eydür alalum
'Ayıblu kul virelüm
Üç 'aybı var deyelim
Tâ ki saña añladu

Kaçıcıdur bilesin
Kaçan bizden alasin
İltüp yırak satasin
Bizden aluñ asıllu

Hele sen kulı algıl
Birkaç 'aybı var bilgil
Anlara kâil olgıl
Bahâ alavuz girü

Mâlik eydür siz varıñ
'Ayıblarıñ hep deyüñ
Hep altunumu aluñ
Söyleşelim satısu

Bunlar eydür yalancı
Hem uğrıdur ikinci (20/a)
Üçüncü hem kaçıcı
Eşit gel bizden bellü

Mâlik eydür eşitdim
'Ayıblarını bildim
Kamusın kabûl kıldım
Kesin bahâsın bellü

Yanımda altunum yok
Güllâbile kumaş çok
Pul yarmak var kıymet yok
Benden eşitdim bellü

Yûsuf eydür gönlünden
Kardaşlarım önünden
Çok söylese dilinden
Mâlik güci yetmeyü

Bunlar eydür almazuz
Güllâb kumaş almazuz
Ol bunları aluruz
Kalanın bağışlayu

Mâlik eydür yiğitler
On tokuz altunum var
Alın benden ikişer
Biriñüz bağışlayu

Bunlar eydür biz alduk
Hem ol kadara satdık
Kalanın bağışladık
Al bizden kabûl kılı (20/b)

Mâlik Yûsufa bakdı
Bu erler seni satdı
Hem sen kul mısın didi
Yudunmagıl gizleyü

Dönüp Yûsuf eyitdi
Ulularımdır didi
Hem düşmânlarım oldı
Saña satdılar deyü

Bes sen olduñ lâyığım
Bunlar oldı düşmânım
Ben bunlara dönmezem
Hak yerine getirü

Bunlara Yûsuf vardı
Kamusın âsânladı
Öpüp koçup ağladı
Mâlik bakar tañlayu

Bunlar Yûsufa didi
Biz pişmân olduk didi
Bu işden kor(k)duk didi
Kamusı hep ağlayu

Adımız sakınırız
Hem yalancı oluruz
İmdi yürü sen vargıl
Sabır kılup katlanu

İş ne olur ummagıl
Sakin kim hem gelmegil (21/a)
Atamı ağırılagıl
Eyü söz öğüt virü

Ağlayup girü geldi
Gözünden kanlar indi
Mâlik yanına geldi
İşte kulunam deyü

İşit Mâlik neyledi
İki elin bağıladı
Bir deveye bindürdi
Kaçmasın dir saklayu

Kafle göçdi yürüdi
Gice karañur oldı
Bir mekânda uğradı
Düşdi Yûsuf ağlayu

Yûsuf anası ölmüş
Meğer kabri anda imiş
Yûsuf deveden inmiş
Anasına ağlayu

Eydür ana sen bilgil
Garîb oldum hem bilgil
Oğlunu esirgegil
Kul oldum ben satılı

Atamdan ayırdılar
İltüp kuyuya saldılar
Kul deyüben satdılar
Kardaşlık hakkı deyü (21/b)

Anacığım toğmayaydum
Nola senden olmayaydum
Bu cefâyı görmeyeydim
İki ellerüm bağlu

Ana sen olmayayduñ
Bu sine gelmeyeydüñ
Benim hâlim bileydüñ
Ağlayu em(s)irgeyü

Sininden bir ün geldi
Cânım Yûsufum noldı
Yûsuf eşitdi uğundi
Anası ünün diñleyü

Yûsuf bunda mihnetde
Anasîle hasretde
Aç(a)rıdı oldı ırte
Mâlik kanı Yûsuf deyü

Yûsufi istediler
Deve(de) bulmadılar
Gördi kaçmış didiler
Yayıldılar isteyü

Bir kara kul var idi
Varup Yûsufi buldı
Yüzine birkaç urdı
Getürdi sürükleyü

Allahına yalvardı
Bu kez Yûsuf ağladı (22/a)
Hakkımı algıl didi
Suçum yokdur bildirtü

Meclis-i Süvüm

Kul Yûsufi getürdi
Mâlike ısmarladı
Mâlik deveye urdı
Yalın zencir bağlayu

Hoş tamâm ırte oldı
Kızaruban gün toğdı
Bir kara bulut geldi
Yıldırımlar şakıyu

Cihân karañur oldı
Kara yağmur tolu yağdı
Sahrâ kamu sel oldı
Kafle korkdılar kamu

Tuğru olgıl ol Mâlik
Çağırup der hünâlik
Bize geldi vîrânlik
Berü geliñ yazıklu

Bes ol kara kul vardı
Yazuklu benim didi
Ol oğlanı urdumdı
Yüzü üzre sürüyü

Kaçduñ deyü oğlanı
Buluncadır ben anı
Göğe döndü yüzünü
‘İmrân dilin söyleyü (22/b)

Bilürem andan oldu
Bu belâ bize geldi
Tañrısına yalvardı
Bu oğlancık yalvaru

Mâlik eydür tiz vargil
Anıñ hâtırın sorgıl
Elin ayağın öpgil
Ol suçunı dileyü

Ola kim esirgeye
Tañrısına yalvara
Bizi halâs eyleye
Yohsa kalduñ kırılı

Ol kul Yûsufa geldi
Elin ayağın öpdü
Hem Yûsufa diledi
İlanıdur yalvaru

Yûsuf gönlü hoş oldu
Suçunı bağışladı
Dudağını depretdi
Tañrı adın okuydu

Ol sâ’at bulut gitdi
Karañulık açıldı
Açılıp hem gün toğdı
Ulu kiçi sevnişü

Mâlik eydür kavmine
Hürmet kılun oğlana (23/a)
İnanmış Tañrısına
Sözi gerçekdir deyü

Elin ayağın çözdü
Mâlik gelüp gör nitdi
Ağır hil’at geydürdi
Atı üzre bindirü

Kaflesine çağırdı
Yûsufı ısmarladı
‘İzzetler eyleñ didi
Beğüñüz budur deyü

Bu oğlan eyü huylu
Doğru sözlü hürmetlü
Kamuñuz bundan udlu
Buña mutî’ ol deyü

Yene Yûsuf beğlikde
Ni’met içre yeğlikde
Ya’kûb Miskîn hasretde
Yürür anda ağlayu

Mâlik Yûsufı aldı
Meğer bir şehre vardı
Yüklerin yıkup kondı
Yûsufı hürmetleyü

Yâbüstân şehriñ adı
Hep halkı kâfir idi
Bunlar Yûsufı gördü
‘Acebleşdi tañlayu (23/b)

Bunlar Yûsufa eyitdi
Yiğit seni kim yaratdı
Bu sûreti kim verdi
Biz kamumuz inanu

İnandılar Tañrıya
Hem Yûsuf peygambere
Mutî' oldu buyruğa
Ol Şehir halkı kamu

Mâlik bu Şehirden gitdi
Yânlûs Őehrine gitdi
Şehir halkı eşitdi
Karşu geldiler kamu

Yûsuf yüzün gördiler
Beñzedü hâç yondılar
Biñ yıl aña tapdılar
Kamusı kâfir olu

Andan dahı gitdiler
'Azm-i sefer itdiler
Şehr-i Kuds'e yetdiler
Mâlik çıkdı ilerü

Ol Mâlik bir düş görmüş
İklîmine haber virmiş
Çıkıñ deyü çağırmiş
İŞbu kâfleye karşu

Kamu karşu çıkdılar
Çün Mâliki gördiler **(24/a)**
Bunlar haber virdiler
Begümüz budur deyü

Bu Őehriñ halkı eydür
Bu Mâlik her yıl gelür
Bizüm beğ niçün ider
Siz karşu çıkıñ deyü

Hele karşu çıkdılar
Bu kâfleyi gördiler
Nâgâh Yûsufi gördiler
Hayrân oldılar kamu

Bir ferişte var idi
Âdâm sûretlü idi
Ol Yûsufa eş oldı
Dilden gözden saklayu

Bir perrî oğlu var idi
Yûsufu tođmıŐıdı
Yûsuf sûretlü idi
Az güzel Yûsufloyu

Kande bir oğlan toğar
Bir perrî ile toğar
YaŐda berâber yaşar
Ölürse bile ölür

Ol ferişteh söyledi
Ol kim saña söyledi
Baña karşu gel didi
Oldur bu oğlan deyü **(24/b)**

Buyurgıl kâfle bilen
Bunu görmeğe gelin
Bunuñ sözün sımayın
Kimse Şöyle bildürü

Ol beğ ilerü geldi
Yûsufa selâm virdi
Sen kimsin deyü sordı
Eyit baña bildirü

Andan Yûsuf eyitdi
Ol kim saña söyledi
Yürü karşı çık dedi
Ben olam dir bil bellü

Beğ bu sözi eşitdi
Tañlayup ‘acebledi
Ulu konukluk itdi
Yûsufu ağırlayı

Yûsuf eydür eşitgil
Benüm sözimi tutgıl
Pûda secde kılmagıl
Hâcuñ ufan(u) olu

Ol big eydür eşitdüm
Sözini kabûl itdüm
Pûthâneye varalum
Ol hâca söz söyleyü

Eydür ol pût eydürse
Bu filân kişi derse **(25/a)**
Sözün gerçek olursa
Mutî’ olam inanu

Yûsuf eydür varalum
Sarâyile girelüm
Hâclarını görelüm
Hakkı aña söyledü

Bunlar sarâyaya vardı
Ol hâc Yûsufı gördi
Deprenüp selâm virdi
Sen peygâmbersin deyü

Hemândem ufanup sındı
Beyiñ gönlü yumşadı
Hem kuşağını çözdü
Yûsufa bağışlayu

Ol beğ müslîmân oldu
Bir Tañrıya inandı
Barmağını getürdi
Îmâna geldi doğru

Yûsufuñ elin aldı
Bu kez evine geldi
Kâfleği konukladı
Bir lokma Yûsuf yiyü

Beğ eyitdi Mâlike
Bu kul lâyıq beğliğe
Kul bu mertebe değe
Seyyid-i sultân olu **(25/b)**

Mâlik sözi diñledi
Ne deyeceğın bilmedi
Efendim ol(d)ur didi
Ben aña kulum bellü

Yûsufu Mâlik göçdi
Bir iki menzil geçdi
Bu beğ tedbire düşdi
Yûsufı alam deyü

İki biñ er atlandı
Yûsuf ardınca vardı
Kâfle bakuban gördi
Durdılar yaraklanu

Mâlik eydür Yûsufa
Uş bize geldi cefâ
Bir yalvarsañ Allaha
Bu leşker döne girü

Yûsuf leşkeri gördi
Leşker Yûsufi gördi
Kamu hep yere düşdi
Üç gün hiç deprenmeyü

Bunlaruñ üni gitdi
Mâlik bir şehre yetdi
Yûsuf göñlüne düşdi
Bencileyin kim deyü

Halkı 'acebe kaldı
Gözümde 'ibret odı (26/a)
Her kim göre yüzümi
Düşer hayrânı olu

Bu tedbîre söyledi
Göñlünden fikir itdi
Hakdan anı horladı
Hiç kimse beğenmeyü

Yukarudan ün geldi
Yâ Yûsuf görgil didi
Hâliñi bilgil didi
Kimse saña bakmayu

Yûsuf atından indi
Yüzün secdeye urdı
Ağlayu feryâd itdi
Yâ Rabbî tevbe deyü

Tevbesi kabûl oldu
Yûsuf başın kaldırdı
Şehirli bakup gördi
Hayrân oldılar kamu

'Arşimük şehrinden geçdi
Mâlik Mısra yaklaştı
Mısır halkı çağırdı
Gidelüm oğlan gelü

Mâlikden yaña varıñ
Kamu anda deriliñ
Oğlanı hep görüñ
San ferişte sıfatlu (26/b)

Mısır ehli duyulur
Birbirile söyleşür
Güzel oğlan deyüşür
Gelsün varalum deyü

Mâlik varubân indi
Mısır ırmağına kondı
Mısır halkı tonandı
Bu Mâlik gelür deyü

Mâlik Yûsufa didi
Bu ırmaktan yun didi
Yol tozu gitsün didi
Var suya üşenmeyü

Hem varup suya yungıl
Yol tozından ayrılğıl
Altun tonların geygil
Varalum şehre girü

Vardı ol su katına
Yalvardı Hâlıkına
Tenümi örtgil yene
Halâyıkdan gizleyü

Yene Allah buyurdu
Bir pâre bulut geldi
Yûsuf üstüne durdu
Gün toğunmasın deyü

Deñize hitâb geldi
Kamu balıklar çıkdı (27/a)
Yûsufi çevre aldı
Halâyıkdan sakınu

Dahı bir balık geldi
Ayağın örü durdu
Yûsufa selâm virdi
Dile geldi söyleyü

Eydür yâ Yûsuf sıddık
İşitgil benden tahkık
Beni yaratdı Hâlık
Hem eyledi devletlü

Balıklara sultanam
Hem kamuya fermânam
Bir oğula hayrânam
Ol Allahdan dileyü

Yâ Yûsuf hâlim bilgil
Baña bir du'â kılğıl
Hâlıkına yalvargıl
Baña bir oğul virü

Yûsuf bir du'â kıldı
Dergâhda kabûl oldu
Ol Hâlık oğul virdi
Balığa kerem kılı

İki oğula yetdi
Biri Yûnusı yutdı
Biri yüzüğün yutdı
Süleymânıñ saklayı (27/b)

Yûsuf ol suda yundı
Bu kez Cebrâil indi
İki hulle getürdi
Ki Yûsuf giye deyü

Yûsuf hulleyi geydi
Mâlik katına geldi
Mâlik ol tonı gördi
Sordı bu kandan deyü

Yûsuf eydür Gufrânım
Virdi baña Sübhânım
Bellü hem bilür hâlim
Geydürdi ağırlayı

Mâlik bunda oturdu
Sultâna haber saldı
Mısra güzel kul geldi
Senin de var mı deyü

Sultâna haber oldu
'Âr idüp gayret itdi
Nice hûblar donatdı
Mısır şehrin bezeyü

Yigirmi dört biñ oğlan
Bezedi oldem sultân
Çağır(dı) oldem sultân
Hep çarşuya derilü

Bu hâli böyle kıldı
Mısır şehrin bezedi (28/a)
Mâlike adam saldı
Kulın getürsin deyü

Didi Mâlike gelsün
Mısır hûbların görsün
Kendi kulın gizlesün
Getürsin dokuşduru

Sultândan haber vardı
Mâlik Mısıra girdi
Hûbî dilberi gördi
Sokakları tolduru

Yûsuf ardınca geldi
Bu hûblar 'âciz oldu
Kamusı hayrân oldu
Bu kul değildir deyü

Yûsuf çarşuya vardı
Hûblarıñ ussı gitdi
Sultân teferrüc itdi
Bu âdem değil deyü

Mâlik çün Mısra geldi
Evine muştucu saldı
Mâlik evine geldi
Gice yatdı uyuyu

Acılar tatlu oldu
Mısır halkı sevindi
Eşidiñ neler oldu
Mısırdan andan girü (28/b)

Meclis-i Cıharüm

Sabâhın tañla oldu
Şehriñ uluları geldi
Mâlik evine cem' oldu
Kulñ görelüm deyü

Mâlik köşküne çıkdı
Bu gelen halka bakdı
Hâcetleri nedir sordı
Eydivirüñ bildirü

Şehirlü eydür bilelüm
Aç kapuyı girelüm
Hem ol kulı görelüm
Ki ol nice sûretlü

Mâlik eydür göresiz
Birer altun viresiz
Andan soñra göresiz
Nice güzeldür deyü

Birer altun virdiler
Kapu açup gö(i)rdiler
Yûsuf yüzün gördiler
Hem düşdiler uğunu

Ol gün her kim geldiler
Birer altun virdiler
Altı yüz altın oldu
Mâlik durdu sevinü

İkinci gün geldiler
İkişer altun virdiler (29/a)
Yûsuf yüzün gördiler
Girdiler ‘acebleyü

Üçüncü gün üç altun
Dördüncü gün dört altun
Beşinci gün beş altun
Virdiler görem deyü

Tamâm altı gün geçdi
Altun hisâbdan aşdı
Mâlik gönlüne düşdi
Yûsufî satam deyü

Mısır içinde çağırdı
Tamâm üç gün çağırdı
Yûsufî hoş donatdı
Kulum geyinsin deyü

‘İmrânî kul alıcı
Tamâm bahâ virici
Güzel kul isteyici
Gelin berü dileyü

Mısırlu hep derildi
Bâzârda hâzır oldu
Kasd idüben cemî’ oldu
Alam deyü imrenü

Gözücü tokmakcılar
Demirci başmakcılar
Başcılar ayakcılar
Alam dirler sevinü (29/b)

‘Amâlık aslında hem
Bir karı vardı anda
Ol dahı geldi bunda
Yüz katır mâl yükledi

Biñ katır mâl getürdi
Yüküñ gümüş getürdi
Karı oğlanı gördi
Sorar sen kimsin deyü

Eydür sen ne oğlansın
Bildüm sen kul değilsin
Sen nereye sultânsın
Eytgil baña doğru

Yohsa ferîşteh misin
Bu cihânî gezersin
Aslın benden gizlersin
Eytgil baña doğru

Atlanup bunda geldüm
Kamu mâlım getürdüm
Seni alayım didüm
Kaldım seni tañlayu

Seni kimse almaya
Bahânı yetirmeye
Kimse kadrin bilmeye
Bilmezem ben ne kılı

Yûsuf bunda bâzârda
Kuldur Mâlik elinde
Ya'kûp miskîn Ken'anda
Kaldı dâim ağlayu (30/b)

Andan Yûsuf söyledi
Karıya cevâb virdi (30/a)
Başın döğe söyledi
Eller bakar tañlayu

Yûsuf bunda satıla
'Aceb anı kim ala
Söz getürelim dile
Teñriye salavat virü

Dir bendeki sûreti
Ol bir Tañrı yaratdı
Beni bunda getürdi
Ol bir Tañrımdan deyü

Meclis-i Pencüm

Bu kez karı eyitdi
Elin berü ver didi
Alup îmân getürdi
Bir Tañrıya inanu

Ser-âğâz eyleyelüm
Zelhâyı söyleyelüm
Geçmişî hem koyalum
Gelecege başlayu

İkrâr itdi Allaha
Bel bağladı hak yola
İnanđı peygambere
Düni gün Allah deyü

Bek diñle işbu sözi
Zelhâ Taymûsın kızı
Güneşe beñzer yüzi
Uçmak kızı sıfatlu

Bir imâret yapdurdı
Anıñ içine girdi
Ol Allaha sığındı
Düni gün Allah deyü

Bir gün uyurken ol kız
Haber bilüñ bu kez siz
Ol Zelhâ ergen kız
Bir düş gördi 'ibretlü

Ol karı îmân buldı
Hâlıkı yarlıgadı
Dünyâda âhiretde
Kâfirlikden kurtulu

Bir güzel oğlan görmiş
Hem adı nedir sormuş
Düşünde haber almış
Adım Yûsufdur deyü

Uyandı bulamadı
Nidesin bilemedi
Sarâyını çün gezdi
Yûsufu bulam deyü

Bu kez düşü bulunmaz
Hem Zelîhâ donanmaz
Çün gezer hîç diñlenmez
Ol düşü bulam deyü (31/a)

Gice karañu oldu
Uyudu yine gördü
Bu kez pek ‘âşık oldu
Kız uyandı ağlayu

Atası eydür nolduñ
Yohsa düşden mi korkduñ
Deygil baña ne gördüñ
Unutmagıl gizleyü

Ol kız eydür yatırdım
Bir güzel oğlan gördüm
Hem uyandım bulmadım
Derdim oldur ağlayu

Atası eydür göreydüm
Kamu mâllar vereydüm
Kandalığın bileydüm
Varam anı getürü

Zelhâ aş yemez oldu
Dâim uyumaz oldu
Hem hîç söylemez oldu
Yûsufu arzulayu

Atası eydür bilesin
Bu kez girü göresin
Kanda olur sorasın
Ben de bilem tâ bellü

Aradan bir yıl geçdi
Zelîhâ yine gördü (31/b)
Bu kez Zelîhâ sordı
Kanda olursın deyü

Zelîhâya ol söyler
Ben dünyâya gelmedüm dir
Saña öğüdüm hem var
Kimseye varma deyü

Sen benimsin ben senüñ
Gayrı ere varmazsın
Benim sözüm tutarsın
Hiç ere varma deyü

Zelîhâ râzı oldu
Uyanup doğrı geldi
Sûreti bulamadı
Kaldı aña ağlayu

Atası yine gördü
‘Âşık olduğın bildi
Timârhâneye koydu
Eli ayağı bağlu

Üç yılda yine gördü
Zelîhâ yine sordı
Eyt kandasın didi
Kılduñ sen beni delü

Yûsuf der beni bilgil
Varup Mısırdâ bulgil
Beni sen anda bulgil
Ben Mısra sultân olu **(32/a)**

Sen anda var ben gelem
Mısırdâ sultân olam
Ben anda seni bulam
Varasın Mısra doğru

Zelîhâ yene uyandı
Dertden eser kalmadı
Atasına söyledi
İşim oldu bil bellü

Atası eydür ne imiş
Sevdiğin kanda imiş
Zelîhâ cevâb virmiş
Mısra da sultân olu

Zelîhâ ah eyledi
Bugağusun *giderdi*
Atası bu kez didi
Sevdiğin bulam deyü

Tâ ol Mağrib elinde
Ol Zelîhâ tahtında
Er inmise atında
Altı ay düni günü

Her kim Mağribden gire
Tâ Mısra sefer ide
Altı ay günü gide
Varup Mısra diñlenü

Zelîhâ hayrân oldu
Atası fikre daldı **(32/b)**
Tâ Mısra elçi saldı
Bir kızım vardır deyü

Otuz kişi düzdi elçi
Başlarda altun tâcı
Vir mâl birle harâcı
Ben saña fermân olu

Bir biti bile yazdı
Kâsid eline verdi
Benim kızım var didi
Size varmağa umunu

Ol ayruk ere varmaz
Hiç kimseye baş eğmez
Senden gayrıya varmaz
Alur mısın gel berü

Kızımı saña virem
Biñ katır mâl yükledem
Ya kul karavaş virem
Kişiler gönder deyü

Elçi gör noldı nitdi
Varuban Mısra yetdi
Eyü haberler itdi
Sultânile söyleşü

Mısır sultânıñ adı
Katîfer anıñ adı
Kaçan biti okudı
Ol Katifer sevinü **(33/a)**

Buyurdı cevâb virdi
Zelhâ sevdiğin sezdi
Balu şekerler ezdi
Elçiyi konuklayu

Eyitdi ben dilerem
Kızuñ virürseñ aluram
Yâ ben de elçi salaram
Varalar yüz sürüyü

Ol elçi evvel gitdi
Mağrib eline yetdi
Zelhâya haber itdi
Ol seni alur deyü

Zelîhâ çün şâz oldı
Biti cevâbın *bildi*
Mısır yönün özledi
Gitmeğe yaraklanu

Bir gün Mısır şehrinden
Elçi gıtdiler andan
Mısırıñ sultânından
Zelîhâyı isteyü

Zelîhâ hoş donandı
Atası râzı oldı
Biñ katır mâl yükletdi
Zelîhâyâ harcayü

Biñ kul karavaş verdi
Kızın bile gönderdi **(33/b)**
Elçisin ağırladı
Sultân damadım deyü

Bunlar çün yola girdi
Altı ay hem yürüdi
Âhiri Mısıra irdi
Zelhâ gördi sevinü

Mısırdan adam geldi
Zelhâyı karşuladı
Alup sarâyâ geldi
Zelhâ girdi içerü

Altun kürsiyye bindi
Dört yanına bakındı
Kemhâ döşek döşendi
Sevdiğim gelür deyü

Katîfer gelüp girdi
Zelîhâ anı gördi
İşbu gelen kim dedi
Benim üstüme girü

Seğirdüñ girü çıksuñ
Edebsizlik itmesüñ
Üstüme hem gelmesüñ
Buyurdı uruñ deyü

Câriye de söyledi
Ol sultân buður didi
Düşünde gördüñ didi
Ebsem duru oturu **(34/a)**

Zelîhâ uğundi düşdi
Karavaşlar yügrüñdi
Katîfer taña düşdi
Girü durdı sakınu

Zelîhânîñ ussı geldi
Çevresine bakındı
Câriye sorup didi
Nedir hâliñ hem deyü

Kaçan Katîfer gelür
Bile yatmak dilenür
Bir perrî kızı gelür
Katîfer ile yatu

Zelîhâ eydür vay hâlim
Bile gitdi emeğim
Üç yıl düşümde gördüm
Geldim bunda umanu

Katîfer Zilhâi sanur
Perrî kızıla yatur
Zelhâ andan kurtulur
İver Yûsufum deyü

Ol düşümde gördüğüm
Bu değil benim beğüm
Yüzü nûrludur gördüm
Üç yıl tamâm özenü

Nice vakitler geçdi
Âhiri va'de yetdi
Çün Yûsuf Mısra düşdi
Geldi dellâl çağırü

Ol baña ısmarladı
Sabır kıl katlan didi
Ayruya varma didi
Eriñ benüm dir bellü

Zilhâ köşk önünde durdı
Nâgâh Yûsufı gördi
Çağırup örü durdı
Sevdiğim gelmiş deyü

Katîfere hem deyüñ
Beğüm ol değil benim
Anı benden soğuduñ
Ayruk gelmesün deyü

Karavaşlar yügredi
Kendözini devşirdi
Allah dileğın virdi
Deyüp öğütler kamu**(35/a)**

Didiler karavaşlar
Zilhâyı öğütlediler **(34/b)**
Hem eyü söylediler
Sabır kıl katlan deyü

Zilhâ eydür ki bildüm
Üç kez düşümde gördüm
Beğümü bugün buldum
Deyüp durur çağırü

Ol düşünde gördüğün
Seyyididür bu anıñ
Ol Hak vire dileğün
Buluşasız kavuşu

Varuñ Mâlike deyüñ
Cümle mâlımı virüñ
Sevdiğim alvirüñ
Ayrukler gitsün deyü

Yâ anı alsam gerek
Yâhûd ben ölsem gerek
Ben aña varsam gerek
Helâl çifte kuçuşa

On yedi yıldır gördüm
Ben andan haber duyduğum
Yene ben 'aşka uydum
Melâmâtım ağlayu

Koñ beni şehre girem
Bâzâr içine varam
Sevdiğim bellü görem
Halklar kamu tañlayu

'Âşıklarda 'âr olmaz
Görünce karâr kılmaz
Kuçmayınca kurtulmaz
Sevdiğine ulaşu

Zelîhâ çok ağladı
Göñlün şuna bağladı (35/b)
Hâdimine söyledi
Ol kulı alam deyü

Hâdimi eydür gördüm
Hem sultâna sorulum
Olur dirse görelüm
Hem biz andan utanu

Zilhâ bunı eşitdi
Sultâna haber oldı
Göñlüm şol kula döndi
Kerem it ala deyü

Sultâna haber vardı
Zilhânıñdur söz didi
Sultân sözi tutmadı
'Ayıblı sözi koyu

'Aklımı dersin didi
Zelîhâ sözün tutmadı
Zelîhâ utanmadı
Kaldı şöyle ağlayu

Ferişte Yûsuf eşi
Yûsufı almaz her kişi
Katîfer gördüğü düşi
Ayruklar dursun deyü

Bes dellâllar çağırdı
Oğlan kim alur deyü
On hüneri var didi
Geliñ eşidüñ deyü (36/a)

Evvelki yüzi nûrlu
İkincisi görgülü
Üçüncü açık dillü
Dördüncü kendi doğru

Beşinci pek kuvvetlü
Altıncı hem hürmetlü
Yedinci dîni doğru
Sekizinci emânetlü

Tokuzuncı yahşı huylu
Onuncu yiğit sözlü
Güzeldür yüzi nûrlu
Hem peygâamber asıllu

Dilin Tañrı yaratdı
Söylemeği unutdı
Allah kudretin nitdi
Peygâmberiñ satılı

Söz çok Katîfer geldi
Yûsufi anda gördi
'Acebleyüp tañladı
Yûsufa hayrân olu

Sultân eydür Mâlîke
Bahâ kesin gel kula
Eyit nice altuna
Verirsin anı bellü

Bu kez ferîşte geldi
Mâlîk ağzına girdi **(36/b)**
Ol ferîşte söyledi
Sultâna haber virü

Eydür yâ sultân bilgil
Bu kulı satun algıl
Kamu dürlü mâlındır
Ağırınca vir deyü

Katîfer râzî oldı
Haznedârı getürdi
Bir terâzî iletdi
Altun koydu dolduru

Bes yüz biñ altun koydı
Bir yaña Yûsuf kodı
Yûsufa denk olmadı
Altun kalkdı yukaru

Her ne kadar kim kodı
Yûsufa denk olmadı
Haznede mâl kalmadı
Yûsuf dahı oturu

Ayruk çâre bulmadı
Hem Mâlîke söyledi
Haznede mâl kalmadı
Mâlîk eşitgil deyü

Var mâlımı hep algıl
Kuluñı bağışlagıl
Hem bizi esirgegıl
Nâmumuzu saklayu

(37/a)

Mâlîk eydür ben aldım
Mâlî ben kabul kıldım
Kalanın bağışladım
Bu kulı al añaru

Katîfer kulı aldı
Mâlîk katından gitdi
Mâlîk Yûsufa bakdı
Feryâd kıldı ağlayu

Mâlîk eydür bilmedüm
Yûsufi añlamadum
Bu kez yüzine bakdum
Şol senden oldum odlu

İmdi iş geçdi vardı
Hiç mecâlim kalmadı
Takdir işini sordı
Nitdügin der ağlayu

Nice gökcek nûrlısın
Ferişte sûretlüsün
Digil baña ki kimsin
Tâ ben bileyim bellü

Yûsuf eydür diyverem
Ammâ şartıyla direm
Kendim saña bildirem
Kimseye söylemeyü

Mâlik eydür tınmazım
Kimseye söylemezem (37/b)
Seni fâş eylemezem
Eyit bileyim toğrı

Yûsuf eydür siddîkam
Ya'kûb nebî oğluyam
İshâk nebî göbeğüm
Hem İbrâhîm asıllu

Mâlik eydür vey baña
Yavız iş kıldum saña
Hakkıñ bağışla baña
Deyüp ağlar döğünü

Ben seni satmaz idüm
Ataña ilter idüm
Hem âzâd ider idüm
Gizledüñ sen gizleyü

Yûsuf eydür ey cânım
Ol Allah bilür hâlîm
Söylemedi bu dilim
Saña hâlîm söyleyü

Mâlik eydür bellüsün
PeygâMBER asıllusın
Müstecâbü'd-du'âsın
Baña bir du'â kılı

Dileğim kızım oldı
Hergez oğlum olmadı
Münâcâtım kalmadı
Hâcetim kabul kılı (38/a)

Yûsuf bir duâ kıldı
Ol Hâlık kabûl kıldı
Mâlike oğul virdi
Hâcetim kabûl kılı

Yene Mâlik eyitdi
Seni satan kim didi
Baña eyitgil didi
Anı da bileyim deyü

Yûsuf eydür dimezem
Ben gammâzî olmazam
Anları eyitmezem
Ol baña yaramayu

Yûsuf eydür Mâlike var
Kanda olursan olgıl
Kimseye hiç dimegil
Yûsufu gördüm deyü

Sultân Yûsufı aldı
Hem gine pişmân oldı
Haznede mâl kalmadı
Bir oğlandan ötürü

Sultân haznesiz olmaz
Mâlsız çeri eylenmez
Ağır atlas don kalmaz
Bilmem ne kılam deyü

Kuş eydür Yûsuf bilgil
Bahâmı bugün görgil
Hem ol Hakka sığingil
Der Yûsufa söyleyü (39/a)

Haznedara söyledi
Hiç mâl kaldı mı didi (38/b)
Ol eyitdi kalmadı
Cümle viridiñ dükenü

On tokuza satıldı
Kim kalp kimi geçerdi
Şimdi bir hazne gitdi
Ol pul yetmedi kamu

Bu kez sultân buyurdu
Var hazneyi getir didi
Yûsuf hem vardı gördi
Didi hep haznen tolu

Ferişte bunu didi
Ol haznedâr diñledi
Sultâna haber viridi
Bu oğlan kutlu deyü

Haznedâr varup güldi
Hazneyi tolu gördi
Seğirdüp girü geldi
Sultâna muştulayu

İşte Yûsuf satıldı
Katîfere kul oldu
Zelîhâ anı bildi
Bilmez hem nite kılı

Bu kez sultân sevindi
Eydür bu neden oldu
Yûsuf aña eyitdi
Benim Teñrim kudretü

Sultân Yûsufı aldı
Durup sarâya geldi
Zelhâya ısmarladı
Oğlan gerek mi deyü

Ol mâlı Teñri viridi
Beni saña kul itdi
Birliğine bildirdi
Saña 'ibret gösterü

Zelhâ miskîn sevindi
Ağlamaz oldu durdu
Yûsufi sultân sevdi
İşlerin ısmarlayu

Haznedâr vardım gördüm
Yûsuf katında durdum
Gökden kuşlar indi gördüm
Söyledi ademleyü

Katîfer bir gün durdu
Zelhâ katına geldi
Yûsufi bile aldı
Zelhâya ısmarlayu

Zelhâya anı virdi
Bu oğlan eyü didi (39/b)
Sarayda sakla didi
Budur bize gereklü

Benden bunı yeğ tutgıl
Doğrıdur anı bilgil
Key katı tımâr kılğıl
Bu bizim oğul olu

Sultân duruban gitdi
Zelhâ Yûsufıa kaldı
Zelhâ şâz olup güldi
Sevdiğim buldum deyü

Zelîhâ kabûl itdi
Yûsufuñ elin tutdı
Şöyle şâz olup güldi
Eli ayasın uru

Yûsuf yanına geçdi
İkisi yiyüp içdi
Üç yüz altmış don biçdi
Günde birin geydirü

Her kaftan ki geydürdi
Biñ incü aña düzdi
Her inciniñ altında
Ol Yûsufa geydirü

Yûsuf eydür olmaya
Kul bu tonı geymeye
Kamular hep söyleye
Adımızu çekdirü (40/a)

Zelîhâ der sen geygil
Sultân buyurdı bilgil
Kendini sen hoş tutgıl
Niçün olavuz adlu

Ol tonları geydürdi
Yûsuf dahı nûrlandı
Zelîhâ dahı sevdi
Yûsufa hürmet kılı

Yûsuf çün anda kaldı
Zelîhâ katı sevdi
Ayruk sözünü unutdı
Ne derse Yûsuf deyü

Şol kadar ‘âşık oldı
Zelîhâ kan aldırđı
Kanı kim ferşe damdı
Yazıldı Yûsuf deyü

Ol kadar ‘âşık oldı
Yûsufuñ elin aldı
Büthânesine vardı
Hâcına söyleyü

Sanem berü bakdurgıl
Benim hâlim sen bilgil
Yûsufı baña virgil
Baña lâyıık değıl mü

Ol bütüne yalvardı
Yûsuf anı tañladı (40/b)
Zelîhâya söyledi
Bu düzen nedir deyü

Zelhâ eydür teñrimdir
Seni baña ol verdi
Ne dirse ol eşidür
Hâcetim kabûl kılı

Korkaram sultân gele
Sanemi sınımış bula
Karavaşlara sora
Bunu kim sındı deyü

Yûsuf eydür bu olmaz
Bu hâcet kabûl olmaz
Sanursın Teñri bilmez
Der Zelhâya söyleyü

Korkaram eydivireler
Yûsuf sındı deyeler
Seni yavız ideler
Olasın andan odlu

Yûsuf işâret eyledi
Ol büt yerinden durdı
On pâre olup ufundı
Yûsuf peygâmbere deyü

Yûsuf ilerü geldi
Dudagını debretti
Ol sanem pütün oldu
Tamâm evvelki olu

Zelhâ Yûsufa sordu
Bu sanem neden sındı
Saña niçün söyledi
Debrendi selâm virü

Zelîhâ anı gördi
Yûsufi dahı sevdi
Ol kadar 'âşık oldu
Aşdan sudan kesilü

Ol Yûsuf cevab virdi
Benim teñrim var *didi*
Senüñ haçuña hışm itdi
Anuñçün düşdi uvanu

Bir gün Zelhâ eyitdi
Ben seni sevdim dedi
Gök teñrisi hem sevdi
Ol dahı bencileyü

Yûsuf Zelhâya eydür
Benim Teñrim vardur dir
Gâib hâzır ol bilür
Nesne yok ondan *gizlü*

Şöyle kim 'âşık oldu
Teni beñzi sarardı
Kamunuñ terkin urdı
Yûsufi benim deyü **(41/b)**

Zelhâ döndi yalvardı
Tañrıya söyle *didi* **(41/a)**
Ol seni gâyet sevdi
Bu sanem bütün olu

'Aşk mevci başdan aşdı
Göñlüne korku düşdi
Zelîhâ kavilleşdi
İl ü şehirlü kamu

Zilhâ eydür nidelum
Yûsufa nice gidelum
Bağa bekçi koyalum
Tâ ki gönülümden sürü

Bir gün Zelîhâ didi
Ol Yûsufa söyledi
Var bostân bekle didi
Kimsey getürmeyü

Hem senden ayruk olam
Bir iki gün görmeyem
Ola kim ben soğuyam
Seni görmekten deyü

Yûsuf bostâna vardı
Anıñ taşını arıtdı
Iraklardan sakındı
Anda ol düni günü

Yûsuf bostâna vardı
Bostân ‘imâret oldu
Zelîhâ katlanamadı
Vardı girü getürü

Katîfer bir gün geldi
Zelhâ katına girdi (42/a)
Hâlini zaîf gördi
Meğer beñzi sararu

Eydür hâliñ ne oldu
Beñziñ neden sarardı
Zelhâ bilmezem noldı
Bu hâlim nedir deyü

Katîfer durdı geldi
Hekimlerini derdi
Altun gümüşler virdi
Zelhâya ‘ilâc deyü

Bu kez tabibler geldi
Zelhâyı yatur buldı
Kolın eline aldı
Tamar oynar mı deyü

Çün gördiler tabibler
Kamu tamarlar oynar
Hasta değil didiler
Birbirine söyleşü

Zelîhâya sordılar
Hâlin nedir didiler
Derdin nedir didiler
‘Îlâc idelum deyü

Zelîhâ eydür söylemeñ
Baña ‘ilâc eylemeñ
Tışıma zahmet virmeñ
Benim ağrım içerü(42/b)

Tabibler durup gitdi
Hiç ‘ilâc idemedi
Zelhâ dönüp söyledi
Derdime dermân deyü

Tabibler durdı gitdi
Zelîhâ yatur kaldı
Katîfer dahı bildi
Bu ‘âşık olmış deyü

Zelîhâ Yusuf bunda
Zelîhâ Yusuf derdinde
Bir hikâyet var bunda
Yine işit tanlayu

Çün bunlar bunda durdı
Zelîhâ çok yalvardı
Yusuf hergiz inanmadı
Zelîhâ kaldı ağlayu

Mısr içre haber yayıldı
Zelîhâ 'âşık oldu
Er ü 'avrat hep bildi
Kulunı sevmiş deyü

Bu kıssa bunda dindi
Dilüme bir söz geldi
Ol 'avratlar ne kıldı
Zelîhâ 'yı kovlaşu

(Meclis-i Şeşüm)

Zelhâ birgün yaturdı
Dâyesi girüp geldi
Eyitdi saña noldı
Eyitgil baña doğru

Kanı ol görklü yüzün
Zaıfdür yavlak sözün
Neden sarardı beñzin
Eyit baña dosdoğru

Andan Zelîhâ eydür
Dâye tamâm añladur
Emânâtım sañadur
Hâlimi bilgil deyü

Ol 'İmrânî oğlanı
Hiç gördüñ mi sen anı
Ol kıldı böyle beni
Adım olısar delü (43/a)

Şol düşümde gördüğüm
Haberlerin sordığım
Uyanıp bulmadığım
Hem üç yıl düni günü

Uş yigirmi yıl oldu
Bu hâlim baña geldi
Hem beni delü kıldı
Bu çok sevdiğim deyü

Yâ bunıñ göñlün alam
Yâ bâri şu ben ölem
Derdime dermân *bulam*
Bunu baña sevdürü

Yene dâyesi eydür
Bu 'âşıklık yavızdur
Beñizleri sarardur
Sağları sayru *kılu*

Çünkü sen 'âşık olduñ
Niçün benden gizledüñ
Evvel baña dimedüñ
Bir iş kılam kolaylu

‘Âşık kişi sağ olmaz
Hekim aña kâr kılmaz
Sabır kılup katlanmaz
Meğer sevdiğin kuçu

Zelhâ eydür buyurgıl
Dâyeciğim söylegil (43/b)
Derdime dermân eylegil
Tutam sözün eşidü

Dâye eydür iş olsun
Buyur ustalar gelsün
Saña bir sarây yapsun
Dürlü dürlü bezeyü

Gelüp sarâyı yapsun
Altun ağaçlar diksün
Gümüş budaklar itsün
Hem zeberced yapraklu

Kırk altun direk diksün
Altun çubuklar itsün
Hem direği bezesün
Kamu gümüş kaplayu

Dikme direk önünde
Öküz kılsın gümüşden
At eylesün altundan
Düzsün anı *bezeyü*

Yakutdan gün eylesin
Öküş zeynüñe girsün
Altundan kuşlar itsün
Ağaç üzre konduru

Atlas döşekler itsün
Ev içre hûblar döksün
Altun şamdanlar diksün
Ev içini bezeyü (44/a)

Altun kandiller kılsun
İçinde ‘udlar yaksun
Od ‘anbere tütün dütsün
Sarây içi kokuyu

Sarây tamâm düzüksün
Kapusı sandal olsun
Dürlü nakkaşlar olsun
‘Âc ağacı *kilidli*

Altun tavuslar olsun
Ayağın yakut kılsun
İçün ‘anber doldursun
Kapu içre konduru

Dürlü döşek döşesin
Sarây içün bezesin
Dürlü nakkâşlar ursun
Gören kala tañlayu

Yûsuf sûretin yazsın
Zelîhâ bile olsun
Dört tıvâr sûret olsun
Zilha Yûsuf kuçuşu

Uş evine yazılsın
Harîr döşekler olsun
Sûretsiz yer kalmasın
Kanda baksun toptolu

Andan Zelîhâ varsıñ
Altun kürsiye binsün (44/b)
Şâh oluban otursuñ
Gün yüzünde eylenü

Andan Yûsufi okusuñ
Gelüp sarâya girsün
Çevre yanına baksun
Ol sarâyı tañlayu

Ol sûretleri görsün
Kimlerdür anı bilsün
Bakuban hayrân olsun
Görelim iş ne olu

Bu kez çün seni göre
Kendüyi saña vire
Ol saña mutî' ola
İşñ ola kolaylu

Dâye bunı söyledi
Zelhâ kabûl eyledi
Bu işi savâb gördi
Göñli içre sevinü

Zelhâ bir gün yaturdı
'Âşıklık katı koydı
Katîfer gelüp gördi
Zelhâ beñzin tañlayu

Andan Zelhâ söyledi
Sultâna haber eyledi
Bir hâcetim var dedi
Sen işit ben söyleyü (45/a)

Katîfer eydür digil
Hâcetiñ ne söylegil
Bitmişdür anı bilgil
Bileyin kabûl kılı

Zelhâ eydür işitgil
Baña bir sarây yapgil
Gâyet usta getürgil
San'at hadden aşırı

Yeñi sarây eylesün
Dürlü sular bağlasun
İçinde sular çağlasun
Ben olam sağ eyleyü

Sultân duruban vardı
Ustaların hep derdi
Çün ol sarâyı düzdi
Dürlü dürlü bezeyü

Çün ol sarâyı düzdi
Zelîhâ andan geldi
Gâyet ziyet hoş oldı
Altun tahta oturu

Andan Yûsufi getürdi
Ol sarâyı yetürdi
Yedi kapu bağlatdı
Kaçup çıkmasun deyü

Yûsuf sarâyı geldi
Zelîhâ örü durdı (45/b)
Boynun eğüp yalvardı
Benden kaçmasun deyü

Seniñ derdinden öldüm
Bu sarâyı saña yapdum
Kamunuñ terkin urdum
Berü gel dir yalvaru

Yûsuf yukaru bakdı
Kendi sûretin gördi
Yene dört yanına bakdı
Zelhâ ile kuçuşu

Aşağa ferşe bakdı
Bir Teñriye sığındı
O sûretlerden korkdı
Yâ Rabbî sakla deyü

Zelhâ yine söyledi
Yûsuf berü gel didi
Bu sarây seniñ didi
Seniñ için yapırdı

‘Azîz bunda nesi var
Zelhâ Yûsufi sever
Yûsuf eydür Yâ Settâr
Beni sen sakla deyü

Zelhâ eydür gel baña
‘Âşık oldum ben saña
Kurbân olam yüzüne
Kaçma benden añaru (46/a)

Andan Yûsuf eyitdi
Şâh beni satun aldı
Özüm aña kul oldı
‘Âsî olmazam girü

Zelhâ Yûsufi öğer
Ne hûb gökcek yüzün var
Huri sıfat gözün var
Der Yûsufi ohşayu

Sâfî incü dişiñ var
Yeni aydur kaşıñ var
Bal yağ gibi gülüşün var
Öğer anı yalvaru

Kargu dalı boyuñ var
Sâfî cevher yüzün var
Bilbil gibi diliñ var
Kaçma benden añaru

İnce kamış barmağın
Dürre beñzer tırnağın
Oldum seniñ kırnağın
Benim deyü yalvaru

Sadefdür şakaklarıñ
Yakutdur yañaklarıñ
Bal şeker dudaklarıñ
Sorsam anıñ dadını

Yûsuf eydür öldükde
İltüp yere kodukda (46/b)
Gelüp baksañ üç günde
Kaçar idün sen girü

Elgin ölüp azısar
Güzelliğim gidiser
Nûrlu yüzüm solısar
Her kim görse yiğrenü

Zelhâ eydür hasretim
Bu evi anıñ itdüm
Ben seni katı sevdim
Kaçma sen benden girü

Yûsuf eydür ol olmaz
Uçmak evi yıkılmaz
Nimeti hiç dükenmez
Hoşlık andadur deyü

Zelhâ der and içersin
Benden niçün kaçarsın
Di baña kimden korkarsın
Bileyin anı bellü

Yûsuf Hakdan korkaram
Yazukdan sakınuram
Âhireti bilürem
Senden kaçaram girü

Zelhâ eydür mâl virem
Tañrını hoşnûd kılam
Suçunı satun alam
Gelgil *sen bana berü* (47/a)

Yûsuf eydür mâl almaz
Ol işi Tañrı sevmez
Rişvetlik kabûl kılmaz
Sen ol işi ko girü

Zelhâ Yûsufa eydür
Ben eşitdim kim olu
Hem güzeller *yaradur*
Öpüp kuçuşa deyü

Yûsuf eydür ol olmaz
'Âsîlık kabûl kılmaz
Benim Tañrım hiç sevmez
Ko beni âzâd kılı

Zelhâ eydür gel baña
Eylikler idem saña
'Aşıkam hûb yüzüñe
Ben hem saña yalvaru

Zelîhâ çok yalvardı
Yûsufuñ göñlü oldı
Tamarları depreñdi
Utandı hem ditreyü

Zelîhâ tenin açdı
Yûsufu karvayı kuçdı
'Aşkıñ cânıma geçdi
Düni gün hasret kılı

Yûsuf bu hâli gördi
Hâlıkdan meded irdi (47/b)
Bakdı bir âyet gördi
Karşusunda yazılı

Felâ takrebüzzinâ yazılmış
Yûsufi öğütlemiş
Bir Teñriden kork dimiş
Yûsufi öğüt virü

Yûsuf atañ peygâMBER
Dedeñ İbrâhîm server
Bu işi göñlünden çıkar
Ol saña yaramayu

Añsız Ya'kûb göründi
Karşu barmak ısırdı
Yazukdan sakın didi
Tevbe kılup dön girü

İkinci yene görmiş
Men ya'mel sûen dimiş
Bu işi iden dimiş
Utanuban sakınu

Ferişte gökden indi
Yûsuf kiftiñ sığadı
Şehvet barmakdan akdı
Çün Yûsuf sâkin olu

Kâdir Tañrı 'af itdi
Yûsufı ağırladı
Yavuz işden dön geldi
Çekindi andan girü (48/a)

Nitsün katı imrendi
Anı kucayım didi
Çalabdan nidâ geldi
Yâ Yûsuf varma deyü

Yûsuf kaçuban gitdi
Kapu katuna yetdi
Zilhâ ileri vardı
Ardından bes yapışu

Yûsuf kapuya geldi
Hep kapular açıldı
Hele Yûsuf kurtuldi
Art eteği yırtılı

Katîfer hâzır geldi
Bunları(n) hâlin bildi
Zelîhâ anı gördi
Ağzın açdı söyleyü

Eydür Yûsuf kul olsa
Bir yaramaz iş kılsa
Baña yavuzluk sansa
Sen bunı nite kılı

Yavuz katı sen tutgıl
Veyâ zindâna atgıl
Hem sakın öldürmegil
Hemân biraz korkudu

Yûsufa eydür ey 'azîz
İş kılarısız edebsiz (48/b)
Kıldıñ bizi hürmetsiz
Şehir içine *dolduru*

Yûsuf bu hâli gördi
Bir Tañrıya sığındı
Karşudan bakup gördi
Bir genc oğlan beşiklü

Yûsuf eydür kim suçlu
Kankımızdur yazuklu
Ol genc oğlan beşiklü
Disün danıklık virü

Sultân eydür genc oğlan
Ne bilür yeni *toğan*
Kimdür danıklık viren
Seni doğrudur deyü

Sultân eydür ol olmaz
Genc oğlan nesne bilmez
Dahı dili söylemez
Nice danıklık virü

Sultân Yûsufa bakmış
Don ardından yırtılmış
Zelîhâ suçlu olmuş
Gerü döndi utanu

Yûsuf eydür yâ Rahmân
Yaratdı beni Sübhân
Oldur anı söyleden
Hele sorgıl çağırü

Zelhâya sultân eydür
Eyü söz öğüt virür
Tevbe kıl hem der yürür
Bu işden pişmân olu

Bu kez sultân buyurdı
Oğlanı getür didi
Çağırup anı sordı
Suçlu kangısı deyü (49/a)

Yûsuf eydür eşitgil
Zelhâ sırrın gizlegil (49/b)
Ol seni sever bilgil
Kimseye diyvermeyü

Oğlana sultân eydür
Bu hâlde suçlu kimdir
Yâ oğlan baña bildür
Yâ suçlu olsun bellü

Katîfer evden çıkdı
Zelhâ Yûsufa bakdı
Gördüñ mi sultân didi
Bu kez gel baña girü

Ol Tañrı hem buyurdı
Ol genc oğlan söyledi
Sultâna cevâb virdi
Açup dilin söyleyü

Yûsuf eydür gördüñ mi
Teñri hükmin bildin mi
Genc oğlan söyledi mi
Baña danıklık virü

Eydür gammâz olmazam
Hiç kimseye dimezem
Suçlu kangı bilmezem
Hüküm kılam eşidü

Zelîhâ eydür gördüm
Oğlan söyledi bildim
Ben seni katı sevdim
Kamunuñ terkin uru

Suçlu Yûsuf imiş
Eğer öñünden yırtılmış
Suçlu Zelîhâ imiş
Eğer ardı yırtılı

Zelîhâ Yûsuf bunda
Halvet sarây içinde
Yene kaldılar anda
Birbirine yalvaru

Çün bu kez bunda durdı
Zelîhâ çok yalvardı
Yûsuf aña uymadı
Zelhâ kaldı ağlayu

Mısra haber yayıldı
Zelîhâ ‘âşık oldu
Er ü ‘avret hep bildi
Kulunu sever deyü (50/a)

Bu kıssa bunda kaldı
Kulagıma söz geldi
Ol ‘avratlar ne oldu
Zelîhâi kovlaşu

Meclis-i Heftüm

Kırımılıdan işit söz
Andan baña dutgıl yüz
Baña dutgıl *kulak göz*
Diñle sözüm añlayu

Ol dem Mısır şehrinde
Kırk ‘avratlar var anda
Otururlar evlerde
Zelîhâyı kovlaşu

Meğer ol kırk ‘avratlar
Bu miskîn ‘aklı yoklar
Derilüp kovlaşdılar
Zelîhâyı tañlayu

Yigirmisi eyitmiş
Zelîhâ ‘âşık olmuş
Andan kulını sevmiş
Didiler hep kakıyu

Yigirmi ‘avrat eydür
Bu ‘âşıklık yavuzdur
Sultânlar baş indürür
Ma’sûka hizmet kılı

Yine bunlar eyitmiş
Kulu aña uymamış (50/b)
Gücile kuluñ kuçmuş
Eri üstüne gelü

Eri üstüne gelmiş
Zelhâ sevdiğin bilmiş
Ol kulı öğütlemiş
Zelhâdan kaçma deyü

‘Avratlar söyleşdiler
Kamu ‘ayıblaşdılar
Hep Zelhâ kovlaşdılar
Kulunu sever deyü

Kul için deli olsun
Kendini rüsvây kılsun
Cümle ‘âlem hep bilsin
Kul seven bednâm olu

On ‘avret eydür yere
Murâdın Tañrı vire
Zelhâ maksûda ire
Maksûdına deginü

Bunlar dağılıp gitdi
Zelhâ bunı eşitdi
Ol 'avratları okudı
Baña gelsünler deyü

Zelhâ Yûsufa eyitdi
Bu kez sözüm tut didi
Şol 'avratlar *gelicek*
Okur *isem gel* deyü (51/a)

Hele 'avratlar geldiler
Sarây içine girdiler
Zelhâ döşek döşedi
Bunlar otursun deyü

Ol 'avratlar oturdi
Zelhâ turunç getürdi
Bunlara biraz virdi
'*Âdetüm* budur deyü

Hem kırk bıçak getürdi
Birer eline virdi
Turuncı kesmeñ didi
Tâ ben diyem kes deyü

'Avratlar anı görđi
Turuncı kesinñ didi
Bunlar bıçağı çaldı
Hep ellerin doğrayu

Bes ellerin kesdiler
Acısın duymadılar
Hep kanlarınñ saçdılar
Döşekler rüsvây olu

Zelhâ eydür nolduñuz
Bir kez bakup görđiñüz
Böyle rüsvây oldıñuz
Yâ ben nite katlanu

Budur benüm ol kulum
Kovlaşdıđıñuz hâlim (51/b)
Ol aldı benim göñlüm
Bu sözümü tutmayu

(Gazel)

Her ki 'âşık olmadı hayvân ola
Cânı yokdur meger o bîcân ola

Âdemî oldur ki ol 'âşık ola
'Âşık olan kişiler sultân ola

Her ki 'aşk yolında bir cân terk ide
Bir cânına aña yüz biñ cân ola

Derdiñe dermân gerek ise 'âşık ol
Dertlü ol kim derdiñe dermân ola

Her kim 'âşıklara 'ayb tutarsa
Ademî dime aña şeytân ola

'Aşık olan kişiye tamu odı
Gülü reyhân bag ile bostan ola

(52/a)
'Aşık olan kişiye söyle fakı
Yedi tamu hem aña cinân ola

Sözümü kabûl kıla
Yâhûd baña fermân ola
Ebed zindânda kala
Yata anda çürüyü

Bu 'avratlar tağıldı
Yûsuf Zelîhâ kaldı
Zelîhâ yine yalvardı
Ol zindanı andıru

Yûsuf zindânı andı
Allaha niyâz kıldı
Bu hoşluğı unutdı
Zindânı arzûlayu

Yûsuf eydür Rabbenâ
Elet beni zindâna
Yalvardı Hâlikına
Yârabbi sakla deyü

Zilhâ şerrini savgıl
Yârabbi saklagıl
Yavuz işden *paklagıl*
Bunda deyüp ağlayu

Du'âsı kabûl oldı
Yavuz işden *pakladı (52/b)*
İblîs mekrini savdı
Hak Yûsufi saklayu

Hele 'avratlar gitdi
Zelhâ Yûsufi tutdı
Benim sözüm tut didi
İşit benden añlayu

Sözimi tutar mısın
Baña kuçulur mısın
Zindâna gider misin
Eyitgil baña doğru

Yûsuf eydür tutmazam
Saña mutî' olmazam
Saña zinâ kılmazam
Kıyâmetde korkulu

Zelhâ bu kez kakıdı
Altun kuşağın çözdü
Donlarını çıkardı
Yûsuf yalınca kalu

Bes Zelhâ örü durdı
Reyyân katına geldi
Selâm virüp söyledi
Kendüye kovulayu

Eydür ben bir kul aldım
İşlerin göre durdum
Sözimi tutmaz oldı
Kendüsi bilür deyü (53/a)

Keremden örü duruñ
Aña bir *kavl* buyuruñ
Dutup zindâna uruñ
Sakınuñ öldürmeyü

Ola kim tevbe kıla
Hem baña mutî' ola
Yavuz işden vaz gele
Benim gönlüm sakınu

Reyyân aña söyledi
Zindâna koyam *didi*
Çün ki kul senüñ oldı
Buyruk senüñdür deyü

Bu Reyyân şol kişidür
Katîfer kardaşidur
Zindâncılar başidur
Hem Katîfere toğrı

Bes Zelhâ kavil kıldı
Bu kez sarâya geldi
Hem üstâdlar getürdi
Bir ulu sandık yapu

Bes sanduğı yondurdu
Demir mihlar urdurdu
Yûsufi aña koydı
Bir hammâla yükledü

Hammâl anı getürdi
İltüp zindâna koydı (53/b)
Hem Yûsuf dutsak oldı
Zindân içi karañu

Katîfer anı duydu
Zelhâyı hoş kakıdı
Yazuklu sensin didi
Çün Yûsuf ola suçlu

Durup zindâna geldi
Ol sandıkdan çıkardı
Aydın yere getürdi
Yûsufi öğütleyü

Bukağusun *giderdi*
Kemha döşek döşedi
Ağır hil'at geydürdi
Dürlü ni'metler virü

Didi sen bunda durgıl
Bir iki gün sabır kıl
Zelîhâ esir umgil
Seni çıkaram deyü

Katîfer eve geldi
Bes ecel hâzır oldı
Hemân ol gice öldi
Mısır sultânsız kalu

Mısır sultânı öldi
Zelîhâ hem dul oldı
Yûsuf zindânda kaldı
Görelim iş ne olu (54/a)

Sultân kardaşı Reyyân
Ol oldı Mısra sultân
Âzâd oldı ehl-i zindân
Yûsuf yalınız kalu

Meclis-i Heştüm

Cebrâil gökden indi
Hakdan selâm getürdi
Yûsufi öğütledi
Sabır kıl katlan deyü

Bir ak incü getürdi
Yûsufuñ ağzına virdi
Düş 'ilmini öğretti
Gufrânî fermân olu

Yûsuf zindânda kaldı
Çok yıllar unuduldu
Zelhâ hem gice geldi
Bir *dürlü don* gönderü

Zelhâ ince ağladı
Yûsuf hiç rağbet kılmadı
Zelîhâ üşenmedi
Zindâna vara gelü

On sekiz yıl çalışdı
Hem kadınlıktan düşdi
Mısır halkı kovlaşdı
Zelhâ delidür deyü

Reyyâna râm olmadı
Çok diledi varmadı (54/b)
Yûsuf terkin urmadı
Tâ ölünce umanu

Zelhâyı Reyyân kovdı
Hem sarâyından sürdi
Zelîhâ bir ev aldı
Vardı anda oturu

Bes otuz yıl ağladı
Âhiri gözsiz oldu
Mâl gitti dervîş kaldı
Yürür şehirde dilenü

Her bir yâña kim gider
Bir kişi anı yeder
‘Âşık olmak gör nider
Şâhları der çağıru

İşde Zelhâ dilenür
Mısır şehrin dolanur
Eşit Reyyân ne kılır
Sultânlıkda oturu

Şarâbdar hem hûnsâlar
Katındaki mergûblar
Dâim sohbetde bunlar
Sultanla düni günü

Rûmdan bir çavuş geldi
Yüz biñ altun getürdi
Hûnsâlâr anı aldı
Şarâbdarla andlaşu (55/a)

Çavuş mâlı alın dir
Reyyânı öldürün dir
Ağulı aş virin dir
Kavil kılup andlaşu

Bunlar ol mâlı aldı
Ol çavuş gâib oldu
Reyyân bunları bildi
Buyurdu tutuñ deyü

Bes bunları tutdılar
Zindâna iletdiler
Üç gün anda yatdılar
Yûsufıla söyleşü

Ol şarâbdar düş görmiş
Ta’birci deyüp sormuş
Düşümü yorsa dimiş
Niteliğın bildirü

Biri dir ben de gördüm
Dahı size tınmadım
Ta'birci olsa didim
Ol düşümi yorduru

*Eydür şarâbdâr düşi
Hayr olırsardur işi
Uzun olırsar yaşı
Sultâna hizmet kılı*

Yûsuf eydür soruñuz
Yoruvirem düşüñüz
Hem nice düş gördüñüz
Niteliğın bildirü

Sultân seni çıkara
Ağır hil'atler vire
Bayağı işiñ oña
Eyliklere degirü **(56/a)**

Şarâbdar der ben gördüm
Üç salkım üzüm sıkdım**(55/b)**
Çanak içine koydum
Sultânıma içirü

Etmekçiyi çıkara
Kapu önünde asa
Kuşlar beynini kaka
Mahlûk kamu tañlayu

Etmekçi der ben gördüm
Üç fırın etmek bişirdüm
Başım üzre getürdüm
Sultânıma getirü

Bes etmekçi eşitdi
Yalan söyledim didi
Yûsuf eydür iş oldı
Hele siz görün deyü

Hem getirüp gelürdim
Gökden bir ün eşitdim
Kimdür anı bilmedüm
Hay çağırur dur *deyü*

Şarâbdar der Yûsufa
Nişân var mı sözüñe
Doğru söyle gel baña
'Alâmâtın bildirü

Hay dur deyüben söyler
İki kuşlar geldiler
Etmeği hem aldılar
Girdiler görünmeyü

Eydür nişân ol ola
Ol saña hil'at gele
Dürlü ni'metler bile
Getireler geydirü

Bunlar düşi söyledi
Eşit Yûsuf ne didi
Düşlerin yoruverdi
İkisine añladu

Ol şarâbdar inandı
Zindân *içre* dolandı
Şarâbdar halâs oldı
Ol cebbâr kâfir kalu

Üçüncü gün geldiler
Cebbârı çıkardılar
Ağaç diküp asdılar
Mısıra ‘ibret olu

Genç oğlanı söyletdi
Yûsuf doğrıdur deyü
Zelhâyı yalan kodı
Kimdürür öyle olu (57/a)

Şarâbdara geldiler
Hoş hil’at geydirdiler (56/b)
Sultâna iletdiler
Elin öpdi yalvaru

Yûsuf der Sübhânımdan
Ol ni’met Gufrânımdan
Kurtardı mihnetlerden
Bu kamu Hakdan deyü

İşit Yûsuf ne didi
Şarâbdâra söyledi
Kendini ısmarladı
Beni aña aña deyü

Cebrâil der çün bildüñ
Niçün gayriye didüñ
Şarâbdara söyledüñ
Sultâna beni aña deyü

Yûsuf eydür sen vargıl
Sultâna selâm kılğıl
Beni dahı hem añağıl
Suçum yokdur bildirü

Çün kâfire sığındüñ
Allahı sen unutduñ
Ni’metlerin bilmedüñ
İn’âmların unudu

Şarâbdar çıkup gitdi
Ol dem Cebrâil geldi
Eydür Hak selâm kıldı
Suâle cevâb virü

Eşit Yûsuf çağırdı
Yüzün secdeye urdı
Zinhâr deyüp agladı
Tevbe kılup yalvaru

Andan Yûsufa sordı
Bu hûbluğı kim virdi
Babaña kim söyletdi
Kardaşlardan kurtaru

Cebrâil yine geldi
Hem başını kaldırdı
Tevbeñi kabûl kıldı
Sübhâna sığın deyü

Sıddık deyü kim didi
Kardaşlardan kurtardı
Kuyudan kim çıkardı
Zelhâdan kim saklayu

Bu zindânda kalasın
Yigirmi yıl olasın
Âhir sultân olasın
Mısır şehrinde bellü

Cebrâil gâib oldu
Yûsuf zindânda kaldı (57/b)
Katlanup sabır kıldı
Her gün 'ibâdet kılıu

Meclis-i Nühüm

Bir gün Yûsuf zindânda
Oturur idi anda
Bir söz var diñle bunda
İşit benden tañlayu

Bir gün Yûsuf dururdu
Pencereden bakardı
Meğer bir 'arab görđi
Gelür bir deve binü

Ol 'arab yakın geldi
Yûsufa deve bakdı
Ken'ândan geldüm didi
Ol 'arab añlamayu

Yûsuf deveye didi
'Aceb Ya'kûb ne oldu
Eyü mi hoş mı didi
Kardaşlarıñ añlayu

Deve Yûsufa didi
Ya'kûb beli büküldi
Gözün yaşı döküldi
Seniñ için kayıru

Ya'kûb şöyle ağladı
Gözleri görmez oldu
Sararup beñzi soldı
Yûsuf deyüp ağlayu (58/a)

Deveyi 'arab çekdi
Hemandem deve çökdi
Ol 'arab ağaç çekdi
Deveyi uram deyü

Andan Yûsuf çağırđı
Deveyi urma didi
Sen berü gelgil didi
Baña bir haber virü

Ol 'arab yakın geldi
Yûsuf 'araba sordı
Kankı eldensin didi
Eyt baña sen bildirü

'Arab eydür garîbem
Ben Ken'ândan gelürem
Bâzîrgânlık iderem
Altun gümüş kazanu

Yûsuf eydür ne kalduñ
Bu şehre ne getürdüñ
Eytgil ne kazandıñ
Ne aslıñ vardur bellü

'Arab der kumaş aldım
Bu deveye yükletdüm
Getirüp bunda satdum
Bir Mısırı asıllu

Yûsuf eydür bildiñ mi
Hiç Ken'ânda olduñ mı (58/b)
Kaba ağaç gördüñ mi
Ol on iki budaklu

Bir budağı kesilmiş
Kamusından yeğ imiş
Ağaç andan bükülmüş
Bir budağım yok deyü

'Arab eydür añladum
Ol ağacı ben bildim
Ya'kûbdur anı bildüm
Oğlanlar budak deyü

Bu kez Yûsuf ağladı
'Araba ısmarladı
Ya'kûba vargıl didi
Benden selâm degirü

Varup aña söylegil
Bir garîb gördüm degil
Zindânda olur bilgil
Senden du'â isteyü

Yûsuf kolını açdı
Bilezigin çıkardı
'Araba bağışladı
Vasiyyet ısmarlayu

Bu armağan seniñdür
Bilgil kızıl yakuttur
On iki biñ altundur
Bahâsı bunuñ bellü (59/a)

Bes anı 'arab aldı
Devesini kaldırdı
Hiç Yûsufa sormadı
Sen ne kişisin deyü

'Arab deveye bindi
Dönüp yoluna gitdi
Girü Ken'âna vardı
Düni gün katarlayu

'Arab evine vardı
Ehline hiç tınmadı
Gice yatup diñlendi
Ertesi duru vardı

Ya'kûb evine vardı
Hem taşradan çağırdı
Dâye *yügürüp* geldi
Haberîñ nedir *deyü*

Bu kez eydür 'arabî
Kanı Ya'kûbı Nebî
Mısırda gördüm garîbi
Geldüm haber getirü

Dâye çün kim işitdi
Ya'kûba haber itdi
Eydür bir 'arab geldi
Saña selâm getirü

Ya'kûb namâz kılarıdı
Zârî kılup ağlardı (59/b)
Yûsufını dilerdi
Hâlikına yalvaru

Ya'kûb çün bunı bildi
Namâzdan fârig oldu
Karavaşına sordı
Nice haber var deyü

'Arab içerü girdi
Ya'kûba selâm virdi
Mısırdan geldüm didi
Ol saña selâm kılı

Bir garîb beni gördi
Senden çok haber sordı
Zindânda otururdu
Yüzi örtülü deyü

Ol saña selâm kıldı
Seniñiçün ağladı
Baña çok ismarladı
Doğru aña var deyü

Eydür ben anı eşitdim
Bir oğlı gitmiş bildüm
Ben dahı garîb oldum
Zindanda ancılayu

Ol baña duâ kılsun
Hak aña oğul virsün
Dâimâ unutmasun
Beni duâdan deyü (60/a)

*Ya'kub eydür bildiñ mi
Adı nedür sorduñ mı
Hiç katına vardın mı
Bildin mi kimdür deyü*

'Arab eydür ben gördüm
Hemân bir tutsak gördüm
Sözlerini diñledüm
İllâ yüzi örtülü

Bu kez Ya'kûb eyitdi
Hâcetiñ nedir deyü
Dilegil benden didi
Vireyin bağışlayu

Ol 'arabî eyitdi
Mâl hâceti kalmadı
Ol garîb çok mâl virdi
On iki biñ altun kıymetlü

Bes Ya'kûb alkış itdi
Hem 'arab dönüp gitdi
Ya'kûb çok fikir itdi
Ol 'arabı tañlayu

Bunu bunda koyalum
Girü söze girelüm
Yûsufi çağıralum
Zindandan *dur* çık deyü

Meclis-i Dehüm

Bes Yûsuf tutsak oldu
Hem yedinci yıl oldu
Ol Hakdan meded irdi
Yûsuf çıkısar deyü (60/b)

Bir gün hem Yûsuf durdı
Hâlikına yalvardı
Ol kadar kim ağladı
Beni kurtargil deyü

Cebrâil gökden indi
Hakdan selâm getürdi
Sultânlık muştuladı
İmdi kurtulduñ deyü

Cebrâil varup gitdi
Yûsufı uyku tutdı
Zindan içinde yatdı
Erteye dek uyuyu

Ol gice işit noldı
Meğer sultân düş gördi
Ta'birci deyüp sordı
Bu düşüm nedir deyü

Yedi sığırı görürem
Üzerine binerem
Bundan aña geçerem
Kamusı semiz güçlü

Yene bir düş gördüm *dir*
Yedi gayrı sığır *dir*
Semizlerin yedi *dir*
Kamusını dükedü

Yedi başak yaş buğday
Yedi başak kuru buğday(61/a)
Kurusı yaşa gitdi
Hem ol yaşlar kuruyu

Hep bir araya geldi
On dört baş buğday oldu
İkisi göğe uçdı
Gitdi hem görünmeyü

Ta'birciler söyledi
Şeytân azdırmış didi
Biz yoramazız didi
İşbu düşü dosdoğru

Ol Allahıñ kudreti
Ol ta'birciler unutdı
Neydiğini bilmedi
Ta'bir 'ilmin unudu

Bu kez sultân darıldı
Şarâbdar *durı* geldi
Yûsuf didiğin añdı
Başın saldı ukunu

Sultân eydür ne olduñ
Başını niçün salduñ
Söyle baña ne gördüñ
Yudunmagıl dosdoğru

Şarâbdar eydür bilgil
Ayâ sultân eşitgil
Bir sözüm var diñlegil
İşit benden añlayu (61/b)

Zindân içre bir oğlan
Hergiz söylemez yalan
Düş görüp aña soran
Yorar her düşü doğru

Bu kez sultân eyitdi
Sen kanda gördüñ didi
Eyit nice düş yordı
Kanda tanıduñ deyü

Yûsuf aña söyledi
Yeñüñi gider didi
Senüñ suçuñ yok didi
Bu iş Teñriden deyü

Şarâbdar eydür gördüm
Ol vakit zindânda idüm
Düş gördüm aña sordum
Yordı gerçek bildürü

Bes bu kez örü durdı
Şarâbdar düşi sordı
Yûsuf ol düşi yordı
Birer birer añladu

Sultân eydür sen vargıl
Düşümi aña sorgıl
Hem nice yorar bilgil
Tîz gel baña bildürü

Semiz sığır didügi
Arık anı yedügi
Buğday göge ağduğı
Dolanup görünmeyü

Şarâbdar varam eydem
Hiç sözümi simayam
İllâ andan udluyam
Varamazam utanu

Yedi yıl bolluk ola
Eyü yağmurlar yağa
Dürlü tahıllar bite
Evvel ucuzlık olu

Ol baña ısmarladı
Hergiz suçum yok didi
Hem yigirmi yıl oldı
Unutmışam añmayu

Andan soñra bil nola
Yedi (yıl) kıtlık ola
Gökden yağmur yağmaya
Ekilmişler bitmeyü **(62/b)**

Sultân eydür yüri var
Anıñ bir Teñrisi var **(62/a)**
Hayrı şer anda tutar
Ol kılmaz seni udlu

Andan soñra nolası
Yağmur öküş olası
Dürlü tahlıl olası
Cihân ucuzlık olu

Şarâbdar durdı vardı
Yene zindâna *girdi*
Yûsufa tapu kıldı
Yeñin yüzüne tutu

Şarâbdar durup gitdi
Yûsufa alkış itdi
Tapu eyledi çıkdı
Sultân katına doğru

Bes sultâna eyitdi
Yûsufı gâyet öğdi
Düş ta'birin bildirdi
Sultân kaldı tañlayu

Sultân eydür sen vargıl
Ol zindândan çıkargıl
Ağır hil'at geydürgil
Getirgil ağırlayu

Şarâbdar andan vardı
Yûsufa muştuladı
Durgıl gidelüm didi
Ağır 'izzet getirü

Yûsuf eydür sen vargıl
Ol 'avratları dergil
Ellerin hâlin sorgıl
Niçün kesdiñüz deyü

Şarâbdar girü vardı
Sultân katına girdi (63/a)
Bu haberi bildirdi
Sultân durdı kakıyu

Sultân eydür sen vargıl
Ol 'avratları dergil
Hem Zelhâyı komagıl
Kamusını getirü

Şarâbdar durup gitdi
'Avratları iletđi
Yûsuf suçu ne didi
Sultân bunlara söyleyü

Bir bir ikrâr idiñüz
Elleriñüz kesdiñüz
Her ne kim eylediñüz
Yudunmagıl gizleyü

Zelhâ yavlak utandı
Sözünü yudunmadı
Yûsuf doğrıdur didi
Ben suçluyam bil bellü

Bu kez sultân kakıdı
Yazuklu sensin didi
Zindâna urduñ didi
Hergiz sen utanmayu

Andan Zelihâ eydür
Ol benüm ol kulumdur
Zindâna andan urdum
Sözümü tutsun deyü (63/b)

Yûsuf çün doğru oldu
'Avratlar hep dağıldı
Sultân tahtında kaldı
Eyü fikirler kılı

Bu kez sultân buyurdı
Altun kürsi getürdi
Ağır atlâs döşedi
Sarây önün donadu

Tahtdan zindân arası
Dört fersah yol arası
Emir itdi adam varası
Ol Yûsufa gel deyü

Beğler hep atlandılar
Zindan katına vardılar
Kamu atdan indiler
Yûsufî çıkar deyü

Sokaklarda turdılar
Çıraklar yandurdılar
Yûsufî çıkardılar
Tâze ata bindirü

Yûsuf çün taşra çıkdı
Zindân halkın diledi
Hem sultân bağışladı
Hep dutsaklar kurtulu

Cebrâil girü geldi
Hakdan selâm getürdi (64/a)
Yâ Yûsuf durgıl didi
Sultânlığa deginü

Ol Yûsuf örü durdı
Atlandı yola girdi
Hep silâhdarlar geldi
Alayınca yürüyü

Şehirlü karşı geldiler
Kamu tapu kıldılar
Dürlü saçu saçdılar
Bu sultân olur deyü

Sultân Reyyâni geldi
Yûsufî kavrayup kuçdı
İki gözünü öpdü
Altun tahta oturu

Reyyân der Yûsuf bilgil
Gerek sultânlık kılğıl
Gerek gayrı iş kılğıl
Hüküm seniñdür deyü

Yûsuf eydür eşitgil
Şehir içinde çağırğıl
Beni haznedar kılğıl
İş kılalım kolaylu

Âzâdlık dilemedi
Atama elet dimedi
Haznedarlık diledi
Bu iş Teñriden deyü (64/b)

Cebrâil andan gelmiş
Ol Yûsufa söylemiş
Sultân olursın dimiş
Mısır içinde bellü

Reyyân eydür Yûsufa
Sen otur sultânlığa
Kişiler ko hazneye
Sen otur sultân olu

Ben karşıña durayın
Saña kullık kılayın
Hem şehre çağırayın
Yûsufdur sultân deyü

Reyyân sultân buyurdı
Yûsuf kürsiyye bindi
Reyyân şehre çağırdı
Yûsufdur sultân deyü

Teñri sultânlık virdi
Reyyân bir sebep oldu
Bes Yûsuf sultân oldu
Mısır içinde bellü

Reyyân tahtından indi
Yûsufa hizmet kıldı
Tahtı Yûsufa kaldı
Görelim iş ne olu

Bu kez Yûsuf buyurdu
Ekincilerin derdi **(65/a)**
Çok ekin ekin didi
Düni günü durmayu

Ekinciler vardılar
Çok yerlerden sürdiler
Ekini çok ekdiler
Yûsufa öşrünü virü

Kimisi ortak oldu
Ra'iyet 'öşür virdi
Mısır imâret oldu
Yedi yıl geñlik olu

Yûsuf eki ekdüirdi
Vakti oldu biçdüirdi
Hanbârlarına getürdi
Başık birle gizleyü

Yedi yıl tamâm oldu
Altmış biñ hanbar oldu
Bunlar hep hazne oldu
Sultân içün saklayu

İşit hanbâr vasfını
Üç yüz 'arşun uzunu
Yüksekliği *hem* eni
Fikr eyle olkadarlu

Şehir halkınıñ çoğı
Hâllü hâlince her biri
Hazne idindiler her biri
Kıtlık içün saklayu

Yedi yıl tamâm oldu
Ol kıtlık öyle geldi
Bu kez Yûsuf çağırdu
Hiç ekin ekmeñ deyü **(65/b)**

Bir yıl yağmur yağmadı
Yerden nebât bitmedi
Hergezin yel esmedi
Kıtlık oldu korkulu

Mısır halkı geldiler
Yûsufa yalvardılar
Haznen tolu didiler
Bize tahıl vir deyü

Sultân Yûsuf buyurdu
Mısır içre çağırdu
İllere haber virdi
Buğday alan gel deyü

Mısır ehli geldiler
Altun gümüş virdiler
Bir yıla dek yediler
Andan buğday kalmayu

İkinci yıl geldiler
O kumaşın virdiler
Tahıl satun aldılar
Buğdayımız yok deyü

Bu kez Cebrâil geldi
Hakdan selâm getürdi
Yâ Yûsuf görgil didi
Kul olduñdı satılı

Üçüncü yıl geldiler
At katır getürdiler
Tahıl satun aldılar
Hep Yûsufa yalvaru

Saňa buyurdı Reyyân
Ol saňa hem kul deyen
Saňa kul oldu 'ayân
Şükür kıl gel sevinü (66/b)

Dördüncü yıl geldiler
Câriyeler virdiler (66/a)
Tahıl satun aldılar
Hem Yûsufa yalvaru

Cebrâil durup gitdi
Hem Yûsuf çok fikr itdi
Bu söz tamâma yetdi
Yene bir söz söyleyü

Beşinci yıl geldiler
Oğul kızın virdiler
Yûsufa yalvardılar
Kamu tahıl vir deyü

Meclis-i Yâzdehüm

Altıncı yıl geldiler
Kendülerin satdılar
Yûsufa kul oldılar
Buğday aldılar yiyü

*Pes Yûsuf sultân oldu
Mısır anuñdur bildi
Çalabdan hitâb geldi
Bir vezir diksün deyü*

Bes yedinci yıl oldu
Şehirlü hep cem' oldu
Er 'avrat ikrâr itdi
Cümle kul olduk deyü

Yâ Yûsuf dur atlangıl
Çeri beğlerin dergil
Şehirden taşra vargıl
Bir er göresin deyü

Mâlik Yûsufi satan
Er ü 'avrat kız oğlan
Hep kul oldılar 'ayân
Yûsufa hizmet kılı

Ol saňa selâm kıla
Yoluña evvel gele
Saňa vezir ol ola
Sabâh dergil atlanu

Yûsufuñ var bir atı
Var ol atıñ bir âdeti
Evden çıksa kişner katı
Cümle Mısırlu eşidü

Yûsuf ata söyledi
Ol at dahı kişnedi
Hem işâreti oldı
Çeri derilsün deyi

Çün sabâh erte oldı
Sultân Yûsuf buyurdı (67/a)
Ol atı hem getürdi
Ahırından çıkaru

Hem at bir kez kişnedi
Mısır kamu işitdi
Beğler cümle atlandı
Yûsuf katına gelü

Yûsuf çerisin aldı
Şehirde taşra geldi
Hâs u ‘âm tapu kıldı
Sultânımız sen deyü

İki yüz biñ sağında
İki yüz biñ solunda
İki yüz biñ ardında
İki yüz biñ ilerü

İşbu sekiz yüz biñ er
Yûsufıla çıkdılar
Kamusı yaraklular
Heybetinden titreyü

On iki biñ ‘âlem var
Biñ harbe ardında var
Biñ de kılıç tutar var
Hem dahı bıçaklayu

Her kim görse tañlaşu
Eşiden ‘âceleleşü
Heybetinden didreşü
Şu deñlü siyâsetlü (67/b)

Vasfı çok dile gelmez
Söyleyüben dükenmez
Bu sözlere inanmaz
Ol ki Mısırlı görmeyü

Maksûdımız ol didi
Yûsuf erte atlandı
Bir kişiye sataşdı
Sayru hem eski tonlu

Yûsuf göñlünden didi
Bu garîb erdür didi
Hem dahı sayru didi
Bu baña yaramayu

Cebrâil çıka geldi
Allahdan selâm kıldı
Yâ Yûsuf bilgil didi
Yañlış fikr itdiñ deyü

Göñlünden fikir kıldıñ
Bu eri beğenmedüñ
Bu garîb erdür didiñ
Bu vezir olmaz deyü

Bu ol vakit vezir oldu
Zelhâ tonuñı yırttı
İki aylık oğlandı
Saña danıklık virü

Zelhâi yalan kodı
Yûsuf doğrıdur didi (68/a)
Katîferden kurtardı
Sen niçün beğenmeyü

Yûsuf istiğfâr kıldı
Ol garîbi getürdi
Ulu suya iletdi
Ağır hil'at geydirü

Anı vezir eyledi
Hem ol müslîmân oldu
Fikrime bir söz geldi
Bunu tamâm eyleyü

Hoş fikir eyleyelüm
Zelhâyı söyleyelüm
Nice olmuş deyelim
Yûsuf için kayıru

Zelîhâ yohsul oldu
Gözleri görmez oldu
Yeyecek bulmaz oldu
Etmeğe muhtâc olu

Bir kilim delüp geydi
Sâz uruban kuşandı
Bir yol üzre oturdu
Yûsuf uğraya deyü

Her kim yeñi ay tođa
Yûsuf atı kişneye
Atlanup seyrân kıla
Zelîhâ çıkar çağır (68/b)

Yûsuf seyrâna çıkıldı
Zelîhâ anı gördi
Bir 'avrata yalvardı
Geldiğın bildir deyü

Eydür beni sen bilgil
Yûsuf yoluna iletgil
Kerem it sözüm tutgil
Hâcetim kabûl kılu

Âhiri ben umaram
Girü mansıba irem
Saña çok nesne virem
Eğer ölmezsem girü

Ol 'avret örü durdı
Zelîhâyı getürdi
Yûsuf yolunda kodı
Kendi yanında turu

Hele Yûsuf uğradı
Hem Zelîhâ çağırıldı
Zârî kılup ağlardı
Yâ Yûsuf durgil deyü

Yûsuf hiç diñlemedi
Andan yaña bakmadı
Zelîhâ göñlü dar oldu
Ağlayup girü dönü

Eydür ben saña taparam
İşde tul yohsul kaldım (69/a)
Hem dahı gözsiz kaldım
Ben seni Teñri sanu

Mısırdâ hatun idim
Sultân öldi dul kaldum
İşbu hâllere girdim
Düni gün saña tapu

Ol Yûsuf kulumıdı
Bir Tañrıya inandı
Lâcerem sultân oldı
Mısırdâ hem ol bellü

Durup hâcını depdi
Üç biñ altuna satdı
Müslîmân dînin tutdı
Bir Teñriye inanu

Sanam bahâsın aldı
Üç biñ altuna virdi
Hep dervişlere vardı
Hakdan meded umanu

Bes yene bir ay geçdi
Yûsuf seyrâna çıkdı
Zelîhâ bu kez geldi
Çağırdı Yûsuf deyü

Eydür yâ Yûsuf durgıl
Şu benim hâlim bilgil
Benim sözümü tutgıl
Hâcetim kabûl kılı (69/b)

Yûsuf at başın çekdi
Meğer kim va'de yetdi
Hatun berü gel didi
Hâlin sorayım deyü

Yûsuf eydür sen kimsin
Beni ne çağırırısın
Eyit baña ne dersin
Vireyin bağışlayu

Zelhâ eydür eşit sen
Bugün şâh-ı cihânsın
Beni niçün bilmezsin
Zelîhâyın ben dertlü

İnandım bir Teñriye
Sen Yûsuf peygambere
Bel bağladım Hak yola
Bil sözüme inanu

Yâ Yûsuf bilgil hâlim
Hergiz kalmadı mâlim
Ol seni seven göñlüm
Dahı yanar yakılı

Sen dahı kaçâr mısın
Kanımı içer misin
Geçenden geçer misin
Benim hâlim gör deyü

Yûsuf Zelhâyı bildi
Anda biraz ağladı (70/a)
Sevgüñe nişân didi
Baña göstergil deyü

Zelhâ eydür sen bilgil
Kamçuñı berü sungil
Sevgüme nişan bilgil
Baña bak esirgeyü

Yûsuf kamçısın sundı
Zelîhâ ah eyledi
Kamçı tutuşub yandı
Yûsufa 'ibret kılı

Yûsuf kamçısın aldı
Ol od eline geldi
Yûsuf kamçıyı atdı
Ol odu tutamayı

Zelhâ eydür nolduñ sen
Kamçı niçün atarsın
Hem kırk yıldır yakarsın
Beni bu oda deyü

'Âşıklığım bildin mi
İşte nişân gördün mi
Bir sâ'at tutabildin mi
Bırakdıñ tutamayı

İmdi bu gün aç kaldım
Kamuya muhtâç kaldım
Mâlımı saña harç itdim
Ağlarım gözsiz kalu (70/b)

*Gel beni kabûl kılğıl
Diñüne girdim bilgil
Beni tab ağlatmagıl
Der Yûsufa yalvaru*

Bu kez Yûsuf eyitdi
Var evine git didi
Ben tumar idem didi
Milkini virem girü

Zelîhâ ah eyledi
Bu kez Cebrâil geldi
Hakdan selâm getürdi
Yâ Yûsuf evlen deyü

Eydür Allah buyurdı
Zelhâyı alsın didi
Anı yakarsın didi
'Aşk odına dünü günü

Yûsuf bunu diñledi
Bu karı görmez didi
Ben bunu nidem didi
'Acebe kaldı tañlayu

Cebrâil yine geldi
Yâ Yûsuf evlen didi
Ol pâdişâh buyurdı
Zelhâyı alsın deyü

Hem sabır kılsun bu kez
Teñriye işler geñez
Zelhâyı Allah bu kez
İki gözlü kılsar (71/a)

Yûsuf Zelhâ okudı
Teñri hükmin bildirü
Zelhâ gâyet sevindi
Teñriye şükür kılı

Zelhâ küfürden döndi
Ol Teñriye sığındı
Yiğitlige erişdi
Karılıktan kurtulu

Cebrâil gökden indi
Kanadıyla sığadı
On dört yaşında kız oldu
İki gözleri görü

Hâlıkı rahmet kıldı
Görür oldu gözleri
Yûsuf konıklık kıldı
Hem Reyyânı okuyu

Ol Reyyân dahı geldi
İşbu ahvâli bildi
Teñri hükmin tañladı
Çün yediler dağılu

Gice karañu oldu
Yûsuf gerdege girdi
Zelîhâyı kız buldı
Sorar aña tañlayu

Bu kez Zelhâ eyitdi
Beni Teñri sakladı (71/b)
Bir perrî kızını *geldi*
Hemân baña beñzeyü

Sultân ile yaturdı
Sultân beni sanurdı
Beni Allah saklardı
Senüñiçün saklayu

Yûsuf aña eyitdi
Bilür misin şol vakti
Şol ‘avratlar el kesdi
Beni görüp tañlayu

Ol vakt beni azdırsan
Murâdına irgürseñ
Beni tamulık kılsan
Olsam Allahdan udlu

Zelhâ eydür ko beni
Dime baña geçeni
Şükür ‘afvitdi Ganî
Ol belâdan saklayu

Kim gördi senden görklü
Hem senden hûb sûretlü
Sen ferişte sıfatlu
Ben nite sabır kılı

Zelhâ kırk yıl çalışdı
Güçle maksûda irdi
Yûsufıla *buluşdı*
Murâdına irişü (72/a)

Yûsuf Zelîhâyı aldı
Gufrânı yarlıgadı
On iki oğlı oldu
Ulusı Misâlim adlu

İşbu dünyâ halkınıñ
Maksûdları kamunuñ
Şol eyü niyyetlinüñ
Dileğın Allah virü

Bu şimdiki 'âşıklar
Kamusı hep fâsıklar
Cümlesi şehvet kovar
Olur Allahdan udlu

'Âşık ma'şûk olıcak
İki cihân sevşicek
Zelîhâ Yûsuf gibi
Yürüye sabır kılı

Zelhâ Yûsufa vardı
Maksûdlarına irdi
Dileğın Allah virdi
Kıyâmete dükenü

*Bunı bunda koyalum
Gayri söze gelemüm
Ya'kûb hâlin diyelim
Âhiri nite olu*

Hem kardaşları nitdi
Bunlar Yûsufi satdı (72/b)
Ataların ağlatdı
Âhiri gör ne olu

Meclis-i Düvazdehüm

Bir sabâh Yûsuf durdı
Hâlikına yalvardı
Hasretten içim yandı
Atamı görsem deyü

(Ümîzâreşten-i Yûsuf)??

Yûsuf eydür Tañrınuñ dergâhına
Ümîdim var hasretâ irem yene

İrdüre Ya'kûb atama ölmedin
Beni görüp kaygusu tenden yuna

Ey 'aceb ol gün olmadı baña
Kim atamuñ bakaydım yüzüne

'İnâyet senden saña yalvaruram
İrdüresin hasreti hasretine

Sen cömerdsin kullara lutfuñ dâ'im
Lutfi ihsân idesin ben miskine

Eydür yâ Çalab bilgil
Ken'ânı kıtlık kılğıl
Ucuzluğın getürgil
Mısıra muhtâc olu

Duâsı kabûl oldu
Ol kıtlık bile geldi (73/a)
Mısır ucuzluk oldu
Ken'ânda kıtlık olu

Ol eliñ halkı bildi
Mısır ucuzluk oldu
Öyle haber yayıldı
Mısra varalım deyü

Ya'kûb miskîn buyurdu
Oğlanların çağırdı
Açlık bize kâr kıldı
Mısra varasız girü

Şol Mısırın ‘azîzi
İşidüñ doğrı sözi
Varın bildirüñ bizi
Buğdayımız yok deyü

On oğlı hâzır oldı
Yâmin hem evde kaldı
Cümlesi yaraklandı
Yola girdiler yürü

Mısra yakın geldiler
Bir kavme sataşdılar
Durup haberleşdiler
Birbirini soruşu

İsmâ’îl oğlu Kazar
Ol imiş hem gelenler
İbrâhîm asıllıdur meğer
Görüşdiler sevnîşü (73/b)

Görüşüben vardılar
Delîm haber sordılar
Bu kez yola girdiler
Sevinüben şâz olu

Kaytâr Ya’kûbı sordı
Ol miskîn neyler didi
Dahı ağlar mı dedi
Yûsuf için kayıru

Yehûdâ cevâb virdi
Ya’kûba nice oldı
Gözleri görmez oldı
Yûsuf için ağlayu

Sordılar Mısır şehrini
Hem sultân haberini
Anda tahıl vireni
Hem sordılar izleyü

Bunlar haber verişdi
Kaçuşub ayrılışdı
Biri Mekkeye irişdi
Bunlar Mısır arzûlayu

Çün bunlar Mısra girdi
Sarây önüne vardı
Yûsuf köşkünden gördi
Biraz yatdı uğunu

Yûsuf fikrini derdi
Bu kez vezrine sordı (74/a)
Bu erler kandan geldi
Vezre bunı söyleyü

Ol erler bundan geldi
Varup tekkeye kondı
Geleli beş gün oldı
Yürürler tahıl alu

Yûsuf vezîre eydür
Ol erler kandan gelür
Anlar nice ton geyer
Haberlerin bildirü

Andan vezîri eydür
Bunlar Ken’ândan gelür
Kamusu eski geyer
Garîblere beñzeyü

Yûsuf eydür getürgil
Hem sarâya kondurgil
Kamusın ağırلاغil
Dürlü ni'met yedirü

Vezir duruban vardı
Bunları alup geldi
Hâs sarâya kondurdı
Ni'met dökdi yedirü

Bunlar danışup gitdi
Bu sultân öyle sanur
Bizde altun var sanur
Alayım der aldayu (74/b)

Duruban Şem'ün eydür
Atamuzı eşiddür
Anıñçün hürmet kılur
Aslımuz bilür bellü

Yene Yehûdâ eydür
Sultân bizi gözedür
Toğrulığımız bilür
Hakkiçün ağırlayu

Yûsuf bunı eşiddi
Sığınamadı ağladı
Kardaşlarını görđi
İksin bilemeyü

Cebrâil inüp geldi
Adların eydivirdi
Ol Yehûdâdır didi
Biri Şem'ündür deyü

Bu kez Yûsuf buyurđı
Mîsâlîme buyurđı
Bunlara varğıl didi
Benden selâm iledü

Kamusın yahşı sorgul
Kendözini dimegil
Hem anlara dimegil
Atam Yûsufdur deyü

Misâlim durup vardı
Bunlara selâm virdi (75/a)
Bes bunlar aña sordı
'İmrâncâ hem söyleyü

Andan Misâlîm eydür
'İmrâncâ ben bilmem der
Ben sizden öğrenem der
Ben Kıbtî dili bilü

Bu Ya'kûb oğlanları
Çün gördiler bunları
Geldi Yûsuf kulları
Bunlara etmek virü

Sultân Yûsuf buyurđı
Kamu garıbdür didi
Hep bütün etmek virdi
Ucından hiç kesmeyü

Bunlar anı tañladı
Görüben 'âcebleği
Birbire söyleşdi
Bu sultân cömerđ deyü

Ol vâkit buğday bahâsı
Bir deve yüklenesi
Biñ iki yüz olası
Mısır altunı bellü

Kıymeti bir altunuñ
Biñ iki yüz akçanuñ
'Âdeti ol zamânuñ
Böyledür Mısır deyü (75/b)

Yûsuf yüzün bürüdi
Köşkünden yere indi
Kardaşlarına geldi
Haber sorayın deyü

Yûsuf sorar kimlersiz
Kangı elden gelürsiz
Eydüñ hem kaç kardaşsız
Haber virüñ siz bellü

Bunlar eydür şerîfiz
Ya'kûb nebî oğluyız
Biz on iki kardaşız
Onumuz bunda deyü

Birimüz evde kaldı
Küçüğümüz kurt yedi
Atamız pek severdi
Kamumuzdan yeğleyü

Yûsuf eydür ne dersiz
Ya'kûb peygâMBER dersiz
Küçüğün sever dersiz
İş bu iş bir umanu

Ol kişi siddîk olmaz
PeygâMBER *kiçi* sevmez
Ayrığundan yeğlemez
İş bu iş yaramayu

Bunlar eydür yâ 'azîz
Yalan değıl sözümüz
Ol oğlanı görseñüz
Ay ve güneş sûretlü (76/a)

Hem biz dahı severdük
Kamumuzdan *yeğlerdük*
Bir düşünde *yiğrendük*
Düş gerçek ola deyü

Yûsuf bunlara sordı
Nice düş görmüş didi
Anuñ düşün *kim yordı*
Nite olasın deyü

Bunlar eydür düş görmiş
Hem atasına sormış
Atası anı sormış
Sultân olursın deyü

Yûsuf sorar anlara
İrdi mi sultânlığa
Yetişdi mi şâhlığa
Devlet tâcın urunu

Bunlar Yûsufa didi
Oğlanı hem kurt yidi
Cânı uçmağa girdi
Anda kaldı dolanu

Bu kez Yûsuf buyurdi
Develerin yükletdi
Verdiklerin almadı
Bunları ağırlayı

Yene Yûsuf eyitdi
Biriñüz evde kaldı
Anı getürüñ didi
Tahıl virem arturu **(76/b)**

Ben sizleri severem
Dîniñüzi tutaram
Anı dahı dilerem
Görmek için isteyü

Bunlar durup gitdiler
Mısırdan taşra çıkdılar
Her köye kim kondılar
Halk gelür ağırlayı

Bunlar eydür gelürdük
Bu köylere konardük
Hiç ağırlık görmezdük
Şimdiden böyle olu

Hem bunlar yola girdi
İblîs arkurı geldi
Durun deyü çağırdı
Size sözüm var deyü

Bunlar ol yerde durdı
İblîs bunlara geldi
Yûsuf kokusın aldı
Bunlara göstermeyü

Bunlar çün yola girdi
Ya'kûb yanına geldi
Ya'kûb azıcık güldi
Yene döndi ağırlayı

Oğlanları görüşdi
Bunlar Ya'kûba sordı **(77/a)**
Sen neden güldüñ didi
Yene döndüñ ağırlayı

Ya'kûb der koku duydum
Yûsufum geldi sandım
Bir çirkin koku gördüm
Yene döndüm ağırlayı

Ya'kûb hem yine sordı
Sultân size ne verdi
Hem nice dîn tutardı
Size tahıl virdi mü

Bu kez bunlar eyitdi
Dîni İslâmdur didi
Ol bizi ağırladı
Senüñiçün kayıru

Ol seni katı sevdi
İbn-i Yâmin istedi
Ol miskîn neyler didi
Yûsuf için ağırlayı

Yûsuf eydür aldıñuz
Yûsufi neylediñüz
Yabanda yaturdıñuz
Anı kurt yedi deyü

Bu kez imdi geldiñüz
Bunu dahı aldıñuz
Cümleñüz and içdiñüz
Hep yalan söz söyleyü (77/b)

Gelin kamu and içüñ
Baña doğrılık kılüñ
Yâmine eyü sanuñ
Yitürmeñ Yûsufloyu

Çuvalların açdılar
Kumaşların gördiler
Ya’kûba eyitdiler
İletdügümüz uş deyü

Ya’kûb anı eşitdi
Elin başına urdı
Ol bizi ağırladı
Armağanum almayı

Bu kerre girü varuñ
Bu kumaşı iledüñ
İbn-i Yâminle varuñ
Girü baña getirü

Bu kez bunlar durdılar
Develere bindiler
İbn-i Yâmini aldılar
Mısra uğrayu deyü

Ya’kûb eydür varasız
Kaçan Mısra giresiz
Bir kapıdan girmeyesiz
Yavuz gözden sakınu

Duruban Mısra varuñ
İkişer ikişer oluñ (78/a)
Birer kapudan girin
Sultân katına varuñ

Kaçan Mısra vardılar
İkişer ikişer oldılar
Kapulardan girdiler
Yâmin yalıñuz kalu

Şâm kapusunda durdı
Kim görürse sorardı
Kimse dilin bilmedi
Hayrân kaldı tañlayu

Cebrâîl inüp geldi
Hakdan selâm getürdi
Yâ Yûsuf durgıl didi
Yâmini karşulayu

Bu donlarıñ çıkargıl
Garîbler donun geygil
Deve üstine bingil
Var Yâmini getirü

Şâm kapusunda turur
Her kimi kim ol görür
Kimse yok diliñ bilür
‘Âciz kaldı ağlayu

Kalanından ayrılmış
Yolun oñâramamış
Ol saña gelememiş
Sen vargil aña karşı (78/b)

Yûsuf deveye bindi
Yürüyüp aña vardı
Kardaşçığını gördi
Yûsuf yüzü örtülü

Andan Yûsuf eyitdi
Koluna geçir didi
Gel benüm ile didi
Kardaşlarına varu

Yûsuf sorar sen kimsin
Kangı elden gelürsin
Burada ne turursın
Ya sen kimi isteyü

Bes ikisi vardılar
Hâs sarâya girdiler
Kardaşların gördiler
Yûsuf eydür var yürü

Ben Ken'ândan gelürem
Ya'kûb nebi oğluyam
Bu sultâna varuram
Yoluñ gösterseñ deyü

İbn-i Yâmin eyitdi
Ben seni gördüm didi
Gâyetde sevdim didi
Dilemezem ayrılı

İbn-i Yâmin eyitdi
Kimse dilim bilmedi
Sen nice bildüñ didi
Sorar sen kimsin deyü

Yûsuf eydür ben kulum
Mevlam sözün tutaram
Efendimden korkaram
Buyruğın sıyam deyü

Yûsuf eydür oğlandım
Ben Ken'ânda tururdum
Dili anda öğrendim
Anuñiçün söyleyü

Ben dahı sevdim seni
Ey yiğitler sultânı
Eger isterseñ beni
Yürü var katlan deyü

Yûsuf kolundan çıkardı
Bileziğin uzatdı
Elli biñe değerdi
Mısır altun kıymetlü

Bes İbn-i Yâmin vardı
Kardaşlarını gördi
Kardaşları hep sordı
İbn-i Yâmin şâd olu

Hem kızıl yakut idi
İbn-i Yâmine verdi **(79/a)**
Eydür sen bilür midî
Sırça bilezik deyü

Kardaşları eyitdi
Yûsuf ölelden didi
Sen hiç gülmediñ didi
Bugün nite şâd olu

İbn-i Yâmin eyitdi
Bir kimse baña geldi (79/b)
‘İmrânca dil söyledi
Geldi bir deve binü

Yakut bilezik verdi
Beni size getürdi
Ben anı gördüm didi
Kaykum gitdi kalmayu

Yehûdâ aña eydür
Ol bileziği getür
Görelüm hem nicedür
Senüñiçün saklayu

İbn-i Yâmin çıkardı
Yehûdâ eline verdi
Bu kızıl yakut didi
Koluna geçirdi gizleyü

Bu kez Rubil de durdı
Yehûdâ da aradı
Bileziği bulmadı
Hayrân kaldı tañlayu

İbn-i Yâmin eyitdi
Ol girü bende didi
Andan Rubil diledi
Çıkardı aña virü

Çün Rubil dahı aldı
Kendi kolına urdı
Bir kardaşı aradı
İstedi bulamayu (80/a)

Hep kardaşları aldı
Kimsede eğlenmeyü
İbn-i Yâmine geldi
Kamusı ‘acebleyü

Sultân Yûsuf buyurdı
Yeñi sarây yapdurdı
Uzunı kırk ‘arşundı
Hem eni de ol deñlü

Ya’kûb sûretin yazdı
On oğlun bile yazdı
Yûsufa neler oldı
Kamu anda yazılı

Ya’kûbdan alduğını
Kardaşlar nitdüğini
Kuyuya atduğını
Kamu anda yazılı

Kuyudan çıkardun mı
Ol Mâlike satdun mı
On tokuza virdin mi
Üç ‘aybı vardur deyü

Sarây böyle düzüldi
Yûsuf içine girdi
Bes kardaşları geldi
Mısırdâ tahıl alu

Andan Yûsuf buyurdı
Kardaşları çağırdı (80/b)
Ulu döşek yazdırdı
Ol sarâyâ getirü

Rubil yukaru bakdı
Ol sûretleri gördi
Kardaşlarına didi
Yukaru bakın deyü

Ne kim bizim işimiz
Yûsufa kıldığımız
Geçmiş yavuz fi'limüz
Kamu bunda yazılı

Bakup anı gördiler
Cümle hep korkdılar
Tutuldı kamu diller
Sünüleri titreyü

Sultân Yûsuf buyurdı
Dürlü ni'met getirdi
Öñlerine kodurdı
Buyurdı yiyin deyü

Bunlar kamu ağlaşdı
Kimse aşı bakmadı
Yûsuf bu kez buyurdı
Bunlara sorun deyü

Aşı niçün yemezsiniz
Ağlamakdan diñmezsiniz
Bu sûreti görmüşsünüz
Hâllerini añlayın (81/a)

Bes bunlara sordılar
Aş yemezsiniz dediler
Bunlar cevâb verdiler
Yalan sözi başaru

Biz kim sarâya girdik
Hep cümlemüz açıldık
Bu sûretleri gördük
Aç dururuz ağlayu

Kardaşımız var idi
Ol sûrete beñzerdi
Bayık anı kurt yedi
Tâ biz kaldük ağlayu

Bu kez Yûsuf buyurdı
Kardaşların çıkardı
Gayr(1) eve kodurdı
Bunları öğütleyü

Dürlü ni'met getürdi
Hep bunlara yedürdi
Karınların toyurdı
Bu kez Yâmin yemeyü

Dönüp Yûsuf eyitdi
Kamuñuz ni'met yedi
Ol biriñüz yemedi
Dahı durmaz ağlayu

Bu kez Yâmin söyledi
Ol eve buyur didi (81/b)
Ben anda varsam didi
Ol sûreti gözleyü

Kardaşcığım var idi
Ol *nakşı* beñzer idi
Bunlar eydür kurt yedi
Derler baña kakıyu

Buyur anda varayın
Şol sûreti göreyim
Oturup ağlayayın
Yûsuf için kayıru

Yûsuf siddîk buyurdi
Bes Yâmin anda vardı
Varup sarâya girdi
Oturdi hem ağlayu

Bu kez Yûsuf buyurdi
Misâlimi çağırdı
Yürü içerü gir didi
'Ammûsile oturu

Eğer saña bakarsa
Kimsin deyü sorarsa
Kimiñ oğlusıñ derse
Eydivergil dosdoğru

Allah Tañrı buyurdi
Cebrâil baña geldi
Kendüyi bildür didi
Ayruğından saklayu **(82/a)**

Misâlim durup vardı
'Ammusı katına girdi
Yâmin bakuban gördi
Sorar sen kimsin deyü

Eydür habîbî kimsin
Yâ sen kimiñ oğlusıñ
Hem Yûsufa beñzersin
Aslın kimdür di bellü

Eydür ben Misâlimem
Yûsuf Nebî oğluyam
Mısırdı sultân bu dem
Benim atamdur deyü

*İbn-i Yâmin ağladı
Misâlim aña sordı
Niçün ağlarsıñ didi
Eyit bañ bildirü*

İbn-i Yâmin eyitdi
Kardaşcığım var idi
Hem adı Yûsuf idi
Tamâm saña beñzeyü

Eydür sen ağlamagıl
Benim sözüm aňlagıl
Yûsuf oğluyam bilgil
Karındaşın içerü

Oldur ki seni gördi
Şâm kapusunda durdı
Saña bilezik verdi
Kalanuña getirü

Bes İbn-i Yâmin bildi
İşde kardaşın buldı **(82/b)**
Uğundı yere düşdi
Örü durdı sevinü

Eydür kanı 'azîzim
Ol benim iki gözüm
Misâlim tutgıl sözüm
Beni aña kavışdıru

Misâlim doğrı vardı
Atasına yalvardı
Yûsuf siddik buyurđı
Var anı getir deyü

Kendözi örü durđı
Bir halvet eve girdi
Nikâbını geydürđi
Yâmin gelür mi deyü

Misâlim duru vardı
Yâmin katına girdi
'Emmisine haber virdi
Der imdi gel gir deyü

Bes Yâmin durup vardı
Ol halvet yere girdi
Hem kardaşını görđi
Yere düşđi uğunu

Kaçan kim ussı geldi
Hem ikisi kuçuşđı
Bunlar katı ağlaşđı
Ferişteher tañlayu (83/a)

Ağlamakdan durdılar
Hem biraz bilişdiler
Ayrılup oturdılar
Birbirine sevnışü

Andan Yûsuf eyitdi
Babam hâli ne oldı
Kızkardaşını sordı
Durmaz sorar çağıru

Yâmin der atan hâli
Büküldi anıñ beli
Düni gün söyler dili
Yûsuf için ağlayu

Yûsuf der ben olmasam
Yeğrek idi doğmasam
Hem bu tahtı bulmasam
Atam zahmetler görü

Bu kez Yûsuf buyurđı
İmdi sen durgıl didi
Kardaşlarına vardı
Anlar ile oturu

İbn-i Yâmin ağladı
Kırk yıl ağladım didi
Bu sâ'at buldum didi
İmdi nice ayrılı

Hem Yûsuf aña sorar
Evlendin mi ver haber (83/b)
Oğlun kızın hem ne var
Adları nedir deyü

Yâmin eydür evlendüm
Üç dâne oğul buldum
Kamusına ad virdim
Ef'âline beñzeyü

Birin adın kurt didüm
Hem birine kan didüm
Birine Yûsuf didüm
Adları budur deyü

Yûsuf sıddîk buyurdu
Neden virdüñ bu adı
Ne ‘aceb bu ad didi
Maksûduñ nedir deyü

İbn-i Yâmin eyitdi
Ol kardaşlar hem geldi
Seni kurt yedi didi
Kanlı gömlek gösterü

Bir oğluma kurt didim
İkinciye kan didim
Üçünci Yûsuf didüm
Derdüñi unutmayu

Yûsuf eydür sen vargıl
Kardaşlarına vargıl
Anlar ile oturgıl
İşler kılam tedbirlü (84/a)

Yükünde sağ gizleyem
Ben saña uğru deyem
Hem seni tutsak kılam
Böyle tedbir eyleyü

Çün İbn-i Yâmin durdı
Kardaşlarına vardı
Bunlar gördi bilmedi
Sorarlar kimsin deyü

Der ben İbn-i Yâminem
Ben ol evden gelürem
Ol sûrete bakaram
Otururdum ağlayu

Hem kardaşları didi
Sanâ efsûn(m)ı oldı
Yüzün güneşe döndi
Geldi bize berk uru

Ol eydür ne görmüşsiz
Bu nûrı tañlamışsiz
Hiç ayruk bilür misiz
Ol Allahdan hükümlü

Bu kez Yûsuf buyurdu
Yüzün örtüp yürüdi
Kardaşlarına girdi
Dürlü halvet getirü

Ol zamân şöyle idi
Pâdişâhlar var idi (84/b)
Yüzlerin örter idi
Kimseye görünmeyü

Altı sini getürdi
Öñlerine kodurdu
İk(i)şer ik(i)şer buyurdu
Bir siniye oturu

Andan bunlar oturdu
Yâmin yalıñız kaldı
Aş yemedi ağladı
Kardaşcığım yok deyü

Yûsuf eydür yi ta’âm
Saña kardaş ben olam
Senüñ ile oturam
Bir sinide aş yiyü

Bu kez hep aş yediler
Soñra hamd eylediler
Du'â alkış itdiler
Yûsufa karşı turu

Sordı şinik almışsız
Kile uğrulamışsız
'Âyıblı iş kılmışsız
İşde geldük arayu

Bu kez sultân buyurdı
Altun şinik getürdi
Bunları ağırladı
Bunlar kamu tañlayu

Bunlar eydür görmedük
Hiç bir haber bilmedük
Hem kileyi almadık
Haberimüz yok deyü

Sultân Yûsuf buyurdı
Develerin yükletdi
Altun saği gizledi
Bunlara diyvermeyü **(85/a)**

Andan bu kullar eydür
Ol sag kızıl altundur **(85/b)**
Kıymeti yüz bin altundur
Tiz virüñ bize berü

Alkış idüp gıtdiler
Şehirde taşra çıkdılar
Bir köy bilüp kondılar
Yûsuf çalışa deyü

Ol Ya'küb oğlanları
Görüp korkdı cânları
Bizi bilür ol Teñri
Kamumuz doğru deyü

Yûsuf birkaç kula dir
Ol kafleye yetiñ dir
Tutup tiz getirüñ dir
Uğruluk oldu deyü

Ol vakit uğru olanı
Bir yavuz iş kılanı
Sultân tutardı anı
İki yıl kullık kılı

Çün kişiler atlandı
Hem kafleye yetişdi
Bunlar biri çağırdı
Yâ kâfle turuñ deyü

Kimse anı döğmezdi
Tutup mâlın almazdı
Kulluk itdürür idi
Zamânâtıñ beğlerü

Yehûdâ Şem'un eydür
Sultân yavuz iş kılur
Bizi neden döndürür
Kâfileden ayru

Kul bunları getürdi
Develerin çökerdi
Sultân kürsiyye bindi
Yüklerin araşdıru

Çuvalların aradı
Cümle yükin taradı
Yâmin'e nevbet geldi
Sultân der bakın deyü

Arayıcılar geldi
Anı dahı aradı
Ol sag anda bulundu
Bes sultâna gösterü **(86/a)**

Sultân bunlara bakdı
Ağzın açup söyledi
Katı katı *kakadı*
Kamusını korkudu

Ben sizi ağırladum
Çok tahıllarım virdim
Bu işi sizden ummadım
Uğrılık ide deyü

Bunlar kamu utandı
Başın aşığa kodı
Beñizleri sarardı
Kamusı hem ditreyü

Bunlar eydür nolduñuz
Bu oğlan aslı yavuz
Sultân bizden eşit söz
Yâmin aslıdur doğru

Karındaşı var idi
Hem adı Yûsuf idi
Ol dahı uğru idi
Buncılayın bed huylu

Ol Yûsuf uğru idi
Dâyesinde dururdu
Dört yaşına çün girdi
Ya'kûb girü dilenü

Ol dâye sever idi
Bir boncuğı var idi **(86/b)**
Kızıl yakutdan idi
Delim altun kıymetlü

Ol boncuğı gizledi
Yûsuf koluna bağladı
Yûsufi ısmarladı
Atasına değirü

Tamâm birkaç gün geçdi
Dâye ardınca geldi
Ol boncuğı gizledi
Dâyeye göstermeyü

Ya'kup anı aradı
Boncuğı anda buldı
Girü dâyeye verdi
Uğrılık itdüñ deyü

Göñlünden Yûsuf didi
Yalancılarsız didi
Yalan sizlerden çıkdı
Kardaşñız kul deyü

Atañuz aldatdıñuz
Genc oğlanın aldıñuz
Kul deyüben satdıñuz
Bahâsın harâm yiyü

Bu kez Yûsuf buyurdi
Ol Yâmini bağlatdı
Zindâna uruñ didi
İki yıl yatsun deyü (87/a)

Andan bunlar eyitdi
Ayâ sultân bil didi
Ya'kûb anı severdi
Yûsuf kardaşı deyü

İmdi bunu tutmagıl
Hiç zindâna urmagıl
Bizden birimiz algıl
Atamız ağırlayü

Yûsuf eydür kim ola
Bir yazıkluyı koya
Yazuksız bağlı ola
Ol 'âdillik olmayu

Bunlar ümîd kesdiler
Kamu gerü döndiler
Bir yere derildiler
Oturdılar danışu

Gelin bir iş kılalum
Silâh bulup alalum
Bâzâr içre girelüm
Yehûdâ böyle deyü

Ben bu şehre varayım
Ol zindâna gireyim
Zindanda(n) çıkarayım
Zindân içine haykırü

Ünüm işidürseñüz
Kamu hâzır olasız (87/b)
Kim gelürse kırasız
Şehirliyi dükedü

Hem Yehûdâ haykırsa
Kakıyup hamle kılsa
Her kim ünün eşitse
Kırılır düşer kamu

Bu fikri Yûsuf sezdi
Danışdıkların bildi
Kiçi oğluna didi
Anlara vargıl deyü

Didi **Efrâyime** vargıl
Şol evlerinde durgıl
Arkasını sığagıl
Elinle duyduymayu

Bunlar hep gâfil oldu
Efrâyim durup vardı
Arkaların sığadı
Yehudanun duymayu

Yehûdâ sâkin oldu
Şöyle bî-tâkat oldu
Kalanı hiç görmedi
'Acebleşdi tañlayu

Yehûdâ katı yumşasa
İshâk nesli bulunsa
Arkasını sığasa
Gider güci dükenü (88/a)

Bunlar eydür ne olduñ
Sen niçün haykırmaduñ
Şehirliyi kırmaduñ
Kamusını dükedü

Yehûdâ eydür varuñ
‘Azîm iş oldı bilüñ
Bir oğlan geldi bilüñ
Benim arkam sığayu

Bunlar eşidüp ‘acebler
Şehirde peygâMBER var
Kamusı söyleşürler
İşbu işi tañlayu

Sultân bir kişi saldı
Bunları kamu derdi
Hep katına getürdi
Heybet birle korkudu

Eydür şöyle sanursız
Bizden güçlü yok dersiz
Eğer beni görseñüz
Kendüñizi unudu

Bu kez Yûsuf haykırdı
Kakıyup köşkün urdı
Sarây kamu titredi
Yıkılmağa başlayu

Sarây şöyle bek idi
Direği mermer idi **(88/b)**
Şol kadar kim titredi
Oldı bunlar korkulu

Yûsuf der haykırmadum
Atañuz ağırladum
Kamuñuzu kırardum
Biriñüzi komayu

Ben sizi ağırladum
Biriñüz uğru buldum
Ben ol Yâmini tutdum
Suçu için kapayu

Bunlar kamu yalvardı
Çün Yûsuf destür virdi
Kamusı taşra çıkdı
Birbirine söyleşü

Bes Yehûdâ eyitdi
Siz varuñ imdi didi
İbn-i Yâmin tutuldi
Atamuza duydu

Ben bu şehirde olam
Biliñ Yâmini alam
Almazsam bunda ölem
Atama görünmeyü

Bunlar gidüp vardılar
Tamâm eve girdiler
Ya’kûbı hem gördiler
Birin birin kuçuşu **(89/a)**

Ya’kûb bunlara sordı
İbn-i Yâmin gelmedi
Yehûdâ görünmedi
Geliyorlar mı deyü

Oğlanları söyledi
İbn-i Yâmin gelmedi
Ol sultân anı tutdı
Uğruluk itdiñ deyi

Ya'kûb bunı eşitdi
Duruban 'aklı gitdi
Oğlanları seğirtdi
Kakıyuban sokrayu

Siz gözle gördiñüz mi
Elinden aldıñuz mı
Hakikat bildiñiz mi
Uğruluğını görü

Oğlanları eyitdi
Tahkik bilmeziz didi
Yüki içre bulundı
Bir altun kile gizlü

Bize inanmaz iseñ
Kâfileden sorarsın
Andan bellü bilesiñ
Bunda biz olduk doğru

Ya'kûb eydür ol oldı
Yehûdâya ne oldı (89/b)
Bunlar eydür ol kaldı
Yâmini alam deyi

Ya'kûb eydür dilerem
Sübhânımdan umaram
Üç oğlum bile görem
Gönlüm sizi umanu

Oğlanları sordılar
Cevâb virgil ey muhtâr
Sen nice virdüñ haber
Bize dahı bildirtü

Ya'kûb bunlara didi
Benim kaygım pek didi
Her musibet kim geldi
Soñı ferahlik olu

Hem Kelâmullah dimiş
Hiç ümid kesme dimiş
Ummayan kâfir dimiş
Kur'ân içinde bellü

Ben ümidim kesmeyem
Hak emrini basmayam
Tamu içre kalmayam
Umud tutam umanu

Ya'kûb bu sözi didi
Oğlanlar 'acebledi
Kırk yıldır Yûsuf adı
Dilinden gitmez deyi (90/a)

Ne sen anı bilürsin
Ne hod yüzün görürsin
Hemân gözsiz kalursın
Düni günü ağlayu

Ya'kûb bunı eşitdi
Örü durup ah itdi
Ahı göklere çıkdı
Feriştehler ağlayu

Bes Ya'kûb durup vardı
Hasret evine yetdi
Ol kadar kim inledi
Dağlar taşlar ağlayu

Canâvarlar melekler
Deñizdeki balıklar
Mü'minler münâfıklar
Hep Ya'kûba ağlayu

Bes Ya'kûb durup vardı
Hasret evine yetdi
Bes Ya'kûb duâ itdi
Hâlikına yalvaru

*Pes Yakup du'â kıldı
Hâlikına yalvardı
Cefâ cânıma irdi
Cânımı algıl deyü*

Yâ benim cânım algıl
Yâ Yûsufım bildürgil
Şu beni ağlatmağıl
Tâkatim gitdi deyü (90/b)

Yûsufa hasret oldum
Hem iki gözsüz kaldum
İnen katı buñuldum
Allahım meded deyü

Bir oğlum sultân aldı
Birisi anda kaldı
Yûsufum bilmem ne oldu
Derdim uç oldu deyü

Duâsı kabûl oldu
Ya'kûba elçi geldi
*Bu sözler tamâm oldu
Geldi bir söz söyleyü*

Tazarru-ı Ya'kûb

Ya'kûb eydür baña dermân
eylegil
Rahmetiñden yine ihsân eylegil

Sen esirge ben bîçâre kuluñı
Top yüreğim kana kaltân eylegil

İlerü derdim bir idi şimdi üç
Ey Çalabım işim âsân eylegil

İbn-i Yâminile Yûsufum yüzün
Gösterüben beni şâdân eylegil
(91/a)

Kayku tonın geye geye eridüm
İşbu tondan beni 'üryân eylegil

Fâtihü'l-ebvâbu hayr Yâ
Rabbenâ
Ol kapuya beni dermân eylegil

Meclis-i Cihârdehüm

Bir gün Azraîl geldi
Ya'kûba selâm virdi
Ya'kûb ağlayup sordı
Yûsufum nitdüñ deyü

Yûsuf cânın aldın mı
Yohsa dahı diri mi
Kandeliğın bildin mi
Degil baña bildirü

'Azrâil der almadım
Sağlığı ola ma'lûm
Kandeliğin ben bildim
Anıñ makâmı bellü

Gözlerim görmez oldu
Kaykudan göñlüm doldı
Sararup beñzim soldı
Senüñiçün ağlayu (92/a)

Yûsuf pâdişâh oldu
Allahı yâri kıldı (91/b)
Ulu devlete irdi
Ni'met içre oturu

Kardaşlarıñ geldiler
Seni benden aldılar
Beni çok ağlatdılar
Kurda yedirdik deyü

Ya'kûb ikinci sordı
Yûsuf kande dururdı
Baña eyitgil didi
Ben dahı bilem bellü

Benden ayrılıp gitdiñ
Beni katı ağlatduñ
Haberini sen yıradduñ
Hiç baña bildirmeyü

Andan 'Azrâil didi
Demeklik buyrulmadı
Baña Hak ısmarladı
Sen yakında kavışu

Ben korkaram kim ölem
Hem seni hiç görmeyem
Âhiri hasret kalam
Deyüp düşdi uğunu

Ya'kûb anı eşitdi
Yüzini mihrâba urdı
Zârî zârî ağladı
Benim Yûsufum deyü

Durdı Ya'kûb oturdı
Oğların hep derdi
Yûsuf olmadı didi
Gider misiz isteyü

Ey benim gözüm nûri
Yâ benim nefsim hûri
İbn-i Yâminim kodı
Çok arzum Yûsuf deyü

Oğlanlar eydür nolduñ
Yene sen haber aldun
Ağlayu helâk olduñ
Hiç anı unutmayu

Ayâ göñlüm yemişi
Dolduran tokuz yaşı
İbn-i Yâminim eşi
Körpecem Yûsuf deyü

Yûsufdan umud kesgil
Ayruk anı añmagıl
Yazıkdur ağlamagıl
Kendüni öğütleyü

Eydür ümîd kesmezem
Ağlamakdan diñmezem (93/a)
Hâlikımdan dilerem
Diriyse vire girü

Yene Ya'kûb eyitdi
Ol kuvvetiñ var idi
Hiç kimseye vermedi
Yâminim getir deyü

Yehûdâ bir haykırsa
Yâ Şem'ûn eyâ vursa
Cümleñüz hamle kılsa
Mısır halkın korkudu

Hisârımı yıksañuz
Çerisini kırsañuz
Oğlumı getirseñüz
Alup baña getirü

Eydür ol oğlanları
Saña virelim haberi
İşit işbu işleri
İşbu söze köyünü

Bir bundan anda vardık
Bizden güçlü er gördük
Kendümüzi unuttık
Andan korkduk biz kamu

Ya'kûb dâyeye didi
Dört kalem vardur didi
Bes Şem'ûna buyurdi
Otur biti yaz deyü (93/b)

Evvel yazgil bismillah
Ya'kûb İsrâîlullah
Yâ sultân selîmullah
Yene bil hâlim deyü

Bize bir belâ irdi
Sevgüli oğlum vardı
Çok zamândur ayrıldum
Oldum andan kaykulu

Bes şol kadar ağladım
Gözlerim görmez oldı
Kararub beñzim soldı
Düni gündür ağlayu

Sevgüli oğuldan ayrıldım
Sevinmeklik görmedim
Kayku gussa yüklendüm
Yûsufum noldı deyü

Bir oğlum gâib oldı
Kardaşı sende kaldı
Hem gönülüm avudan oldı
Ol dahı sizde kalu

Peygâmbere öyle olmaz
Oğlu uğruluk kılmaz
Bize harâm yaramaz
Ol yalan töhmet deyü

Uğruluğı sen kıldıñ
Kim oğlum uğru didüñ (94/a)
Dönüp girü zulm kıldıñ
Oğlumı uğrulayu

Evvelin kerem kıldıñ
Râyîken buğday virdüñ
Hem bahâsın almaduñ
Sen beni ağırlayu

Yene beni ağırlağıl
Bize bir kerem kılđıl
Oğlumı baña vergil
Göñlümi incitmeyü

Yohsa ben duâ kılam
Sübhanıma yalvaram
Saña belâ irgürem
Duâmdan sakın deyü

Ol işi sen itmişsiñ
Kullara buyurmuşsiñ
Yükümüz yükletmişsin
Ol şiniği görmeyü

Benden saña yüz biñ selâm
Ayağın örü duram
Devletüñ artsun müdâm
Ölünce dek solmayu

Oğlanlarına eyitdi
Bu mektûbı iltüñ didi
Sultâna viriñ didi
Benden selâm degirü(94/b)

Oğlanları derildiler
Yarakların itdiler
Gidüp Mısra vardılar
Ol mektûbı iledü

Tamâm Mısra vardılar
Yehûdâyı buldılar
Bes sultâna vardılar
Sultân öñünde duru

Kamu tapu kıldılar
Öpüp biti verdiler
Şâha nazar kıldılar
Ne emir olur deyü

Sultân bitiyi aldı
Başına öpüp kodı
Bunlara haber sordı
Ol bitiyi okuyu

Biti haberiñ bildi
Yûsuf tahtından indi
Kürsî üzre oturdı
Bunlara söz söyleyü

Yûsuf bunlara eydür
Bende bir biti vardur
Kimse okumaz durur
Sizde okur var mı deyü

Bunlar eydür görelüm
Bildikce hem okuyalum (95/a)
Ma'nâsın bildürelim
Hazretüñe añladu

Yûsuf mektûb çıkardı
Bunlara sunuverdi
Bunu bek okuñ didi
Kimseñiz hiç bilür mi deyü

Bes biti hâli oldu
Yûsufı satdılar
Bes bunlar yazdılar
Üç ‘aybı vardır deyü

Ol bitiyi aldılar
Birbirine sundılar
Kamusı okudılar
Göñül içre gizleyü

Yûsuf bunlara sordı
Biti ne dimiş didi
Ahvâlin eydin didi
Tâ *ben* bileyin bellü

Bes bunlar eyitdiler
Bu sarp biti dediler
Okuyamayuz didiler
Hem ma’nâsın bilmeyü

Bunlar eydür ey ‘azîz
Bir kul sizler tutmuşsız
Bir bitiyi yazmışsız
Üç ‘aybı vardır deyü (95/a)

Kamu diller tutuldu
Beñizleri sarardı
Süñükleri titredi
Sultândan hem korkunu

Didiler kul satmadık
Bu bitiyi yazmadık
Üç ‘aybı biz kılmadık
Haberimüz yok deyü

Andan Yûsuf buyurdu
Altun sağı getürdi
Altun mil ele aldı
Sağı kakdı *çiñredü*

Ya’kûbuñ oğlanları
İşbu sagıñ sözleri
Bilür geçmiş işleri
Size söyler añladu

Siz râzî olur mısız
Bir kula döner misiz
Hep hâli bilür misiz
Biz soravuz *çiñzedü*

Bunlar hep râzî oldu
Yûsuf *ol* mîli aldı
Sağı bir kerre urdu
Öter ol sag *çiñreyü*

Yûsuf eydür neylersiz
Sag ne öter *diñlersiz (95/b)*
Nedir hiç bilür misiz
Bunlar cevâb virmeyü

Yûsuf eydür ne söyler
İşbu nâs on kardaşlar
Yûsufi dilemişler
Atasından ayıru

Yırak alup gitmişsiz
Etmeğini almışsız
İtlere bırakmışsız
Hem sucağaz vermeyü

Hem öldürelim dimiş
Biriñüz kıyamamış
Adı Yehûdâ imiş
Yûsufa ol kıymayu

Kapuya bırakmışsız
Çıkarup kul dimişsiz
Bir Mâlîke satmışsız
Bahâsın harâm yiyü

Yûsuf böyle söyledi
Ol sag *ötüp çinredi*
Dönüp bunlara sordı
Bu işler gerçek mi deyü

Kardaşları söyledi
Bu sag gerçektür didi
Biz hatâ kılduk didi
Atamuzı ağladı(96/a)

Yûsuf eydür nitdiñüz
Kardaşñız satdıñuz
Yalan biti yazdıñuz
Hiç Tañrıdan korkmayu

Andan aslımuz dersiz
Peygâmberdür eydürsiz
Bunda yalan söylersiz
Baña gelüp öğünü

Sultân Yûsuf buyurdı
Gözlerini bağladı
Ağaca asıñ didi
Bunlar kamu korkunu

Bunlar kamu korkdular
Yayılp ağlaşdılar
Kamusu titreşdiler
Beñizleri sararu

Yûsufa yalvardılar
Zinhâr aman didiler
Kamusu söylediler
Suçuna ikrâr virü

Yûsuf *çün döyemedi*
Özi köyündi ağladı
Bunlarıñ gözün şeşdi
Bunlar bakdı sevinü

Didiler billah kimsin
Bildik bellü durursın(96/b)
Kaygudan kurtarursın
Göñlümüzüzi avıdu

Eyitdi Yûsuf sıddık
Kardaşñuzam tahkîk
İrgürdi beni Hâlık
Hem eyledi devletlü

Bunlar bunu eşiddi
Kamusu yüzün düşdi
Yûsufdan kamu korkdı
Endamları tidreşü

Yûsuf eydür ben bildim
Sübhânıma sığındum
Cefâñuza katlandum
Oturdum sultân olu

Bunlar der Yûsuf bilgil
Suçumuz bağışlagıl
Tañrıya şükür kılğıl
Kıldı seni devletlü

Yûsuf der bağışladım
Hatâñuzdan vaz geldüm
Hem sizi ağırladım
Gelin berü görüşü

Kamusı görüşdiler
Kavuşup ağlaşdılar
Oturup sevişdiler
Birbirine sevnüşü(97/a)

Bunlar bunda sohbetde
Ya'kûb evde hasretde
Gözi kulağı yolda
Bunları gele deyü

Meclis-i Sazdehüm

Bu kez ol Yûsuf durdı
Gömleğini çıkardı
Eşidüñ neler kıldı
Atasın sevindirü

Ol vakt kuyuya girdi
Yûsuf yalıncağ idi
Cebrâil gömlek verdi
Yâ Yûsuf geygil deyü

Gömlek uçmakdan geldi
Hem Yûsuf alup geydi
Anı kim Allah virdi
Yalıncağdan kurtaru

Ol vâkit Yûsuf toğdı
Anası ol dem öldi
Ya'kûb karavaş aldı
Bilürsin genc oğullu

Ki Ya'kûb oğlun satdı
Yûsufi emsin didi
Ol karavaş ağladı
Hâlikına yalvaru

Ol ağlayuban durdı
Bir genc oğlum ayırdı(97/b)
Sevdüğinden ayırdı
Ağlasın bencileyü

Gökden aña ün geldi
Duâsı kabûl oldu
Dileyin virem didi
Hâcetiñ kabûl kılı

Sevdiğinden ayıram
Ya'kûbıñ gönlün ezem
Yûsufımı giderem
Ağlasın sencileyü

Ben seni sevindirem
Oğluña kavışdıram
Soñra anı göndürem
Yûsufımı getirü

Karavaş bunı bildi
Oturup hem sabır itdi
Âhir ol oğlan geldi
Yûsufi muştulayu

Hele dilim pek oldı
Hem Yûsuf sultân oldı
Bir tâcirden kul oldı
Beşirdir adı bellü

Adı kim Beşir idi
Yûsuf anı bilmedi
Ulu işlere kodi
Ol kulın ağırlayu(98/a)

Bes Yûsuf biti yazdı
Gömleğin bile dürdi
Ol kul eline verdi
Atama ilet deyü

Dahı Mısırdan çıkdı
Çevre yanına bakdı
Allaha niyâz kıldı
Anamı göster deyü

Yıl bunda hâzır oldı
Yûsuf kokusın aldı
On gün ilerü geldi
Atasına kokudu

Ya'kûb *imdi* ağladı
Yûsuf kokusu geldi
Ya'kûb bilüben güldi
Yûsuf kokusu gelü

Beni yalan eylemeñ
Ol oğlanlarına deñ
Sözüme münkir olmañ
Sevinüp melül olmayu

Oğlancıklar eyitdi
Seniñ sevgiñ var didi
Göñlüñe düşe geldi
Umaram gele deyü

Bes dahı on gün geçdi
Ol kul Ken'âna geldi (98/b)
Meğer bir 'avret gördi
Suda giyecek yuyu

Ağlayu örü turdı
Bu kul katına geldi
'Avrata selâm virdi
'Avrat başın kaldıru

'Avrat selâmın aldı
Bu kul 'avrata sordı
Ya'kûb kandedür didi
Eydiver baña doğru

Bu kez 'avrat eyitdi
Ya'kûb kaykusı katı
Kimseye bakmaz didi
Ne sorarsın *irdeyü*

Bu kul eydür eyitgil
Ya'kûbı salıvergil
Yûsufdan geldüm bilgil
Ya'kûba muştulayu

Bu kez ol ‘avrat durdu
Yüzün göğe kaldırdı
Rabbî deyüp yalvardı
Va’de tamâmdır deyü

Bu kul ‘avrata sordı
Va’deñ senüñ ne didi
Eyitgil baña imdi
Bileyim ben eşidü(99/a)

Bu kez ‘avrat eyitdi
Bir oğlum Ya’kûb satdı
Ben duâ kıldım didi
Sübhânıma yalvaru

Hâlikım va’de kıldı
Gökden baña ün geldi
Her ne kim ‘avrat bildi
Anı kula söyleyü

İmdi muştucu geldi
Ya’kûbı sevindirü
Benim oğlum gelmedi
İmdi ben nite kılı

Bu kul yine eyitdi
Oğluñ adı ne didi
Ol ‘avrat cevâb verdi
Adı Beşîrdir deyü

Bu kul yine eyitdi
Va’de tamâma yetdi
Oğluñ işte ben didi
Gel görüşelim deyü

Ol miskîn örü durdu
Oğluñ kuçup ağladı
‘Aklı gidüben geldi
Yene durdu sevinü

Bes ikisi kuçuşdı
Bunlar ince ağlaşdı(99/b)
Feriştehler tañlaşdı
Kim görse ‘âcebleyü

Bu ‘avrat eve döndi
Beşîr ardınca geldi
Tamam kim eve *girdi*
Avrat düşdi uğunu

Gömlek Ya’kûba verdi
Ol Beşîr selâm verdi
Alup yüzine urdı
İki gözi açılı

Ya’kûb Beşîri gördi
Sen kimsin deyü sordı
Baña sen geldüñ didi
Oğlumu muştulayu

Bes Beşîr eydiverdi
Anamı aldıñ didi
Sen beni satduñ didi
Yûsufa südlen deyü

Ben anamdan ayrıldım
Âhir Yûsufi buldum
Şimdi aña kul oldum
İşte geldüm muştucu

Bes Ya'kûb örü durdı
Zârî zârî ağladı
Yene Beşîre sordı
Garîblik nice deyü

Beşîr eydür ey kişi
Düşvâr garîbîñ işi (100/a)
Hiç diñmez gözi yaşı
Meğer hasretin bulu

Ya'kûb gömleği açdı
O bitiyi çıkardı
Açup anı okudı
Bismillahı başlayı

Andan soñra der anı
Ben Mısırîñ sultânı
Sıdkîle seven beni
Bîçâre babam deyü

Mısırîñ issi Yûsufam
Ya'kûb Nebî oğluyam
İbn-i Yâmin eşiyem
Bitiyi oku deyü

Ya'kûb biti okudı
Yüzün secdeye urdı
Tañrıya şükür kıldı
Şâz oluben sevinü

Söz başına varalum
Yûsufi başlayalum
Kardaşların deyelüm
Mısırda nice olu

Yûsuf sultân buyurdı
Kardaşların getirdi
Ağır tonlar geydürdi
At katır mâl yükledü

(100/b)

Eydür imdi siz varuñ
Atamu alup gelüñ
Kimse kalmasın bilüñ
Benim ehlimden deyü

Oğlanları eğlendi
Ganî ni'met getirü
Ata ayağın öpdü
'Özürleri dileyü

Senden Yûsufi aldık
Hem kul deyüben satdık
Vardık pâdişâh bulduk
Sekiz yüz biñ çerilü

İşte biz yazıklı olduk
Seniñ göñlüni yıkdık
Tañrıdan odlu olduk
Bağışla suçumuzu

Ya'kûb der 'af eyledim
Hatâñuz bağışladım
Yarlıgasın Samedüm
Yazıđıñızı kamu

Ya'kûb deveye bindi
Oğlanları derildi
Hayl ü haşem kalmadı
Yetmiş üç baş toptolu

Atlanuban vardılar
Mısra yakın geldiler (101/a)
Oğlanları gitdiler
Atasına yalvaru

Eydürler 'afv kılğıl
Bizi Hakdan dilegil
Yazığımız *gidergil*
Hep Ya'kûba yalvaru

Sübhânından diledi
Gufrânı yarlıgadı
Kamu uçmaklık *oldı*
Yazukludan kurtulu

Meclis-i Heftdehüm

Sultân Yûsuf istedi
Atası yakın geldi
Atlanup karşı geldi
Çeri leşker bezeyü

Tâze atlar kişneşür
Boru davul çalınur
Beşâretler kılınur
Ya'kûb için sevinü

Tamâm kim yakın geldi
Yûsuf atından indi
Atasın ağırladı
Hak yerine getirü

İkisi secde kıldı
Ya'kûb deveden indi
Hem dahı yakın geldi
Bu devlete degirü(101/b)

Ya'kûb Yûsuf görüşdi
Bu hasretler buluşdı
Bunlar *anca* ağlaşdı
Feriştehler tañlayu

Hele yine durdılar
İkinci yine görüşdiler
Hem dahı bilişdiler
Birbirine sevnışü

Kamu bunlar dirilişdi
Geçen *yılı* söyleşdi
Didiler kırk yıl geçdi
Ba'zılar yetmiş deyü

Bes bunlar Mısra girdi
Yûsuf köşküne girdi
Yûsuf oğulları geldi
Dedesiyile görüşü

Ya'kûb eydür bu kimler
Yûsuf der benim bunlar
Zelîhâdan oldılar
Geldi size tapınu

Andan Zelîhâ geldi
Ya'kûb hem anı bildi
Yûsufa lâyıık gördi
Ya'kûb yine sevinü

Zelîhâ der Yûsufa
Destûr vir hem sen baña (102/a)
Kullık kılam ataña
Altunlu tonlar virü

Andan Yûsuf eyitdi
Atam peygâmbir didi
Ol bezek sevmez didi
Hiç aña diyvermeyü

Ağırlamak dilerseñ
Ayruk eve ilet sen
Kendi evine beñzetseñ
Ken'ândaki binâlu

Andan Zelîhâ sordı
Ken'ânda nice dirdi
Ol Yûsuf eydiverdi
Ev sıfâtın bildirü

Ol Zelîhâ buyurdu
Anda bir ev yapırdı
Ken'ândaki gibi itdi
Tamâm şöyle beñzeyü

Andan gelüp okudu
Ya'kûb duruban vardı
Ol ev içine girdi
'Acebleyüp tañlayu

Çün Ya'kûb evi sorar
Benim evime beñzer
Meğer eydivireler
Yapurdılar beñzeyü(103/a)

Ya'kûb anda oturdu
Oğlanları derildi
Zelîhâ ta'am getürdi
Ya'kûb gördi tañlayu

Yüz yigirmi yaşadum
Ben bu aş yemedüm
Hem hoşlık istemedüm
Bu baña yaramayu

Peygâmbir aş degil
Arpa etmeği getirgil
Hem baña anı vergil
Benim aşım ol deyü

Zelîhâ anı eşitdi
Ya'kûb didiğin tutdı
Hem çok hizmetler itdi
Ya'kûba andan girü

Meclis-i Heştdehüm

Bir gün durdu ol Reyyân
Geldi Yûsufa beyân
Eydür Yûsuf bil 'ayân
Bir sözüm var tut deyü

Bes ol Reyyân eyitdi
Babaña söyle didi
Alup bize gel didi
Benim odama varu

Ya'kûb bir bize gelsün
Hem bir koca var görsün(103/a)
Anuñile söyleşsin
Geçmiş işleri kamu

Bu kez Yûsuf hem durdı
Atasına söyledi
Sizi Reyyân okudı
Bir varsañuz añaru

Ol bizi ağırladı
Hem zindândan çıkardı
Tahtını baña virdi
Varalım söz söyleyü

Andan Ya'kûb eyitdi
Hatâ söylediñ didi
Seni Tañrı ergürdi
Bu devlete bil bellü

Hele sözüm sımayam
Reyyân evine varam
Ol kocayı hem görem
Dürlü haber söyleşü

Bes bunlar durup vardı
Göngülü kuca gördü
Koca Ya'kûba sordı
Ne kadar yaşın deyü

Aña Ya'kûb söyledi
İşitgil yâ pir didi
Yaşını eydiverdi
Yüz yigirmidür deyü (103/b)

'Ârime'l-'Âd eyitdi
Yalansın yâ şeyh didi
Yaşın artıkdır didi
Yalan söyledüñ bellü

Çün Reyyân öyle sandı
Hemân Ya'kûb yañıldı
Bu koca yine sordı
Yaşın ne deñlü deyü

Ya'kûb yine eyitdi
Yüz yigirmidür didi
'Ârime'l-'Âd eyitdi
Yalansın yâ şeyh deyü

Ya'kûb başın kaldurdı
Dudağını depretdi
Kocanuñ eñegi düşdi
Göğsi üzre yıkılı

Reyyân bakuban gördi
Bu kez Yûsuf'a sordı
Eneği niçün düşdi
Degil baña bildirü

Yûsuf aña söyledi
Atam gerçektür didi
Ol aña yalan didi
Göñlüni 'azarlayu

Bu kez Reyyân yalvardı
Ataña söyle didi
Bir du'â kılsun didi
Eñegini oñaru (104/a)

Bu koca kim çok yaşar
Hem siziñ dini tutar
Kamumuzı ağırlar
Hem *ussı* bütün olu

Yûsuf *dir* Ya'kûb olsa
Hem İshâk oğlu olsa
Kim aña yalan dise
Hergez yalan söyleyü

Bu kez Yûsuf eyitdi
Atasına söyledi
Bir duâ kılğıl didi
Eñegini oñaru

Ol Ya'kûb duâ kıldı
Koca eñegi oñdı
Bu kez koca söyledi
Gerçekdür Ya'kûb deyü

Çün Ya'kûb anı bildi
Yazuğın bağışladı
Bu koca yene sordı
Ecelim kaçan deyü

Cebrâil inüp geldi
Ya'kûba haber virdi
Ya'kûb aña bildirdi
Zevâl vaktine deyü

Ya'kûb vardı evine
Koca bakar vaktine (104/b)
Gün irdi zevâline
Koca düşdi çağıru

Ûn eşitdi geldiler
'Ârim ölmüş gördiler
Gevdesin getürdiler
Reyyân katına varu

Yûsufa haber oldı
Ya'kûb Nebî buyurdı
Ol 'Ârimi yudurdı
Kefen sarup gizleyü

Bu sözler tamâm oldı
Hem Reyyân dahı öldi
Ya'kûba nidâ geldi
Sen de ölürsin deyü

Meclis-i Nüvazdehüm

Ya'kûb Mısırdı durdı
Oğlun bulup sevindi
Kırk yıl tamâm yürüdi
Âhir va'de yaklaşu

Bir gün geldi Cebrâil
Der selâm kıldı Celîl
Eydür yâ Ya'kûb bilgil
Va'de yaklaşdı deyü

Yeriñ değil bu Mısır
Bundan sen eyle sefer
Anuñ katına dur var
Âhiri anda kalu(105/a)

Ya'kûb anı eşitdi
Yûsufını okudı
Bu haberi eyitdi
Sözümü eşit deyü

Ya'kûb eydür Yûsufa
Karâr itme Mısırdı
Bu yer değil mü'mine
Âhiri gitgil deyü

Yûsufı esenledi
Oğlanlarını aldı
Mısırdan çıkup gitdi
Ken'ânı arzûlayu

Yûsuf anı gönderdi
Ağlayu girü döndi
Gelüp sarâya geldi
Vezîrler öğütleyü

Bu kez ol Ya'kûb vardı
Ken'ân eline girdi
Birkaç gün anda durdı
Evi içre oturu

Bir gün ol Ya'kûb durdı
İshâk sinine vardı
Birkaç ferîşte gördi
Sin kazup anda duru

Oğlanlarına didi
Birkaç gün duruñ didi (105/b)
Ben *bir* varayın didi
Bunlara haberleşü

Ya'kûb bunlara vardı
Tapını selâm virdi
Nice sin kazarsız didi
Haber sorar *irdeyü*

Feriştehler eyitdi
Tañrı bize buyurdı
Bir dostum ölür didi
Varuñ yerini düzü

Sini tamâm düzdiler
Dürlü koku saçdılar
Harîrle döşediler
Ya'kûb gördi imrenü

Ya'kûb ilerü vardı
Ol sine girem didi
Feriştehler komadı
Bu sâ'at ivme deyü

Eğer sen ölür iseñ
Bu sine girer iseñ
Bu şarâbı içerseñ
Andan gelesin berü

Ya'kûb sunuban aldı
Bismillah deyüp içdi
Uğunup yere düşdi
Canını Hakka verü(106/a)

Yudı ol ferîştehler
Uçmak donın sardılar
Tamâm hâzır kıldılar
Oğlanları hep gelü

Oğlanları geldiler
Atasını gördiler
Zârî zârî ağladılar
Ataların kayıru

Biri ilerü geldi
Ayrığı aña uydu
Ya'kûb namâzın kıldı
İshâk yanında koyu

Biliñ anda dört sin var
İbrâhim İshâk Muhtâr
Sıra Ya'kûb yaturlar
Bunlar hep anda kamu

Oğlanları vardılar
Hem Yûsufi buldılar
Bu haberi virdiler
Atamız öldi deyü

Yûsuf anı eşitdi
Ağlayuban ah itdi
Babam âhirete gitdi
Ben yetim kaldım deyü

Cebrâîl girüp geldi
Allahdan selâm kıldı **(106/b)**
Altmış yıl dahı kaldı
Dünyâda sen dirilü

Altmış yıl dahı gele
Hem 'ömriñ tamâm ola
Ecel hem seni bula
Ataña kavışdıru

İmdi yâ Yûsuf durgıl
Sübhâniña sığingıl
Atañ sinine vargıl
Anda ni'met yedirü

Bes Yûsuf örü durdu
Oğlanları hep geldi
Atası üzre vardı
Anda durdu ağlayu

Nice ni'met yedirdi
Cümle halkı toyurdu
Hem atası söyledi
Yûsuf Mısra var deyü

Var bir zamân oturgıl
Cümle işiñ bitürgil
Âhiri bunda gelgil
Mısır içre kalmayu

Bir gün Azrâîl geldi
Yûsufa selâm virdi
Bes Yûsuf aña sordu
Ecelim kaçan deyü
(107/a)

Azrâîl cevâp virdi
Yâ Yûsuf bilgil didi
Dahı yedi gün kaldı
Hakka varırsın deyü

Azrâîl varup gitdi
Yûsuf yarak it didi
Tamâm yedi gün yetdi
Çün Yûsuf hasta olu

Bu kez Azrâil geldi
Yûsufuñ cânın aldı
Yerine sultân oldu
Oğlu Efrâyim adlu

Yûsuf dünyâdan gitdi
Âhîret evin tutdı
Mısırlı figân itdi
Âhı vâh Yûsuf deyü

Zelhâ duruban geldi
Ya’kûb sinine vardı
Yalvarup zârî kıldı
Ben dahı ölsem deyü

Hâceti kabûl oldu
Kırk gün hem tamâm oldu
Âhir vakt ol da öldi
Yûsufdan ayrılmayı

Bes Yûsufi yudılar
Tonlarına sardılar **(107/b)**
Namâzını kıldılar
Gökden ferişte inü

Yûsufi getürdiler
Kabrine yaturdılar
Yer içine kodılar
Tabudını gizleyü

Aña toprak urdılar
Duâ alkış itdiler
Eseñleyüp gıtdiler
Mısırlı hep kaykulu

Yûsufa kırk gün oldu
Zelhâya ecel geldi
Ol düşüp dahı öldi
Cânın Hakka ısmarlayu

Bu kez anı yudılar
Kefinine sardılar
İltüp kabre kodılar
Yûsuf yanında koyu

İşte bunlar oldılar
Maksûdların buldılar
Mısır içre kaldılar
Dünyâ âhîret dolu

Çün gelen giderimiş
Bu dünyayı kor imiş
Ol kişi kim er imiş
Eyü adıla gidü **(108/a)**

Bu kıssayı diñleyenler
Ma’nâsın añlayanlar
Hem bunu okıyanlar
Ma’nilere düşünü

Zelhâ Yûsufi sevdi
Hem kırk yıl sabır kıldı
Âhiri Allah verdi
Maksûdına degirü

Gör şimdiki ‘âşıklar
Kamusı hep fâsıklar
Eytgil baña kim var
Bunuñ gibi sevişü

*Bu kez bunda bir söz var
İşidenler acepler
Yüsuî kim kodılar
Tabutını gizleyü*

*Bu kez Mısruiñ bir yanı
Ucuzlık olubanı
Kıdlık oldu bir yanı
Anıñ halkı buñalu*

*Durup şehâ vardılar
Tabutı çıkardılar
Bir yanına kodılar
Bir yanı kıtlık olu*

*Bunu böyle kıdılar
Şehri hep gezdirdiler
Hep yaña kim kodılar
Ol yer ucuzlık olu*

*Âhiri danışdılar
Tabutı çıkardılar
Nil suyına verdiler
Ol su akdı sevinü*

*Tabutı su getürdi
Ya'kûb yanında kodı (108/b)
Bu kez Mısra dolandı
Kamu ucuzlık olu*

*Bu kıssa bunda dendi
Kırımlı Mahmûd öldi
Kalanın deyemedi
Yarenlere bildirü*

*Ol ki tefsirde bulur
Bunu añlayup okur
Bunlara hem bildirür
Dahısı vardır deyü*

*Yazılmışı okuyan
Sohbet eksügi olan
Bu kadar dile gelen
Bâkisi ma'lûm olu*

*Kalanı bu kıssanıñ
Sehildür zevkı anuñ
Eksiğini bitürsüñ
Bu kadarın diñleyü*

*Evvel Allah adını
Başladum bünyâdını
Hem yene âhирini
Hatm idem Allah diyü*

*Ey yârenler siz gelin
Tamâm söz oldu bilüñ
Görklü salavât virin
Muhammede çağıru(109/a)*

*Mahmûdı öldi dimen
Hem duâdan unutman
Günâhın Hakdan dilen
Cümlemizü afv olu*

*Bu kıssa tamâm oldu
Hem yârenler diñledi
Oturmakdan yoruldı
Durup yatsun uyuyu*

Bu kitâbı döndüren
Kırım dilin gideren
Türkî dile getüren
Çok zahmetler gördü mü

Ol Halîl oğlu ‘Âli
Yedi Divandur eli
Ol düzdi Türkî dili
Tûs dilinden döndürü

‘Alî yazıcıların
Hidmetkârıdır anıñ
Hep cümle kâtiplerin
‘Alîdür kulu bellü

Maksûdı vardır anuñ
Dileği bu göñlünüñ
Allah vire diyenüñ
‘Ömrin ziyâde kılı

TEMMET-ÜL-KİTÂB
Bİ’AVNİLLÂH-İL-MELİK-
ÜL-’AZÎZ-ÜL-VEHHÂB
(109/b)

SÖZLÜK

-A-

âc: Bir ağaç türü

âgâh: Uyanık

ahşamın: Akşam vakti

alavuz: Alalım

alkış: Hayır dua, alkış

ammu: Emmi, amca

añaru: Öte tarafa, uzağa

andan: Ondan sonra andan

gürü: Ondan sonra

ancilayu: Onun gibi

anın: Onun

arkurı: Aykırı, karşı

arşun/arşın: Bir uzunluk

birimi

asanla-: Ayrılmak,

göndermek

aya: Avuç içi

âyâ: Ey, hey

ayruk: Başka/sı, gayri,

diğer, daha

az-: bozulmak, fesada

uğramak, boşa gitmek

-B-

baha: Paha, değer, kıymet

bayık: Önceden, eskiden

basîret: Gönül gözü, sezgi

başık: Başak

başmakçı: Ayakkabıcı

bazırgan: Bezirgân, tüccar

bek: Sağlam, muhkem, iyi

bek: Pek, iyi, dikkatle, can
kulağıyla

bencileyü: Benim gibi

berk: Şimşek

berkit-: Sağlamlaştırmak

bes/pes: Peki, nihayet,
öyleyse, tamam, kâfi, yeter.

mademki

bezeyü: Bezeyerek,

süsleyerek

bîcân: Cansız

bile/n: Birlikte, beraber,

yanında

biti: Mektup

budak: Dal

bugağu/bukağu: Ayak bağı,

bağ

bunda: Burada

buñul-: Bunalmak

-C-

ceddü'l-enâm:

Yaratılmışların atası

çekrin-: Dönmek dolanmak,

bağırıp çağırılmak

çeri: Asker

çıkısar: Çıkacak

çırak: Çerağ, kandil, çıra

çiñre-t-/çiñze-t-: Cingir

cingir ses çıkartmak

çün: Ne zaman ki, madem

ki, -dığında

-D-

dakın-: Takınmak, almak

dam-: Damlamak

danişuban: Konuşarak,
danişarak

daye: Dadı

değir-: Değdirmek,
ulaştırmak, iletmek

depret-: Kıpırdatmak,
oynatmak, harekete
geçirmek

destur ver-: İzin vermek,
müsaade etmek

delim: Çok, hayli

deyen-: Söylemek, demek

dokuşdur-: Tokuşturmak,
kıyaslamak

don/ton: Elbise, giysi dön

gel-: Vazgeçmek, dönmek

döyeme-: Tahammül/sabır
edememek

durı var-: Kalkıp gitmek

düş: Rüya

düşvar: Kötü, fena

kandan: Nereden, kimden

hûb: Güzel (kız)

-E-

ebsem: Sessiz, sakın,
konuşmaksızın

ef'âl: Fiiller, işler

eğnine: Sırtına, üstüne

elet: İlet, götür, yolla

elgin: Âciz, miskin sefil

emerce: Emen

eñek: Çene, çene kemiği

erte/irte: Sabah, yarın

erü: Erip, ulaşıp

esleme-: Dinlememek,
duymazdan gelmek

eşkere: Aşıkare, açıkça,
alenen

etmek: Ekmek

eydür: Söyler, der

eyit: Söyle, de, konuş, anlat

-F-

fak: Tuzak

fâriğ ol-: Çıkmak,
bırakmak, bitirmek

fazl: Fazilet, erdem

felâ takrebüzzinâ: Zinaya
yaklaşmayın

ferişte/h: Melek

fersah: Uzunluk ölçüsü

ferş: Halı, şilte, seccade;
yeryüzü

-G-

gammazî: Gammazlayan,
sirri saklamayan

gelince: Gelinceye kadar

geñez: Kolay, zor değil

geñlik: Genişlik, bolluk,
ferahlık

gevde: Gövde, vücut

girü: Tekrar, yine

gökcek: Çok güzel

göndür-: Göndermek,
uğurlamak

görekli: Güzel, muhteşem, harika

gözüci: (Diğer nüshada kâzurcu (kazıcı olabilir)

güllab: Gülâb, gülyağı (?)

günüle-: Kıskaçmak, çekememek, haset etmek

-H-

hâcet: İstek, arzu, dua

hâdim: Hizmetçi

halayık: Kul, insan, halk

halvet: Yalnız, ıssız

hanbar: Anbar, tahıl anbarı

harbe: Kısa mızrak, süngü

harîr: İpek

hâs u âm: Seçkinler ve halk

haşem: Yakınlar, akrabalar

hayl: Yakınlar, akrabalar

hâze'l-gulâm: Ey

çocuk/oğlan

hemandem: Hemen o anda

hergez/hergiz: Asla, hiç, hiçbir zaman

hışm: Hışım, öfke, gazap, kızma

hil'at: Değerli giysi, kıyafet

hod: Kendi, dahi, da/de

hulle: Giysi, cennet giysisi

hur: Huri

húccet: Delil, kanıt

hünalik: (?)

hünsa: Çift cinsiyetli

-I-

ısmarla-: Emanet etmek

-İ-

idüben: Ederek

ilanıdur: (?)

inâyet: Yardım

irgür-: Eriştirmek, kavuşturmak

issi: Sahibi, maliki

iltüp: İletip, götürüp

iver: Acele eder

-K-

kaçan kim: Ne zaman ki

kâfile/kafle: Grup, topluluk

kâfur: Bir tür merhem

kâil ol-: Anlamak, bilmek

kana kaltan eyle-: Kana bulamak, kanını dökmek

kandeliğin: Nerede olduğunu

kanı: Hani, nerde

Kankı/kangı: Hangi

karavaş: (Kadın) hizmetçi, cariye

kara kul: Zenci hizmetçi/köle

karañu: Karanlık

karvayı: Kavrayarak

kat: Yan, huzur, karşı

katarla-: Bir topluluğu önüne katıp götürmek

katı: Çok, aşırı, fazla, sıkı

kâsid: Haberci, ulak

kavilleş-: Sözleşmek

kayu: Kayırarak, üzerine titreyerek

kayu: Kaygı, endişe, üzüntü
kayur-: Üzerine titremek
kendözi: Kendi özü, kendisi
kemhâ: Bir çeşit ipek kumaş
key: Çok
kırnak: Cariye, kadın hizmetçi
kıvanu: Yeltenerek, kalkışarak
kiftin: Yorgun, halsiz
kile: 25 kg'lık tahıl ölçüğü
kovla-: Dedikodusunu etmek, aleyhinde konuşmak
köyün-: İçin için yanmak, dert çekmek
kuç-: Kucaklamak
kürsi: Tahtirevan
-L-
lâcerem: Şüphesiz, elbette, besbelli
leşker: Asker, ordu
-M-
mâlik: Mülk sahibi, hükümdar
mansıb: Makam mevki, zenginlik
melamat: Melamî, hali kötü olma
Men ya'mel sûen: "Kim (nefsine) kötülük yaparsa"
mergûb: Gözde (kadın)
mevc: Dalga
mih: Çivi, büyük çivi

milk: Mülk
muştı: Müjde
muti: İtaatkâr, uyan, tâbi olan
münacat: yalvarma, yalvarış, dua
müstecâbü'd-du'â: Duası kabul olunan
-N
nâgâh/ın: Ansızın, aniden
nite: Nasıl
-O-
odlu ol-: Yan-, canı yanmak, zarar görmek
ohşulumuz: Okşayıp seveceğim (evlat)
ol: O
olicak: Olunca
oku-: Çağırarak, davet etmek
oñ-: Düzelmek, iyileşmek, iflah olmak
onat: İyi, dikkatli, layıkıyla, mükemmel
-Ö-
öhke: Öfke, gazap, sinir
öküş: Çok, fazla
ölelden: Öldüğünden beri
öri dur-: Ayağa kalkmak
öşür: Onda bir (zekat)
özen-: İhtimam göstermek, kaygısını çekmek, istemek

-P-

perrî: Peri (kız), kanatlı
râyîken: (Râyegân), Çok
ucuz, bedava, bol
rüsvay: Rezil, berbat

-S-

sahra: Çöl
sag: Sa', bir tahıl ölçęđi
sakla-: Muhafaza etmek
korumak
sandal: Dayanıklı bir ağaç
Sanem: Put
savab: Doğru, isabetli,
uygun
savr: Hasta
seğirt-: Koşmak
sehil: Kolay, rahat
sekit-: sin kâf ile sövmek
ser-âğâz eyle-: Söze
başlamak
Settâr: Çok setreden/örten
(Allah)
server: Önder, ileri gelen
seyyid: Efendi, önde gelen
seyyid-i sultan: Sultanın
efendisi
sıfât: Özellikler, nitelikler,
nicelikler, vasıflar
sı-n-: Kır-ıl-mak
sin: Mezar
sokra-: Kızmak, köpürmek
sünû: Kemik

-Ş-

şâz ol-: Mutlu olmak,
sevinmek
şeş-: Açmak, çözmek
şinik: Sekiz kiloluk tahıl
ölçeği
şol: Şu
-T-
tab: Daha (beter) (?)
ta'cil: Acele, çabuk
tahkik: Gerçek, doğru/sunu
takrir eyle-: Söylemek,
anlatmak
tama'la-: Tamah etmek
tamu: Cehennem
tanla-: ayıplamak
tapu: Tapınma, (eğilerek)
saygı gösterme
teferrüc: İbret alarak
seyretmek
terkini ur-: Bırakmak,
vazgeçmek
teşviş: Kargaşa, karışıklık
tınma-: Söylememek, sırrı
saklamak
tivar: Duvar
timar eyle-: İyi bakmak,
bakımlı tutmak
toğun-: Doğmak, güneş ışığı
değmek
tonan-: Donanmak,
süslenmek

tur-/dur: Durmak, ayağa kalkmak
turunç: Portakal, limon vb.
tutu: Tutup, tutarak; belirti, iz işaret
-U-
'ud: Güzel kokan bir tütsü
ur-: Vurmak, koymak, yerleştirmek
uçmak: Cennet
ufan-/ufun-/uvan-: Parçalanmak, kırılmak, dağılmak
ufun-: Parçalanmak
ukun-: İtiraf, kabul etmek
umun-/uman-: ummak, ümit etmek
urun-: Vurunmak, başına giymek
uş: İşte
ud: Utanma, utanç, ar, hicap (duygusu)
uğrı/u: Hırsız
ulu kiçi: Büyük küçük (insan)
us: Akıl
ut-: Kazanmak, galip gelmek
uman-: Ummak, ümit etmek
uğun-: Çırpınmak, titremek, eyvahlar etmek
vey: Veyl, yazık, yuh

-Y-
yalıncak: yalın (ayak)
yarak: Hazırlık, silah, abdest, azık
yarlıga-: Mağfiret etmek, affetmek
yarmak: Para, pul
yavlak: Çok, pek, oldukça
yavuz: Kötü, yaramaz
yazdır-: Yayırmak, döşetmek
yazıklı: Günah, suçlu
yazla-: Yaymak, kıra götürmek
yazu: Yazı, kır, kırsal
yeğrek: Daha yeğ/iyi
yen: Elbisenin kolu
yırad-: Gizlemek
yırak: Irak, uzak
yl: Yel, rüzgar
yit-: Yetmek, ulaşmak, varmak
yöreñ- Bir şeyin etrafını gezip dolaşmak
yudun-: Gizlemek, saklamak, yutkunmak, inkâr etmek
yu-dur-: Yıka-t-mak
yun-: Yıkanmak
yüğü- Koşarak gelmek
yügre-: Koşuşturmak(?)
yügrüş-: Birçok kişinin aceleyle hareket etmesi

-Z-

zamánat: Zamane, o zaman

zeval vakti: Güneşin batma
ani

zeyn: Süs, bezek zinhar:
Aman, sakın

DİZİN

- ‘Âd kuyusu: 9, 45
‘Arşimük: 9, 54
’Ârime’l-’Âd: 127,128
Âgâh Sırrı Levend: 3, 6
Ahmedî: 3
Ali: 3
Alp Er Tunga: 6
Amalik: 10
Amizâd: 40
Aziz: 24,
Azraîl:15, 115, 116, 130,
131
Beşir: 8, 17, 46, 122, 123,
124
Bibliotheque Nationale: 3
Bünyamin: 14, 15, 20, 26
Cebbâr: 82, 83
Cebrâil: 8, 10, 12, 14, 15,
18, 40, 41, 46, 55, 80, 83,
84, 87, 90, 92, 93, 96, 97,
100, 103, 107, 121, 128, 130
Celîl:128
Cemîl: 39
Cihân:88
Efrâyim: 15, 112, 131
Erzurumlu Darir: 3
Gufrân: 97,125
Halide Dolu: 3
Halîl oğlu ‘Âli:133
Halil Oğlu Ali: 3, 4, 5, 6,
7, 18,
Hamdullah Hamdi: 3
Hûd: 8, 40, 41,
İblîs: 79, 102
ibn-i ‘Âd: 40
İbn-i Yâmin: 31
İbrâhîm (Halîl): 39, 40
İbrâhîm: 65, 74, 99,130
İshâk: 23, 65, 112, 128, 129,
130
İsmâ’îl oğlu Kazar: 99
İsmâ’îl: 39
İzmir Hisar Kütüphanesi: 3
Kâmil: 9, 46, 47
Kan: 15
Katîfer: 10, 11, 60, 61, 62,
63, 64, 66, 69, 72, 75, 76,
80, 94
Ken’ân: 12, 14, 17, 18, 43,
44, 45, 84, 85, 99, 104, 122,
126, 129
Kırım:132,133
Kırımlı (Mahmut): 4, 5, 6, 7,
18, 77
Kurt: 15
Mağrib: 10, 60, 61
Mahmûd:132
Mekke: 99
Mısır/Mısr: 9, 10, 12, 13, 15,
17, 21, 44,54, 55, 56, 57, 60,
62, 61, 70, 77, 80, 81, 83, 84,
85, 86, 90, 91, 92, 93, 95, 98,
99, 101, 102, 103, 104, 105,
107, 117, 118, 122,124, 125,
128, 129, 130, 131, 132
Misalim: 15
Muhammed:132

Muhtâr:114,130	Yâmin: 37, 38, 99, 102, 103,
Nil:10, 132	104, 105, 106, 107, 108,
Raif Yelkenci: 3	109, 111, 112, 113, 114,
Râsim Deniz: 3, 4	115, 116, 117, 124
Reyyân: 11, 12, 13, 18, 79,	Yânlûs: 9, 52
80, 81, 90, 91, 92, 97, 126,	Yehûdâ: 9, 15, 36, 39, 42,
127, 128	44, 99, 100, 105, 110, 112,
Rubil: 36, 38, 105, 106	113, 114, 117, 118, 120
Rûm: 81	Yûnus: 55
Samed:124	Yûsuf: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9,
Seb'ûn: 41	10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17,
Süle Fakih: 3	18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27,
Süleymân: 55	28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36,
Süleymaniye Umumî	37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44,
Kütüphanesi: 4	47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55,
Şâm:103,107	56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64,
Şehr-i Kuds: 9, 52	65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73,
Şem'ûn: 38, 100, 110, 117	74, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82,
Şeyyat Hamza: 3	83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90,
Şidded: 40	91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98,
Tamu: 39, 78	99, 100, 101, 102, 103, 104,
Taymûs: 10, 58	105, 106, 107, 108, 109, 110,
Ulusu Misâlim: 97, 100, 107,	111, 112, 113, 114, 115, 116,
108	117, 118, 119, 120, 121, 122,
Ya'kûb: 9, 14, 15, 16, 17, 23,	123, 124, 125, 126, 127, 128,
28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37,	129, 130, 131, 132
40, 41, 42, 43, 44, 51, 65, 75,	Zelhâ/ Zelihâ/Zilhâ: 3, 4, 6,
84, 85, 86, 98, 99, 100, 101,	7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17,
102, 103, 104, 105, 110, 111,	58, 59, 60, 61, 62, 63, 66,
112, 113, 114, 115, 116, 117,	67, 68, 69, 70, 71, 72, 73,
119, 121, 122, 123, 124, 125,	74, 75, 76, 77, 78, 79, 80,
126, 127, 128, 129, 130, 131,	81, 83, 89, 94, 95, 97, 98,
132	125, 126, 131
Yâbüstân: 9, 51	

KAYNAKÇA

- Daşdemir, Ö. (2012). *Halk hikâyesi olarak Yusuf ile Züleyha*. Fenomen Yayınları.
- Deniz, R. (1998). *Halil Oğlu Ali'nin Yusuf ve Zeliha Kıssası* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Dolu, H. (1953). *Menşeyinden beri Yûsuf hikâyesi ve Türk edebiyatındaki versiyonları* [Yayımlanmamış doktora tezi]. İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü.
- Koncu, H. (2013). Yûsuf ve Züleyhâ. *TDV İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 44, ss. 38-40). TDV İslâm Araştırmaları Merkezi.
- Köktürk, Ş. (2007). Halil Oğlu Ali'nin Yusuf ile Zeliha hikâyesi. *Turkish Studies*, 2(4), 555.
- Şengül, İ. (2002). Kıssa. *TDV İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 25, ss. 498-500). TDV İslâm Araştırmaları Merkezi.
- Yazır, E. M. H. (2008). *Kur'ân-ı Kerim Türkçe meali: Sadeleştirilmiş metin*. Tuva Yayınları.

OSMANLICA METİN

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أُولَئِكَ الَّذِينَ دَعَا

فَضَّلَ بِنِجْمِ اللَّهِ دَعَا

بِشَلَا يَلُومُ سُورَةَ بِنِ

قِصَّةِ عَائِجِ بِلِيَوْمَا

سَبْرَةَ جَوْقِ خَالَ الْكَلَامِ

بِنْدِي بِعَقُوبِ عَائِلِيَوْمَا

حَقَّهُ بَرَارِ بِنْدِي

بِنِ

بِرِسُورَةَ بِشَلَا يَلُومُ

فَعَمَّ بِنَايَاتِ أَوْلَادِ بِنْدِي

وَرِضَا لَوَادِ أَيْ حَزِينِ

حَوْشِ حَكَايَاتِ كَوْرَسِي

بَوَيْنِ كَوْرَسِ قِصَّةِ بِنْدِي

بِوَيْسُوفِ خَالِي بِنْدِي

بِعَقُوبِ بِعَمَّ بَرَارِ بِنْدِي

قِصَّةِ بِنِي الْكَلَامِ

الَّتِي خَلَّالَ عَمَّ بِنْدِي

كَوْرَسِ كَلَامِ الْيَوْمِ حَيُّو

أَوْلَادِي بِبِكْشَرِ عَمَّ بِنْدِي

فِي وَرْدِي بِعَقُوبِ بِنْدِي

بِنِ كَيْفِ أَوْ عَمَّ بِنْدِي

أَوْ حَشَو لَوَيْزِ بِنْدِي

حَقِّ جَلْبِ أَوْ عَمَّ بِنْدِي

كَوْرَسِ بِنْدِي بِنْدِي

بِنِ أَوْ عَمَّ بِنْدِي

أَنْ كَوْرَسِ بِنْدِي

أَنَا سَمِي أَوْلَادِي أَوْلَادِي

بِوَيْسُوفِ أَمَّ بِنْدِي

دِكَلَهْ اِخْرَازَهْ لَوْلَادِي

وَأَزِيدِي أَوْلَ بِنْدِي

فَلَمْ خَانُونِزَقِ مَوْسِي

دِكَلَهْ بِرَعْمُورِ بِنْدِي

أَوْ بِنِ أَوْ بِنْدِي أَوْ عَمَّ

بِعَقُوبِ حَقَّهُ بِنْدِي

فَوَا أَوْ عَمَّ بِنْدِي

دَعَا سَمِي بِنْدِي أَوْلَادِي

بِعَقُوبِ الْكَأَرْ بِنْدِي

أَوْلَ بِنْدِي أَنَا بِنْدِي

بِنِ بِنْدِي بِنْدِي

بِوَيْسُوفِ بِنْدِي بِنْدِي

بِعَقُوبِ فَرَا أَوْلَادِي

بَرَامَرَجِبَهُ اَوْ غَلَوُوا
اَوْ غَلَوِي اَمْسِينِ دِيوَا
يُوسُفُ اِيحْيُونَ صَعْلَدِي
كَتَدِي اَوْ غَلَوْنِ امْرُورَا
كُوَكَلِي اِيوَاوَلَا دِيوَا
اَوْ غَلَوِي صَانِدِي دِيوَا
كُوَكْسِينِ اَوْرُوِي اَهْ اَتِيك
اَوْ غَلَوِي صَانِمَهْ دِيوَا
قَارِيْنِ لَوِيْنِ طِيوُرَا
بَنِي اَغْلَانَمَهْ دِيوَا
سُوْرِي دِيوَا
قَلَدِي غَارِيْبِ اَغْلَسِيوَا
قُرُقِ التَّوْنِ سَتْرُقَا سِي

اَوَّلِ قُرَاوَا اَغْلَانَمَهْ اَتِيَا
قُرَاوَا شِ دَا اِيْمِ اِسْوَازِ
مَيْسَلِيوِي رِي دِيوَا
بِرْمَسِيْنِي كِيَزَلَدِي
جَلَدِي بُوِي يَعْقُوْبِ كُوْرِي
جَارِيَهْ سُوِيْلَدِي
جُوْنِ جَارِيَهْ اَشْتَدِي
يَعْقُوْبَهْ چُوْقِ سُوِيْلَدِي
اِيكِيْنَهْ سُوُوْرِي دِيوَا
بَنِي بُوْنَلَرِي قَايِرَا
يَعْقُوْبِ هَمِ اَسْلَمَدِي
اَزَلَدِي اَوْ غَلَوِي صَانِدِي
اَوَّلِ اَوْ غْلَانَمَهْ بَاهَسِي

التَّوْنَهْ طَامَعَالِيوَا
بَا زُرُوْنِ اَوَهْ كَلَدِي
اَوْ غَلَوِي صَانِدِي دِيوَا
بَا شَتِيْنِ اَجُوْبِ اَهْ اَتَدِي
اَوْ غَلَوِي اِيحْيُونَ قَايِرُوَا
بَنِي قَتِي اَغْلَانَمَهْ دِيوَا
قُرُقِ بِيْلِ هَمِ اِيْلَمِيوَا
يُوسُفُ سِنْدَانِ اِيْرَلِغَلِ
دِيوَا اِيْلَمِيوَا
اَللَّهْمِ بَرِيْلَهْ سِيْتِي
اَوَّلِ حَقْدَانِ اَوْ طَمِيوَا
يَعْقُوْبِ بَرِي اَغْلَانَمَهْ
وَا زِيوُسْتِي اَمْرُوَا

يَعْقُوْبِ اَوَّلِ نَكْرِي خَا سِي
يَعْقُوْبِ التَّوْنِ الَّذِي
جَارِيَهْ سُوِيْلَدِي
جَارِيَهْ قُوْشُوْ كَلَدِي
اَهْ اَبِدُوْبِنِ اَكَلَدِي
دُوِي اَوْ غَلَوِي صَانِدِي
دِيْلِي دَسْنَدَهْ اَغْلَا
اِخْرِي كُوْرِي سِيْرَلِغَلِ
دُوْلُوْ حَسْرَتَلَرِ كُوْرِي
سِيْنِ بِيخَا اَوَّلَا سِيْنِ
بَكَاظَلَمِ قَبْلَهْ سِيْنِ
جَارِيَهْ بُوِيْلَهْ دِيوَا
يُوسُفُو دِيوَا بِنِ اَوْرُوَا

اول يوسفى امزردى
بوايشن اللهندن ديوا
كوزنه ديشن اول بكن
دونيا ده انجاسوا
دوز لو فرك كوزردى
الله شكرا ايليووا
يوزين طوبو راعه اولوا
حق جليبه يلدوروا
حقك بركين بلدى
اوغلو ايجون اغلا بووا
حق اغلا تدى اقمنى
دكسون بخلسوا
اول ظلم قلدى بنگا

جاريه دورى واردي
اغلا يارق او توردى
اول قولوا اشى انيت
هين بيشده اند بكم انيت
اوج اوده او توردى
بوزنمى كوزردى
بز صاخ اور دوردى
بز ماخنى فالديردى
جونكي مسلمان اولدى
دوز لو سنا جات قلدى
ديراول يعقوبى بى
سندى اغلا اخ
بز بلا وركل اكاه

حاجتم قبول قلدوا
انك فانتدن ايزكل
اغلا سون اوغولده بووا
بنم خالمن بلكل
يا اولو نكردى ديوا
وزردى قبوله يتدى
اول اوغلا بى فايرووا
بى سوز ايشت امكوزون
يعقوبه فرز ايليووا
بو كز سوز نماز اولدى
عليه حكمت او كوزدوا
ايزوق سوكين قود
واريم يوسف و زردى

حق نكردى ديدورمكا
يوسفنى ايزعيل
وز فانتنه يانديز كمل
كوز لوى نورين اغلا
اللى بز حسرت قلعلا
بله جوق سنا جات انك
جاريه اوه كندى
وز صلوة ايدلدار
بلمش دوزاق اغياز
يجه ايل اولدى
يعقوب هين قوماز اولدى
يعقوب بى سوز
اوغلا نازينه ديدى

ایشکی تقدیر اولدی
دوش کوزی خاجیلو
اولد مدله بر دوش کوزی
دوشو بی عجباسیوا
کوکدن اون یلدر ایشی
یوسفه سجده قیلوا
اونجیسی کون ایشی
اوکونده سجده قیلوا
دلجیله دورور بکوزی
بودوشم ندیز دیوا
دوشنی کی طکلادی
یوسف اولوزکی اولوا
اولو سلطان اولدین

بسی اون یل نماز اولدی
کچه اویفقویه ناندی
یوسف مگن او یوش
اتا سینه سونلینش
یوکوز دیک او ش اولش
ای ایله کون یله ییش
طقوز ی یلدر ایشی
اون برنجی ای ایشی
یوسف بولدی کوزی
اتا سینه یلوزدی
یعقوبانی دلادی
مغایسی اکلادی
ایدوز اولد یله سین

خوشلار دن کی اولوا
هیج کینه سونلینه
کیز له زهنا ز صقینوا
دوش علی بی یلوز لهر
دوشخانلعه قولوا
کینه به هیج دیادی
عجب دوش کوز دور دیوا
سلطان اولور سین دی
کلوز سکل سونلینوا
دوشون تقدیر اولدی
بصیرت اصغر لیسوا
صغیخان اچینه خابر
مغایسینه سونلینوا

دور لور اخت بولدین
الاقدر ایلک
دوشون بیان ایله
قرانلار اولور لور
سکلر قیلور لور
یوسف هیج سونلیدی
خالینه سونلیدی
بو بامه دیدور بو
جون ایشدین اف
خالینه سونلیدی
کینه دیکدی
اول خانون بکوز
اولدوشی تقدیر لدر

ايشد بيز خا برب
يوسفى كو نولسيوا
ايوق سوز كبر لوم
ينه سوز فا وينوا
دو ي كو ني صتم بيله
بايشنه كله ديوا
بكون دوز ديلر اوز
هب يوسفى قولنوا
انا موز سوز برب
بزي ايشي فلا لوم ديوا
انا موزين اله سيز
صكزه توبه اولاموا
بوايشن هنج اولن بيلر

يوسفك فر دشارب
هب قوز اي اچلدي
بولي بونده قولالم
بمخلسه ودا لوم
يعقوب اول يوسف
كزلو ايشي كچ بيله
يعقوبلا وغلندري
وزوي اوتوردن هر
قاموسي دز بوايشي
يوسفده كو كل كوزي
يوسفى اير سوز
اكو خلاك قيله سيز
يهود ايدوز واراد

انا موز دويه ديوا
يوسفى د بيله لوم
هنج انا موز د ويناموا
يوسفى د بيلد بيلر
يوسفى وركل ديوا
يازدوه نازن ليلوم
قاموموز ايو حيلوا
بلمز نه قيله سيز
دز بونلره سويلوا
سوز لوبى طولدي
يعقوبه كى بغليوا
داشتوبن دوز ديلر
قوزده بيدوز ديوا

هم قوز قاز اكا اولوم
دروب بركون وار لوم
التوب قوزده وبر لوم
هله بركون وار ديلر
يعقوبه بلوار ديلر
وزالوم وينا بلوم
حوش ايو سويلوم
يعقوب ايدر اليز
اليفوزده وير سيز
يعقوب هينا اشتد
اولندري هنج كندى
حلون بير وار ديلر
بوفى صواب كوز ديلر

بَارِسْتِه التَّوْنِ تَابِ اَقْتَر
بِدِي اَوْ كَاتِ صَفْلَكُوز
صَاغِ اِنْسَانِ كَتَرِ بَكُوز
بِعَقُوبِ يَوْلَدِه اَوْتُورِ
دِيَه اَغْلِيُوبِ وَرْدِي
بِعَقُوبِ اَيْدِر كُورْدِر
اَغْلِيُوبُورْدِه قَلْدِر
دِيَه سَكِرِ رُوبِ يَنْدِه
بُورَلَرِ وَرْدِي سَكِرِ تَكِر
دِيَه هَرِكِرِ اِنْسَانِ
قُورُوبِ بُونَلَرِي كُحْمَرِ
بِن سَسِرِ دَرِ خِيَالِ اِنْدِر
بِر اِنْسَانِ اَيْدِر سَسِرِ قُورُوبِ

بِهَامِ حَقْدِي كُورْدِر
اَيُونِغَارِ اَبَلِه كُوز
قُورِي قَلْدِي بَرِ كِيدِ وَا
بُونَلَرِ يُونُوسُفِي كُتُورْدِي
يُونُوسُفِي نَسِرِكِ دِيُونِ
بُونَلَرِه اَصْمِرْدَلِ وُورِ
كِيْدِي اَنَلَرِ وُورِ لَانُورِ
يُونُوسُفِكِ اَلْبِنِ طُورُوكِ
اَوَلِ اَغْلَرِ وُورِ عَمْرِي كُورِ
يُونُوسُفِكِ اَلْبِنِ قُورُومَانِ
اَلْوَبِ كِيْدِه رَمِ دِيُونِ
اَنْدَرِ اَوْتُورْدِي يَتُورِ
دَرِ اَشْكِرِه سُونِ بِلِيُونِ

رَبِلِ اَيْدُورِ بُو حُجَّتِ
اَوَلِشِدِ وُورِ بُو عَادَتِ
بُورِكِرِ وَا رُوبِ اَلْهَلُومِ
قُورُوتِ يَمِيَشِدِ وُورِ دِيُونِ
صَاخِ طَنْلَا وُورِ دِيُونِ
كِيْمُورِ وُورِ سَلَا قَلْدِي بِلِيُونِ
جُونِ سَلَا اَيْدِي بِلِيُونِ
دِيَشِكِرِ بِنِ بِيَلِه دِي بِلِيُونِ
بَسْتِي بَعْقُوبِ خَالِي بِلِيُونِ
يُونُوسُفِ بَا شَمِنِ بُو وُورِ
بَا شَمِنِ بُو دِي بَخَلْدِي
بُونَلَرِه اَصْمِرْدَلِ كِ
اَكِيْنِه طُورِ كِيدِر تَكِر

بِهَامِ حَقْدِي كُورْدِر
اَيُونِغَارِ اَبَلِه كُوز
قُورِي قَلْدِي بَرِ كِيدِ وَا
بُونَلَرِ يُونُوسُفِي كُتُورْدِي
يُونُوسُفِي نَسِرِكِ دِيُونِ
بُونَلَرِه اَصْمِرْدَلِ وُورِ
كِيْدِي اَنَلَرِ وُورِ لَانُورِ
يُونُوسُفِكِ اَلْبِنِ طُورُوكِ
اَوَلِ اَغْلَرِ وُورِ عَمْرِي كُورِ
يُونُوسُفِكِ اَلْبِنِ قُورُومَانِ
اَلْوَبِ كِيْدِه رَمِ دِيُونِ
اَنْدَرِ اَوْتُورْدِي يَتُورِ
دَرِ اَشْكِرِه سُونِ بِلِيُونِ

بن او غلوسدن ایلدی
یعنی کفر و و قتل
قردا شلاری کلدیلمز
دایه سکرندیزلمز
یعقوبیه دایه کلدی
یعقوب اغلیوقلدی
کوکلو نه قورقورود
اندملری تترشدی
هم یعقوب کوزک نیک
اکا حسن تلیک ایلدی
دیدی اریخجه وارایه
دویندی اندوز او وارایه
سوز جوق واریدیزلمز

بوروسن اوه دیوا
بوسفدن خبر الیم
حوش بودردر او وارایه
ایست سن بونلریندی
کل برودر قاقیوا
هم برایی اوزدیلمز
قلدی بوسف اغلیوا
ایله بر اقدیزلمز
قلدی بوسف اغلیوا
هم برایی اوزدیلمز
نجه دوش کوزردیوا
هنگایت ایلدی
بوسلطان اولوزدیوا

یامنی کوندردیزلمز
یامین جون اوه وزدی
اختناین کلوز دیدی
یامین جون اوه کندی
ریل یوسفی طوندی
دونلرین جقاردیزلمز
یالین ایاق ایتدیلمز
انگنی الیزلمز
یالنجی بور و تدیلمز
دوین قاقیدیزلمز
اولد و سونجی صوریدیزلمز
بوسف دوشونجی سولدی
بونلر هب کونولدی

یوسفی اوغل دیدیم
دیوب اغلر یلواروا
یوسفی کتوز دیدیم
دایه دوندی اغلیوا
بونلر کوزنمن اولدی
یوسفینه اوزننوا
دایه ایله اغلشدی
نیدلور یوسف دیدیم
قراواش اوغلون صن
یوسفی قلا دیدیم
یتوب کیرواد وندور
اختناین کلاه دیدیم
قیوبی دوندور دیدیم

شاه لیغین بیلدورده لوم
گناهندن فوزتولوم
هت بزدن اولول اوله
دیدیلر کونولولول
معناسینی بیلدیلر
یلاندردوشورک دیول
کی ازیندن ایست
ینه دورز بیلوارول
هم اجدیدر صوصا دور
یا ناین در اغدیول
یوزون پیره سوزدی
اولدورده سکه سوزول
اولده اوزدی بوزینه

بوز بوزی الدوره لوم
سکه توبه قیلالوم
اگر بود پری اوله
بزه فای عاز اوله
دوشوی سوزیلدیلر
بیراکی کن اوزد پلر
کی الندن طوطر
یوسف بوزور کانه
یوسف ایدر یوزدور
یور یوز بوز کلدور
روبل یوسفی طوطدی
سغون نجاق جقار
فجری یوسف بزیانه

اکا بزیلور
یوسف از عجب کولدی
فوزتولفلق اولماغول
مکونسن دی اولدول
بیلدورده نابللوا
یا قوشلر بیل دی
سوزک اچون اوزولور
اول اولده صیغاجیم
دوشور کانه قیلول
مخت اولدی اناک
یکلش اولدی اول بلور
انا خا طربن قور کوز
اولدورده کتیبولول

کیر ووزدی بزیانه
فید قز بی بیلدی
اوله جکی بیلدی
کاو اولدور تولدک
ایست سن نیه کولدک
یوسف بو کز ایستدی
بزی صیغاجیم واز ایدی
اولدیم دی کولور
سجانه صیغندور
یکلش اولدی کلکم
اول اولده صیغاجیم
بها خرفلدور کوز
دوشخا نیم بوز اولدور

يوسف بروك كل ديد
قورنوسني ديو
انكي التيه كرك
يهوفاي اريوا
قولزي دوندودوك
سوزو كيرودوندودوك
سنيه بيله اولدودوك
ديدي بونك سونوك
تركي اورر مسين
سندخي يوسفليوا
بوايشي تكري سونوز
بواشدن دونلوكوك
اولدوب فانه كركوك

يهوداشفتت ايد
يوسف ينه اخلاي
يوسف اكاغندي
قورنوسني هب كوكوك
ايتديلز كركوك
يوسفه سن قبادوك
يزظفوز قورنوس برز
يوسف ايله قورور
يوسف وريز مسين
يايله اولور مسين
يهود ايدوز بوللوز
اناموز قبول قلماز
كلاو بوخ اولدوروك

طاموا ايجره قيناوا
اوده اندي عمر دودوك
اودوبونستان ايدوك
ايا ايزهيم خليل
ايشا عيبي سوكوكوك
خليل اوده ياقدي
مولادن قورنوكوك
بوخ اولدور مسيلوم
اول انده اوله كندوك
اكاراضي اولدوكوك
يوسف اخلايلوزوا
اخ يالين قلدوكوك
عقلرين بز كوكوك

يارين اوده ياقلا
انام اناسي خلد
صقدي ايجليل
وتري ايدوك ايجليل
اوعلون قوتان ايلكل
بجاق ايجكمد
يعقوب حاجي اولادي
كلاو نديز ايدوك لوك
فويوبه برن قانوم
بوخ صوان كوروكوك
اول قويه وارديك
كوتلكن جقدليل
تكر يدن قورنوكوك

يا نينه حوش او نوزده
سيب بودوز ديوا
يوسفه سلا زوزدي
كلبر واپتن نه اولوا
حوالين تمام صورده
يوسفي ارز ولا يوا
ناكاهين اوصي كندي
دوشوب اولدي او خونا
هودك اولوش الذي
يوسفي قوز قوز ديوا
يوسفي اكو تكد
يا يوسف كو سجه ديوا
يوسف اف اشندي

جون سلاين كوزده
دزينه خافز او زدي
بوكر هوز دور ي كلك
هو يوسف سن دوزدي
هو مسكين ان كوزدي
كوزدو كنه سوزدي
يوسفه نظر اندي
هوده هو وعد يندي
جبرائيل ينه كلك
التون طون راضه صلا
كرو اجبرائيل كلك
قرو اشكر ينه زنه زار
الله دن يدا كلك

همخ فيز ماغل ديوا
ملاكات مال بولسپن
اپتنه قوز بولدا ديوا
فرق كون قيعود يند
ويز صلاوات جغليوا
بزا و غلاق اولد زدي
دوند بزا ووه كلكوا
يعقوب انده او نوزدي
اشندي سبعون ديوا
عجب عجه خال اولدي
يعقوب دشد ي او خونا
يوقار وكونه بقدي
يا يوسف كلكه ديوا

يوسفي او كو تكد
سن اولوشاه اولسپن
بونده سهيل اولسپن
يوسف قيعوبه يندي
اختر الله كوز يندي
قوز شكري دند بلي
كو ملكي قنلا د بلي
يولده يرضاخ واري
يوقار وون اون كلك
يعقوب ايز اون كلك
اي واه يوسفي قلك
دوزدي او ينه كلك
دوشوب ارز ينه بقدا

لَا يَفْقَرُ زَادَ كَسْرًا
لَهُ قَلْدٌ بِلِزْجٍ ذِي سَوَا
يَقِينُ يَفِينُ جَوْ قَلْدًا
وَأَوْبِلَا يَوْسُفَ دِيوَا
يَا زَوْ خَيْرِ زَوْرٍ دِي لِي
كَيْجَهْ أَوْلَدِي فَر كَوَا
يَعْقُوبُ أَنْ لَمْ صَوْرِي
أَيْدَا وَبَكَادُ سُدَّ عُرْوَا
يَا زَوْ دَهْ بَارِ سَتُورِي
بِرْ كَلِيجَهْ دَوْرٍ دِيوَا
نَا كَاةَ أَوْ يَقُوْبِيهْ نَيْشِي
غَا فِلْ أَيْ كُنْ أَوْ بِنَا يَوْ
أَوْ صَوْرِي بِرَهْ دُ شَدَّ كِي

يَعْقُوبُ دَوْنِدِي أَوْبِيهْ
قَوْرُ قَرَا أَوْ لِي يَوْسُفِيهْ
أَوْ غَلَا نَلْرِي بِقَلْدَشْدِي
فَا مَوْسِي هَبْ أَفَلَا شَدَّ
فَا مَوْ أَوْهْ كَكَلْدِيلِي
يَعْقُوبُ الدَّ تَدْبِيلِي
فَار كَو كَيْجَهْ أَوْلَدِي
يَوْسُفُ حَالِي نَهْ أَوْلَدِي
بَوْنَلْزَا يَدْرُ بَرِ وَارَ قَا
قِيو قَا تَيْدَهْ قَوْرُ وُوق
يَوْرُ الْمَلَكْدَهْ أَوْ رَلَيْشِي
كَلُوبُ أَيْ قَوْرَتِ بَيْشِي
يَعْقُوبُ أَيْ أَشْتَدَّ كِي

يَا وَرِ بَيْشِي قَلْدُ وُوق دِيوَا
يَعْقُوبُ بَلْدَهْ أَوْ صَحِي كَلْدِي
قَتِي يَوْسُفُ دِي سَوَا
أَيْدُ وُوق دِي سَتُورَا زَا بَيْشِي
دَوْنِي قَا نِي يَوْ مَا يَوْ
بَو كَر كَيْجَهْ سَوْرُ مَوْوَهْ
أَغْلَشْتُورُ كَرِ يَلُورَا وَا
بَيْشِي يَعْقُوبِيهْ وَرِدِيلِي
أَتَا لَرِي نِي الدَّ أَوْ وَا
الْوَبُ أَيْ أَرَادِي
أَغْلَرَا نِي أَرَادِي وَا
كَو مَلِكِي بِرِ عَا مَيْشِي
مَكْرُ نَسْفَقَتْ أَيْ لِيوَا

أَوْ غَلَا نَلْرِي أَغْلَرَا شَدَّ كِي
بَو كَر كَيْجَهْ أَرْتَهْ أَوْلَدِي
بَوْنَلْزَهْ بَيْشَهْ صَوْرُ دِي
يَهْوَا دَا جَوْبُ وِي دَرِي
كَلُوبُ لِي قَوْرَتِ بَيْدِي
أَبَا نَمَزَا بَيْسَلْدِي بَرَهْ
بِلَانِ أَوْ نَا سَبِي نِي سِي
كَو مَلِكِي جَيْزُ دِيلِي
بِلَانِ سَوْرُ لَرِ قَوْرُ دِيلِي
يَعْقُوبُ كَو مَلِكِي كَوْرِي
هَبْ بِرِ دَلَا بَوْنَلْدِي
أَيْدُ وُوق دِيهْ حَوْشِي قَوْرَتِي
يَوْسُفِي أَوْلُ بَيْشِي

الذون بيد وكون
يلان برة اخلاصوا
قوروي بخا كبروك
ان طوغري قطر ليو
حوش اري نماز قلام
هنگ كيه سيز قريوا
يازويه دغلدي لير
الوبن تيز كبر وا
ديش ليرني جوق ديلز
ايشو قورت بيد ديوا
قلقوبن اورو دوروك
يوسم نندك ديسوا
صح كوضلكي بر نمازك

اولا ابي حديد كوز
بو كوز خا كليك كوز
يوروزو نازويه واروك
تيز بو ايشي بيهوروك
بخسه بين اورو دورام
خالقه يلو ارام
دعاستدن قور قديلز
وارب يز قورت طوندلز
بوينونه ايب طغدي لير
اغزيني قناتد سلكر
يعقوب اول قوروي
بو كوز اول قوروه صور
يوسم بيجون بيدوك

بونده كلم ديسوا
اغز بن اجوب سويلد
اول يعقوبه ديناوا
قنده ليرن يلدوم
دكلاه سوز نمايناوا
هنگ قور تلري درير
اولا قوسي دوغروا
بو باغري باشلويم
سجده قلدي اغلوا
يز اوغلو نماوي قلدي
طورتدي بني اولشوا
نماز يدي بيلا اولدي
ديوب اغلر كوزوا

اول اللهم قور قدن
اول قوروه نماز كلم
حوش طويق سلام دور
ايدراطلون كوز نما
يوسف اتي عيدوم
قوغل بني واز ايه
فانوكه كوز ايه
بندني يز درنلويم
ابلي كوزي باشلويم
يز يراق يز دن كلدم
خير ان اولوب يوردم
اول اوغلو نماينا اولد
حشر خ بكلا قلدي

يَعْقُوبُ يَكُ الْبَيْنِ الْبَيْنِ الْبَيْنِ الْبَيْنِ
اَبْرُو قَاتِ يَمِيْمِ دِيُوَا
اَوْلِ اَيْشِي حَقْدَنْ بِلْدِي
مَقَامِ طُوْتِي اَفْلِيُوَا
يَعْقُوبُ يَكُ بُوْر مَانَه
اَوْرَاتِي يَمِيْمِ
عِيَانِي حَقْدَنْ اَوْلَه
يُوْسُفِي كَلَه كِيْرُوَا
يَعْقُوبُ بُوْنَه قِيُوْدَه
يُوْسُفِي بُوْنَه دِيُوَا
هَر كُونِ قِيُوْبِه وَاْرَدَه
اَسْوَالِيْنِي نَدِيْر دِيُوَا
بِيْدُوْر حَالِي حُوْسُوْتِي رِيُوَا

قُوْرِي كِيْدُوْب كِيْ كَلِي
اَنْدِي حُوْب وُوْر مِ اَوْلَه
يَعْقُوبُ اَوْلِ قُوْرِي رِيُوَا
كُو كَلِي تَشُوْبِيْتَه دُوْنِي
دِكَلَه كَلِ اَيْ بِي كَانَه
كِنَغَانِ قُوْرِي بِيْرُوَانَه
يَعْقُوبِه كَلِي بِلَا
بُو حَسْرِيْتَنْ قُوْرِي رِيُوَا
قَلِي يُوْسُفِي قِيُوْدَه
هَر كُونِ اَيْشِيْرِيَا رُوُوَا
يَهُوْرَا اَوْر دِيُوْرِي
هَم يُوْسُفِي جَانِيْرِي
بُوْسُقْدَنْ جُوْرِي كَلِي

بِي مَالِكِ وَاْرَدِ وُرَانَه
بَارِيْزِ كَانَدِ وُوْر دُوْرَانَه
وَلِيْدَه بِلَانِ كَلِي
غَايِيْتَه اَبُو حِيْلِيُوَا
كِيْجَه يَا تُوْبِ اَوِيُوَا
صَبَاحِ دُوْرِي سُوِيُوَا
تَعْبِيْر جِلِيْرِيَا نِي كِي

بَاقِي حَالِي حَقِي بِيْدِي
جُوْنِ قُوْرِي كُونِ نَمَانِ
هَم وُقْدَه نَمَانِ كَلِي
حُوْسُوْتِي صِلُوْتِ وِيْرِي
بُو حِيْلِيْتَه دُوْرِي رِيُوَا

مَكْرِي بِيْرِي شَهْرِي نَدِي
بِيْلِي بُو قُوْرِي دُوْرِي نَدِي
مَالِيْنِي حِيْسَانِي بِلْمِي
هَر كُونِ حَطَا اَيْشِي قَلِي
بِيْر كُونِ اَوِيْنَه كَلِي
بِيْر حُوْسُوْتِي اَبُو دُوْرِي رِيُوَا
كَلِي بَارِيْرِي اَبِي كِي

دوشون ایدر اکلدوا
بوز ایدم گفانده
کور دوز بودوشی
کیرتوب باقندن جفر
پچنده کوز یوزوا
پن بار بلوند و عمر
اول بولتندن دوکلوا
صاند قلمیم طولدور
نخیری ندوز دیوا
باقوس خیران قلدی
هوا لکه سولیلوا
پرفاج التون فوشنده
دوشون یوزور دیوا

اونوز دم کفانده
ایدوز بو کون دشمنه
عاذ قیوسی قاتنده
کوکدن بیر کون ایز
کیرتوب یوکومه دوز
جقوبین کوکه اغاز
اوشومه نوزلر اغاز
دوزب نور لری دوز
دوشومی سکلایدیم
نخیرجی کتاب الدی
دوش نه اولاسین بیلدا
مال لکه دکل بونده
ایوکلدی نخیر ده

نخیرجی کتاب کوزدی
جمله سینی اکلدوا
کون اید و کینی کوزدک
صند قلدک دولدوروا
پن قول اوغلان بولان
حور بولوغنه امر سوا
مال ایچنه باطاسین
تا اولونجه ساز اولوا
دوشنی ایشنه یوزور
درواز ایدی سوسوا
نخیل اوینه کلدی
بول طولدی قظر لیوا
گفانندن یکا کلدی

مالک التونی وزدی
دوشونی ایدی وزدی
ایدوز اول پیر وزدی
دوکی صرخانی دزدی
اول یازویه لر سینی
ایضا تون لاسین
احز ایتها طاسین
باد شاهلیق اوتنه سینی
نخیر ده بونله کوزور
دوخیر سینی بونله کوزور
مالک بانددن دوزور
قظر ده کوزور دی
دوقه فاطر بولکلدی

کندی دووشون ایستو
غاذ قیوینی کوردی
اول دشنی ایستو
اول ایستد و کین اوخلان
اللی بیل کجسین دیوا
مقصودینه ابرسین
اللی بیل قتلان دیوا
دورت اوینه کندی
اول مدت کلنسون دیوا
کاه ترسغه وارده
دویم کرجک قلدیوا
وعد تمام بقلشتم
بوکن جز دی و کلنوا

یا زاعین تمام اندک
مالک یازویه وارده
یدی کون انده دورده
اون کلدی یوقا رودن
یا مالک و زک قتلان
اند نصکته بولاسین
کجق مالک بولسین
مالک ای اشتدی
انور و ب هر صیر زیدی
کاه صیر قلوب دورده
کاه اول حقه یوزدی
اللی بیل تمام کجسین
مالک انده ابرسندی

فوشکن ایشوین جهر
قیوده صو وار دیوا
وار ایدی یوزی صو
برینک بشیر دیوا
قیو استونه وارده
برایشکه برک دیوا
اول ایش فوشکلر
یوز کوز کجک دیوا
کامیل قوه دود و دیوا
یا یوسف و وز غیل دیوا
اورغانه یا ایش دیوا
قیودن جیق قورتلوا
کوز و کبانه بعد کج

یا کاه قیو یه بقس
بش قورینه سوید
مالک ایکی قورلوا
برینک کامیل ادک
کامیل بشیر له دردی
قور اورغان کورده
اول قیو و ای قوشکلر
یوسفه ایش و لیلر
بشیر اورغان صالدی
جهر ایش ایش کلدی
تکریدن بویر ق کلدی
ایله ترودور دیوی
یوسف خالین غلدی

فَرَوِي اَكَا وِيوَا
فَوَلَقْدَن اَزَا وَاوَا
جُون مَالِدِ وَاوَا
يُوسْفَاكُ الْبِنِ الْدِي
وَدَسْتَكُ وَاوَا
يُوسْفِي وَاوَا
بِسْ وَاوَا
اَوَلِ قِيُوِيَهْ بَقْدِي
بُولَدِي مَالِدِ وَاوَا
بِسْ وَاوَا
تِيُوِيَهْ وَاوَا
اَهْمُ كَلِيَهْ وَاوَا
يُوسْفَهْ وَاوَا

اللَّهِ بِي يَا زَا
يُورُ وَاوَا
سِكْرُ وَاوَا
يُورُ وَاوَا
يُوجِهْ وَاوَا
فِيُوَا وَاوَا
فَاوَلَهْ قُوْمِنِ وَاوَا
بُولَدِي قَفْلِيَهْ وَاوَا
بِرُقُوَلُوِيَهْ وَاوَا
سِيَرَهْ كَلِيَهْ وَاوَا
هَجْ وَاوَا
فَوَرُ قَلَبِي وَاوَا
بَلَدِي وَاوَا

لُورُ وَاوَا
يُوسْفَا وَاوَا
اَكْرَبِنِ قَوْلِ وَاوَا
اِيُوِيَهْ وَاوَا
فِيُوَدِنِ وَاوَا
بَسِيَرِ وَاوَا
بِرُقُوَلُوِيَهْ وَاوَا
يَا بَسِيَرِ وَاوَا
صُورِي وَاوَا
مَالِدِ وَاوَا
صَالِدِ وَاوَا
كَلِيَهْ وَاوَا
اَوَلَقُوَلِي وَاوَا

اِيَتِ كُلِّ وَاوَا
بِنِ وَاوَا
بِنَاهِي وَاوَا
اَلُوَكِي وَاوَا
بِيَهْ وَاوَا
كَامِلِ وَاوَا
بَسِيَرِ وَاوَا
صِنَا وَاوَا
بِرُقُوَلُوِيَهْ وَاوَا
اَزْ وَاوَا
كُوَرُ وَاوَا
بَاخِرِ وَاوَا
اِيَلِكُ وَاوَا

بِ قَوْصَانِزْ نُو كُودُو
بِسْمِ يُوْسُفِ جَانِشُو
كَنْدِي اِدِينِ صَانِقِيوَا
دِيلِيخَه قَوْصَانِزْ بِلِي
يُوْسُفِ اَخْلَزْ دِي رِيوَا
اَوْلَدُ وُرْبِ فَا نَه كِرْمَا
بُوْمَالِكَه طَلِكِيوَا
كَجْنِ اِرِي شَاكِرَه نِ كِي كِي
سَفِي صَا طَالِيْمِ دِيوَا
بُوْنَلِي دُو وِيوِي بِنِ كَلْدِي
بُوِي صَا طَالِيْمِ دِيوَا
بُو قَوْصَانِزْ اَلُو سَمِيوِي
بِسْمِ هِي هَا سَمِيوِي بَلَلُوَا

فَا سُو كُو نَا وُلْدِي وُرْبِ
مَالِكِ قَوْصَانِزْ بِي رِي
بُوْنَلِي اَصْحَانِزْ كَلْدِي
بِسْمِ يُوْسُفِ الدِّي بِلِي
اَوْلَدُ وُرْبِ دِي دِي بِلِي
اَيْدِي وُرْبِي اَوْلَدُ وُرْمَلِكِ
خَالِكِي بِلِي دِي مَلَا
بُوْنَلِي هَبْ سَمِي اَنْدِي جِدِي
يُوْسُفِيَه طَلِي نَفْدِي
بِسْمِ يُوْسُفِ رِي اَصْحَانِزْ
مَالِكَه طَالِي بُو قَلْدِي
يَا مَالِكِ بِلُو رَمِيوِي
جُوقِ التُّونِ وِرْمِيوِي

جُوقِ التُّونِزْ وِرْمِيوِي
طَا وُرْبِ قَوْصَانِزْ طَبَطَلُوَا
اَوْنِ طَقُوْرُ التُّونِيْمِ وَا
اَلُو رَمِيوِي وَا رَدِيوَا
عَسِيْلَه قَوْلِ وِرْمِه لُو
فَا كِه سَكَا اَكَلْدُوَا
فَا جُوقِ بِنِ رَدِ اَلَسَمِي
بِرْمَدِ اَلُو رَا اَصَلُوَا
بِرْ قَا جِ عَسِيْبِي وِرْمِي كَلِ
بِهَا اَلُو رَا كِي وَا
عَسِيْلِكِ هَبْ دِيوَلِ
سُو بِلُو مَنَّا لُو رَا طَبَطَلُوَا
هُو اَوْ غُرْبِدِ وِرْمِي كِي

مَالِكِ اَيْدِي وُرْمِيوِي
بِسْمِ هَا بِلَه التُّونِ بُو قِ
التُّونِ اَصَلِي نَدْنِ اَوِيَا
كِي قَلْبِ كِي كَجِي
بُوْنَلِي اَيْدِي اَلُو لُو
اَو جِ عَسِيْبِي وَا رَدِيوَا
فَا جُوقِي دُو رَمِيَه سَمِي
اَلُو بِي رِي قِ صَا طَالِيْمِ
هَلْدَه سَمِي قَوْلِ اَلُو غَلِ
اَلُو رَه قَا بِلِ اَو لُو غَلِ
مَالِكِ اَيْدِي وِرْمِي وَا رُو
هَبْ التُّونِي التُّونِي
بُوْنَلِي اَيْدِي بِلَا جِي

اَشْتِ كُلَّ بَرْدٍ بَلَّوْا
عَيْلِي بِي بِلْدٍ وَمِ
كَيْبِي بِهَا سِي بِلْوَا
كَلَا بِلَه فَوَسَّ جَوْف
بِنْدِي اَسْتَدِر بِلْوَا
قَرْدِ شَلْوِمِ اَو كَنْدِ
مَالِكُ كَوْبِي بِمَسِيْوَا
كَلَاب فَوَمَا شِي الْمَارِ
فَلَا بِي بِي اَغِيْشَلِيْوَا
وَن طَفُوْرَ التَّوْحِيْوَا
بِرِي كُوْرَ بَاغِيْشَلِيْوَا
هَمْ اَو لَقْدَرَه صَانِدِي
اَل بَرُوْرَ قَبُوْلَ قِلْوَا

اَوْجِيْ هَمْ فَاجِيْ
مَالِكُ اَيْدِيْ اَسْتَدِر
قَامُوْسِيْنَ قَبُوْلَ قِلْدِ
بَاغِيْهَ التَّوْحِيْوَا
بُوْلَ بَارِمْقِ وَا رَفِيْشَ بُوْف
بُيُوْسِفِ اَيْدِيْ كُوْرَ كَلُوْرِيْ
جَوْقِ سُوْرِيْهَ دَلِيْ
بُوْرِيْ اَيْدِيْ الْمَارِ
اَو لَ بُوْرِيْ اَلْوَرِ
مَالِكُ اَيْدِيْ رِيْ كِيْلِ
اَلِيْ بِنْدِيْ اِيْ كِيْشَرِ
بُوْرِيْ اَيْدِيْ رِيْ اَلْوَرِ
فَلَا بِي بِي بَاغِيْشَلَاوِقِ

بُوْرِيْ لَرِيْ صَانِدِي
بُوْرِيْ اَغِيْلَ كِيْ لَسِيْوَا
اَو لُوْرَا رِيْ دِيْ
سَكَا صَانِدِيْ رِيْ
بُوْرِيْ اَو لِيْ دُوْشَمَا
حَقِيْ رِيْهَ كِيْ رُوَا
قَامُوْسِيْنَ اِنْسَانِدِيْ
مَالِكُ بَقِيْ طَكَلِيْوَا
بِرِيْ شَمَانِ اَو لَدِيْ
قَامُوْسِيْ هَمْ اَغِيْلِيْوَا
هَمْ بَا لَ اِنْجِيْ اَو لُوْرِيْ
صَبِيْ قِلُوْرِيْ قَتَلَانَا
صَانِدِيْ كَمْ هَمْ كَلَهَ كَلِ

مَالِكُ بُوْسِفَهَ بَا قَدِيْ
هَمْ سِيْ قُوْلَ مَسِيْ بِيْ
دُوْرُوْبِ بُوْسِفِ اَيْدِيْ
هَمْ دُوْشَمَانِ رَعْمِ اَو لِيْ
بَسِيْ سِيْ اَو لَدِيْ لَ اِنْجِيْ
بِيْ بُوْرِيْ دُوْشَمَانِ
بُوْرِيْهَ بُوْسِفِ وَا
اَو بُوْرِيْ فَو جُوْرِيْ اَغِيْلَا
بُوْرِيْ بُوْسِفَهَ دِيْ
بُوْرِيْ اَشْدِيْ قُوْرَ دِيْ
اَو بُوْرِيْ صَانِدِيْ
اَيْدِيْ بُوْرِيْ سِيْ وَظَلِ
اَيْشِيْ نَهَ اَو لُوْرَا اَو تَكَلِ

ايوسفون او كوف و پود
كوزندن فاندرايندي
ايشته قولونم ديووا
ايكي ابن بغلدي
فيما سبن در صاقلوا
كجه قرا كوز اولدي
دوشدي يوسف اغلا
مكز قيري انده ايش
انا سنده اغلا ديوا
عريب اولدوم كوكل
قول اولدوم بن صاقلوا
التوب قويو يه صلديلا
قود ايشلي حق ديووا

انامي اغزله كل
اغلا يوب كبروا كلدي
مالك يائنه كلدي
ايشت ماللا نيلدي
يم دويه بندوردي
قظه كو جدي يوردي
برمكلانده اوغرا دي
يوسف اناسي و ايش
يوسف دوه دن ايش
ايدرا اناسن بلكل
اغلو ي ايشرا كل
اغدن ايرد
قول ديوبن صاقلديلا

نوله سندن اولما ايد
ايكي اللرم بغلديوا
يوسنده كلقيديلا
اغليوا امير كديوا
جانم يوسف نولدي
اناسي او نون دكلديوا
اناسياله حسرتدي
مالك فان يوسف ديوا
دوق بونلا و لسن
يايلديلا ايشديوا
فادوب يوسف بولدي
كوزدي سوز كلديوا
بو كوز يوسف اغلا دي

انا جيم طغاي ايد
بوجفاني كوز ميديم
اناسن اولما ايدرك
ييم حالم بليديلا
سندن برون كلدي
يوسف ايشدي اوغلا
يوسف بونده مخته
اشر يدي اولدي ايره
يوسف ايشدي سكر
كوزدي ججني دديلا
ييم قوق اولان ايد
يوسنده بيم اولدي
اللهمه يا اولار دي

صو ججه بوقد وريدو
مالا كه اضمر لذك
يا ليتي ز تجبر بغلبوا
قبر اسوين كون طوفد
يلد وينلر سفا قسوا
فرع بعمور طولو باغدا
قفله قوز قدير قسوا
جانغروب در هسالاك
برو كلاك ياز قلسوا
يا ز قلو بيم پيدي
يوزوا و زه سور و
بولو بجه درين ابي
عمران ديلين سويكيا

حقي الغل ديدك
قول بوسفي كوزدي
مالا دوقه كه اوزدي
حوش نما ازاره اولد
ين قرم بولوت كلدك
سحطان قرا كوز اولدي
صخر اوقسكل اولدك
طغر اولغل اولالاك
بينه كلدي وير نلك
بسس اول قرم قوله اولد
اولي اولغل يوز و مدي
قا جدره ديوا اولغل
كوكه دو ندي يوز و

بولو بينه كلدك
بوا اولغل تحي بولوا
اولك خاطر ين سوز غل
اول صوجوبني ديليو
نكر سينه بولوان
يوخسسه قولد اول قزول
الين اياغين اولدي
ايلاضد و زيلو روا
صوجوبني باغسلادي
نكري ادين اولقيا
قرا كولي اولجلديك
اولو كي جي سوينسوا
حزمت قبالوا اولغلا

بولور اولد ان دن اولوي
نكر سينه بولوا ودي
مالا اولد و ز و ز و ز
الين اياغين اولدي كل
اولا كوز سينه كيه
نكري خلاص ايليه
اول قول بوسفه كلا
هو بوسفه ديلدي
يوسف كو كلو حوت اولد
دو دايغيني دبريندي
اول سافت بولوت كند
اجيلوت قو كون طغدا
مالا اولد و ز و ز و ز

سوزی گزجکدردیوا
مالک کلویفکوزنید
قی او زنده بندین و ا
یوسفی اصهارلدی
باکو کوز بودودید
دوعز دسوز لو حرمنا
یو کامطیح اولدیوا
یغت ایچی بکلکده
یور وولانده اضلیوا
مکریز شیره وزدی
یوسفی حرمنا بندین و ا
هب خلقی کافر ایدی
عجیلشدی طکلایوا

ایناغیشی تکریمینه
الین ایاغین جنیدی
ایر خلیف کید و دی
فقلسنه جاغیندی
عز تکر ایلاک دیدی
بو او خلان ایو حیلوا
قو کوز بو ندن اولوا
ینه یوسف بکلکده
یعقوب مسکین حرمده
مالک یوسفی الیدی
یو کلرین یعقوب قوند
یابستان شهر اولدی
یونلر یوسفی کوزدی

یکت سنی کیم بر ایدی
بین قاموموز ایناوا
قو یوسف بیخا بر
اول شهر خلقی قوا
یانلوس شهرینه کید
قریشو کلدیله قوا
بو کوز دوغاخ طوند
قوشی کافر اولوا
عز بی سفرین اندیلر
مالک حقدی ایلروا
ایلیمه خبر ورسنی
اشبور اقلیه ورسوا
جون مالکی کوزدی

یونلر یوسفه ایدی
بوصورنی کیم وری
اینا دیلر تکریمه
مطیح اولدی بویر
مالک بو شهرین کید
شهر خلقی اشندک
یوسف یوزین کوزدی
بیلک بیل کا طبلدی
اندن دخی کدیله
شهر قدسه بندیلر
اول مالک برون کوز
حقدی یوسفی سنس
قوشو نشو حقدیلر

بكو سوز بود و ديو
بوما لك هم پيل كلوز
سين فر شو اجفك ديو
بوقفله كوز د جيلز
خير ان اولد يلر قاموا
ادم صور تلوا ايدي
دلدن كوز دن صقليو
يوسفله طوغئيشدي
از كوزل يوسفليوا
يز بركي ايله طغز
او كوز سه بيله اولوز
اول كيم سكا سويلدي
ولدوز يوا و غلان ديو

بولن خبز و زود پلر
بوشتر خلقي ايدر
بن و مريك يخون ايدر
هله فر شو جقد پلر
ناكاه يوسف كوز د پلر
يز فر شته و از ايدي
اول يوسفله اش اولد
يز بركي و اغلو و از ايدي
يوسف صور تلوا ايدي
قده بزا و غلان طغر
يا شده بوز ناستر
اول فر شته سويلدي
بكا فر شو كل د پدي

بوي كوز مكه كلين
كسه شويله بلد و روا
يوسفه سلامه و زوي
ايت بكا بلدي روا
اولكيم سكا سويلدا
بن اولم د ريل بلوا
طكلوب و عجيلدي
يوسفني اغز لسوا
نيم سوز يي طولوغل
خاجوز او فات اولوا
سوز يي قبول ايدوز
اول خاجه سوز سوز
يوسفلان كيني درسه

بيور غل قافله بيلن
بوتك سوزن صها پين
اول بيك ايل و كلدي
سن كيني د يوصور
اندن يوسف ايدي
يوز فر شو جقددي
بك يوسف ايدي
اولوقونق لوق ايدي
يوسف ايدر انشكيل
بوده سيمجه قلاغل
اول بيك ايدر ايتد
بوت خانيه وارا لوز
ايدر اول بوت ايدر

مالک سوزی در کلدی
صدوز او لور ویدی
یوسفه مالک کجده
یوسفیک تدبیره دستک
یکی بیک از اد لندک
فقله با قوس کورد
مالک ایدر یوسفه
بزیا الوار سدا الله
یوسف لشکری کورد
شوق بینه دوشدی
یوسف لور اوغ کندی
یوسف کو کلورده رشتک
حلقی غما خالده

نه دبه جکی بلمدی
بن اقا قولا کبکوا
بزیا یکی منزل کجدی
یوسفی لادر دیوا
یوسف از دیکه ورد
دور دیلویار قلنو
اوش بینه کلدی جفا
یوشکرتورونه کبروا
لشکر یوسفی کوردی
اوج کون هیچ دبریموا
مالک بز شیره یندی
بخالین کید سیوا
کورد و منه عبرت اورد

سوزن کوجک او لور
یوسف ایدر و اولور
خالجدر پی کوره لور
یونلر سیرایه وردی
دبر نوب سلازورد
عماندا و قانونب صندک
هر قوشاغی ج جزو
اول بلسه سلیمان اولد
بز مغنی کوردی
یوسفه انن الدی
فقله قونقلدی
بیلد ایتدی مالیکه
قول بومر تبه دکه

مطیح اولان ایا نونا
سرا بیله کبره لور
حقی الاسو بیلدوا
اول حاج یوسفی کورد
سن بیعبی سبین دیوا
بیلد کو کلوا ینشاوی
یوسفه باغشایوا
بز کورتیه ایا نندی
انمانه کلدی دوزوروا
بو کور اوینه کلدی
بر لیمه یوسف ییوا
یوسف لایق بکلیمه
سیدی سلطان اولوروا

دو شتر خیرانی اولوا
کلو کلو خندان و کرا اندی
هنج کینه بکن میوا
یا یوسف کوز کل دی
کینه سکا بقایوا
یوزین سجدیه اورد
بارت نوبه دیوا
یوسف با شین خالرد
خیران اولدی یلر قوا
مالک مصر بقلندی
کید لوز اوغلان کلوا
قوانده در بلاک
شان فرشته صفتلوا

هنج کیم کوره یوزمی
بوند بین سوبلیدی
حقندن اخی حورلیدی
یا فارورون اون کلدی
خالکی بل کل دی
یوسف اتندن اندی
اغلیور و یا اندی
نوبسی قبول اولدی
شهر لول با قوب کورد
عریشملک شهر نندن کورد
مصر خلقی جاغز دی
مالک دن یکلار اورد
اوغلانی هت کورد

یوزرمله سوبلشور
کلشون والایه دیوا
مصر اراماغنه قورده
بومالای کلور دیوا
یوزر مقدر یون دی
ولان صوبیه او یقنا یوا
یوزل یوز نیدن ابرغل
والور مشقه کورد
بالوان دی خالیقنه
خلایقندن کیزل یوا
بیر باه بولوت کلدی
کون طوغنا سبن دیوا
قون با اقلر حقدی

مصر اهل دی یوزلور
کوزل اوغلان دیوسور
مالک وار و ابن اندی
مصر خالق ضولنا دی
مالک یوسفه دی
یوزل یوز و کشفون دی
هو وار یصوبیه یوزل
الغون طونلر کیکل
وز دی اولصوقانته
تومی اوانت کلینه
بغالله یوزلور
یوسف او ستونه دی
کوره خطابت کلدی

خَلَّابِ قِدْرِي مَسَا فِينَا
أَبَا ضَبْنِي أَوْ دَوْدُو وَوَدِي
دِيلَه كَلْدِي مَسُو بِلِيوَا
اِسْتَكْلِي سِنْدَانِ مَحْقُوقِ
هُوَ اِبْدِي دَعُو لَمَلُوَا
هُوَ فَا مَوِيهَ فَرْمَا لَمِ
أَوْلِ اللّٰهُ مَدِينِ فِينُوَا
كَلَابِرِ دَعَا فِ قَلْبِي
كَلَابِرِ أَوْ غَوْلِ وَبِرُوَا
وَرَن كَاهِدَه فَبُولِ لَوْلَا
بَلِغَه كَرَمِ فَمِيلُوَا
بِرِيكِ يُونُسِي بُو بِلِي
سَلْبِي مَانِدَقِ صَفْقِيوَا

يُونُسِي جَوْرِي اَلْدِي
دَجِي بِرِ بَالِقِ كَلْدِي
يُونُسَه مَسَلَا مَرْقَلِي
اَيْدِي يَا يُونُسَ صِدْقِ
بِي يَا رَقْدِي خَالِقِ
بَالِقِي عَمْرَه سَلْطَانِي
بِرِي أَوْ غَوْلَه خَيْرِ نَمِ
يَا يُونُسَ حَايِمِ بِلِكَلِ
خَالِقِي نَهَ بَالِ لَوْرِ غَلِ
يُونُسَ بِرِ دَعَا قَلْدِي
أَوْلِ خَالِقِ اِرْغُولِ وَرِ
اِبِكِي اَوْ غَوْلَه يَنْدِي
بِرِي يُونُسِي دَعُو قَلْدِي

بُو كَرِ جَبْرِ اِبْلِ اِنْدِي
كِدِي يُونُسَ كِدِي دِيوَا
مَالِكِ قَاتِيَه كَلْدِي
صُورِ دِي بُو قَنْدَرِ دِي
وِرِ دِي بِي كَلَسِي حَايِمِ
كِدِي وَرِ دِي اِبْرِ اِنْبِيوَا
سَلْطَانَه خَيْرِ صَالِدِي
سَلْكَهَ وَاوَمِي دِيوَا
غَارِ اِبْدِي وَبِ غَيْرِ زَانِدِي
مِصْرِي شَهْرِي بِنِ بَرِيوَا
بِرِ دِي اَوْلْدِي سَلْطَانِ
هَلْبِ جَابَرِ شَوِيَهَ دَرِيوَا
مِصْرِي شَهْرِي بِنِ دِي

يُونُسَ اَوْلُصُورَه بُو تَدِي
اِبِكِي حَلَه كُورِ دَعِي
يُونُسَ حَلَه كِدِي
مَالِكِ اَوْلُطَوِي كُورِي
يُونُسَ اَيْدِي غَمْرِي مِ
بَلُو فَرْمُو بِي حَلِي مِ
مَالِكِ بُو تَدِي اَوْلُطَوِي
مِصْرِي كُورِي قَوْلِ كَلْدِي
سَلْطَانَه خَيْرِ اَوْلْدِي
نَجَه حَوْبَلَرِ وَنَتْدِي
بِرِ دِي دَعُو بِيكِ اَوْ غَلْدِي
جَابِرِ اَوْلْدِي مَرِ سَلْطَانِ
بُو خَالِي بُو بِلَه قَلْدِي

صبايخن طغلا اولدي
مالايك اوغنه بيج اولدي
مالايك كوشكونه جغلا
خاجلري ندر صورده
شهرين ايدا ويطه لور
هو اولغون كونه لور
مالايك ايدز كور سيز
اندن صكغ كونه سيز
بند التون ويز ديار
يوسف يوزين كور ديار
اول كون هر كملد ياز
التي يوز التون اولدي
ايك كون كلد ياز

شهريك اول اولدي كلد
هو لا كون لور ديار
بو كلان خلقه بقدي
ايد وويرك يلد يروا
اچ قوب كير لور
كده اول بجه صورتلور
بوز التون وير سيز
بجه كور لدر ديار
قابو اجوب كور ديار
هو ريند ياز اوغسوا
بوز التون ويز ديار
مالايك ووز ي سوز يوا
ايك التون ويز ديار

مالايك ادر صلدك
دوي مالايك كلسون
كند ي قولن كز لسون
سلطان دن خبز اولدي
جوي ديار ي كور ي
يوسف ادر خجه كلدي
قوسى خبز ن اولدي
يوسف خريته وارده
سلطان تفرج ايدك
مالايك جون مضره كلد
مالايك اوغنه كلدي
اجيلر طازلور اولدي
اشدرك اولور اولدي

قولن كور سور ديار
ميصير جوبلرين كورسون
كوز سيز دوفوشدور
مالايك ميصير كيردي
صوقاق لور طولدر
بو جوبلر غلج اولدي
بوقول دكلدز ديار
جوبلر اولور ارضي كندك
بو ادر دكل ديار
اوينه سطور جي صالدي
كجه ياندي ايويوا
ميصير خلق سوز يدم
ميصير ده اذن كيرور

كَيْدٌ يَلْزَعُ عَجَلِيًّا
وَيُؤْتِيهِمْ كُورًا وَدُونَ ذَلِكَ
فِيهِمْ يَلْزَعُ كُورًا وَدُونَ ذَلِكَ
التَّوَنُ حَسَابُ بَدَنِ الشَّيْءِ
يُؤَسِّفُ صَاطِطًا وَدُونَ ذَلِكَ
تَمَازُجُ كُورًا جَانِغِيًّا
قَوْلُهُ كَيْفَ سَيْدُ دُونَ ذَلِكَ
تَمَازُجُهَا بِمِثْلِ عَجَلِيًّا
كَلْبِيْنَ بِرُؤَايَا لِيُوْا
بَارِزَةٌ حَاطِرٌ أَوْلَادِي
الْأَمْرُ دُونَ الْإِمْرَانِيَّةِ
دُونَ حِيٍّ بِأَشْفَا فِجَالِيًّا
الْأَمْرُ دُونَ كُورِيٍّ سَوِيًّا

يُؤَسِّفُ يُوْزِنُ كُورِيًّا
أَوْ حَسْبِي كُورًا وَفِجَالِيًّا
بِشَيْخِي كُورًا بِسَيِّئِ التَّوَنِ
تَمَازُجِي كُورًا كَجَدِي
مَالِكٌ كُورًا كَلْوَنَةٌ دُونَ ذَلِكَ
مِصْرِيٌّ لِحَبْنَةٍ جَانِغِيًّا
يُؤَسِّفِي حَوْشِيٍّ دُونَ ذَلِكَ
عَمْرِيٍّ قَوْلِيٍّ جِيٍّ
كُورِيٍّ قَوْلِيٍّ بِسَيِّئِيٍّ
مِصْرِيٍّ لَوْ هُوَ دُونَ ذَلِكَ
قَصْدٌ أَيْ دُونَ تَجْمَعِ أَوْلَادِي
كُورِيٍّ طَوْقِيٍّ بِسَيِّئِيٍّ
بِأَشْفَا فِجَالِيًّا

بِرُقَارِيٍّ وَارِدِيٍّ أَيْ
يُوْزِنُ فَاظِرًا مَالًا يُوْكَكَلُّوْا
بِكُورَةٍ كُورِيٍّ كُورِيٍّ
صُوْرِيٍّ سَيِّئِيٍّ كَسَيِّئِيٍّ دُونَ ذَلِكَ
بِلَدِيٍّ وَرُسِيٍّ قَوْلِيٍّ دُونَ ذَلِكَ
أَيْدِيٍّ كَلِّ بَكَادٍ وَغُرُوْا
بُؤْهَانِيٍّ كَذَرِيٍّ سَيِّئِيٍّ
أَيْتِيٍّ كَلِّ بَكَادٍ وَغُرُوْا
قَوْمًا كُورِيٍّ دُونَ ذَلِكَ
قَلْدِيٍّ سَيِّئِيٍّ طَكَلِيٍّ
بِهَافِيٍّ بِرِيٍّ مَسِيٍّ
بِلَمَزِيٍّ أَمْرِيٍّ نَهَ قَلْوًا
قُرِيٍّ جَوَابِيٍّ وَرِيٍّ

عَالِقِيٍّ أَصْلِيٍّ هَمْرِيٍّ
أَوْلَادِيٍّ كَلْدِيٍّ يُوْذِيٍّ
بِيْلِكِيٍّ فَاظِرًا مَالًا كُورِيٍّ
قُرِيٍّ أَوْ غَلَابِيٍّ كُورِيٍّ
أَيْدِيٍّ رِيٍّ نَزَا وَغَلَابِيٍّ
رِيٍّ تَوَانِيٍّ سَلْطَانِيٍّ
بُرْحَمِيٍّ فَرِيٍّ سَيِّئِيٍّ
أَصْلِيٍّ بِنْدِيٍّ كُورِيٍّ
أَطْلَابِيٍّ يُوْذِيٍّ كَلْدِيٍّ
سَيِّئِيٍّ الْإِمْرَانِيٍّ دُونَ ذَلِكَ
سَيِّئِيٍّ كَسَيِّئِيٍّ الْإِبَابِيٍّ
كَسَيِّئِيٍّ قَدْرِيٍّ بِلَمِيٍّ
أَيْدِيٍّ يُوْذِيٍّ سَوِيٍّ

ایودی بنه کوزدی
قوزا و یانیدی اغلا سیوا
یکسه دو و صد نخ قوز
انوتما غل کز کسوا
یز کوزل او غلان کوز
دز و عرا و لد و اغلا سیوا
قوما لک و دید و دز
وارا و اراق کوز و دز
دیم ایومق اولدی
یوسقی از و لسیوا
بو کز کیز و کوز سهین
بنده یلم نابلتا و
دلخا بنه کوزدی

کیجه قرا ک اولدی
بو کز یک عاشق اولدی
اناسی ایدر کوز و لو
دی کل بکانه کوز و لو
اول قین ایدر یا قور و
هم او یانیز و یولادی
اناسی ایدر کوز و لو
قنده لخن یلید و
دلخا اشق کز اولدی
هم هنج سنو یلر اولدی
اناسی ایدر یله سین
قنده اولور صورت اسین
اراون بز یل کجدی

قنده اولور سین دیها
بن کونیا به کل و و و
کسه یه و از صده یوا
غیری ایه و ز مر سین
هیج ایه و ز ما دیوا
اویانوب و غری کلدی
قلدی اکل اغلا سیوا
عاشق اولد و غنیز
الیا غمی بخلوا
دلخا بنه صورتی
قلد و لو سن بی لوی
وارب مضیر و یولغل
بن مضره سلطان اولد

بو کز دلخا صورتی
دلخا بنه اول صورتی
سکا او کوز و وار
سقی بنم سین بن سنک
هم سوز و طوطی سین
دلخا راضی اولدی
صورتی بو یلدی
انسی بنه کوز و
تخا خانیه فویدی
اوج یلد بنه کوز
ایت قده سین و دی
یوسف و زنی بکل
بنی سن اده یولغل

مِصْرِهِ وَهُوَ سُلْطَانٌ وَأَوْلَمُ
وَأَبْلَسِي مِصْرِهِ وَغُرُورًا
دَرُغْدَانِ أَتَى قَلْبِي
أَيْشِمِ وَأَوْلَمِي بِلِيبُوا
سَوْدِيكِي قَدْ أَيْشِمِ
مِصْرِهِ وَهُوَ سُلْطَانٌ وَأَوْلَمُ
بُوغَاغُو سِي كِيدُورِي
سَوْدِيكِي بُولَمُ دِيوَا
أَوْلَمُ ذَلِيحَا حَنْتَدَه
الَّتِي أَتَى دُوْقِي كُوْلُوَا
تَامِصْرِهِ سَفْرَايِدَه
وَأَرْوَبِ مِصْرِهِ دِيكَلُوَا
أَتَا سِي فِي كِرَهْ دَلَمِي

سَمْنِ أَنْدَهْ وَأَرْوَبِ كَلَمُ
بِنِ أَنْدَهْ سَمْنِي بُولَمُ
ذَلِيحَايِنَهْ أَوْلَمَانِي
أَتَا سَهْ سَوْنِيكِي
أَتَا سِي أَيْدِي دَايِشِمِ
ذَلِيحَا جَوَابِ وَرِشِمِ
ذَلِيحَا أَهْ أَيْلِدِي
أَتَا سِي بُولَمُ كِيدُورِي
تَا أَوْلَمُ مَخْرِبِ الْبَدَهْ
أَزْ أَنْخَسَهْ أَنْدَهْ
هَرِكِي مَغْرَبِي دِي كِيرَهْ
الَّتِي أَتَى كُوْقِي كِيدَهْ
ذَلِيحَا خَيْرَانِ أَوْلَمِي

بِرْ قَوْمِ وَأَرْوَبِ دِيوَا
تَا سَلْمُ دَهْ السَّوْنِ تَا سِي
بِنِ سَكَا فَرُصَانِ أَوْلَمُ
قَا صِدِ الْبِنَهْ وَرِوِي
سَعِيرِي وَأَرْ مَخَهْ أَوْسُوَا
هَمِيحْ كَيْسِيَهْ تَا سِي الْكِرَهْ
أَوْلَمُ مَسِيرِي كَلَمُورَا
بِلَمُ فَا طِرْمَالِ بُولَمُ كَلَمُورَا
كَيْسِي كُرْ كُوْدَرِ دِيوَا
وَأَرْوَبِ مِصْرِهِ يَنْدَهْ
سَلْمَانِيَهْ سَوْنِيكِي
قَطِيفِ أَنْدَهْ أَوْلَمِي
أَوْلَمُ قَطِيفِ مَسُوْرِي

تَامِصْرِهِ الْحِي صَالَمِي
أَوْلَمُ كَيْسِي دِيوَا
وَأَرْوَبِ مِصْرِهِ حَوَابِي
بِرْ سِي سِيلَهْ يَارِوِي
بِعْمُ قَوْمِي وَأَرْوَبِي
أَوْلَمُ أَيْرُوقِ وَأَرْوَبِي
سَلْمُ غَيْرِيَهْ وَرِوِي
قَوْمِي سَكَا وَرِوَا
يَا قَوْمِ قَرَا وَنَشِ مِوِي
الْحِي كُوْرُ نَوْلَمِي يَنْدَهْ
أَيْوَحْبِرْ لَرَا أَنْدَكِ
مِصْرِهِ سَلْمَانِيَهْ أَوْلَمِي
مَحْمَدِي وَأَرْوَبِي

الجسین امر لعدک
بولد جوں بوله کزید
اخری مصری ایدی
مصر دین ادم کلدی
الوز سزایه کلدی
النون کز سینه بند
تخا ووشک دوشک
ظفر کلوب کزیدی
اوشو کلان کمدیدی
سکر دوز کون و جفلا
اوشو منه فر کلانید
خاریه ده سکو بلدی
دوشنده کوز و اورد

سلطان و اساطیر دیوا
الهی ای فریور و یورا
ذلیخا کوزدی سوسینوا
ذلیخا فر سوللا دی
ذلیخا کوزدی بحر و
دورن نازنده نازند
سوره بیکیم کلور دیوا
ذلیخا ای کوزدی
بغخ اوشو هله کزید
اوشو سزایه کزیدی
بیوزدی اوشو کزیدی
اول سلطان بیوزدی
اسم وورد و اورد

بیوزدی جویانین
بالواش کزیدی
ایتدی بین دبلد
نابنده الی صلده
اول الی اول کندی
ذلیخا به خبر ایدی
ذلیخا جوں سفار اولدی
مصر بیونون اولدی
بیر کون مصر شهرین
مصر اول سلطانین
ذلیخا حوش و ناند
بیلک قاطرمان کلند
بیلک قول و اوش و

ذلیخا سوز بکن سن
الهی قونقلا دیوا
ایتدی بین دبلد
وارا لوزیور سوزیور
سغریب الینه یخدی
اول سنی الوردیور
بیتی جویانین بلدیور
کتمه کز بلد قلسوا
الهی کتدی بکن ایدون
ذلیخا ای استکیور
اتاسی راضی اولدی
ذلیخا به خور جفلا
قوزین بیلک کوز و اورد

قراوا فقلز يوكوشندي
كبرودوز دي صفاقوا
جور سينه باخندي
نيزه خالك هو ديوا
بيله كندي اما كجم
كلدوم بونده او مانوا
بود كل بنم يکوم
اوج بيل نماز او زوا
صير قتل قتلان دي
ارک بنم يز بيلو
بگوم اول دكل بنم
ايوق کلمسون ديوا
ذخا ي او کنگلد پير

ذخا او غوندي ديد
قطر ظکا دوشندي
ذخا نيك وصي کلدي
جار يله صوب ديوا
ذخا ايندي وي حاله
اوج بيل دوشنده کور
اول دوشنده کور دي
بورونوز لور وور کور
اول بکا اضردي
ايرويه وازمه دي
قطر فم ديوي
اي بفتن صوغد وک
ديديلن خرا وانشدر

صير قتل قتلان ديوا
سيد پدور بو اندي
بولوشنا سزفا و شوا
بيله يا طيق ديلنور
قطر ايله يا شوا
بري قزيله يا شوا
ايوار يوسفونه ديوا
اخري وعده بندي
کلدي دلان جاغرو
ناگاه يوسفي کوردي
شوديم کلشن ديوا
کند وار يي دوشند
ديوب او کنگلن خورا

هو يوسف بيلدي
ول دوشنده کور ديوا
ول حق و بره بيلکور
عجن قطر کلور
بري قزي کلور ه
قطر ذخا اي صانور
ذخا اندي قور تلور
نجه و قتلن کندي
جون يوسف مضره دي
ذخا کوش کنگله ديوا
جاغروب اور دوردي
قوه وانشلر يورکادي
الله ديلکين ووردي

أوج كز نو شغنه كوزور
ديوب دور ز جاور
جمله مالي و بروك
ابن كلو كستون ديوا
يا خور بن اولسم كرك
حلا جفته فوجشوا
بن اندك خور و ديور
ملا صاخ اغل سوا
بازر الجنه وارم
خلفر قو طلكل سوا
كور نجه قراز قلان
سود بيكته اولاسوا
كوكلون شونه بغلا

ذليحا ايد زك بديوه
بكومي بوكون بولدور
واراز مالكه ديوك
سودمك الي و بروك
يا ابني النسم كرك
بن الكا و انسم كرك
افن يد بيل و ز كورور
ينه بن عشقه اويدم
قوا و بي شير كورم
سوزنكم بكو كورور
عاشق فلوره عازا و ز
قوجا نجه قوز و نوز
ذليحا جوق اغلادي

اول قو ط الم و سوا
هر سلطان نه صور الم
هم بن اندن او طاعوا
سلطان خن اولدي
كوايت الادي سوا
ذليحا ايد و ز سوز دي
عيلو اسوز دي قيو
ذليحا اسوز بن طلي ادي
قلدي شوي له اغل سوا
يوسف الماز هر كوي
اير قل و ز سوز دي
اغلان كم الور ديوا
كلين انشيدك ديوا

خار صيه سوز دي
خارمي ايد و كورور
او نور ديوسه كورور
ذليحا بوي اشدي
كوكور سوز قوله
سلطان خن واردي
سلطان سوزي طلي ادي
عقلي بن سوز دي
ذليحا او طلي ادي
فرشته يوسف اشدي
قطر كور و ديوش
بس دلال لوشغندي
اون هنري وار دي

أول فرشته سونيدى
ايدز يا سلطان بلكل
قامود ووزلوا ما ايدز
قطقر ايف اولدى
بتر ايدى التديك
بسن يوزيدك التون قدي
يوسفه دنك اولدى
هرنه قدر كم قودى
خزندة مال قلا ايدى
ايرف جانه بول ايدى
خزندة مال قلا ايدى
وار ما لمى هب الغلا
هم بى اسر كغلا

سلطان خبزو
بوقول صانون الغلا
اير تجه ويز ديدا
خزند ايدى كوز ايدى
التون قويدى دلدور
بزيك يوسف قودى
التون قالمدي بوقلا
يوسفه دنك اولدى
يوسف دى ووزلوا
هم مال ك سونيدى
مالك اشكل ديوا
قولوك بافغله كل
ناموزى صقلوا

اول ك يوزى نورلوا
اوشخ ابق ولا هوا
بشخ بك قوتلوا
يدى دى طوغرلوا
طفور بى جشمى خولوا
كوز لدوز يوزلوا
ديلى تكوى بركدى
اللفوق رتلى بىدى
سوز جوق قطير كلى
عجايوب طلكلدى
سلطان ايدز مال ك
ايت نجه التونه
بوكوز فرشته كلدى

ايك بى كوز كوزلوا
دور دى كدى لغرلوا
النخى هم هز صقلوا
سك بى امانقلوا
اون بى بى سوزلوا
هو بى بى اصللوا
سونى كى اوتوقدى
ببعبرك صا بولوا
يوسفى انده كوزدى
يوسفه خين اولوا
ها ك بى كل قولوا
ور بى بى ابي بولوا
مالك اعز بى كوزدى

مَا لِي بِنِ قَبْلِ قَلْبِي وَمَا
يُوقُوهُ أَلْ أَلْ كَارُوا
مَا لِي قَاتِقَاتِي دَنْ كِنْدِي
فَرِيَانِ قَلْبِي أَغْلِي
يُوسُفِي أَكَلَامَدُومِي
سَوَلِ سَنَدَنَهْ أَوْلَدِي
هَبِيحِ مَجَالِي قَلْبِي
نَبْدُوكِينِ دَرِ لَغْلِي
فَرِيَشْتَهْ صُورَتُوكُوسِينِ
نَابِي بِلِيحِ بِلَاوِي
أَمَاشْتَرِ طِيلَهْ دِرَاوِي
كَسِيَهْ سُوُوكُوسِيَا
كَسِيَهْ سُوُوكُوسِيَا

مَا لِي أَيْدِي بِنِ الدِّفِ
قَلَانِي نَاغِشَلَاوِي
قَطِيفِ قَوْلِي الدِّفِ
مَا لِي يُوُسُفَهْ بَعْدِي
مَا لِي أَيْدِي بِلَدُومِ
بُوُوكُوسِيَا بِيَعْدِي
أَيْدِي أَضِي كُجْدِي وَرَا
تَقْدِرِ أَيْشِي صُورَتِي
جَهْ كُوُوكُوسِيَا نُوُوسِينِ
دِي كَلِ بَكَا كِهْ كَسِينِ
يُوُسُفِ أَيْدِي دِرِوَارِي
كَنْدِرِ سَكَا بِلَدِي رَاوِي
مَا لِي أَيْدِي طِفَانِي

أَيْتِ بِلِيحِ طُوُوعِي
بِعُفُوبِي بِنِ أُوُوعِي
هَمِ أُرَاهِمِ أَصَلَاوِي
يَاوُوزِ أَيْشِي قَلْدُومِ
دِيوُوبِ أَضَارُومِ
أَنَاكَهْ أَلْتَرِ أَيْدِي
كَنْدَرِ كُوسْتِي كُوزِي
أَوَلِ أَلَّهْ بِيَلُوُوزِ خَالِي
سَكَا خَالِي سُوُوكُوسِيَا
بِيَعْبُورِ أَصِيَلُوُوسِيَا
بَكَا بُوُودِ عَنَّا قَلَاوِي
هَمِ كَنْ أُوُوعِي وَرَاوِي
خَاجِي قَبْلِ قَلْبِي

يُسُفِي فَاشِ أَقَلْتَرَامِ
يُوُسُفِ أَيْدِي صِيَدِي
أَيْشِي نِي كُوُوكُوسِيَا
مَا لِي أَيْدِي وَرِي بَكَا
حَقِيَهْ نَاغِشَلَهْ بَكَا
يُوُسُفِي صَاغَرِ أَيْدِي
هَمِ أَنَاذِ أَيْدِي رَاوِي
يُوُسُفِ أَيْدِي خَالِي
سُوُوكُوسِيَا بِلِيحِ
مَا لِي أَيْدِي بَلُوُوسِينِ
سُخَاكِي الدُّعُوسِينِ
دِي كَلِ فَرِيحِ أَوْلَدِي
مَا خَالِي قَلْبِي

وَلِخَالِ قَبُولِ قَلْبِ
خَاجِمِ قَبُولِ قَبُولِ
سَخِ صَانَانِ كَمِ دِيدِ
الِي دَه بِي كِمِ دِيَوِ
بَنِ غَمَازِي اَوِ طَمُورِ
اَوَّلِ يَكَا بَرِ اَسِيَوِ
قَنَدَه اَوِ لُورِ سَنِ اَوِ لُغِ
يُوسُفِ كُورِ دَمِ دِيَوِ
هَكِي نَه بِسْتَهَانِ اَوَّلِ
بَرِ اَوِ غَمَازِي اَوِ لُورِ
مَالِ سَمِيَرِ جَرِي اَبِي كَمِ
بَلَمِ نَه قِي كِمِ دِيَوِ
جَمِي مَالِ قَلْبِي دِيَوِ

يُوسُفُ بَرِ عَا قَلْبِي
مَالِ كِه اَوِ غَمَازِي
بِنَه مَالِ اَبِي كَمِ
بَكَا اَبِي كَمِ دِيَوِ
يُوسُفُ اَبِي دِيَوِ كَمِ
اَنَلِي اَبِي كَمِ
يُوسُفُ اَبِي مَالِ كِه
كَمِي سِيَه جَمِي دِيَوِ
سَلْطَانِ يُوسُفِ الَّذِي
خَزِينَه مَالِ قَلْبِي
سَلْطَانِ خَزِينِ مَالِ
اَغْرَاصَلَا دُونَ قَلْبِ
خَزِينَه رَه سُونَلِي

جَمَلَه وِ بِي دَه دَوِ كَمِ
وَرِ خَزِينَه كَمِ دِيَوِ
دِيدِي هَبِ خَزِينِ طَلُورِ
خَزِينَه طَلُورِ كَمِ
سَلْطَانَه مَسْتَه اَبِي
بِي دَرِ يُونَدَن اَوَّلِ
بِنِ تَكَمِ قَدَرِ نَوِ
بَنِي سَكَا قَوْلِ اَبِي
سَكَا عِبَرَتِ كَمِ
يُوسُفُ قَاتِنَه دَرِ
سُونَلِي اَدِ غَمَازِي
بَهَانِي بُو كَمِ كَمِ
دَرِ يُونَسَفَه سُونَلِي

وَلِ اَبِي كَمِ قَالَمِي
بُو كَمِ سَلْطَانِ يُونَسَفِ
يُوسُفُ هَوِ اَرِ دِي كَمِ
خَزِينَه اَرِ رُوبِ كَلَمِ
سَكَمِ دَرِ كَمِ اَكَلَمِ
بُو كَمِ سَلْطَانِ سُونَلِي
يُوسُفُ اَكَا اَبِي كَمِ
اَوَّلِ مَالِي تَكَمِ دِيَوِ
بَرِ لِي كَمِ بِلَدِ رِ دِي
خَزِينَه اَرِ رُوبِ كَمِ
كَمِ دَرِ مَسْتَه اَبِي
قَمِشِ اَبِي يُونَسَفِ لِكَلِ
هَوِ اَبِي حَقَه صَغِي غَلِ

سَلْطَانَ بِيُورِدِي بِلِكَل
بِحُورٍ أَوْلَا وَذُؤَلُوا
يُوسُفَ دَخِيَ فُؤُزَ لِنَدِي
يُوسُفَ حُرْمَتِ قِيلُوا
ذَلِيحَا قِي سَوُورِك
نَدَرِيسَه يُوُسُفَ دِيوَا
ذَلِيحَا فَا نَ الدِرِدِي
يَا زِلْدِي يُوُسُفَ دِيوَا
يُوسُفِيكَ الْبِي الدِي
حَايَجَه سَوُيَلِيوَا
بِمَ حَالِمِ سَنِي بِلِكَل
بِكَا لِيوِي دَكَلَمُوا
يُوسُفَ اِنِّي طَ كَلَمَا

ذَلِيحَا دَرِيسَن كَن كَلِكَل
كَلَمِي خُوشِ طُوشِغَل
أَوَّلَ طُوشِغَلِي كِيدُورِي
ذَلِيحَا دَخِيَ سَوُورِك
يُوسُفَ جُورِنَ اِنْدَه قَلِي
اَيُورِقِ سَوُورِي اِنُوْتِي
مَشُورِ قَدَرِ عَا شِقْ اَوَلِي
قَا لِي كَمَ فَرِي شَه دَمْدِي
أَوَّلَقَدَرِ عَا شِقْ اَوَلِي
بُوتُحَا نِي شَه وَارِ دِي
صَمَمَ بَرِيوَا بَقْدُورِ كَل
يُوسُفِي بَكَاوِرِ كَلِن
أَوَّلَ بُو شُوتَه يَا لُؤَاوِرِي

بُودَرِنَ نَدَرِي سَوَا
سَنِي بَكَاوَلُورِ دِي
حَايَجَمَ قَبُولِ قِيلُوا
بُوتُحَايَجَتِ قَبُولِ اَوَلِي
دَرِيسَه يَا سَوُيَلِيوَا
أَوَّلَ بُو تَ بَرِ نَدَرِنَ دُورِي
يُوسُفَ بِي عَجَابِ دِيوَا
بُوصَمَ نَدَرِنَ صِنْدِي
دِي بَرِ نَدِي سَلَامُورِ بِيوَا
بِمَ نَكْرَمَ وَارِ دِيوَا
بِمَ نَكْرَمَ وَارِ دِيوَا
سَنِي يُوُفِ اِنْدَرِنَ كُرِي
نَكْرَمَه سَوُيَلِدِي

ذَلِيحَا يَه سَوُيَلِدِي
ذَلِيحَا اَيِدَرِي بَتَكْرَمِدَرِي
نَدَرِيسَه اَوَّلَ اَشِيدَرِي
يُوسُفَ اَيِدَرِي بُو اَوَلَاوَرِي
صَا لِيوَرِ سَمِي نَكْرَمِي بَلِيوَا
يُوسُفَ اِنْتَارَتِ اَيِلْدِي
فُونِ يَا اَوَلُوبُ اَقْدَرِي
ذَلِيحَا يُوُسُفَه صُورِي
سَكَا نِي جُونِ سَوُيَلِدِي
أَوَلُوبُ يُوُسُفَ سَلَامُورِي
يُوسُفَ ذَلِيحَا يَه اَيِدَرِي
خَايَتِ حَاظِرِ اَوَّلَ بُلُورِي
ذَلِيحَا وَنَدِي بُلُورِي

بوصفتم بوجوه اطوار
صنعتی صغیر بولک
بوی که صندی دیوا
یوسف صندی دیوار
افلا سین اندن ادوار
دو دینی دبرندی
غافرا و لکی اولوار
یوسفی دخی سوودی
اشدن سوون کبله
بن سنی سوودیم ددی
اولدنی بختیایوا
نی بکری صرندی
یوسفی بغم دسیوا

اول سنی غایت سوود
قورقارم سلطان لاله
قره و اشک صور
قورقارم اییدی و یوز
سنی یا و زاید لور
یوسف ایروا کلدی
اول صنم جوتون اولدی
دلخانی کوردک
اولقد از عاشق اولدی
بن کون دلخاییدی
کولونکر بی سوود
شونله کم غایت اولدی
قورقارم تز کین او کورد

کولنه قورقارم سدی
ایلی شریز لوا قاموا
یوسفه نجه کیدلور
تا که کولوندن سرور
اولیوسفه سونلدی
کله کوز سیر و
یزایی کون کوز سیر
سنی کوز سکر دیوا
انک طایشنی اریدی
انده اول دونی کونوا
بوشنان بهارک اولدی
وندی کیر و اکوز و
دلخایینه کوردک

عشق موج باشدن اشده
دلخای قورقارم
دلخای ایدر بیده کور
باغده بکی قورقارم
بز کون دلخای ددی
وز بستان بکله ددی
هم سندن ابروق اولدی
اوله کم بن صوغوس
یوسف بوشنانه وزدی
ابرقردن صافیدی
یوسف بوشنانه وزدی
دلخای قورقارم سدی
قطیف بز کون کلدی

بکر نکر ی بکر ی صراروا
بکر نکر نکر نکر صراروی
بوغایم ندر دویوا
هکلمری بی دزدک
دلخایه علاج دیوا
دلخای یا تو ببولدی
طهار و نایمی دیوا
خو طهار لک اوینار
بیرینه سونیشوا
خالین ندر دیدلک
علاج ایبه لور دویوا
بکاک علاج ایله ک
بیم امر م بجر وا

خالینی ضعیف کوزوی
اید و ز حالکانه اولدی
دلخایم نر نولدی
قطمرد و ندر کلدی
التون کومشور و ندری
بوکر طیار کلدی
قولین ایله الدی
جون کور د بولک طیار
حسته دکل و بیلر
دلخایه صور دیکر
درد کوز د بیدیلر
دلخای ایدر سونیلک
طیار نعت و زملک

دایه سی کوز کلد
ایت کل بکاد و عرو
ضعیف نر اولق سونر
ایت بکاد و سندر
دایه تمام اکل و ز
خالینی بکل دویوا
هیج کوز د کسن ای
دوما و لیسر د لوا

هیج علاج ایله
دویوه و ز مان دیوا
دلخایا نوز کلدی
بوغایشق اولش دیوا

دلخای کوزک نوزوی
ایتدی سکا نولدی
سینی اول کوز کوزوی
ندن صاندی بکوز
ندن دلخای اید و ز
اماناتم سکا کوز
اول عری اوغلان
اول قلدی بو نیله بی

طیار دوز کلدی
دلخاد و نوب سونیلک
طیار و زوی کلدی
قطمردی بولدی

خبر لرین صور صغیر
هم واضح بیل دوی کونون
بو خال بنگا کلدی
بو جق سوزدیک دیور
یا یاری مشوین اولم
بو بی کجا سو دیر
بو عایش خلق یا زور
صا غلوی صیر و اولور
بجور بندن کز لردک
برایش قلا فر قویلور
هکیم اظاکار قلد
مکر سوز بکن قویور
دایه جکم طویون کلک

شول دوشمده کوز کوز
اویانوب بولد بیخوم
اوش بکری بیل اولدی
هوبنی دلو قلدی
یا بونیک کوز کلون الام
دندیمه در زمان ایدم
ینه دایه بی ایدر
بکزلری صار زور
جونکی سن عایش اولور
اول بکلایم دیک
عایش کخی ضاع اولور
صیر قیلوب قتل اولور
دکای ایدر بو یوز غیل

طوطا دوسوز بن ایدور
بیور اوستقالر کلونون
دور لود و زلو بزویور
النون اغا جاز کسون
هوز بز جزیانرا قلدور
النون جو بو قلا ایتون
قو کوشق قلدیور
او کوز قلدی کومندن
در سنین ای بکزیور
او کوش زیتو که کرسون
اغاج اوزده قویور
او ایچم خوبلر دویور
او ایچم بن بیور

درومه در زمان ایلک
دایه ایدر ایش اولور
سکای سرای یانسون
کلوب سرای یانسون
کوشق بو قلا ایتون
قورق النون دیر اولور
هوبنی کوز سسون
دیکه دیر اولور کند
ات ایلمین النون
یا قوتدن کون ایلمین
النون قتل ایتون
اظاکار و دوشکل ایتون
النون شمد اندر کون

شاه اولوین او تورسده
اندون یوسف او سوک
جوره یابنه بقسون
اول صور تازی کورسون
یاقون خیران اولسون
بو کور جون سف کوره
فد سکا مطیع اوله
دایه بوئی سویددی
بویا بی صواب کوردی
دلخا بر کون یا تو دی
قطیف کلون کوردی
اندون دلخا سویددی
برخا جتم وز دی

کون یوز فوند ایلیوا
کلوب سراه کرسون
اول سراهی ط کلکوا
کلرد و زانی بلسون
کور لم ایشی نه اولوا
کند و بی سکا ویره
ایشک اول اولایا
دلخا قبول ایلیدی
کول کول ایچیه سویدوا
غاشقیق قتی قویدی
دلخا ایچین ط کلکوا
سلطان خیر ایلدی
سقی ایشیت بن سویدوا

التون قند لرسون
ودعبیه قونون دلسون
سراهی خام و دلسون
دوند لو نقش لرسون
التون ط و سلا اولوا
ایچون عنب و دلسون
دوند لو و سلا و دلسون
دوند لو نقش لرسون
یوسف صور قتی یازین
دورنه طوا ز صور
اوشی اوینه یازین
صور تسیز بر قالماسین
اندون دلخا و ارسید

ایچنه عوز لرسون
سراهی ایچی قو قویدوا
قبوی صاندا اولسون
عاج اغاچی کیدل لرسون
ایاغین یا قوت قلسون
قوا ایچیه قوند ورسون
سراهی ایچون بن ساین
کوران قلا ط کلکوا
دلخا ایلاه اولسون
دلخا یوسف قو جشوا
حورین دور سکا اولسون
فتنه یا فسون ططلوا
التون کور سیه بلسون

بوينون الكون يلووي
سيف ورتدون اولو
شونك نوكي اورور
يوسف يوقار وبقدي
ينه دروت يابنه بقدي
اشاخه فوشه بقدي
وصور تلحون قولي
ذخاينه سونلدي
بوسراي سينا وروي
عزير بوننه سيني نيز
يوسف ايدز ياستانز
ذخا ايدز كل بكلا
قوزبان اولو يوزونه

بندن فاجاسين دنوا
بوسراي سينا يابنه
بروكل در يلوواروا
كذي صورين كوروا
ذخا ايله قوجشوا
برنگ يديه صغندي
ياريت صفلا ديوا
يوسف بروا كلدي
سنيكون يابديرو
ذخا يوسف سوار
بجي سن صفله ديوا
خاشق اولدومين سكا
فجابتان اكاروا

قطر ايدز ديكلا
بمستند اني بلكلا
ذخا ايدز ايشكل
غابت اوشنا كوركل
يكي سراي ايله سون
الجنه صول جفلسون
سلطان دوروين ورور
جون اول سراي دروي
جون اول سراي دروي
غابت زينت حوش اولد
اندن يوسف كوروي
يدي قيو غلدي
يوسف سرايه كلدي

خاشق و ندر صورغل
سن ايش بن سونيلوا
بكل بر سراي يانكل
صنعت حدن اشروا
دور لولو صول جفلسون
بن اولم صاخ ايلوا
اوشغالون هب دروي
دور لولو و زولوزيوا
ذخا اندن كلدي
التون محمد او نوزوا
اول سرايه يتوزوا
فجوب جفا سين بو
ذخا اورور دروي

نشأه بنی صناعتی الیه
خاصی اولماز کبروا
نه حوب کوجک یوزن
در یوسفی اوختا یوا
یک ایذز فاشکوز
او کونی یلوروا
صافی جوهر یوزکوز
فجما بندن اکا
دنه بکوز طرناغین
ینم دیو یلوروا
یاغوزندز اکا قلاکوز
صوز صافازیک دایونوا
التوب یق قود قده

اندن یوسف اییدی
اوز ما کاقول اولدی
ذلما یوسفی اوکوز
جوری صغف کوزکوز
صافی الجودیشکوز
بال ناغ کی کولوشکوز
قوزوق دالیز یوزکوز
بیل کی دیک وار
انجه فاشتن یز صغین
اولد مر سنک قوزاغین
صید قلاک صغف کوزکوز
بال شگوز و قلاکوز
یوسف ایذز اولد کوز

قجرا ایدک سق کبروا
کوزک کید پسنر
هر کیم کوز سه بکوز
بو اوی انیک ایدوز
فجما سبندن کبروا
اوجاق اوی یقلماز
حوش لیق انده دوزیو
بندن نجون قجربین
بیلین ان کالتوا
یا ز قندن صافقوز افر
سندن قچاره کبروا
تکین یحوش یوق قلاک
کل کاز کاسنده یوا

کلوب بقشک اوج کوز
الکین اولوب از یسر
یوز یوزور صولیسر
ذلما ایذز حشر یسر
بن سنی فاق سوزیم
یوسف ایذز اول اوز
یعنی هج و ککمز
ذلما اذ اندا جربین
دی کلکدن قوز قوسین
یوسف حقدن قوز قاز
اخیر ی سبیلور
ذلما ایذز مال ویر
صجوبی صانون الم

اول ايشي نكري سوز
سن اول ايشي قوگيرو
بين استندمكم اولوا
اوبوب قوجو سادا
خاصيلق قبول قلن
قوبخ ازاو قبولوا
ايكلان ادم سكا
بن هم سكا بلوا
يوسف كوكلوا اولدا
اوتاندي هم ديزيو
بوقار وسندن قوشدا
دوبن كون حسرت قبولوا
خالقندن مدد ايزوي

يوسف ايدز مال ليل
نشونلك قبول قلن
ذلي ايعسفه ايدور
هم كونل لري ايا ايدز
يوسف ايدز اول اولن
بنم نكرنم صبح سوز
ذلي ايدز كل بلكا
عاشتم خوف يوزو
ذلي ايجق بلوا اروي
طمر لري ديزندي
ذلي اقامين اجدك
عشقلاو جانده كجه
يوسف بو خالي كوزو

قوشوشك يازيلوا
يوسف كوكلوش
يوسف اكوكلور ووروا
دوروا ابراهم سوزو
اول سكا يزاميوا
قوشوش يوق اصرروي
يوبه قلوب دون كبر
من بجمل سوزو ديمش
اوتانوش صاقتنوا
يوسف كفتك صغدا
جون يوسف ساكلن
يوسف ايز ايلدي
جكدي ايدن كروا

بغدي بر ايت كوزوي
فلا حشر بو الو انا ايلن
بوشكردن قورق كوش
يوسف اقاك ييب عابر
بوايشي كوكلن حطال
كشور يحقوب كوكلن
ياز قدن صاقتن ودا
ايكنجينه كوزوش
بوايشي ابدن ديمش
قوشسته كوكلن ايلن
شهورت بر صقندن اقد
فادرتكوي علف ايدم
ياوز استندن دن كلن

ای صو جا یم در ک
یا یوسف و ز قله دیو
قابو فاتونه یتدی
از دندن سن یابنوا
هت قیو ل اجلد
ارت آنکی یی نیلوا
بوندی حالی بنده
عربی اجدی سویو
بریرا من اینی قلسه
سن یو نیفته قیو
ویارنده انه تعیل
هلان بران قور قوروا
اصنی قلا ر سنی او بیز

نسنون قنی این بند
جلیدن بند اکلدی
یوسف لاجوبین ک
ذلحا ایلدی وار دی
یوسف فایویه کلد
هله یوسف قورنولد
قطر جاز کلدی
ذلحا اینی کوردی
ایدر یوسف قول اولد
بکایا وز لوق صائسه
یاوز قنی سن طوغل
هم صقین اولد و کل
یوسفه ایدر ای عزیز

شهر ایجه دلد ورو
برنگر به صغندی
بر کج اوغلان بشکلوا
قائمیز کوز یاز قلدوا
در سینی دایق و پروا
نه بیلور تکی اوغلان
سنی دو غریب و زدیو
کج اوغلان سنه بلر
نیجه دایق و پروا
برندی بنی سجان
هله صوغل جالغرو
اوغلان کتور دی
صوجلوا قغسی بو

قلدی بزی حرمسین
یوسف بو حال کورد
قور سون بقو کورد
یوسف ایدر ک صجلو
ول کج اوغلان بشکلوا
سلطان ایدر کج اوغلا
کدر دایق و پروا
سلطان ایدر اولد
دی دیلی سویلر
یوسف ایدر یازتجان
اولد زانی سویلدن
بوکن سلطان بیورده
خا غریب اینی صورد

بوخالده صوجولو كيمد
يا صوجولو اولسون بلور
اول كنج اوغلان سولدي
اجوب دېلى سويليوا
هېچ كېسه يه دېكره
حك قلاما نشيدوا
اگن او كندن تېر تېر
اگن اردى تېر تېلوا
دون ارديدن تېر تېر
كرد وندى او تنوا
ايوسوز اگوت دېرد
بوايشدن بشمان اولور
دلخا سېر تېر كز لاكل

اوغلاننه سلطان ايند
يا اوغلان بكا بلدور
اول تكري هم بوزد ب
سلطاننه جواي ويري
ايدر نماز اولما
صوجولو قنعي يلماز
صوجولو يوسف ايش
صوجولو دلخا ايش
سلطان يوسفه يمش
دلخا صوجولو اوليتي
دلخا يه سلطان ايدر
توبه قيل هر دور بور
يوسف ايدر ايشكل

كسيه دېوز مېوا
دلخا يوسفه بقدم
بوگوز كل بكا كبروا
تكري حكيم بلدي
بكا دانقلىق وېروا
اوغلان سولدي بلدي
فاسونك تركين اوروا
حلوات سرائي ايجنه
بزيرينه يلوار ووا
دلخا جوق يلواردي
دلخا قلدي اغلا يوا
دلخا غاشق اولدي
قولورن سوز ديوا

اول سني سوز بلكل
قطر اوزن حقدى
كوز دكي سلطان دن
يوسف ايدر كوز دكي
كنج اوغلان سولدي
دلخا ايدر كوز دور
بن سني قنعي صوم
دلخا يوسف بونده
ينه قلدي ائده
جون بوگوز بونده
يوسف اكا ويا دي
نصره خابر يالدي
عوز قلر هت يالدي

قولا غيحه سوز كلده
ذليحاي قولا شنوا
اندين بكاد و تخيل بوز
دكلاه سوزم اكليو
قوي عورتلن وارانده
ذليحاي قولا شنوا
سنيكين عقلاو بونلن
ذليحاي طلكيو
ذليحاي عشق اولين
ديديلن هب فانيون
بوغا شقيق يا ورون
مخشوقه خدمت قلو
قولو الكا و تيامين

بو قصه بوندن قلده
اول عورتلنه اولده
قوي ملدن ايت سوز
بكا و تخيل قولا غيكر
اولده مضير مشرينك
اونور زلر اولوده
مكرو اول قوق صوري
دريلوب قولا شندين
يكرمي ايت شينكر
اندين قوليني سوزمسي
يكرمي عورت ايدوب
سلطان لوباشي نيد
بونلر هب ايت شينكر

اري اوستونده كلوا
ذليحا سوزيكرن بليش
ذليحا دن فحاشي و شيوا
قامو عيبليندن بيلر
قولوبني سوزنه و شيو
كذيبي رسواي قلسون
قول سوزن بدن انا اولو
مز اولونكري وين
مقصودينه دكينا
ذليحا بونني ايت شيندي
بكا كل سوزلر د شيوا
بونكر سوزم طوبوندي
اوقوز ايتنه كاردوا

كوجيله قولونك قوتير
اري اوستونده كلش
اول قولي اوگوتلش
عورتلر سوزيلش بيلر
هب ذليحا قولش بيلر
قول ايجون دلي اولسونه
بجمله عالم هب بيلسونه
اون عورت ايديز
ذليحا مقصوده ايره
بونلر د ايلون كندي
اول عورتلرني اوقوي
ذليحا بوسفته ايتدي
شول عورتلر كلنغا

اول الذي يتم كقولهم — بوسور يحي طوعنا بيا
 هر كه عاشق اولدك حيوان امو لا
 جاني يوقدر مكر اوي جات اول
 اومي اولدور كه اول عاشق اول
 عاشق اولان كيشيلر سلطان اول
 هر كه عشق بولنده برجان ترك ايد
 برجانته اكي ايوزيك جان اول
 درد يكه در زمان كركسه عاشق اول
 در نلوا اولك درد يكه در زمان اول
 هر كه عاشق قلده عيب طوق مسكه
 ادمي ديمه اكا شيطان اول
 عاشق اولان كيشيه طامو اوي
 كولوا رنجان ناغيله بوسنا فاولا

هله عورتلر كلديز
 دلها وقتك دوشدا
 اول عورتلر اوتورد
 بولر بره ودرج
 هر فرق جاق كورد
 طور يحي كسمك دي
 عورتلر ابي كورد
 بولر جاني جلد
 بسن اللرين كسديلر
 هب قانلر اول صليدلر
 دلها ايدر نولد و كورد
 بولر رسو اي اولد كورد
 بورد بيم اول قولم

سراق ايجنه كورد
 بولر اوز سون دوا
 دلها طور يحي كورد
 عاداتيم بورد
 بره البته ودرج
 تابن ديم كسم ديوا
 طور يحي كسمك ديوا
 هب اللرين دوعرا بوا
 ايجسين دوجا ديوا
 دوشكلر رسوا اولوا
 بر كر باقوب كورد كورد
 يابن رنه قنلا بوا
 قولد غيكور خالنه

خامشوق اولان كينيه سويله فني
بدي طاموهر اكا جئات اولان

يا حور نكاه فومان اوله
يا طلائع جهور ويا
اول زندان اذروا
الله نياز قلدك
زنداني ارض ولبوا
الت يحي زنداننا
يارب صفله صيو
يارب صفله خيل
بوفله ديوب اغلسو
ياونا ايندن بلكله

سوزومي قبول قيله
ابد زندانده قله
بو عورتلر يلو اروي
يوسف زنداني اندي
بو خوشبختي اونوتد
يوسف ايدر زينا
يلو اروي خالقينه
فلي اشرابي صوغل
ياوز ايندن بلكلك
دعاهي قبول اولدك

حق يوسف صقليوا
فلي يوسف طوتدي
ايش بندن اكلوا
بلا فوجولو زمين
ايش كل بلاك اوغرو
سكلا مطيع اولدو
قيامته قور قولوا
التون قوشناختن جزو
يوسف بالنخ قولوا
ريان فانيته كلدي
كندويه قو وليوا
ايشلرين كوره دورو
كندوي سيلور زبو

ايليس سكريني سويو
هله عورتلر كيدي
بشم سوزوم طوتدي پدي
سوزومي طوطر مسين
زندانه كيدر مسين
يوسف ايدر طوتونام
سكازنا قلمك زانام
فلي بو كوز قايدي
دونلوي جعفردي
بشي فلي اوردوردو
سلازم ورسوب سويلد
ايدون بن قول ادم
سوزومي طوتون اولد

أَكَا بِي قَوْلِ بِيورِيك
صَافِيكَ أَوْلَدُ رَمِيوَا
قَوْمِ كَا مَطْبِغِ أَوْلَا
بِيخِ كَوِ كَلَوِ مَصَافِقُوا
زَيْدَانَهُ قَوْمِ دِيوَا
بِيوِيوِقِ سَسَنَكِ دَرِيوَا
قَطِيفِ قَرِ دَامِضِيدُ
هَمِ قَطِيفِ طَوْفِي
بِيوَكِ سَسَرِيهَ كَلَدِي
بِرَاوَلُو صَنَدِيقِ يَابِيوَا
دَمِيرِ عَجَلُوا وَرُورِي
بِرِ خَمَالَهَ بِيوَكَلَدُوا
الْبُتُوبِ زَيْدَانَهُ قَوْمِي

كُوَيْدَمَمَا أَوْلَدُ رَمِيك
دَوِ قُوتِ زَيْدَانَهُ أَوْلَك
أَوْلَكِ تَوْنَهَ قِيَلَا
يَاوَرِوَرِ كَلَه
زَيَانِ الْكَلَسُونَلَهِي
جُونِكِي قَوْلِ سَسَنَاوَانَهِي
بِيورِيَانِ سَتُولِ كَيْسِيدُ
زَيْدَانَجِيدِ يَابِضِيدُ
بَسِي ذَلَا قَوْلِ قَلَدِي
هَمِ أَوَسْتَا ذَلُو كَكُورِي
بَسِي صَانَدِ غِي بِيوَلَدِي
بِيوسُفِي أَكَا قَوْمِي
خَمَالِ انِي كَتُورِي

زَيْدَانِ اِبِي قَرَا كَمَا
وَلَمَاجِي حَوُوشِ قَاوِدِي
جُونِ بِيوسُفِي أَوْلَدِ حَوُوشِ
أَوْلَصَنَدِ قَدَانِ جَعُورِي
بِيوسُفِي اِكُونَا بِيوَا
كَلَهَ دَوِ سَتَاكِ دَوِ سَتَاكِ
دَوِ زَلُو نَجْمَتَا وَرِيوَا
بِرِ اِبِي كُونِ صَبْرِ قِيَلَا
بَسِي جِي قَارَاوَرِيوَا
بَسِي لَجَلِ خَاظِرِ أَوْلَدِي
بَسِي سَلْطَانِ بِيوزَقَلُو
ذَلِي خَمَالَهَ وَرُلِ أَوْلَدِي
كَلَهَ لَمِ اِبِي شَرِيذَهَ أَوْلُو

هَمِ بِيوسُفِي دَمَسَاقِ أَوْلَدِي
قَطِيفِ لَمِي دَوِ يَدِيك
يَا زَقَلُو اسْتَسِينِي دِيوَا
دَوِ رَبِ زَيْدَانَهُ كَلَدِي
اِبِي مِينِ بِيوَا كَتُورِي
بِيوَا غَوَسِيوِي كِيدُونِ
اِحْرَاجِي لَهَ كِيدُونِ
دِيوِي سَسِي بُونَدَهَ دَرِيوَا
ذَلِي خَمَالَهَ اَوَسْتَا
قَطِيفِ اَوَهَ كَلَدِي
هَمَانِ أَوْلِ كَلَجِدَهَ أَوْلَدِي
بَسِي سَلْطَانِ اَوَلَدِي
بِيوسُفِي زَيْدَانَهُ قَلَدِي

يوسف تزكيت اور نمد
ظلمت ريان قودي
ذليخا يز اولدك
بسي او توزير اغلاكي
مال كندي در و بين قاي
هر يز كلكم كيدر
عاشق اولق كوز نيدر
يشده ده طاولي نور
اشيت ريان نه قياور
شرابدر فر خوشنار
دريم صحنه بونور
روضدن برخا و شوك
خوشنار اني الدكي

تا اولو تخته او مانوا
هم سراسيند سروي
واردي انده او تويروا
اخري كوز سينا اولد
بوردر ستره زده دلنوا
بين كيني اني يدت
مشاهدي در خايروا
ميصر شهرين دونور
سلطانلقدن او تويروا
قائنده كي مرغونلور
سلطانله دوفي كوني
يوز سلك النون كوني
شرابدر له اندلشوا

سلطان قوداشي ريان
ابراء اولدي اهل زندان
جبنا بيل كو كوز اندي
يوسف او كو تلدي
بصاف انجو اكنوروا
دوشن عيني او كوز
يوسف زندنه قلده
ذليخا هم كچه كلدي
ذليخا تچه اغلاكي
ذليخا او سخته خدي
اون سكر بيل جالشي
ميصر خالقي قولشده
رقتانه راما اولدي

اول اولدي ميصر سلطان
يوسف يالكوزي قالوا
حقيقتن سلافر كوز
صبر قتل قتلان ديوا
يوسف افرينه ورا
عمران فر مان اولوا
جوق بللر او نونلدي
بزدلوردن كوز نورد
يوسف هج رخت قلده
زندانه واره كلوا
هم قاون لغدن و ندي
ذليخا اوليد و زديوا
جوق ديلدي و نمد

تغایانی اولدورولدی
قولی قبولوب اندلشوا
اولجاوش غایب اولدی
بیوردی طولتلا دیوا
زندانه التدی یلر
یوسفله سولیشوا
تغیج دیوب صویوش
یتله لیکن یلدیروا
دیخی سیرین طیفایم
اولدوشمی یوردروا
یوروریرافر ووشکر
یتله لیکن یلدیروا
اولدوشمی یوردروا
یوروریرافر ووشکر
یتله لیکن یلدیروا
اولدوشمی یوردروا
یوروریرافر ووشکر

خاوش مالی الهی دیو
أعولب اشش وینین فدی
بولن اول مالی الهی
رقیان بولنری بلدی
بستی بولنری طولدی یلر
اول کون انه یاندیلر
اول مشربذردوش کور
دوشوی یوزسه ییت
بریب دیبند کوروم
تغیج اولسه دیدیم
یوسف ایدر صورتور
هرجه دوش کور کور
شرابذردوش کوروم

سلطانده ایچیروا
اول فرین اقله ییشدی
سلطانده کتروا
کوکدن بزاوان ایشدی
های جاشورورورولوا
ایکی قوشلور کلدی یلر
کندیلر کورون ییوا
ایش یوسف نه دی
ایکسته اکلداوا
خیز اولسون دذاشی
سلطانده خذمت قیلوا
اغز خلعنلر وین
ایکلله دکرکوا

حناق ایجه قویدوم
اکلی دز بن کوروم
باشیم اوزره کوروم
هم کیزت کلوریم
کدزانی بلدوم
های دزدیوبن سولر
اکلی هم الد کور
بولر دوشی سولدی
دوشلرین یوروروا
اقی شرابذاشی دوشی
اوزن اولیش یاشی
سلطان سنی جفر
یاشی اینک اوکا

فَيُؤَاوِ كُنْهَ اَصْكَ
مَخْلُقٌ فَوَطُّ كَلْبُو
يَلَانِ سَوَيْلِدِرِي
هَلَهَ سَيْنِ كُورِنِ دِيوَا
نِشَانِ وَرِي سَوُورْكَ
عَلَامَاتِي بِلِدِرِي
اَوَّلِ سَكَا خَلَعَتْ كَلَه
كِنِزَه اَكِيدِرِي وَرَا
ذِنْدِنِ اِيْحَه دَوْلِنْدِي
اَوَّلِ جَبَارِ كَا فِرْقَلُو
جَبَارِي جِحْفِي دِيلِي
مِصِرَه عِبْرَتِ اَوَّلُو
حَوْتِي خَلَعَتْ كِيدِرِي

اَعْمَجِي بِ جِحْفِي
قَوَسْمَلَرِ بِيْنِي قَا قَا
بِسْنِ اَعْمَجِي اَسْتِدْرِي
يُوسُفُ اِيْدُرِ اِيْشِ اَوَّلِي
شَرَا بَدْرُ دِرِي يُوسُفَه
دُوعُرُو سَوَيْلَه كَلِي كَا
اِيْدُرِ نِشَانِ اَوَّلِ اَوَّلَه
دُوزُلُو نِغْمَلَرِ بِيْلَه
اَوَّلِ شَرَا بَدْرِ اِيْشَانْدِي
شَرَا بَدْرُ خَلَا صُ اَوَّلِي
اَو جِحْفِي كُورِنِ كَلْدِي لِي
اَفْاَجِ دِي كُورِنِ اَصْدِرِي
شَرَا بَدْرَه كَلْدِي بِلِي

الْمَنِ اَوْبِدِي بِلُو اَوْرَا
شَرَا بَدْرَه سَوَيْلِدِي
بِنِي اَكْهَ اَلِ دِيوَا
سُلْطَانَه سَلَامَه قِلْعَلِ
صُوجُومِ بُو قَدْرِ بِلِدِرِي
اَوَّلِدِمِ جَبْرَا اِيْلِ كَلْدِي
سُؤَالَه جَوَابِ وِيروَا
بُوحُو بِلِغِي كَمِ وِرْدِي
قَرْنِ اَسْمَلَرِ دَرِنِ قُرْطَارُو
قَرْنِ اَسْمَلَرِ دَرِنِ قُرْطَارُو
ذِي اَدَانِ كَمِ صَفْلِيوَا
يُوسُفُ دُوعُرِ بِلِدِرِي بُو
كِدُورُ وَا بِلَه اَوَّلُو

سُلْطَانَه اَلْدِي بِلِي
اَسْمِيْتُ يُوسُفُ نَه دِيْدِي
كَنْدِي اِيْضَا اَلْدِي
يُوسُفُ اِيْدُرِ سَيِّ وَرْطَلِ
بِنِي دِيغِي اَلِ كَلِ
شَرَا بَدْرُ جِحْفُو كَلْدِي
اِيْدُرِ حَقِ سَلَامَه قِلْعَلِ
اَنْدِنِ بُو سَفَه صُورِي
بَالَه كِه كَمِ سَوَيْلِدِي
صِدْقِ دِيوَكَمِ دِيْدِي
قِيوَدِنِ كَمِ جِحْفِرِ دِي
كَمِ اَو غَلَا بِي سَوَيْلِدِي
ذِي اَبِي بِلَانِ فُورِ دِي

قلنوب صبر قلدي
بوكون يوسف زندنه
برسوزوز دكله بونه
بزكون يوسف دوردي
مكوز بر عرب كوردې
اول عرب يقين كلدي
كنخاندن كلدوموردي
يوسف دويه ديدې
ايوي خوشمي ديدې
دوق يوسفه ديدې
كوزون باشي دوكلاي
يعقوب سنوئله اغلاي
صاروب بكون فصولي

هركون عبادت قلدو
اونوز ابدې الله
ايشيت بندن طلكلوي
بخارون بقردي
كلوز بر دوق بسوا
يوسفه دوق بقدي
اول عرب اكلويوا
عجب يعقوب نه اولدي
قرداشكرو اكلويوا
يعقوب بلي بوكلاي
سنگه ايجون فايرو
كوزلوي كوز سز اولدي
يوسف ديوب اغلايوا

يوسف در سخا مند
قو طردې محنتلرون
جبرائيل در خون بلك
شرا بندن سونيلديك
جون كافره صيغديك
نخندرين بلهدوك
ايشيت يوسف جلديك
زنهار ديوب اغلاي
جبرائيل ينه كلدي
تويكي قبول قلدي
بور زندنه قلده سين
اختر سلطان اولدي
جبرائيل غايب اولدي

اول نعمت عفر بخندن
بووقو حقدن ديوا
نجون نصيريه ديدوك
سلطانة بني اكد يوا
اللهم سنن انونديك
انعاملرين اونوروك
يوزين سخا بده اور
توبه قبول يلو اور
هم باشي قلديرو
سخا فاه صيغين ديوا
يكريم بيلي اولاسين
ميصير سز زندنه بللوا
يوسف زندنه قلدي

هَانْدَن دَوَه جَكْدِي
دَوِي اَوْرَمَه دَوِي
دَوِي اَوْرَمَه دَوِي
بَكَا بَر خَبَر وِير وَا
يُوسُف عَرَبِيه صُورِي
بَكَا بَر خَبَر وِير وَا
بِن كَنْعَانْدَن كَلُورِي
التَّوْن كُومَشَن قَزُونَا
بُوشَه رَه كَنْوَر وَك
نَه اَصْلَاك وَرَزُونَا
بُود وَه يَه يَكَلَنْدَم
بَر مِصْرِي اَصْلَاكُوا
بِح كَنْعَانْدَه اَوْدَكِي

دَوِي عَرَبِي جَكْدِي
اَوْل عَرَبِي اَخَا جَكْدِي
اَنْدَن يُوْسُف جَاغِي دَوِي
سَن بَر وُكَل كِل دَوِي
اَوْل عَرَبِي يَقِي كِل دَوِي
فَتَحِي اَلْدَن سَبِي دَوِي
عَرَبِي اَيْدَر عَرَبِي بِي م
بَا زِي كَانَلِي اَيْدَرِي
يُوسُف اَيْدَر نَه قَلَاك
اَيْكَل نَا قَزَا نْدَوَك
عَرَبِي دَر قُومَشَن اَلْم
كَبُرُوبُ بُونْدَه صَنْدَم
يُوسُف اَيْدَر بِلْدَكِي

اَوْل اَوْن اَبِي بُو دَلُوا
فُوسُ سِنْدَن بَلَك اَبِي مَش
بَر بُو دَاغِي بُو كُ دِي
اَوْل اَخَا جِي بِن بِلْدِي
اَو غَلَا نَلُو بُو دَا قِ دَوِي
عَرَبِيه اِضْمَار لَدِي
بَنْدَن سَلَا مَه دَكُورُوا
بَر عَرَبِي كُور دَوِي دَكُورُوا
سَنْدَن دَعَا اِسْتِي
بِهَلَه زِي كِي جِحْرِ دَوِي
وَصِيَّت اِضْمُر لِيُوا
بَلِكَل قَزَل نَا قُورْتَدَر
بُهَاسِي بُونَاك بَلُوا

فَا اَخَا جِي كُور دَكِي
بَر بُو دَاغِي كَنْعَانْدِي مَش
اَخَا جِي اَنْدَن بُو كُ دِي مَش
عَرَبِي اَيْدَر اَكَل دَوِي
يَعْقُوب دَر اَبِي بِلْدَم
بُو كُ بُو يُوْسُف اَخْلَا دِي
يَعْقُوبَه وَا رُغَل دَوِي
وَا رُوب اَكَا سُو بِلِكَل
زَنْدَنْدَه اَو لُور بِلِكَل
يُوسُف فُولِي اَجَدِي
عَرَبِيه نَا فَنَسَلَا دِي
بُو اَز مَغَان سَن كَلْدَر
اَوْن اَبِي بِي اَل تُوْر

يوسفى ديكرد
يعقوب جون بون
قوه وايشنه صورده
عرب البحر و البردي
ميصرده نكلد و مردكي
برعرب بني كوردكي
زندانده او نوردي
اول سكلاسلا و قلا
بكلجوق اضمالدي
ايدربن اني استند
بن دخي عرب اولده
اول بکلادخان قلسون
داني او غوطمسون

خالقينه يکوار و
خازدن فارغ اولده
بجه خبز و ازديوا
يعقوبيه سلا و ردي
اول سكلاسلا و قلا
سندن جوق خبز
يوزي او زونول و ديوا
سك بچون اغلادي
دوغري اكا و ازديوا
بزا و غلو اکتشي بلدي
زندانده انجیلیوا
حق اكا او غول و ديوا
بني دغان و ديوا

صوردی

بئس اني عرب الدک
هيج يوسفه صورده
عرب دوقه بيه بندک
کبر و اکنفانه و ردي
عرب اوينه و ردي
کجه يانوب دکلند
يعقوب اوينه و ردي
دايه بوکولوب کلدي
بوکرا ايدر عرب
ميصرده کورده و عرب
دايه جونک ايشنه
ايدر برعرب کلدي
يعقوب غاز قلا و ردي

دوقه سني قلد و ردي
سني بکشي سني ديوا
دورب بولونه کند
دوي کون قظر ليوا
اهلينه هيج طنما دک
ارنسي دوربي و ردي
هم طشردن جانفرو
خبر او ندر و ردي
فني يعقوب بني
کلد و مرخب کتر و
يعقوبيه خبر ايد
سکاسلام کتر و
زاري قلوب اغلادي

بلدي كمدري ديويوا
هان بن طوشناق كورد
الايوزي اوز تولوا
خاجتلك ندر ديوا
ميرين باغشايوا
مال خاجتي قللاوي
اون ايكيك الوون قمللاوي
هم عرب دونوب كندا
اول عربي طككايوا
كبرواسوزن كبرلور
زندندن در حيق ديوا
هم يديجي بيل اولدي
يوسف حقيقتن ديوا

هيج فائنه وزدي
عرب ايدر بن كورد
سوز لر يدي دكلدور
بوكر يعقوب ايتدي
دكله كل بندن ديددي
اول عربي ايتدي
اول عربي جقمال ورت
بني يعقوب الفش ايتدي
يعقوب جوق فيك ايتدي
بوني بوننه قونا لور
يوسف جاجر لور
بني يوسف طوشناق ايتدي
اول حقدن مدد ايتدي

خالقنه بلوا زدي
بني قورتر كل ديوا
حقدن سلام كرتدي
امدي قور تولد ورتدي
يوسف ايقو طولدي
اوتيه اول او يويوا
مكر سلطان دوشن كورد
بودنم ندر ديوا
اوز دينه بيز دي
قوسه سيمز كوجلور
يدي عربي صغبرور
قاموسيني دوكدوا
يدي باسناق فرو بخداي

بركون هم يوسف دري
اول قدرتم اغلاوي
جبر ايتل كوكلان ايتدي
سلطانلق مستطولدي
جبر ايتل واروب كندا
زندن ايجنده ياندي
اول كچه ايتت تولد
عربي ديوب صور
بر صغبري كورور
بوندن اكا جكر
ينه بر دوشن كورور
سيز لر يني يد بلكر
يدي باسناق باشي بخداي

زیندن ایچره بر اوغلان
دوش کور کور کاکا صورن
بوکوز سلطان ایتدی
ایشیخه دوش بوردی
شراپدز ایدر کوردم
دوش کوردم کاکا صور
سلطان ایدر سن و غل
هه بجه بوز بیلکل
شراپدز و ارا ایدر
الاندن اوز لوم
اول بکا اضما ز لیدی
هم بکرمی سیل اولدی
سلطان ایدر بوردی

هر کوز سونیمز یلان
یوندر هر دوشی دغرا
سن قنده کورده دودا
قنده طانیدک دیوا
اول و اوقت زنده
بوردی کرجک بیلدور
دوشمی کاکا صور غل
تر کل بکا بیلدوروا
هه سوز و می صیام
اراما ز ارا و انا نوا
هر کوز صومچم بوقید
اونو طمشم اکیوا
انک بز کرجی وار

قورسی یا شنه کتدی
هت بر ارایه کلدی
ایکی سی کوکه اوخده
تعیز جیلر سونلادی
بیز یور املدیز دبدک
اول اللهک قورخ
فید بکی بلدی
بوکوز سلطان ضار لیدی
یوسف دبد بکی اگدی
سلطان ایدر نذ اولدی
سونیه بکانه کورده
شراپدز ایدر بیلکل
بوسوز و و و و کلکل

هم اول یا شکر قوروا
اون دوش بلدی بخت اوید
کتدی هم کور و میوا
شیطان از و و سنی دودا
ایشب و دوشی و سدور
تعیز جیلر او نود
تعیز علمانی او نود
شراپدز و دغری کلدی
باشین صالادی او نوا
باشینی بچون صالادی
یونغا عیل و و سدغور
یا سلطان ایشکل
ایشت بندن اکیوا

اندک نطقکوه نولسی
دور لولو و نخل اولوس
شرابند ز دور و ریب کینه
طوب ایلدی جیقدی
بس سلطانانه ایتدی
دوشن تعبیرن بیلدرد
سلطان اید ز سن و نخل
اغز خلیعت کید ز کل
شرابند ایدن و ورد
در نخل کید لوم و دی
یوسف اید ز سن و نخل
الذین حالین صوفی
شرابند ز کیر و وار

بمخورا و گوش اولسی
بخت او جوز لوق اولوا
یوسفه القیش اید
سلطان فایته و نخل
یوسفی غایت او کدی
سلطان قادی طکلیوا
اول زیند ایدن جعفر
کیز کل لفر لیسوا
یوسفه شنتلاوی
اغز عزت کیت و ا
اول عورتلری د ز کل
نجون کتد یکوز ز یوا
سلطان فایته کیز دی

خیری شرابند اولوس
شرابند ز دور و دی ورد
یوسفه طابو قادی
یوسف اکاسونیلدی
سنک صوججک یوق
بسی بو کز اور و ورد
یوسف اولد شعی صورد
سحر صغیر دید و ک
بغزانی کو که اهد و ک
یدی بیل بولاق اوله
دور لولو نخل ز بیت
اندن صکر بل نوله
کوکدن بخر یاغی

اول فلما ز سنخ اولوا
ینه زیند انه و ز دی
یکین یوز و نه طوطو
یکو کی کید ز دید
بواش ککریدن دیوا
شرابند ز دور و نخل
بر ز برن اکلدا و
ایق ای بد و ک
دولانوب کور کیمو
ایو بخر کز یاغی
اول او جز لوق اولوا
یدی قطلیق اوله
اکلیش کز بخر یاغی

سلطان در دگر فاقیوا
اول عورتلری در غل
قوسینی کیزوا
عورتلری التدی
سلطان بونلر سوز
الوی کوز کندیکوز
بود غافل کوز لیاوا
سوز بی بود غادی
بن صوجلو هم بل یوا
یاز قلوب سن سبیل یوا
هر سن او ناعسوا
اول نیم اول قویلد
سوز بی طویسون دیوا

بو خبری بلدی دگر
سلطان ایدر سن و غل
هم دلخای قوما غیل
شر ایدر دور کیندی
یوسف صوجو لیدی
بزر اقران ایدر کوز
هم نیک التدی کوز
دلخای بولق او تندی
یوسف دغرید ریدی
بو کوز سلطان قاقیدی
زندانه اورد و لیدی
اندن نزلخا ایدر
زندانه اندن اورد

عورتلر هب و اغلدی
یوسف کوز قیلاوا
التون کوز بی کوز دی
سرای او نر و نادر
دورت و رسم یول اراسی
اول یوسفه کل دیوا
زندن قایتیه و زیدلر
یوسفی جعفر دیوا
جبر اقلر یاندوز دیکر
تازه اظه بندیر و
زندن خلقین دیکر
هب و رسا قلد و یول
حقدن سلا کوز دیوا

یوسف جون و غری و لیدی
سلطان تختنده قلدی
بو کوز سلطان بیور
اغر اطله سن و رسدی
تختدن زندان اراسی
امیر اندی ادم و اراسی
بکلر هب اطله نیدلر
قوا اطلدن ایدیلر
صوقا قلده طور دیوا
یوسفی جعفر دیکر
یوسف جون طغر دیوا
هو سلطان باغیندی
جبر ایل کوز کلدی

سَلْطَانِغَه دَكْتَوَا
اَظْلَانْدِي بُولَه كِرِي
الايجه يورويو
قاموظا بولديليز
بوسلطان اولورويو
يوسفي قوب قوجده
النون مخنه اونوروا
كرد سَلْطَانِغَه قَلْغَل
حكم سَنَكْدَر دِيوَا
شهر ايجنه جايغزل
ايش قباله قوليلوا
انامه الت ديمدك
بوايش نكريدن ديوا

يايوسف درغل ديوي
اول يوسف اوروروي
هت سيل خدر لرد كلدي
شهر لي فرشو كلديليز
در اولو صما جوصا جند
سلطان رتاي كلدي
ايكي كوزوي اولدي
رتان در يوسف بلكل
كرد غيري ايش قلغل
يوسف ايدر آنتكل
بي خدند ر قلغل
ازد ليق د بلدك
خزند ليق د بلدي

اول يوسف سوليش
ميصر ايجنه بلدوا
سني اونور سلطان اولوا
سكا قولق ولايي
يوسف در سلطان ديوا
يوسف كرتيه بند
يوسف در سلطان ديوا
رتان بز سبب اولدي
ميصر ايجنه بلدوا
يوسف خدنت قلدي
كور ليم ايش نه اولوا
ايجنلرين در ديك

جبر ايل اندن كلديش
سلطان اولور سيني
رتان ايدر يوسفه
كيتيلر قوخز نيه
بن فرشو كده دوراين
هو شهره جايغري
رتان سلطان بيوروي
رتان شهره جايغري
نكري سلطانق وروي
بني يوسف سلطان اولدي
رتان خندن ايدك
حتي يوسفه قلدي
بوكر يوسف بيوروي

دوئي كورن دوردن مابوا
جوق بين كورن سوز
يوسفه اوشروك دورد
يدي بيل بولوق اولدي
باشق بركه كز كوز
التميش بيك خنبر اولدي
سلطان ايجون صفقيا
اوج يوز عرشون اوزون
فيك اولتقدز كوز
خالو خالنيجه هر برك
قطلق ايجون صفقيا
اول قطلق ايله كلدي
هيج اكن اكن ديووا

حق اكن اكن دي
اكن ايجون ووز بيل
اكن جوق اكن بيل
كيسي اوطاق اولدي
حنبارينه كوز دوي
يدي بيل تمام اولدي
بولر هب خزنه اولدي
ايشت حنبار و صيفي
يوكسكلكي وازاني
شهر خلقك جوق
خزنه ايدن بيل هر برك
يدي بيل تمام اولدي
يوكز يوسف جاغردا

يوزن نبات بنمشه
قطلق اولدي قوزقوز
يوسفه يلوز بيل
بهره خنبر ووز بيل
ميشرا ايجنه جاغردا
بعداي الان كلديوا
التون كوش ووز بيل
الذن بعدي قطعوا
اوقوما سنين ووز بيل
بعداي يوزق ديووا
اظ قاطر كوز بيل
هت يوسفه يلوزوا
جار بيله لوز بيل

بريل يغوز يغيبه
هر كوزن بيل اسميه
ميشرا خالو كلدي بيل
خنبرن طولود بيل
سلطان يوسف يوز
الته خنبر ووز بيل
ميشرا اهل كلدي بيل
بريله داؤد بيل
ايك بيل كلدي بيل
خنبر صانون الديل
اوج بيل كلدي بيل
خنبر صانون الديل
دور بيل كلدي بيل

هو يوسف صفا يلو واروا
او غول قوزين وورد يلو
فامو اخل و بريد يلو
كند و كوين صفا يلو
بعداي الذي يلو يلو
شهر لوهب جمع اوله
جماله قول اوله يلو
ار و عورت قزا و علق
يوسفه خذمت قباوا
حقدان سلا م كوز يلو
قول اوله كدي صفا يلو
اوله سلا م قول يلو
شكر قتل كل سو يلو

اخل صفا تون الذي
بشني بيل كلدي
يوسفه يلو وار يلو
التي بيل كلدي
يوسفه قول اوله يلو
بسن يدني بيل اوله يلو
ان عورت اوزا ايدي
مالك يوسف صفا تان
هب قول اوله يلو
بوكن جبر ايل كلدي
يا يوسف كوز كل دي
سلا يوز دي رتان
سلا قول اوله يلو

بروز و د كسون ديوا
جبري بكار يني در كل
بوز كوز سبن ديوا
يولو كه اول كله
صباح در كل اطلونوا
وز اول ايلك يرا دني
جماله مضر لوانه ديوا
اول اطل دني كيشند
جبري در لسبن ديوا
سلطان يوسف يوز ديوا

هو يوسف جوق فيكر ايدي
ينه بر سو ز سو يلو

جلبدن خطاب كلدي
يا يوسف ووز اطلونوا
شهر دن طشره ووز يلو
اوله سلا م قباوا
سلا ووز اول اوله
يوسفه ورا يني
اودن جفته كيشن قني
يوسف اطله سو يلو
هو اشارتي اوله
جون صفا ازل اوله

جبر ايل وورب كندي
يوسفه تمامه يند

اخبر فدون حقره
مضرمو اشدك
يوسف فانتنه كلو
شردن طشه كلدي
سلطانمزنسن ديو
ايكوز بيك صوفنده
ايكوز بيك ايكرو
يوسفيله جقديلر
هيبتندن نمر يوا
بيك خرنه اردنه
هم دخي بچقليوا
اشندن عما جيلنوا
شود كلويسيا استلوا

اول اوق هم كورد
هم اظن كركشندي
بكلر تجله اطلاقده
يوسف جويسين ادي
خاصي عامه طوقاي
ايكي يوز بيك صاغنه
ايكي يوز بيك اردنه
اشبونو كوز يوز بيك
فاموس يوا قلو كوز
اون ايكي بيك عالم طر
بيكه قدين طوطا روا
هوك كوزسه طكاشوا
هيبتندن دوزر شوا

سويويوبين دوكش
اولك مضره كوزنوا
يوسف ارته اطلاقوا
صبرو هم انك طونوا
بوغريب اردوز ديد
بوتكاي اراميووا
اللهدن سلاز قلده
يكلش قكر ايدك ديو
بواي بكمندك
بوزر اولماز ديو
دلخاطونوكي بزنده
سكادا نقلاب و پرو
يوسف دغريد روي

وضعي جق ديله كلر
بوسوز لر اينامر
مقصود عوز اولدي
تركيته صا طشندي
يوسف كوكلندن دوي
هو دخي صبر و ادي
جبر ايل جيقه كلدي
يا يوسف نكل ادي
كوكلندن فكر قلدي
بوغريب اردوز ديد
بوا اولوقت وزر اولدي
ايكي ايلق اوغلا ندي
دلخاطي يلان قودي

سن یحجون بکعبه
اول عربی کتوز دی
خزعت کیدیر
هم اول مسلمان اولد
بوی تمام ایلیسوا
نخای سوزیلایوم
یوسف ایچون قایرو
کوز لوی کوز من اولد
تمکه محتاج اولوا
شار یوردین قوشا
یوسف اوغرایه دیوا
یوسف ایت کتیه
ذیجا حقر دیوا

قطرین نور طریک
یوسف ایستغفار قلد
اول صوبه التدی
ای وزد ایلدی
فکریمه بر سوز کلدی
حوش فکر ایلا یلوم
نجد اولمش دیلوم
ذیجا یوخسول اولد
بیجاک بولن اولدی
بر کیم دلون کیدی
بر یول اوزره اورد
هر کیم بکی ای طوغه
اطلا نوب سیران قیله

ذیجا ای کوز دک
کلدی بیلدی دیوا
یوسف بولونه انکل
حاجت قبول قیلوا
کیر منصوبه ایزم
اگر اولم سنم کیروا
ذیجا ای کتر دی
کدی یانته طوروا
هم ذیجا جاغردی
یا یوسف دوز غیل دی
اندن بکا بجا دی
اغلا یوب کیر و دنوا
استه طول یخسل قلد

یوسف سیرانه حقدی
بر عورتک بیلوا دی
اید ز بی سنی بیلکل
کی مرایت سوز طوخ
اخیری بن او ماره
شکا حق سننه ویره
اول عورت اوردورد
یوسف یولنده قود
عله یوسف اوغرای
زاری قلوب اغرای
یوسف هنج دکلمدی
ذیجا کوز اوز اولدی
اید بن شکا طاب

يوسف اظ بانسان جدي
خانوق بروا كل ديد
يوسف ايدر سن كسين
ايت بكاند ز سين
ذالجا ايدر آنت سن
بني بخون بلمز سين
اينا ندر و تر تگريه
يل بغلده حق يوله
يا يوسف بلكل خالم
اول سني سون كوكلو
سندخي فاجر سين
كجدرن كجر سين
يوسف زهاي بلدي

مكرم وعده بتدي
حالين صور ايم ديوا
بني نه جاجر سين
ويرين باغشليوا
يوشا هي جهان سين
ذليخاين بين درقلوا
سن يوسف بيجهل
يل سوز ومه اينا ندر
هر كز قلدي مالم
دخي يازار يا قيلوا
قايي ايجر سين
بغم خالم كوز ديوا
اندر بر ز اغلا دي

هم دخي كوز سن قلدي
ميصرده ساتون ايدر
ايشو حاله كوز ديوا
اول يوسف قولومدا
لاجر مر سلطان اولدي
دورب حاجي ديد
سليمان دين طوندا
صانه زها سين الدي
هيب درو شلوه وروي
بسنينه زاي كجدي
ذليخا بو كز كلدي
ايدوز يا يوسف درغل
بغم سوز مي طونغل

بن سني تگري صانوا
سلطان اولدي ضور
دوخي كون سكا طاياوا
بر تگرينه اينا ندي
ميصرده هم اولديوا
اوج بيك التونه صانوا
بر تگريه اينا نوا
اوج بيك التونه وروا
حقدن مند او طانوا
يوسف سين انا جدي
جاغري يوسف ديوا
ستويغ خالم بلكل
حاجم قبول قيلوا

قلده

بِكَاسْتَرْتِ كُلَّ دِيْوَارٍ
فَحَاكِي بَرِّ وَصُورِ نَعْلٍ
بِكَاسَاتِاقِ اسْتِرْكِيْوَارٍ
ذَلِيحَاهُ اَيْلِدِي
يُوسُفَهُ عِبْرَتِ قِيْلُوْا
اَوَّلُ اَوْ ذَالِيحَهُ كَلْدِي
اَوَّلُ اَوْ ذُو طُوْنَامِيْوَارٍ
عَجِي مَجِيْوُنِ اَنْرَسِيْنِ
بِنِي بُوْدُوْدَهْ دِيْوَارٍ
اَيْتَهُ نِشَانِ كُوْرِي
بِرِاقِدِكْ طُوْنَامِيْوَارٍ
قَامُوِيَهْ حَتَّاجِ قَلْبِهِ
اَعْلَامِيْمُ كُوْرِي سِيْرِي قَلْبِهِ

سُوْكَوْكَ نِشَانِ دِيْوَارٍ
ذَلِيحَاهُ اَيْدِي سَتِي بِلِيْحَلِ
سُوْكَوْكَ نِشَانِ بِلِيْحَلِ
يُوسُفُ حَجِي سِيْنِ صُوْرِي
عَجِي طُوْطُوْ شُوْرِي يَانِي
يُوسُفُ حَجِي سِيْنِ اَلْدِي
يُوسُفُ حَجِي بِي اَنْدِي
ذَلِيحَاهُ اَيْدِي نُوْرِي كُوْرِي
عَامِ سَقْلِي عَمِ بِلْدِي
بِرِ سَاعَتِي نُوْرِي بِلْدِي
اَيْدِي بُوْكَوْنِ اِحْقَلْدِي
مَالِي سَكَا حَتَّاجِ اَيْدِي

دُوْرِي يُوسُفَهُ بِلُوْرِي
وَارِ اَوْ بِنَهْ كِتِ دِيْوَارٍ
مَلِكِي وَ بِيْرِي كِيْوَارٍ
بُوْكَوْكَ حَجِي اَيْلِ كَلْدِي
بِاِيُوسُفِ اَوْ لِي دِيْوَارٍ
ذَلِيحَاهُ اَيْدِي
عَشَقِ اَوْ دِيْنَهْ دُوْرِي
بُوْكَوْرِي كُوْرِي دِيْوَارٍ
عَجِي قَلْدِي طَلْكَلِيْوَارٍ
بِاِيُوسُفِ اَوْ لِي دِيْوَارٍ
ذَلِيحَاهُ اَيْدِي دِيْوَارٍ
تَكْرِيْمِيَهْ اَيْتَلِكْرِي كُوْرِي
اَيْلِي كُوْرِي لُوْ قَلْبِي سِيْرِي

بُوْطَانِ اَعْلَمْتِي خِيْلِ
بُوْكَوْكَ يُوسُفِ اَيْدِي
بِرِ نَجَارِ اَيْدِي دِيْوَارٍ
ذَلِيحَاهُ اَيْلِدِي
حَقْدِي سَلَامِي كُوْرِي
اَيْدِي اَللّهُ بِيُوْرِي
اَيْلِي يَاقُوْرَسِيْنِ دِيْوَارٍ
يُوسُفُ بُوْطِي دِيْوَارٍ
بِنِ بُوْطِي نِيْدِي دِيْوَارٍ
حَجِي اَيْلِيْنَهْ كَلْدِي
اَوَّلُ بَارِشَاهُ بِيُوْرِي
هَمِ صِيْنِ قَلْبِي بُوْكَوْكَ
ذَلِيحَاهُ اَللّهُ بُوْكَوْكَ

تکری حکیمین بلد برو
تکری به شکور قیلو
اولد شکر یبه صیفند
قر یلفند قر نکلوا
قادیله صفادی
ایکی کوز لوی کورو
کوز او لوی کوز لوی
هم رتانی او قویو
ایبو احوالی بلدی
جون بدیدن دلفلو
یوسف کوز که کوز
صورتا کا طکلکیو
بخی تکری صفادی

یوسف فلما او قویو
ذلم اغانیت سوندی
ذلم اکفردن دونده
یکت لیکه ایشدی
جنزایل کوز گدن ایشدی
اون دورت یاشنده قر اولدی
خالق رحمت قلدی
یوسف فونقلق قلدی
اول رتانی دخی کلدی
تکری حکیمین طکلدی
کجه قر او اولدی
ذلم ای قری بولدی
توکوز ذلم ایشدی

هان بکا بکوز مویلا
سلطان بخی صانوز
تکچون صقلیو
پلوز صیین شولو قوی
بخی کوز ب طکلکیو
مرادینه ار کوز رسک
اولسم الله دن اولو
دیجه بکا کجه فی
اول بلادن صقلیو
هم نسدن حور صورت
بن نته صیر قیلو
کجه مفضوده ایردی
مرادینه ایشو

تکری قری قلدی
سلطان ایله یا قوز
بخی الله صفادی
یوسف اکا ایشدی
شول حور تکرال کده
اول وایت بخی از درن
بخی طامولق قلدی
ذلم ایدر قوی
شکری صفواندی عفی
کم کوز دی سندن کوز
سن فرشته صفتلوا
ذلم افرق بیلجا لشدی
یوسفله جالشدی

صَفْرَانِي بِرَغَاذِكِ
وَلَوْ سِي مِيَالِمِ اَوْلُوا
مَعْتَصُونَلِرِي قَوْلُكَ
دِيَلِكِي اللّٰهُ وَرِعْمَا
قَوْمِي هَبْ فَاَسْقِلْ
اَفَلَوَ الرَّهْبُكَ اَوْدَلُوا
اَبِي جِهَانِ سَوُوْشِجَلْ
يُوْرُوْوِيهْ صَبِرْ قَلُوا
مَقْصُوْدَلِرِيهْ اَبُوْوِي
فِيَا مَتَهْ دُوْكَتُوْر

يُوسُفُ ذَلِمَا فِي الدِّي
اَوْنِ اَبِي اَوْغَلُوْا وُلْدِي
اَشْبُوْا دِيْنَا خَلْقُكَ
سُوْلُوْا يُوْنِيْسِيْنَكَ
يُوْشِجِدْ كِي خَا سَقْلَر
جَلَهْ سِي شَهْرُوْت قُوْر
عَاشِقُ حَقُوْقِ اَوْلِيَا
ذَلِيْخِ يُوْسُفُ كِي
ذَلِيْ اِيُوْسُفَهْ وَاوْرُوْ
ذَلِكُنِ اللّٰهُ وِرُوْوِي

اَخِرِي كُوْرَهْ اُوْلُوْ
خَالِقِيَهْ يَلُوْا رُوْ
اَنَامِي كُوْرَسُوْوِيُوْ

اميداد نشان يوسف

اوسيدرو از حسن تا ابر مينا
بني كورتي قيعوسي خندان
كم اقامك بقايد ورموزنا
ابرون سپين خست خست زنا
لطيف اخشا ايد بن بيمنا

اَخِرُوْا رِيْتَهْ اَوْلُوا
بُوْرُوْوِيُوْسُوْوِي صَانَدِي

يَعْفُوْتُ خَالِيْسِ دِيَا لِمِ
هَمَّ فَرْدِ اَشْكُرِي نِيْدِي

كَتَا فِي قَطِيْقِ قَلِيْخِ
بِيْصِرَهْ مَخْتَا جِ اَوْلُوا
اَوْلُ قَطِيْقِي اِيْلَهْ كَلَدِي

اَبْدُرُوْا جَانِبِيْ كَلِ
اَوْجُوْرِيْغِيْنِ كُوْرُوْوِيْ
نَفَاسِي قِيُوْلِ اَوْلُوا

يوسف ابدر تگرينك درگاهنه
ابرونه يعقوب انامه اولدينا
اقحبت اول كونه اولدي بكا
عنايت سندن سكا بلوارور
سقا جومرد سپين قولوه لطفله

اَنَالِرِيْنِ اَقْلَتْدِي
بِرِصَاخِ يُوْسُفُ دُرُوْوِيْ
حَسْرَتْدِي اَبِيْمِ يَانَدِي

کنخاندۀ و طفلق اولوا
میسرا و جوزلق اولوا
میسره و ارا لم دیوا
او غلنلرین جانغردی
میسره و ارا یز کپروا
ایشیدک د و عری سوزی
بعدا یمن یوق دیوا
یامین هم اوده قلدی
یوله کیزدی یوزوروا
بیر قومه صا شتدیر
بیریری صورو ویشوا
اول اینین هم کلنلر
کوردشد یلر سوزیشوا

میسرا و جزلق اولدی
اول الک خلقی بلدی
اوله ختربا بلدی
یعقوب مسکین بیود
اجلیق بزه کار قلدی
شول میسریک عزیزدی
واریک بلدیرک بیری
اون اوغلی خاطر اولدی
جلسی بری قلندکی
میسره یقین کلدی
دورب ختربلشد یلر
ایسمحیل اوغلو قرور
ایرا هم اصلیدر نکلر

دیلم خترب سوزدی یلر
سوپونین سناز اولوا
اول مسکین نیلر دی
یوسف ایچون قایروا
یعقوبه بیجه اولدی
یوسف ایچون اغلیوا
هم سلطان ختربینی
هم سوزدی لر ازلدیوا
فاجوشونین ایرشدی
بولر میصره ازلدیوا
سرای اوگونه وزدی
برازیتدی او غلنلر
بولر وز دینه سوزدی

کوردشونین وزدی یلر
بولر بولا کوزدی یلر
قیطاز یعقوبی سوزدی
دخی اغلر می ددی
یصودا عیون وزدی
کوزلری کوردمن اولدا
صودنی میسر شره بری
اتده نخل ویریش
بولر خترب و ریشدی
بری مسکینه ایرشدی
جون بولر میصره کوز
یوسف کوردشکندن کوز
یوسف فکرینی دزدی

دورسی شیعیان ایدر
نیکو چون حرمت قلم
بینه رهوا ایدر
طغری لیچمن بیلور
یوسف بوخی اشیدی
قریشلاری کوردی
جبرائیل اینوب کلای
شول رهوا دریدی
بوکر یوسف بیوردی
بولور وارخیل بدی
قوسین یخنی صوغل
هم الله دجه کل
مثالیم دورب واریدی

اناموزی اشیدور
اضلی موز یلور بلور
سلطان بز کوردور
حقیحون اغری لیور
صیغاندی اغلادی
ایکسپین بیله سیرا
ادلین ایدی وزدی
یری شیعیون دزدور
مینا لجه بیوردی
بندن سلام ایلور
کدو زینی دجه کل
انام یوسف دزدور
بولور سلام وزدی

بواز لر قندن کلدی
اول اولی بوندن کلدی
کلای بیش کون اولدی
یوسف وزیر ایدر
اندل نیجه طون کیر
اندن وزیری ایدر
قاموسی اشکی کیر
یوسف ایدر کتر کل
قوسین اغریل
وزیر اوروقی وزدی
خاص سرایه قوندور
بولور اینشوب کتدا
بزه آلتون وارصانور

وزنه بوخی سوبیلور
واروب تکیه قوندی
بوروز لر یخنی انور
اول اولی قندن کلور
خبر لورین یلدر و
بولور کتدا کندن کلور
خریب لور بکر یور
هرسرایه قوندور کل
دز لو نعمت بد پرور
بولور لور انوب کلای
نعمت دو کدی بدور
قوس سلطان ایله صانور
الایم وزر الد ایلور

عمر الجاه هم سويليو
عمر الجاه بن يلم و
بن قبطي ديلي بيلو
جون كور بيلز بونلو
بونلره اتمك و پرو
قو عرب دود و دي
اوستدن صبح كيميو
كوروبن عاج جلدې
بوسلطان جوسور و
بر دود بيلكلاسي
مضير التوبن بلاتوا
بيك ايكوز اجنك
بويلدز ميصير ديوا

بسن بونلر كا صورت
الذن ينالتم ايدر
بن سيزدن اوكر هم نند
بوعقوب اخلاندي
كلدي بوصف قولدي
سلطان يوسف بيور
هت بتون اتمك و دي
بونلر افي طك كلدي
بر بيله سويلندي
اولوا في بخدي بته
بيك ايكوز اولسي
قمتي رالتونك
عادت اولر زمانك

كوشكندن يره ايدې
خبر صور اين ديوا
قنخي الذن كلور سيز
خبر و برك سيز بلاتوا
يعقوب نبي اوغلو نيز
اولون سيز بوننه ديوا
كوجو كوز قور تيدك
قوسوز دن يككليوا
يعقوب ببحا بر ديز
ايش بو ايش بزا و سوا
بيخبر كوجو سوسوز
بلا دكل سوز و سوز
افي و كوشن صور تولا

يوسف بوزين بوزيد
قرو اشلر ينه كلدي
يوسف صور زك كرسيز
ايدك هم حج قرو اشيز
بونلر ايدز شريفيز
بز اون ابي قرو اشيز
بر بوز او ده قلدي
انامن بك سوز و
يوسف ايدز ندر سيز
كوجو ك سوز و سيز
اولكسني صديق اولر
بونلر ايدز يا عرسيز
اول اوغلاقي كوشكوز

فاسوسوزدن طوكلووا
دوش كوجك اولادووا
نجه دوش كورسندووا
هم اناسته سوزسندووا
سلطان اولورسندووا
از ديمي سلطانلغه
دولت تاجين اورنووا
اوغلان هم قورت
انده قلدي ضولنووا
دوق لرين يكلندي
بونلوي اغرلسووا
بره كوز اوده قلدا
تخل ويرام از طورووا

هم بر دخي سوزدك
بردوشنده بكرندك
يوسف بونلوه صوردا
انك دوشونك يم بوز
اناسي اف سوزسندووا
يوسف صوردا نك
بشدي شا هليغه
بونلويوسفه دوي
جاني اتخاغه كروي
بوكر يوسف بوردووا
ودوكلرين لايه
ينه يوسف ايتدي
اف كورك دوي

دېك كوزي طوطا
كورمك ايجون ايسيووا
ميصردن طش جفدك
خلق كلور اغرلسووا
بو كوزلره قونازدك
شديدن بونله اولووا
ايليس اور قوردي كلدا
سپره سوزم ووزووا
ايليس بونلوه كلدي
بونلوه كوستر سوا
يعقوب ياننه كلدا
ينه دوندي اغلوا
بونلوي يعقوبه صوردا

بن سوزلوي سوزام
اف دخي بولسام
بونلوي وروب كندك
هر كوزه كم فوندلر
بونلوي ايدر كلوروك
صبح اغرليق كوزمزدك
هم بونلوي بوله كروي
دورن ديوجا غردي
بونلوي اول بده دور
يوسف فوفوس الذي
بونلوي جون بوله كروي
يعقوب انجني كولا
اوغلانري كورسندك

کلین قو اندیجک
یامینه ایوصانوک
جوالرین اجدیلر
یعقوبه ایتدیلمز
یعقوب اخی اشندی
اول بزلی اغزلدی
برکته کبر و وارک
ابن یامینه وارک
بوکز بونلر و وریلر
ابن یامین الدیکر
یعقوب ایدر وارلر
بو قیودن کریمه سیز
دور و بن میضر وارک

بکاد و غریبق قلک
یتوز مذک یوسفلیو
قما شلمزین کوز دیکر
الند و کز حوش دیو
البن یاشنه اوردی
ارضا غایم المسوا
بوقوماشم ایلدوک
کبر و ابکا کتر و
دوق له بندیلر
میضر اوغز یودیو
عجن میضر کبر سیز
یاوز کوز دن صاققو
ایکیشز ایکیشز اولوک

سندن کولدیو
یعقوب در قو قو دیکر
بر حیرکی قو قو کوز
یعقوب هم نینه صو
هم نجه دین طوطا زدی
بوکز بونلر ایتدی
اول بزلی اغزلدی
اول سنی قتی سوز
اول سکنین نیلر دی
یعقوب ایدر الدیکر
بیانده یاتوز دیکر
بوکز ایدر کلدی کوز
جمله کوز اندی جمد بکوز

ینه دوندک اغلوسوا
یوسف کلدی صاندی
ینه دوندک اغلوسوا
سلطان سپین نوردی
سپین نخل ویر دیو
دینی ایسلامدردی
سک بکچون فایرو
ابن یامین اشندی
یوسف اچون اغلا
یوسف نیلر بکوز
اخی قورت بیدی دیو
بوخی دخی الدیکوز
هت یلان سوز سوز بیلر

سلطان فائيه و لوك
ايكيشن ايكيشن اولون
يامين يالكوز قلووا
كم كورد سه صورت
خيران قلدي طكلبوا
حقدن سلا و كوز
ياميني قرشوا لا يوا
غريب لرد و نني ككلا
وز ياميني كتور و
هر كمي كم اول كور
عاجيز قلدي اغلبوا
بولون او كار اميني
سن و از غيل اكا قرشوا

برز قبولون كيرين
قجني حصه و زو يلك
قبولون كنون ديل
شاه قبول سينده و ورت
كسه ديلين بلدي
جبر ايل اپون كلابي
يا يوسف در غل و
بود و نلرك جعفر كل
دوع او ستونه نيكلا
شاه قبول سينده طور
كسه يق ديلك يلو
قلا نندن ايرليني
اول سكا كلمش

يور يوب اكا و ردي
يوسف يوز و او زولو
قجي الدن كلور سين
يامين كي استخيووا
يعقوب نبي او علوم
بولون كسه رسا و
كسه ديلين بلدي
صور ز سين كسين و لو
بن كخاندن طور و
انجمنون سويليووا
بيله زيكين او زندا
مضر التون قيمتلوا
امين يامين و ردي

يوسف دوع به بدي
قوشن جخي كوردي
يوسف صور سين
بوراده نه طور سين
بن كخاندن كلور
بور سلطانه و رور
امين يامين اينديك
سن نجه بليد و ردي
يوسف ايدرا و غلان
دع اذ او كوزند
يوسف قولدن جعفر
اللي بكه كوزديك
هر قره باقوت ايندي

صِرْجَه بِيْلَه زِيك دِيوَا
قَوْلُونَه كَجَر دِي
قَرْدَانْ شَار بِيْلَه وَارَوَا
خَامْ سِرَابَه كِرْدِيك
يُوسُف اَيْدُونِ وَارَوُوا
بَن سَنِي كُون دُونِ
دِيلْمَن قَرَابِيْلِيوَا
مَوْل سُونِ طُو طَارُ
بُو يَرُو غَابِي صِيَاوِيو
اِي يَكْتَلَر سُلْطَانِي
يُودُو وَار قَتْلَانِ يُوَا
قَرْدَانْ شَار بِي كُون دِي
بِر كِسْتَه بِي كَا كَلُوا

اَيْدُونِ بِلُونِ سِي
اَنْدُونِ يُوْسُف اَيْتِي
كَل بِنُوْم اِيْلَه دِي
بَسِي اِيكِسِي وَرْدِي
قَرْدَانْ شَار بِي كُون دِي
اَبِي يَامِنِ اَيْتِي
خَانِي سَوِيْم دِي
يُوْسُف اَيْدُونِ قَوْلُونِ
اَهْتِي سَدَن قَوْلُونِ
بِن دِي سَوِيْم سَنِي
اَكُو اَيْسَتَر سَنَك بِي
بَسِي اَبِي يَامِنِ وَرْدِي
اَبِي يَامِنِ اَيْتِي

كَلْدِي بَرْدِي بِنُو
بِنِي سَبِيْن كُون دِي
فِقْوَر كِنْدِي قَلْمِيوَا
اَوَّل بِيْلَه زِيك كِرْدِي
سَنَك بِي سَقْلِيوَا
يَهُودَا اَيْتِي وَرْدِي
قَوْلُونَه كَجَر دِي كِرْدِي
يَهُودَا دَا اَرَادِي
خَيْرَان قَلْدِي طَكْلِيوَا
اَوَّل كِيرو بِنْدَه دِي
جَمْر دِي اَكَا وِيروَا
كَنْدِي قَوْلُونَه اَوَّل
اَيْتِي بُولَمِيوَا

عَمْرَانْجَه دَل سَوِيْلَدِي
يَا قَوْت بِيْلَه زِيك وَرْدِي
بِن اَبِي كُون دُونِ
يَهُودَا اَكَا اَيْدُونِ
كُون دُونِ هَم بِيْلَه دُونِ
اَبِي يَامِنِ جَمْر دِي
بُو قَزَل يَا قَوْت دِي
بُو كَرَز وِيْل دُونِ
بِيْلَه زِيك بُو لَمَادِي
اَبِي يَامِنِ اَيْتِي
اَنْدُونِ رُو بِيْل دِي
جَمُون رُو بِيْل دِي
بِر قَرْدَانْ اَرَادِي

کندہ اکلمنیوا
توسی عجیبیوا
یکی سرای یابدردی
همانند اول دکلاوا
اون اوخلون بیله یازا
قوانده یازیلوا
قرداشلریند و کبی
قوانده یازیلوا
اول مالیکه صاندو
اوج عیبی و زردی
یوسف ایجنه کیده
میرده تخیل الوا
قرداشلری جانغردی

هَب قَرْدَاشلَری الد
ابنِ یاسِنه کلدی
سلطان یوسف بیوردی
اوزون قرق عرشدا
یعقوب صور قی یازا
یوسفه نل اولدی
یعقوبدان الدوغی
قیویه اندوغی
قیودن حجره و غی
اون طقونه و زدی
سرای بویله دوزدا
بس قرداشلری کلدی
اندن یوسف بیوردی

اول سزایه کتیوا
اول صورقاری کورتدا
یوقا و یقین دیوا
یوسفه قلد یخیز
قوبونده یازیلوا
جمله هب قورقدیز
سکولری تتره یور
دوز لو نعت کبیردی
بیوردی بین دیوا
کینه انشا بقمندی
قوتله صورقون دیوا
اغلمقدن و کزین
خالرجی اکلیوا

اول واروشک یازورم
رویل یوقاری بقدی
قرداشلرینه دردی
تکمیزم ایشیمز
کیش یا قز فعلمز
باقوب نی کوز و یلر
طوطولدی قودلار
سلطان یوسف بیوردی
اکلرینه قورودی
بولر قو افلندی
یوسف بو کز بیوردی
اشی مجنون کزین
بوصورق کوزین

بشي يميز سيزه ودي
يلان سوزي باشوا
هت جملن اجلايك
اج دوروز اغلايو
اول صورته بگزوز
تاين قلديك اغلايو
قوزاشلرني جغري
بونلوي اوكونلوي
هت بونلوي يدي
بوكون تاين يسيوا
قوكون نعت يدي
دخي دوروز اغلايو
اول اقه بيوزودي

بشي بونلوي صورديك
بونلوي جواپ قوزديك
بشك سوزي كينديك
بوصور تلوي كوزوك
قوزاشلرني وارايدي
ياينق ايني قورت يدي
بوكون يوسف بيوزوي
عين اوه قوزوديك
دولو نعت كوزدي
قوين لرني طيوردي
ديون يوسف ايتدي
اول بيكونلوي يدي
بوكون تاين سويلدي

اول صورني كوزلوي
اول نقشه بگزودي
دولونلوي قافا قيو
سول صورني كوزي
يوسف ايجون قايردي
بش تاين رنده واردي
اونوزدي هم اغلايو
مشالي جاغريدي
بشويجه اونوزوا
كيسين ديوصوردي
ايدي وزغل رندوي
جبر ايل بلكا كلادي
ايروغندن صقلوي

بش انده وارسم دي
قوزاشلرني وارايدي
بونلوي قوز قورت يدي
بيوزانده وارايدي
اونوز اغلايو
يوسف صيديق بيوزوي
واروب سسايه كوزي
بوكون يوسف بيوزوي
بورواجر وكوندي
اكونلوي بقرنيسه
يكو اوغلو سلك درسه
الله تكلي بيوزوي
كوزوي بلدي روي

عمومي فائنه كير دك
صورت سن كسين ووا
ياسن كيك اوغلو نيك
اصلون كد ورو بلوا
يوسف نبي اوغلو كيم
بم اكدرد ووا
قودانن جج وازيد
تمام سكالانكزيوا
بم سوزم اكلانغل
قوداننين اجرووا
شاه جو سيند ورو
قلا نوكه كدرووا
اشده قوداننين بولوا

مثال د ورو وزي
ياسن باقون كوزوم
ايدز جدي كسين
هم يوسف بكنر سين
ايدز بن مثال هم
ميصره سلطان بود
ابن ياسن ايدك
هم ادي يوسف ايدك
ايدز سن اغلامغل
يوسف اوغلو يم بگل
اولد زم سن كوزوم
سكاليله زك ورو
بس ابن ياسن بلدك

اور ورو دي سويوا
اول بن ابي كوزوم
بني اكا قاشيد ووا
آقا سينه بلور دك
وازان كوز ديوا
بز خلوت اوق كوزي
ياسن كلور دي ديوا
ياسن فائنه كيري
دز ايدك كل كزيوا
ول خلوق بيه كزي
يره دوشدي اوغوا
هم انكسي قوجند
فرشته لوط كلوا

او عويدي يره دوشده
ايدز قتي عمر هم
مثال طوبخل سوزم
مثال دوعري وري
يوسف صديق بيور
كدوزي اور ورو
ضابني كيدر دك
مثال د ورو وازوم
عمينه خبر ورو
بس ياسن دور ورو
هم قزاشني كوزوم
بختك وصي كلدي
موز قتي اغلامند

هم برز بيلشد يكر
بر برينه سونيشوا
بابا ما حالي نه اولدي
در نماز صور در خاير
بو كلدي انك بلي
يوسف ايجون اغلو
يكر ايدى دوغشم
انام زحتلو كوروا
ايدى سندر غل دو
انكر ايله او نوروا
قوق بيل اغلا دو
ايدى نجه ايز يلو
اولندي و ز خاير

اغلا سقدن دوديلر
ايولوب او نور ديلر
اندى يوسف ايتدي
قوز دايشنى صوردي
ياسن در اتق خالي
دو قون كون سويلر
يوسف در بن اولشم
هم بو حقي بولاسم
بوكر يوسف بيوردى
قوز اشرينه و ندي
ابن يامن اغلا دى
بوساعت بولدو
هم يوسف اكا صوردي

اولدي ندر ديووا
اقج دانه و غل بولده
افعاله بكر بيووا
هم برينه قان ديدم
اولدي بودر ديووا
ندان و ندر بوادي
مقصودك ندر ديووا
اول قوز اشره كلاه
قانلو كوساك كوسترو
ايكنجه قان ديدم
در دوكي او نظمايو
قوز اشرينه و نغيل
اشر قيلم ندر بولوا

اغلوون قيرين هم نور
يامن ايدر اولدو
قاموسنه ادر ديم
برين ادين قورت ديم
برينه يوسف ديدم
يوسف صديق بورد
عاجب بو ادر دى
ابن يامين ايتدي
سني قورت يدى
بنا و غلونه قورت ديم
او حقي يوسف ديدم
يوسف ادر سن و نغيل
انكر ايله او نور كل

بن سكا او غرو ديم
بويله تدين ايلسيوا
قن دانتارينه وازدي
صورتلوكينين ديوا
بن اول او دن كلور
او توردره اغلير
سكا افسون اولدي
كلدي بنه بنه اورو
بونوري طلكليني سيز
اول اللهدن حلكلونا
يونين اور يوب يورد
دوزلوكلوت كتر
بادشاها لور واز ابد

بوكونده صلح كزيم
هم سني طونسا قيلم
جون اين يامين ديوي
بونلوكوزدي بيلمدا
دربن اين يامين
اول صورتقه بقار
هم قوزانتاري ديوي
يون كوشنه دوندا
اول ايدر نه كوروشتر
هچ ايرق بيلور في ستر
بونك يونسف بونددي
قوزانتارينه كزدي
اول زمان شونيله ابد

كيسه يه كور نيموا
او كلورينه قوروزدي
برينيه او طرو
يامن بالكين قلددي
قوزاش جيم يوق ديوي
سكا قوزاش بن اولم
برينيه اش بيوي
صكره حمدا ايلد بيلور
يونسفه قوشو طرو
التون شينك كتر دي
بونلور قوشو طلكلونا
دوقلرين يوكلندي
بونلوره ديوار سيموا

يونلورن اور تر ابد
التي سني كتر ديوي
ايكتر ايكتر بيوردي
ان دن بونلور او توردي
اش يمدي اغلا ديوي
يوسف ايدر في طغامة
سناك ايله او طرانه
بونك هب اش بيد بيلور
دعا القش ايد بيلور
بونك سلطان بيوردي
بونلوي اغزلديك
سلطان يوسف بيوردي
التون صاغي كزدي

شهر بر دن طشره جوقدیلر
یوسف جالشه دیوا
اول فقلیه بیتک دی
اوخر بق اولدی دیوا
هم قافلیه بیتشدی
یا فافله طورتک دیوا
سلطان یاوازش قیلور
قافله ابر و
کله اوغر ویشتر
اشه کلده ارایوا
عج بر خبتر بلده
خبتر یوز یوق دیوا
اول صاخ قیزله التوندر

الفن ایدوب کتدیله
بی کو بیلوب قوندیلر
یوسف برنج قولور
طوطوب تر کتدیله
جون کیندیلا اطلانده
بونلر بری جاغیردی
یاسو دیشمعون ایدر
بری ندن دوندور
صوردی شینک لیشتر
غایبلو ایش قلمشتر
بونلر ایدر کورسده
هم کله الما دیق
اندن بوقولور ایدر

تیز ویرک بیه بر و
کورب قورقدی جانله
قاسوموز دغر و
بریا وراش قیلدی
ایکی ییل قولیق قیلور
طوطوب مالین لوز
زمانا تانک بکلور
دوق لوش جکوردی
یوکلرین ارشد بر و
جمله یوکلر طردی
سلطان در باقن دیو
انج دخی ارایدی
بسن سلطانا کتور

قیمتی یوز بیلک التوندر
اول یعقوب اوغلدی
بری بیلور اول تگری
اولوقت اوغر و اولدی
سلطان طورتدی انج
کسه انج و کوردی
قولیق ایدور ایدی
قول بونلری کتور
سلطان کورسینه
جوالدرین ارایدی
یامینه نوبت کلدی
ارایچیلر کلدی
اول صاخ انده بولور

قِرْلَ يَا قَوْتَدَانَ اِبْدِي
اَوَّلُ بُوخُوغِي كِرْلَدِي
يُوسُفِي صَمَانِلَدِي
تَمَامُ بَرِيحِ كُونِ كَجَدِي
اَوَّلُ بُوخُوغِي كِرْلَدِي
بِعَقُوبِ ابْنِ اَزَادِي
كِرُو دَايَاة وَزِدِي
كُو كَلَنْدَانِ يُوْسُفِي دِي
يِلَانِ سِيَزَلْدَانِ نَجَرِي
اَنَا كُو زِ الدَّ دِي كُو زِ
هُو لِي دِي وَبِي صَا دِي كُو زِ
بُو كِرِي يُوْسُفِ يُوْرُدِي
زِي دَانْدَانِه اُوْرُلُفِ دِي دِي

دِي لِيْمِ التَّوْنِ قِمْتَلُو
يُوْسُفِ قَوْلُو نِه بَعَا دِي
اَنَا مِسِنِه دِكِرُوا
دَايَاة اَز دِي كِه كَلَدِي
دَايَاة كُو سَدَرِ مَسُو
بُوخُوغِي اَنْدَه بَوْلُو
اَوْ عَرِيْقِ اِنْدِرْ دِي
يِلَا نَجِي لَرِ سِيَزِ دِي
قِرْ دَا شِي كِرِي قَوْلِ دِي
كَبِيحِ اَوْ غَلَا زِي الدِّي كُو
بِهَا سِي نِ حَرِ فَرِي سُو
اَوَّلُ يَا بِي بَغَلْدَانِي
اَبِي بِيْلِ يَا سُوْنِ دِي

سَلْطَانِ بَوْلُو بَقْدِي
قَتِي قَتِي صُنَا رِلْدِي
بِنِ سِي زِي اَفِرْلِدُو
بُو اِي شِي سِي زِي اَوْتَا
بَوْلُو قُو اَوْتَا نَدِي
بِكِرْلُوِي صَا رَزِي
بَوْلُو اَيْدِرْ نَوْلُو كُو
سَلْطَانِ بَرِ دِنِ اِي شِي
قِرْ دَانْدَانِي وَزِ اِبْدِي
اَوَّلُ دِي اَوْ عَرِيْقِ اِبْدِي
اَوَّلُ يُوْسُفِ اَوْ عَرِيْقِ
دُوْرْتِ يَا شِنِه جُوْرِي
اَوَّلُ دَايَاة سُوْرِ اِبْدِي

اَعْرَبِي اَجُوْبِ سُوْرِي
قُو سِي قُوْرِ قُوْرُو
حَقِ تَخْرِيْمِ وَزِدِي
اَوْ عَرِيْقِ اِبْدِي دِي
بَا شِنِ اَنَا خَا غِه قُو
قُو سِي قِمِ دَرِ يُو
بُو اَوْ غَلَا نِ اَصْلِي اَبُو
يَا مَنِ اَصْلِي دَرِ دِي
هُمِ اَبِي يُوْسُفِ اِبْدِي
بُوخُوغِي بِنِ دِي حِيْلُو
دَايَا سِنْدَه دُوْرِدِي
بِعَقُوبِ كِرُو دِي لِنُو
بُرِ بُوخُوغِي وَازِ اِبْدِي

كَمْ كَلُورَسَه قِرَابِي
هَمْ هَوُورَا حَقِيقَتَه
هَمْ كَمْ اَنْوَنَه اَيْشَتَه
يُوفِي كَرِي يُوْسُفَ سَتُوْرِي
بِحِي اَوْغَلُوْنَه دِيْدِي
وِيْدِي اَفْرَايِمَه دَغْلِي
اَز قَارِي سِي صِيغَاغِي
بُوْنُوْرَهَب غَاغِي اَوْلِي
اَز قَلُوْبِيْن صِيغَاغِي
يَا هُوْرَا سَاكِيْن اَوْلِي
قَلَاغِي هِيْمَن كُوْرَسَدِي
يَهُوْرَا قِي يُوْسُفَ
اَز قَارِي سِي صِيغَاغِي

شَهْرِي طِي دِي دُو كُوْرَا
قَارِي قُوْب حَمَلَه قَلَسَه
قِرَابِي لُوْر دُو شَرَقُوْرَا
دَايِنْدِي قَلِيْن بِلَدِي
اَتَكُوْرَه وَاَز غِل دِيُوْرَا
سُوْل اَوْلُوْرِنْدَه دَغْلِي
اَيْشَلَه دِيْدُوْرَسُوْرَا
اَفْرَايِم دُوْرِيْب وَاَزِي
كَنْدِي كُوْرِي يَمِيْسُوْرَا
سُوْرِيْلَه يَطَاغْت اَوْلِي
مَجَلَسْتَدِي طَلَكَلُوْرَا
اَيْشَقِي نَسِيْلِي يُوْسُفَ
كِيْدِي كُوْرِي دُو كَنُوْرَا

اَنْدَن بُوْنُوْرَا اَيْتَدِي
يَعْقُوْب اَبِي سُوْرَدَا
اَمِيْدِي بُوْنِي طُوْمَغْلِي
بِيْرَدِيْن بِيْمِيْن اَغْلِي
يُوْسُفَ اَيْدِي كَمْ اَوْلِي
يَا زَقِيْسَ زَبْغَلُوْرَا اَوْلِي
بُوْنُوْرَا اَوْسِيْدِي كِيْدِي
بِيْرِيْن دَر لَدِي سَلُوْرَا
كَلِيْنِي بِيْرِيْن قِلَا لُوْرَا
يَا زَا زَا بِيْرِيْن كِيْمَه لُوْرَا
بِيْن بُوْسُفَ وَاَز اَيْمَن
دِيْنْدَا فَنَه جَمِيْقِي كِيْمَه
اَوْ نُوْمَا شِيْدِي زَسُوْرَا

اَنَا سَلْطَان بِلَدِي
يُوْسُفَ قُرْدَايَشِي دِيُوْرَا
هِيْمَن زِيْنْدَا نَه اَوْ رَسْغَلِي
اَنَا سَمْن اَغْرِي لَسُوْرَا
بِيْرِي يَا ز قَلُوْبِي قُوْرِيَا
اَوْلِي غَاغِي اَوْلِيُوْرَا
قُوْرُوْرَا دُوْرُوْرَا
اَوْ نُوْرُوْرَا بِيْرِي زَانِيْسُوْرَا
سِيْلَاغ بُوْلُوْرَا اَلَا لُوْرَا
يَهُوْرَا بُوْرِيْلَه دَسُوْرَا
اَوْلِي زِيْنْدَا نَه كِيْمَه لُوْرَا
زِيْنْدَان اَيْمِيْنَه حَمِيْقِي
قُوْرَا خَاظِر اَوْلَا سِيْمَن

سین چچون جاغیزمدک
صوسینی دوگدوا
عظیم این اولد بیلک
بنیم از قام صیغایوا
شهرده پیغمبروان
ایش بواشی طکلایوا
بوندری قودودوا
هیت برله قورقدوا
بن دن کوجلو یوقدا
کدوکی زی او یوقدا
قایوب کوشکون او
یقلاغنه بشلایوا
درکی مرش ایدی

بونلر اید ز نه اولدک
شهرلی قریمدک
سودا ایدز وارک
بنا وغلان کلدی بیلک
بونلر اشیدب عجان
قوسی سویلشورک
سلطان برکیشیلد
هت فاشته کوزدی
اید زشویله ضانور
اکریبی کوز ساکوز
بوکوز یوسف حقیرد
سرای قونتر دی
سرای شویله بلک اید

اولدی بونلر قورقو
اناکوز اغیرلد و
بری کوزی قونایوا
بریکوز اوغرو بولده
صوجو اچون قیایوا
جون یوسف دستور
بریننه شویلشوا
سین وارک اید و
اتا سوزنه دویدوروا
بیلک یامینی الاله
انامه کوز کسوا
تمام او کوز اید
برین برین قوجستوا

شول قدرک تتردی
یوسف در حقیقمد
قوکوزی قیرازدی
بن سیزی اغیرلد و
بن اول یامینی توند
بونلر قویلورادی
قوسی طشر جقدی
بس یهورا ایدی
این یامین طونولدی
بن بوشهرده اولام
لله سوز بوند اولم
بونلر کیدوب ورط
بعقوبی هم کوز اید

ابن يامين كلمدي
كلا يور لورمي ديوا
ابن يامين كلمدي
او عمر لوق ايتك ديوا
دور و بن عقلي كيدي
فا قيوبن صور فرايوا
النديان الديقورمي
او غر لغني كوروا
تحقيق بلمز زردوي
بز النون كيله كز لور
فا فلدن صور زسين
بوننه بز اولدوق دغر
عמודايه نه اولدي

يعقوب بونلره صورمي
يهاودا كور عتدي
او غلنلري سويلدي
اول سلطان ابي طوبدي
يعقوب بوخ ايتدي
او غلنلري سكوندي
سيز كوز له كور دكوردي
حقيقت بلدي كورمي
او غلنلري ايتدي
يوكي ايجر بولندي
بزه اينا مزايسك
اندى بللوييله سيك
يعقوب ايدر اول اولدي

يامني الامر ديوا
سختا يندن اومارام
كوكلور ميسين اوما
جواب وين كل اي مختار
بين دني بلديرو
بنم قيق يلك ودا
صوكي فر خلك اولور
صبخ اوسيدين كشمين
فر ان ايجنده بللوا
حق امري بضايسم
اوسود طوطا مومونا
او غلنلر عجيلدي
ديلندن كيمز ديوا

بونلر ايدر اول قلددي
يعقوب ايدر ديولر
اوج او غلور بيله كور
او غلنلري صور ديولر
سني بجه ورك خبر
يعقوب بونلره ديوي
هر نصيب كم كلا
لم كلا مر الله ديشين
اومارين كافر ديشين
بن اوسيدم كشمين
طاموا ايجر قلايم
يعقوب بوسوزدي ديوي
فرق بلدي بوسوف اوي

نه حور يوزين كورين
دوين كوين اغلايو
اوريدب اه ايدى
فريتهلر اغلايو
حسرت اوينه ياقدا
داغلا طاشلر اغلايو
دكز دكي بالقلاز
هت يعقوبه اغلايو
حسرت اوينه ياقدا
خالقينه بلواروا
جانمي الغل ديوا
يا يوسف يلدز كل
طاقم كيدي ديوا

نه سنى اني بلور سين
هان كوز سين قلو سين
يعقوب بوخ اشكدا
اهي كوكله جفدي
بسن يعقوب دروب ورت
اولقدر كم اكلدي
جانوز زمان كلز
موملر منا فقار
بسن يعقوب دور ورت
بسن يعقوب دعا قدا
جفا جانمه اري
يا بغم جانم الغل
شوبني اغلا نمخل

هم ابي كوز سوز قلدا
الله سدد ديوا
برسي انده قلدي
درد مراوخ اولدي بو
يعقوبه انجي كلدي

يوسفه حسرت اولد
انان قتي بوكلد
بين اوغلو وسلطان الله
يوسف بلم نه اولدي
دعاسي قبول اولدي

تضرع يعقوب

يعقوب ايدرز كان زمان ايلكل
رحمتكده ينه احسان ايلكل
سنى ايشركه بن بجانه فولوا كي
طوب يوزايح خانه قيطان ايلكل
ايلر ووزويم بر ايدى شمدي اوج
اى جلا بيم ايشه انسان ايلكل
ابن يامينيله يوسف يوزون

اولود وولته ايردي
 يعقوب ايكينج صوره
 بكاييت كل ديددي
 اندن عزرايل ددي
 بكلاحق اضمارلددي
 يعقوب ابي ايتدي
 زاري زاري اغلادي
 اي بيم كوزم نوري
 ابي ياصمغ قودي
 اياك كلوزم يمشي
 ابي ياصمغ اشهي
 كوزم كوزم اولد
 صراوب بكمه صولده

نعت ايجرم اوتوروا
 يوسف قنده دوردي
 بن دخي بيلام بيلوا
 دمكلاك يوز اللاد
 سن يا قنده فاشوا
 يوزين محرابه اولد
 بيم يوسف ديو
 يابم نفسم حوري
 جق ارض يوسف ديو
 دولدوزان طقوزياش
 كوزم يوسف ديو
 ققودن كوكلوضولده
 سنكچكون اغلايو

كستروب بن بني شانان ايلكل
 قيمو طوبن كيه كيه اريدوم
 ايشو طوندن بيمعزبان ايلكل
 فاتح الابواب خير ياريتكنا
 اول قسوله بيمرر ماز ايلكل

بركون عزرايل كلدي
 يعقوب اغلايو بصوره
 يوسف جانن الادي
 قنده يكي بلدي
 عزرايل در اللاديم
 قنده يكي بن بلدي
 يوسف ياشاه اولد

يعقوبه سلام ورددي
 يوسف يندك ديو
 يوسفه دخي ديري
 دكل بيلادي پرو
 صاغلي اولده معاف
 اندك مقامي بيلوا
 اللهم ياري قلدي

سني بندن الدبير
فورده پيد بزدك ديوا
بني فني اغلانداك
هيچ بگا بلبدر مسيوا
هم سني هيچ كوزر سيم
ديوب دوشدي اوغنوا
اوغلانلارين هب دردا
كيدر بيسيز ايسينوا
ينه سنن خبر الداك
هيچ ابي او نونما سوا
اينق ابي اكاغريل
كندوني اوكتليوا
اغلمقدن دكرن اام

قوداشلارك كلد بليز
بني جنق اغلانديليز
بندن اين بليوب كندك
خبري سنن ميرانداك
بن قوز قوزم كوز اوتم
اخري حشرت قلام
دوردي يعقوب اوغوز
يوسف اولادي ددي
اوغلانلر ايدرز نولدك
اغلا هلاوك اولدك
يوسفدن او منداكل
يار قذر اغلام اغل
ايدرز اميد كسمرام

كيري به وارا كبروا
اول قوتوك واز ايدك
يا سيم كتر ديووا
يا شمعون ابا ورسه
ميصر خالقين قوز قودوا
جر بيسي قرينا كوز
الوب بكا كتر ووا
سكا ويزالم خبيري
ايشبو سوز كو سوا
بن دن كوجلو اركوز
اندن قوردي بن قوا
دوروت قلم ودر دودا
اوطر بني باز ديوا

خالقدن ديلوا
ينه يعقوب ايندا
هيچ كسيه ورسدا
يهودا بر حقيقرسه
جماله كوز جملة قلسه
حصار بني يقسا كوز
اوغلون كتر سنا كوز
ايدن اول اوغلانلري
ايشت ايشبو اشلدا
بن بوندن اذن وارق
كند و مزي او نوطدق
يعقوب دايه به دودي
سنن شمعون بيوردوم

بِرَافِقِهِ مِنْ اَيْدِيهِ
اَوَّلُ مَكْتُوبِي اَيْلِدِ وَ
يَهُودِي بُولد بِلِك
سُلْطَانِ اَوْ كُوْنْدَه دَر
اَوْ بُوْب يَتِي وَ زِي
نَه اِيْر اَوْ لُوْر دِي
بَايْسِنَه اَوْ بُوْب قُوْر
اَوَّلِ يَتِي اَوْ قُوْر
يُوْسُفِ عَمْتَدَنْ اَيْدِي
بُوْنَلَرَه سُوْر سُوْر
بَنْدَه يَتِي وَ زِي
سِيْر دَه اَوْ قُوْر
بِلْدِ كَجَه هَم اَوْ قُوْر

اَوْ غُلْتَلِي دَر اَيْدِي
كِيْد وَ مِصْرَه وَ زِي
تَمَامَه مِصْرَه وَ زِي
بِسْنِ سُلْطَانَه وَ زِي
قُوْر بَا بُوْقَلْد بِلِك
شَاهِدَه نَظَر قَلْد بِلِك
سُلْطَانِ يَتِي اَلْدِي
بُوْنَلَرَه خَيْرَ صُوْر
يَتِي خَيْرَ اَوْ بِلْدِك
كُوْر سِي اَوْ زِي
يُوْسُفِ بُوْنَلَرَه اَيْدِي
كِيْسَه اَوْ مِصْرَه وَ زِي
بُوْنَلَرَه اَيْدِي كُوْر

حِيْضَه نُوْبَه اَكْلَه وَ
بُوْنَلَرَه صُوْر وَ زِي
كِيْسَه يَتِي بُوْر يَتِي
يُوْسُفِي صَانْدَه بِلْدِي
اَوْ جِ عَيْبِي وَ زِي
بِرَافِقِي صُوْر وَ زِي
كُوْر اَجْرَه كُوْر
يَتِي نَه دِي كِيْسَه وَ زِي
فَايْسِلَه بِنِ بَلَلَوَا
بُوْر صَرَبِ يَتِي وَ زِي
هَم مَعْنَا سِي بِلِك
بِرَافِقِي سِي وَ زِي
اَوْ جِ عَيْبِي وَ زِي

مَعْنَا سِي بِلْدِ وَ زِي
يُوْسُفِ مَكْتُوبِي جُوْر
بُوْر يَتِي اَوْ قُوْر
بِسْنِ يَتِي خَالِ اَلْدِي
بِسْنِ بُوْنَلَرَه يَتِي
اَوَّلِ يَتِي اَلْدِي
قُوْر سِي اَوْ قُوْر
يُوْسُفِ بُوْنَلَرَه صُوْر
اَخُوْر اَلْبِيْنِ اَيْدِي وَ زِي
بِسْنِ بُوْنَلَرَه اَيْدِي
اَوْ قُوْر اَمَا يُوْر وَ زِي
بُوْنَلَرَه اَيْدِي اَوْ عَمْرِي
بِرَافِقِي يَتِي اَوْ قُوْر

له در هج بلور مسر
يوسف ايدز نه سويلر
يوسفي ديلمشكر
براق الور كشمسز
انلره بر افشسز
هم اولدور لم ديشن
ادي هوذا اميشن
قبويه بر افشسز
بزمالكه صاعشمسز
يوسف بويله سويلد
دوئوب بونكره صور
قوراشلري سويلدا
بزخطا قلدك دي

بونلر جواب وريصوا
اشبع فاس اون قوراشلر
انا سيندن ايروا
انكي في المشمسز
هم صوجعز وريصوا
بريكوز قياماميشن
يوسفه اول قيايوا
جقار ووب قول ديشسز
بها سپن خرايويوا
اول صاغ جافز وريصوا
بوايشلر كرجكي ديوا
بوصاغ كرجكلدز ديوا
انا مزي اغلدا ووا

قاسود لالطونولدي
سكولري نتر دي
ديديك قول صاعمدين
اوج عيني بن قلامدين
اندي يوسف يوردي
التون ميل اله الدي
يعقوبك اوغلندي
بلور كجيش انشاري
سز را صي اولور سز
هب خاي بيلور سز
بونلر هب راضع اولدا
صاغ بركه اوردي
يوسف ايدز نيلور سز

كيزلوي صر زدي
سلطان دن هم قور قور
بويبي يازمدق
جب يموز يوق ديوا
التون صاغ كجدي
صاغ قاقدي جندو
اشبو صاغ سوز كدي
سين سويلر اكلدا ووا
بر قولة دونو سيز
بز صور ايدز جافز ووا
يوسفي سيل الدي
اوتق اول صاع جافز ووا
صاغ نه اوتق كيزلور سز

قیعودن قور تارین
ایندی یوسف صیدیق
ایر کور دی بی خالیق
بونلر بونلر استدی
یوسفدن قور قوردا
یوسف ایدرین یلایم
جفا کونه قتلا اذم
بونلر در یوسف نکل
تکریه شکور قلع
یوسف در باغشلازم
هم سزج اخرا لدم
قوسوی کور شد بلم
اوتور ب سونشد بلم

کولوم سزج اویدوا
قوراشکوز قور تحقیق
هم ایلدی دوقالتوا
قوسوی یوزین دوشدا
اندملری تدر شوا
سبحانیه صغید
اوتور د سطان اولوا
صوحجن باغشلاخل
قلدی سنی دوقالتوا
خطا کوز دن وز کلاد
کلاین بر واکور شوا
قاروشقوب اغلاشد بلم
بیرینه سونشوا

یوسف ایدرین بکوز
یلان بی یازدی کوز
اندن اصلیم دوشین
بونده یلان سوبلر
سلطان یوسف بیور
افاجه اصک دید
بونلر قور قور قور بلم
قوسوی تدر شد بلم
یوسفه یلواز د بلم
قوسوی سوبلدی بلم
یوسف دور مدک
بونلر کوز بی شتدا
دو کوز بالله کینین

قوراشکوز صاند بکوز
منه تکریدن قور قور
تبعیمز ایدر دوشین
بکاکلوب او کونوا
کوز لری بی بخلدی
بونلر قور قور قور
یا ایلب اغلاشد بلم
بکوز لوی صارا روا
زنا زامان دید بلم
صوحونه اقوز ورو
یوزون کویوندی غلاد
بونلر بقلدی سوبلر
بلدی بکوز دوشین

يعقوب اوده حسنه
بوزلري كله ديسوا
كوتلكيني حقردي
اناسين سويندرو
يوسف يالنجاق ايد
يا يوسف كيكل ديو
هم يوسف الويكيد
يالنجقدن قورناروا
اناس اولد ترا ولد
بلورسپين كنه اوغورلو
يوسفي اسپين ايد
خالقنه يلو ارو
بركنه اوغور ايردي

بولن بوزده صحبته
كوزي قولاي بولده
بوزك اول يوسف در
اشپدك نلن فلدي
اول وقت قويه كوز
جبرائيل كوتلك ورس
كوتلك اوچاقدن كلده
اني كم الله ويردي
اول واقت يوسف طرد
يعقوب قراواتش ايد
كه يعقوب اوغور صانده
اول قراواتش اغلدي
اول اغلويور دوردي

اغلا سپين بچيليو
دعاسي قول اولدي
خاجتك قبول فلوا
يعقوبك كوكلون ايد
اغلا سپين بچيليو
اوغلو كه قاوشد اير
يوسفيني كيرنرو
او تورب هم صبر ايد
يوسفى شتولا يوا
هم يوسف سلطان اولد
بشير در ادي بلوا
يوسف ابي بلدي
اول قولين اغرايو

سور و كندن ايردي
كوكندن اكا اون كلدي
ديلمين ويرامه دردي
سور كندن ايرامه
يوسفيني كيد رامه
بن سني سويند رامه
صكه اوكوندورامه
قراوش بول بلدي
اغرا اول اوغورن كلد
هله ديم بك اولدي
بن تاخر دن قول اولد
ايدك بنيز ايدك
اولو ايشله قود

كوميك كمين بيله دروي
انامه الت ديوي
جفده ياننه بعدي
انامي كوستي ديوي
يوسف فوسفين الله
انايسته فوفوروي
يوسف فوسفوكلا
يوسف فوسفوكلا
اول اوغلندرينه دك
سويوب ملول اوليوي
سندك سوكوكوي ورتوي
اومارامه كلاه ديوي
اول قول كغافانه كلاه

بسي يوسف يعني يازوي
اول قول اينده ورتوي
دخي بيمس دن جغدي
الله نيار قلدي
بل بونده خاطر اولدي
اون كون ايلوكله
يعقوب ديداي اعلاه
يعقوب بيلوين كوله
بني بلان ايله ملك
سوزو امانتكر اولك
اوغلينقلر ايتدي
كوكلا ككه دوشه كلاه
بسن دخي اون كون جغت

صوده كچك يويوي
يوقول فاتنه كلدي
عورت باشين قلدي
يوقول عورته صورت
ايدي وزنجا وخرولا
يعقوب قيقوي قتي
نه صورسين او ترو
يعقوبي صالي وركل
يعقوبه مشتولايوي
يوزين كوكه قالدري
وغده تمام در ديوي
وغده سنك ندوي
بيلم برع اشيدوا

مكر بر عورت كوردي
اغلا يواور ورتوي
عورته سلازم ورتوي
عورت سلازمي ادي
يعقوب قنده ورتوي
يوكز عورت ايتدي
كسيه باقم ديوي
يوقول ايدر اينكل
يوسفدن كلدم بلكل
يوكز اول عورت دوي
رتي ريوب يلوز ديوي
يوقول عورته صورت
ايتكل بلكا ايندي

فَوَيْسْتَهُمْ طَكَلْتَنِي
بوعورت اوع روتنه
تَمَامُ كَيْمِ اَوْ كَلْدِي
اول بنير سلازم ورتنه
الوب يوزينه اورتنه
يعقوب بشيري كورتنه
بسن بنين ايدي ورتنه
بسن بي صانديك ورتنه
بخطانا مندن ايرلدورنه
شمدي اكا قول اولدنه
بسن يعقوب اور كورتنه
بند بنير صوزدي
بشيري ايدني كسقي

كَم كُورِسَه عَاجِلِيو
بشيري اوز نجه كلدي
كُورِسَاقِ يَعْقُوبِ ورتنه
اورت ورتنه اورتنه
ايكي كوزي اجلدي
صورتني بن كيندي
اناي الذي ديك
بوسيفه سوزكني
اخري يوسف بولدورنه
ايسته كلده مستطوجو
نارزي نارزي اعلا
عرب لوق نجه ديور
دوشغوز غريدي ايش

بوكز عورت ايندي
بن دعا قلدنيم ديوي
خاليم وعده قلدي
هرنكم عورت بلدي
ايدني مستطوجي كلدي
بشم اوغلو كلمدي
بوقول بينه ايندي
اول عورت جواندي
بوقول بينه ايندي
اوغلاق ايسته بن ديوي
اولسكبن اور ورتنه
عقلي كيد وين كلدي
بسن ايكسي فوجشدا

بنا اوغلو يعقوب صاندي
سبخانمه يلواروا
كوكدن اكا اون كلدي
اخي قوله سويليوا
يعقوب سوزندي ديوي
ايدني بن نته قلووا
اوغلو ادي ندي
ادي بشير ورتنه ديوي
وعده تمامه ايندي
كل كور ورتنه ديوي
اوغلو قوجوب
بند ورتنه سوزيوا
بولكن نجه اعلاشدا

غلاو

مصرده نجه اولوا
قره اشكر بن كورد
اطراف طر ميلان بگلدوا

قره اشكر بن ديالوم
يوسف سلطان بيورد
اغر طونز كوردوا

مكرد خضر بين بولوا
اوي بي جعفر فكم
بسبح الله بسبحلا يوا
بن مصر لوسلطان
بجان با نام دونوا
يعقوب بي اولوم
بي اوقورد يوا
بورين سجد به اولوا
شان اولوم سونوا

مكرد كورد يباغه
يعقوب كوسلكي جدي
اجوب الي اوقورد
ان دن صكن دوزني
صديقه سون بي
بصرك اتع يوسفم
ابن يامين اشكر
يعقوب بي اوقورد
تكريه شكرد قلدا

انا مي الوت كلوك
بخم اهله دن ديوا
عني نعمت كيدوا
عذر لوي ديلوا
هم قول ديوس صاندا
سكرد يوز بيك جربوا
سنگ كوكلو طيغلا
باغشله صوجوموز
حطاكوز باغشله
يا زغكري فاسوا
اوغلندري ديلدي
بميش اوج باش طبطوا
مضرم باقين كلديك

ايدر امدي سيز وار
كنه قالماسين بيلا
اوغلندري اكلند
اتا يامين اويدي
سندري يوسف اديق
وار ديق بادشاه بو لدق
اشته زيار قلو اولدق
تكريه اولور اولدق
يعقوب د علف ايلدق
يز غايسن صمد دق
يعقوب دوقه به بند
حبل حشم قالمدي
اطلا بون وار ديلدق

يعقوب يوسف كوشه
بوتلر نجده اعلمشدي
هله ينه دور دور بيلر
هودي بيلشد بيلر
فوت بوتلر دور لشدي
ديد بيلر قيق بيل جده
سن بوتلر مضرة كوت
يوسف اوغلاري كلد
يعقوب ايدر بوتلر
ذليجا دن اولد بيلر
اندن ذليجا كلد
يوسنه لايق كور كور
ذليجا در يوسفه

يوسف تار بوتلر
فرشته تار طلكلدا
ايكيني ينه كور رشدي
بر سر ينه سونديتوا
چن بلي سونلشدي
بعضيلر يمتش ديوا
يوسف كوشكونه كور
دده سيلاه كور ووتوا
يوسف در بيم بوتلر
كلدي سجين طا بنوا
يعقوب هم اي بلي
يعقوب ينه سويونوا
دستور وزير هم سينا

اوغلاري كيد بيلر
ايدر لر عفو قلغل
يار غمير ديله كل
سنا خاندن ديله
فوا وحقاق ديلدي
سلطان يوسف افشا
اطلا بون فر شوكلدا
نان اطلاق كشنه شور
بشارت كر قيلنور
تمام كم يقين كلدي
اناسين اغر لدي
ايكيسي سجده قلده
هم دنج يقين كلدي

اناسينه يلوا راو
بزي حقدن ديلكل
هت يعقوبه يلور
غفراي بر لغادي
يار قلور دن قور قلور
اناسي يقين كلدي
جري لشگر بيه يورا
بوري داو ز جالوز
يعقوب ايجون صلور
يوسف اشدن ايند
حق برينه كدر ووا
يعقوب دور دن ايند
بود ولته دكورا

التونلو طونلو ورو
انام بيمبر وروي
صبح الكا بود صيول
ايرق اوه ايت سوي
كخاندنه كي بنالوا
كخنده بجه وروي
اوه صيفانك بلدرو
انده بز او يايد وروي
تمام شوياله بكر بو
يعقوب وور ورو
عجبوب طكلبو
بم اويمه بكر ورو
يايدزو ديكر بو

قولق قلام اناكا
انده يوسف ايتدي
اول بو يوسف وروي
اغزلق ديكر سنك
كندي اوينه بكر سنك
انده ذليخا صوروي
اول يوسف ايتدي وروي
اول ذليخا بيوروي
كخاندنه كي كي ايتدي
انده كلوب او قوب
اول او ايجته كروي
جوب يعقوب او قوب
مكر ايتدي ورو

اوغلندي وروي
يعقوب كروي
بني بواشي يما ورو
بويكاز ايسوا
از به ايتكي كز كل
بم ايشوا اولدو
يعقوب ورو
يعقوبه انده كرو
كلدي يوسفه بيان
بر سوز ورا ورو
بابا كا سويله وروي
بم او دامه ورو
هم بر قوجه ورو

يعقوب انده او ورو
ذليخا طعام كز ورو
بوز يكرمي يا شا ورو
هم خوشلق ايشا ورو
بم بوشني ورو
هم بكان ورو
ذليخا ايتدي
هم جن خذ ستار ايتدي
بم كور وروي ورو
ايتدي يوسف بلهيه
بس اول بيان ايتدي
الموب بين كل وروي
يعقوب بر بيره كلون

کجش اشکری قاموا
آنا سینه سوئیلدی
بر وار سکن اکاروا
هم زینداندن جیوروا
وارالم سوز سوئیلور
حطاسوئیلدک دیر
بود ولنه بل نلوروا
ریان اوینه وارلم
درلو خبر سوئیلنوا
کوزکولو فوجا کوروا
نقدز یاشین دیورا
ایشیکل یایزدی
یوزیکری در دیور

انوکله سوئیلن سین
بوکوزوسف هم ددی
سیری ریان او قوروا
اول بری اغیرلدی
یحیی بکا و بریدی
اندن یعقوب ایلدک
سنی تگری اگوروا
هله سوزم صیما تم
اول فوجی هم کوروا
بسی بو نلر درت ورت
فوجه یعقوبه صوروا
اگا یعقوب سوئیلدی
یاشینی ایدی قردی

یلا نینی یاشیم تو
یلان سوئلدک بتوروا
قمان یعقوب بکلده
یاشک نه دکلو دیور
یوزیکری مزی دی
یلا نینی یاشیم دیور
دوادغینی دبر تدی
کوسی اوزده ایقلور
بوکوز یوسفه صوروا
دکل بکلدیسی توروا
آنا کوزکوز دیوروا
آنا کاسوئلده دیوروا
اگا کبی اوکلاروا

غارم العا ایدی
یاشین ارتق دیور دی
جون ریان او یله صد
بو فوجی به صور دی
یعقوب یینه ایدی
غارم العا ایدی
یعقوب یاشین قلدی
فوجه نلر اگی وشد
ریان بامون کوروا
اگی نجون دیور تدی
یوسف اگاسوئلدی
اول بکل یلان دیور
بر دغا قلسون دیور

هم سزاف ديبي طووس
هم اصي ستون اولوا
هم اسحقن اولوا
هم كن بيلان سويلوا
اتاسنه سويلوا
الاکني اولوا
قوجه الاکي اولوا
که حکدر يعقوب يوا
ياز وعين باغستانه
احل قاجن يوا
يعقوب سخر ورو
ذوال وقتند يوا
قوجه بقر وفتنه

بوقه جاکم حق ياشن
قاموسوزي اخرا
يوسف در يعقوب يوا
کم اکا بيلان ديسنه
بوکر يوسف ايدي
بن دعا قلخيل دي
اول يعقوب دعا قلده
بوکر قوجه سويلوا
جون يعقوب بن طله
بوقه بيه صورت
جبرئيل ايضوب کلده
يعقوب اکا بيلان دي
يعقوب اولوا دي يوشه

قوجه دوستدي جا روا
غار و اوشن کور
زيان قاتنه اولوا
يعقوب بي يوردي
کن صابوب کز يوا
هم زيان دخی اولوا
سنده لور سوين
اوغلون بلوب سويلوا
اختر وعده بقلشتوا
در سلامه قلدي جليل
وعده بقلشتدي ديوا
بوندن سن ايله سفر
اخري انده قلووا

کون ايردي زوالده
اون اشندي کلدي
کوره سيني کز ديگر
يوسفه خبر اولدي
اول غاري يوردي
يوسوز کز تا اولدي
يعقوبه زدا کلدي
يعقوب بصره در
فرق بيل نماه يوردي
بن کون کلدي جبرئيل
ايدر يا يعقوب بلکل
بن کز کل بومضير
انک قاتنه در و اولوا

يوسف في اوقودي
سوز و جي اشت ديوا
قرارنامه ميخوره
اخري كشكل ديوا
اوغلندي الذي
كنخان از نوليوا
اغليوا اكرودونده
وزيزلوا اوكليلوا
كنخان البته كودي
اوي اجرم او نوروا
اشحق سينه وردا
بس فانوب الله دوروا
برج كون درك دوروا

يعقوب ابي اشندي
بوخبري ايتدي
يعقوب ايدز يوسف
بوزر كل مؤينه
يوسف سنلدي
ميردن جقوب كندا
يوسف الكا كوردن
كلوب سزايه كلدي
بوكر اول يعقوب
برج كون انه دوروا
بركون اول يعقوب دوروا
برج فرشته كودي
اوغلندي به دردي

بوتله خبر كيشوا
طابو سزلا دوروي
خبر صور سز ديوا
تكري به بيوروي
وارا كيري بي دوروا
در لو قوقوسجدي
يعقوب كوردعا يرووا
اول سينه كير دوروا
بوسلكت اومه ديوا
بوسينه كير ايسلدا
اندرن كله ساين برووا
جسد الله ديوب اجدا
خاني حقه ورووا

بر در وارين ديوي
يعقوب بوتله وردا
بجه ساين قزر ديوي
فرشته ايتدي
برد وسنم اولور دوروا
سيني نما در ديكن
خزله دوشديكن
يعقوب ايلر وارا
فرشته ايلر قونادا
اكر سن اولور ايسلدا
بوشراي اجر سلف
يعقوب صنونون الله
اوغونوب يره دوشدا

أَوْخَاقِ طَوْيْنِ صَرِيحِينَ
أَوْغَلَنْدَرِي هَبِّ كَلُوا
أَنَا سِينِي كُورُ دِي كَلُوا
أَنَا لَرِي قَا يَوُ وَا
أَيُوعِي أَكَا أَوِيدِي
أَيُحَقِّي يَا فِينِي وَوَيُ
أَيُوهَمِ أَيْحَقِّي مَخَارِ
بُونَلُو هَبِّ أَدِي فَوُ
هَمُّ يُونُفِي بُولْدِي كَلُوا
أَنَا مَنُ أَوْلَا دِي وَيُ
أَغْلِيوِينِ أَوِ أَيْدِي
بِنِ يَنْعَمُ قَالِدِي وَيُ
اللَّهُفُ دَن سَلَاوَمِ قَلْدِي

يُودِي أَوْلَا مَرِ شَهَلِي
تَمَامَ خَاظِرِ قَلْدِي كَلُوا
أَوْغَلَنْدَرِي كَلْدِي كَلُوا
زَارِي زَارَا غَلْدِي كَلُوا
بِرُفَا يَلُرُوا كَلْدِي
بِعَقُوبِ مَخَارِي قَلْدِي
بِلِكِ أَدِي نُووُ شِينِ وَوَا
صِيحِ يَعْقُوبِ يَا قَوْلِي
أَوْغَلَنْدَرِي وَوَا دِي كَلُوا
بُوخَبَرِي وَيَزِدِي كَلُوا
يُوسُفُ أَيْ أَيْشَتِي دِي
يَا نَاوَا آخِرِي قَلْدِي كَلُوا
خَبَرِ أَيْلِ كِيرِ وَيُ كَلْدِي

دِي نَاوَا سِينِي دِي لُورُوا
هَمُّ عَمْرِي كُ تَمَامَا أَوْلَا
أَنَا كَا قَا وَيُسْتَدِيرُوا
سَبْحَانَا لِكِي صِيغَلِي
أَدِي نَعْمَتِ يَدِي وَيُ
أَوْغَلَنْدَرِي هَبِّ كَلُوا
أَدِي دُرُورِي أَغْلِيوَا
جَمَلِي خَلْفِي طَوِيرُورُ
يُوسُفُ مِضْرَعِ وَوَا
جَمَلِي أَيْشَلِكِ بِي كَلُوا
مِضْرَعِي قَلْمِيوَا
يُوسُفُ سَلَاوَمِ وَوَا
أَجَلْمِ قِيَانِ دِي وَيُ

الْمَيْشِي بِلِ دِي قَلْدِي
الْمَيْشِي بِلِ دِي كَلْدِي
جَمَلِ عَمْرِي بُولْدِي
مِذِي يَا يُونُفِي وَوَا
أَدِي سِينِي وَوَا
بِيَسِ يُونُفِي أَوُورُورُ
أَتَا سِي أَوُورُورُ
بِحَبِّ نَعْمَتِ يَدِي
هَمُّ أَتَا سِي سُونُورُ
وَوَا بِنِ زَمَانِ أَوُورُورُ
أَخْرِي بُولْدِي كَلْدِي
بِنِ كُونِ عَمْرِي أَيْلِ كَلْدِي
بِيَسِ يُونُفِي أَكَا صُورُورُ

نماز بی قلد بیلر
یوسفی کتوز د بیلر
یرالچینه قود بیلر
اکا طوبراق اوردلر
اسکلوب کتدیگر
یوسفه قرق کون اولد
اولد و شوب د خا اولد
یوزانی یوز بیلر
النوب قده قوردلر
ایشته بونلر اولد
مصریا حجره قالد بیلر
جون کلان کید زین
اول کینی کم از ایتن

کوکدن فرشته اینوا
قبرینه ناتور د بیلر
تابودی کز لیسوا
دعا العتی اید بیلر
مصری هب قیفولوا
نمایه اجل کلدی
جان حقه اضربولوا
کفینه صن د بیلر
یوسفک یانده قیولوا
مقصود لرین بولدی
دونتا اخرت و ولوا
بودنیای قور ایتن
ایوا دیله کد و اولوا

عز ایل جواب وری
دخی قیدی کون قلد
عز ایل وارون کید
نمازیدی کون یقدا
بوک عز ایل کلدی
برینه سلطان اولد
یوسف دنیا د کید
مصری فخان ایدی
ذیاد و زین کلدی
نالوار و رب زار بیلر
خاجتی قبول اولد
خیر وقت اوله اولد
بن یوسفی بوز بیلر

یا یوسف بیلکل وری
حقه وار رستی دیو
یوسف یراق ایت وری
جون یوسف حخته اولوا
یوسفک جان الد
او غلوا فریم اولوا
خیرت اوتن طود
اهی واه یوسف دیو
یعقوب سیننه وارن
بن دخی اولسم دیو
قوی کون هم نماز اولد
یوسفدن ایز لیسوا
طونلا برینه صری بیلر

بوكو بصره و اولده
بوقصته بونله دند
قلان د يكد ك
اولكه تفسر ده بولور
بونلن هم بلد بولور
يازيتي اوقويان
بوقدنه ديله كلان
قلان بوقصته نك
اكسكي بغير سوك
اول الله اديني
هم بيه اخري
اي ياز نلر سيز كلين
كون كلو صلوة و بونا

قو او جزلق اولوا
قو ملي محمود اولوا
ير نلر بلد بولور
بونلر اكلاريون اوقور
دخي بيه واز و ديورا
صحت اكسوك اولوا
ياقي بيه معلوم اولوا
سهل ز زوق اولوا
بوقدنه د كلين
بشله بونيا دي
ختم دن اولدي بولور
تمام سنوز اولديك
مده جانغور

بوقصه د كلينلر
هم بونلر اوقويانلر
دخي يوسف سوزي
اخري الله و ردي
كون شيمد كي عتقلر
ايت كل نكلار واز
دورب سها و رديلر
بر يانته قويدلر
بونلر بونله قلد بولور
هب نكلار قويدلر
اخري دانستد بولور
نلر صويونونه و رديلر
تابونلر صوك و ردي

مخاسين اكلارينلر
معنلر د و سونور
هم قوق بيل صبر قلد
مقصودينه د كوروا
قاموسه هب فاستقلر
بونلر كي سويستور
تابونلر جعفر ديلر
بر ياني قطلق اولوا
شهره كرز بولور
اول بر او جوزلق اولوا
تابونلر جعفر ديلر
اول صوا قدي سونور
يعقوب ياننده قوروا

عَمْرُ بْنُ زَيْدٍ يَأْتِيهِمْ
بِجَمَلٍ مَوْزِي عَقْفُوا وَلَوْ
هَمَّ يَأْتِيكَ وَكَلْدِي
دُورِبْ يَأْتِيهِمْ أَوْ يَوْمُ
فِرْيَوْمِ دِيلِي كِدْرَانِ
جَنِّي زَحْمَلِي كَوْرِي مَوْ
يَدِي دِي وَنَدْرَانِي
تَوْسَدِي لِي نَدْرَانِي
خِدْمَتَكَ رِيدْرَانِي
عَلِي دَرِ قَوْلِي مَلِي
وَلِكِي بُو كُو كَلْفَانِي
عَمْرُ بْنُ زَيْدٍ يَأْتِيهِمْ

مَحْمُودِي أَوْلِي يَكِينِ
كُنَاهُنْ حَقْدَانِ دِيلِي
بُو قِصَّة تَمَافَا وَدَلِي
أَوْ تَوْزِ مَقْدَانِ يَوْمِي
بُو كِنَابِي دُونَ دِرَانِ
تَوْزِي دِيلِي كَوْرَانِ
أَوْلِ خَلِيلِ أَوْ غَلِ عَلِي
أَوْلِدْ زَيْدِي تَوْزِي دِيلِي
عَمْرُ بْنُ زَيْدٍ يَأْتِيهِمْ
هَمَّ يَأْتِيكَ كَاتِبِي مَلِي
مَقْصُودِي وَزَارِ دِرَانِي
اللَّهُ وَرَبِّي يَا نَدْرَانِي

تمت الكتاب بحون الله الملك العزيز الوهاب